

PRÍBEH MANŽELSTVA

JOHN a LISA
BEVERE

DVD S DOPLNKOVÝMI MATERIÁLMI PRÍBEHU MANŽELSTVA V PRÍLOHE

Milí priatelia,
sme naozaj radi, že ste dostali túto knihu! Ste pre Boha radosťou a potešením Jeho srdca. Jeho obrovskou túžbou je poznať vás a nechať sa spoznávať vami. Keď rastiete vo vzťahu s Ním, Boh vás pozýva k tomu, aby ste sa stali Jeho partnermi pri zjavovaní Jeho srdca ľuďom vo vašom okolí. Ako apoštol Pavol napísal Korinťanom, sme Božími vyslancami – poslami a reprezentantmi, skrze ktorých sa On prihovára tomuto svetu.

Manželstvo je jedným z najpresvedčivejších spôsobov, ktorým zjavujeme Božiu prirodzenosť. Je obrazom posvätného vzťahu medzi Kristom a Jeho nevestou, Cirkvou. Každý manželský zväzok (dokonca aj tie, ktoré sú poznamenané ťažkosťami, zraneniami alebo chybami) má potenciál k tomu, aby v rámci neho bola pestovaná láska, radosť a pokoj na prospech mnohých.

Pán nás v srdci oslovil k tomu, aby sme toto posolstvo zdieľali s vami a s ostatnými vedúcimi po celom svete. Je to učenie, ktoré je relevantné pre ľudí vo všetkých rodinných stavoch a fázach. Prosíme, aby ste ho prijali ako vyjadrenie našej lásky, podpory a aby ste sa s ním zdieľali so všetkými ľuďmi, ktorých poznáte. Veríme, že pomôže vám a ľuďom, ktorých vediete, aby začali rysovať ten jedinečný, ľúbostný príbeh ich snov, ktorý Boh chce žehnať.

Naše manželstvo malo a má svoj podiel skúšok a výziev, no napriek tomu sme vždy mali možnosť vidieť, že Boh je verný. On použil naše manželstvo na to, aby rozšíril naše životy v každej oblasti a On chce spraviť to isté aj pre vás! Modlíme sa, aby ste pri čítaní týchto stránok boli povzbudení a vystrojení k napísaniu vlastného krásneho príbehu.

Veľmi radi by sme počuli o tom, ako toto posolstvo ovplyvnilo vás a iných ľudí, o ktorých sa staráte!

Vaši v Kristovi,
John a Lisa Bevere

JohnBevere@ymail.com

LisaBevere@ymail.com

Messenger
International
MessengerInternational.org

PRÍBEH
MANŽELSTVA

JOHN a LISA
BEVERE

Syloam

The Story of Marriage, Slovak, Copyright © 2016 Messenger International
Originally published in English as The Story of Marriage by John P. Bevere Jr. and Lisa Bevere
Copyright © 2014 Messenger International
P.O. Box 888, Palmer Lake, CO 80133-0888, USA
MessengerInternational.org

Additional resources in Slovak are available for free download at: www.CloudLibrary.org
This resource has been distributed to leaders and emergent leaders FREE OF CHARGE
and is not to be sold. It is a gift from Messenger International, the Ministry of John and Lisa Bevere.

To contact the authors: JohnBevere@ymail.com, LisaBevere@ymail.com

Pôvodný názov: **Príbeh manželstva** - John P. Bevere, Jr. and Lisa Bevere

Copyright © 2016 Messenger International
P.O. Box 888, Palmer Lake, CO 80133-0888, USA
MessengerInternational.org

Doplňkové materiály sú dostupné k voľnému stiahnutiu na: www.CloudLibrary.org
Táto kniha je rozdávaná existujúcim a začínajúcim vedúcim ZADARMO a nesmie byť
predávaná. Je to dar od Messenger International, služby Johna and Lisy Bevere.
Autora môžete kontaktovať na adrese: JohnBevere@ymail.com, LisaBevere@ymail.com

copyright© 2016 Syloam pre slovenský jazyk
Vydavateľ: SYLOAM – Kresťanská medzinárodná misia
Černyševského 11, 851 01 Bratislava

www.syloam-international.org
www.media.syloam-international.org

Preklad: Mgr. Samuel Lacho
Jazyková úprava: Lenka Zuštiaková
Redaktori vydavateľstva: Miroslav Čobrda a Miroslav Fic
Grafika: Darko Brvenik
ISBN: 978-80-89414-60-4

Pokiaľ nie je vyznačené inak, citáty Písma sú prebraté z ekumenického prekladu Biblie.
©Slovenská biblická spoločnosť, Banská Bystrica, 2008

Obsah

O tejto interaktívnej knihe	4
Úvod	7
1. Pôvodný plán	11
2. Začnite myslieť od konca	57
3. Vypracte palubu	107
4. Povstaňte a budujte	163
5. Intimita	213
6. Začnite odznova	265
Príloha: Ako prijať spasenie	311
Poznámky	315
Odporúčané zdroje	322

O tejto interaktívnej knihe

Túto knihu si môžete prečítať od začiatku do konca – presne tak ako ktorúkoľvek inú knihu. My by sme vás však chceli povzbudiť k tomu, aby ste venovali pozornosť aj jej bonusovým interaktívnym prvkom, aby sa táto kniha stala pre vás ešte osobnejšou:

Každá kapitola tejto knihy je rozdelená do piatich odporúčaných denných čítaní, ku ktorým sú priradené aj stíšenia na konci kapitoly. Môžete sa rozhodnúť, že každý deň si prejdete jedno čítanie a jedno stíšenie, alebo sa týmto prvkom môžete venovať tak, ako to bude vyhovovať vám. Tým z vás, ktorí túto knihu študujete v rámci skupiny, odporúčame, aby ste si každý týždeň prebrali príslušné čítanie a stíšenie v rámci jednej kapitoly.

Ak túto knihu čítate ako súčasť študijnej série Messenger na tému Príbeh manželstva, odporúčame vám, aby ste si každý týždeň pozreli alebo vypočuli príslušné vyučovanie a aby ste v rámci skupiny zodpovedali dané diskusné otázky. Potom si prečítajte danú kapitolu v knihe a spravte si aj zodpovedajúce stíšenia. Ku každej kapitole v tejto knihe je vypracované jedno vyučovanie. Diskusné otázky ku každej kapitole sa nachádzajú za každodennými stíšzeniami.

Užite si to!

Podakovanie

Naším deťom, ich manželkám a našim vnúčatám – vy ste z viacerých dôvodov príčinou, prečo sme náš príbeh manželstva zdokumentovali v písanej forme. Radujeme sa z toho, keď vidíme, ako každý z vás povstáva a ako rastie vaša vzájomná láska.

Odvážny Addison, iba vo večnosti budeme môcť naozaj vystihnúť tvoj prínos. Keby sme povedali, že toto by sme bez teba nezvládli, bolo by to iba slabým odvarom pravdy. Ďakujeme Ti za Tvoju vytrvalosť a za prepojenie našich slov s biblickou múdrosťou, aby mohlo vzniknúť niečo, čo osloví ľudské životy.

Milá, múdra Jaylynn, tvoj prítiažlivý postoj a vynikajúca usilovnosť pomohla naozaj dobre utkať náš Príbeh manželstva. Kiež by ťa všetko, čo si na tomto poli zasiala, zastihlo aj vo vlastnom živote.

Ďakujeme Vincentovi a Allisonovi za všetko, čo ste spravili, aby ste nám pomohli vytvoriť stíšenia na konci každej kapitoly. Vaša práca túto knihu obohatila a rozšírila.

Ďakujeme členom tímu a partnerom organizácie Messenger International, že stojíte za nami. Nemohli by sme si od Boha vyžiadať lojálnejších a opravdovejších priateľov, ktorí by s nami stáli na ceste oslovovania národov po celom svete so slávnym evanjeliom Ježiša Krista.

A nadovšetko ďakujeme Tebe, Bože Otče, za Tvoju nekončiacu lásku; a Ježišovi, nášmu Kráľovi za to, že si za nás položil svoj vzácny život; a Tebe, Duchu Svätý, za Tvoju úžasnú moc, útechu, vyučovanie a intímne spoločenstvo. Ďakujeme Ti, že nás nikdy nenecháš, ani neopustíš.

Úvod

Možno si kladiete otázku: „Načo ďalšie posolstvo o manželstve?“ Presne to bolo aj našou prvou reakciou.

K napísaniu tejto knihy sme mali tri dôvody. Po prvé, vnímali sme, že nás k tomu vedie Boh. Po druhé, naše deti a naši zamestnanci nás o to žiadali. A po tretie, mnohí z vás nás o to žiadali tiež.

Mali sme pocit, že už existuje dostatok vynikajúcich materiálov o manželstve a mnohé z nich poslúžili aj nám samotným. Keď sme sa však na túto tému zahľadeli pozornejšie, objavili sme jednu diery. Zistili sme, že mnohé z týchto materiálov napísal iba jeden z manželov – buď zachytávali iba pohľad muža alebo iba pohľad ženy. Výborné manželstvo je výsledkom výborného partnerského vzťahu, a preto veríme, že je hodnotné, že obaja sa k tejto téme môžeme vyjadrovať spoločne.

Tiež vieme, že každý príbeh je iný – vrátane toho nášho. Obaja sme – ak to máme tak povedať – pomerne tvrdohlaví jedinci. V manželstve spolu žijeme už viac ako tri desaťročia a počas tej doby sme čelili jedinečným výzvam. Uvedomili sme si, že keďže naše skúsenosti boli jedinečné, naša perspektíva bude asi tiež jedinečná.

Okrem toho chceme povzbudiť mužov a ženy v tom, aby videli, že manželstvo nie je forma, ktorá ich obmedzuje. Veríme, že každý človek má oprávnenie k tomu, aby tvorivo stvárnil svoje manželstvo tak, aby čo najlepšie zodpovedalo jeho alebo jej individuálnym potrebám

a Božiemu zámeru. Dúfame, že táto kniha vám pomôže objaviť a spísať váš vlastný, jedinečný príbeh.

Pre koho je určená táto kniha

Táto kniha je určená pre tých, ktorí sa pripravujú na manželstvo, pre ľudí, ktorí už v manželstve sú a pre kohokoľvek, kto chce manželstvo lepšie pochopiť.

Keďže žijeme v dobách, v ktorých je tak veľa rozvodov a porúch, mnohí ľudia sa boja svoj príbeh vôbec začať žiť. Avšak to, čo ste videli, nemusí ešte vymedziť to, čo leží pred vami.

Potom sú aj ľudia, ktorí sa cítia uväznení uprostred kapitoly, ktorá sa im nepáči. Nechceme, aby ste zavreli knihu vášho manželstva. Chceme vám pomôcť obrátiť v tej knihe list.

Máme tiež nespočetne veľa priateľov, ktorí boli presvedčení, že ich ľubostný príbeh sa nikdy neskončí – až pokým neprišli do bodu, v ktorom zistili, že celé stránky ich knihy boli náhle vytrhnuté z ich života kvôli rozvodu alebo strate životného partnera. Váš príbeh ale nekončí.

Toto nie je kniha, ktorá vyčerpávajúcim spôsobom rozoberá všetky aspekty manželstva. Na túto tému by sa dalo napísať niekoľko zväzkov kníh a my jednoznačne nemáme všetky odpovede. Napriek tomu sme sa rozhodli spísať náš príbeh – vrátane mnohých životných chvíľ, ktoré patrili k našim najťažším – pretože vieme, čo sme žili a veríme, že to pomôže iným ľuďom.

Je jasné, že Ježiš stále považuje manželstvo za príbeh, ktorý sa oplatí rozprávať. Je to Jeho rámeček, v rámci ktorého nám prejavuje a vyjadruje svoju lásku. Modlíme sa, aby

tieto stránky vyburcovali vieru, nádej a lásku tak u slobodných ľudí ako aj u ženatých/vydatých, tak u mladých ako aj u ľudí pokročilejšieho veku. Vyzývame vás, aby ste sa odvážili znova snívať!

1. KAPITOLA

Pôvodný plán

1. deň

Kedysi dávno existovala jedna záhrada, ktorá sa rozprestierala v okolí dvoch stromov. Ako už asi viete, nebola to žiadna obyčajná záhrada. Neexistovalo v nej žiadne trápenie a skaza. Touto Edenskou krajinou pretekali rieky, ktoré kryštálovo čistou vodou zásobovali záhradu, aj všetkých, ktorí ju obývali.

Mohutnosť stromov, ktoré rástli v takom prostredí, si dokážeme asi len predstaviť. Každý z nich bol bezchybným symbolom života, zasadeným do úrodnej pôdy, prebúdzaný vodnými kaskádami a vyživovaný žiarivým – a zároveň temperovaným – slnečným žiarením. V tej záhrade bolo veľa stromov, avšak Písmo spomína iba dva: strom života a strom poznania dobrého a zlého. Oba tie stromy rástli v tých istých nepoškvrnených a neznečistených podmienkach – v stave bytia, ktoré sa na tejto padlej Zemi už nikdy nezopakujú. Jeden z nich prinášal život, no ten druhý splodil smrť.

„Hospodin Boh dal vyrásť zo zeme stromom všetkých druhov, na pohľad lákavým a na jedenie chutným. Uprostred raja dal vyrásť stromu života a stromu poznania dobra a zla.“

Genesis 2:9

Pravdepodobne ste tento príbeh už niekedy počuli, pretože pôvod každého príbehu manželstva súvisí s týmito dvomi stromami z Edenskej záhrady. Naše manželstvá sa dajú naozaj mnohými spôsobmi pripodobniť k stromom života. Manželstvá rastú rôznym tempom v rôznych obdobiach a najlepšie sa im darí vtedy, keď vychádzajú z hlbokých, zdravých koreňov. Manželstvá zažívajú aj roky plodnosti, aj roky bez ovocia, taktiež aj roky výnimočného rastu a tiež roky, keď rast takmer nevidieť. Každé manželstvo je ovplyvňované svojou rodnou klímou, meniacimi sa životnými obdobiami a dorážajúcimi búrkami, no manželstvo tiež ponúka útočisko pred neustále sa meniacimi vetrami života.

Obrázok na obálke tejto knihy nám ponúka pohľad do života stromu. Tá séria letokruhov nám vlastne ukazuje príbeh života stromu – je to akýsi odťahok jeho životnej cesty.

V škole sa mnohí z nás učili základy dendrológie (náuka o drevinách) a pomocou zráťania letokruhov stromu by sme asi zhruba vedeli určiť jeho vek. A hoci my dvaja sme pomerne zbehlí pri ráťaní letokruhov stromov, absolútne sa ani neblížime k tomu, aby nás niekto nazval dendrológmi (hoci naozaj milujeme dobré stromy). Okrem určovania presného veku stromu, nám experti, ktorí skúmajú stromy, dokážu z jednoduchého prierezu stromu poskytnúť aj intímne detaily o živote toho stromu. Rozdielna šírka letokruhov hovorí o tom, či ten strom prežil miernu alebo mimoriadne krutú zimu a tiež sa z nich dajú vyčítať

obdobia sucha alebo hojného dažďa. Detailné skúmanie by odhalilo aj udalosti, pri ktorých došlo k zraneniu stromu alebo k útokom škodcov. Každý letokruh predstavuje jeden rok s jeho jednotlivými obdobiami, no všetky tvoria jeden kruh a sú úplne jedinečné.

Každý rok manželstva by sa dal prirovnať k ceste jedného takého letokruhu: predstavuje jeden uzavretý kruh a je jedinečný. Výročia poznamenávajú koniec jedného roka a zároveň predstavujú začiatok toho ďalšieho. Dátum vášho výročia si vyslovene chránite, avšak mesiace, týždne a dni, ktoré kalendárny rok plnia, sú zbierkou radosti, bolesti, práce a dokonca prekvapení.

Váš príbeh

Od počiatku tejto cesty s nami pamätajte na to, že váš príbeh (alebo váš budúci príbeh) nie je ničím viac alebo menej, *je proste váš*. Každý život a každé manželstvo je zbierkou radostí, víťazstiev a výziev. Príliš dlho sa väčšina cirkví uspokojila s ponukou všeobecných návodov na problémy, ktoré sužovali naše manželstvá. Počúvali sme iba: „Manželky, podriaďujte sa. Manželia, milujte.“ A hoci v týchto výrokoch je pravda a sú hodnotné, ak máme byť úprimní, na budovanie manželstva sa nedá aplikovať prístup „to, čo platí pre jedných, platí pre všetkých,“ pretože každé manželstvo má svoj vlastný, jedinečný ráz.

Pozrime sa na to takto. K stavebnej dokumentácii každého domu patrí plán základov, podporných múrov a strechy, no architekt môže vo svojej tvorivej slobode obmieňať ich dizajn podľa špecifických potrieb a túžob jeho obyvateľov. Tak je to aj s našimi manželstvami. Sme oprávnení k tomu, aby sme naše manželstvo tvorivo formovali tak, ako to najlepšie vyhovuje nám. Každá manželská doména by

mala vyzerat' inak a mala by mat' slobodu, meniť sa podľa rôznych životných období. Napríklad, v našom manželstve sa posúvame do obdobia, v ktorom rodičovstvo už nebude našou dominantnou úlohou v domácnosti. To znamená, že onedlho už v našom dome nebudeme potrebovať toľko izieb, ako sme potrebovali v minulosti. Takéto zmeny v našich manželstvách sú také prirodzené ako zmeny ročných období. Je to niečo úplne prirodzené a normálne.

Existujú univerzálne, večné pravdy a hodnoty, ktoré budú vaše manželstvo hnať ku všetkému, k čomu ho Boh povoláva. Boh chce, aby každé manželstvo bolo budované na láske, rešpekte, radosti, vzájomnom podriaďovaní sa, vzájomnej starostlivosti, vernosti, vzájomnej podpore, intimite a aby zanechalo odkaz pre ďalšie generácie – a to je iba niekoľko z tých hodnôt. Avšak spôsob, ktorým sa tieto stavebné kamene prejavia navonok vo vašom živote, bude vyjadrením jedinečnosti vašej osobnosti a aktuálneho životného obdobia vášho manželstva. Boh načrtáva hlavné princípy, no ponecháva priestor pre vaše vlastné vyjadrenie detailov.

Boh miluje rôznorodosť. Ak si to chcete overiť, stačí, ak sa čo i len letmo pozriete na stvorenie. Od začiatku chceme jasne povedať, že neveríme tomu, že všetky manželské páry zapadajú do nejakej všeobecnej manželskej formy. V našej dobe pracujú vo väčšine manželských párov obaja manželia mimo domu (v roku 2012 bolo v USA takmer 60% žien v produktívnom veku súčasťou aktívnej pracovnej sily¹⁾ a manželka môže zarábať aj viac ako jej manžel. Jej schopnosť priniesť domov výplatu ešte neznamená, že ona sa nepodriaďuje alebo že on nevedie svoju rodinu. Znamená to iba, že obaja prispievajú k príjmom do spoločnej domácnosti a tiež to znamená, že ich manželstvo pravdepodobne vyzerá inak ako manželstvo ich starých

rodičov. Naše manželstvo iste vyzerá inak. Obaja pracujeme a mimo nášho manželstva sme obaja vedúci. Niekedy pracujeme spolu (ako napríklad na tejto knihe) a niekedy pracujeme oddelene, avšak cieľ nášho manželstva a naše základné hodnoty sa nemenia. Vzťahové roly manžela a manželky nemenia nič na realite, že obaja dokážeme zabezpečiť príjem do domácnosti.

V tej prvej záhrade povedal Boh aj Adamovi aj Eve, aby boli plodní a aby sa množili. Nepovedal, že Eva má zostať doma a starať sa o Adamove rozmnožovanie. Cnostná žena z Príslovia 31 je vykreslená ako úžasná správkynia domácnosti a podnikateľka. Ak sa vám také niečo zdá byť správne pre vaše manželstvo, choďte za tým! Alebo možno jeden z vás by chcel pracovať v domácnosti na plný úväzok – s deťmi alebo bez nich. Ani na jednom z týchto prístupov nie je nič zlé.

Na prvý pohľad môžeme prirodzene predpokladať, že to, čo dobre funguje v iných manželstvách, bude dobre fungovať vo všetkých. Žijeme však v jedinečných dňoch a na všetkých frontoch sa stretávame s jedinečnými výzvami. Chceme, aby vaše manželstvo bolo silné. To znamená, že musíte mať slobodu budovať manželstvo vašich snov a nie manželstvo, ktoré zodpovedá snom niekoho iného.

Chceme vás povzbudiť, aby ste teraz venovali chvíľu tomu, aby ste poprosili Ducha Svätého, ktorý je tiež Duchom pravdy, aby vám zjavil, ako môžu Jeho večné pravdy premeniť vaše manželstvo na špecializovaný vzťah jednoty – na vzťah charakterizovaný jednotou, pre ktorú vás On stvoril ešte pred počiatkom vekov.

2. deň

Keď váš príbeh prechádza výzvami

Počet rokov na ceste nevystihuje celý príbeh tej cesty. Päťdesiatročné manželstvo môže predstavovať päťdesiat rokov útrap alebo päťdesiat rokov permanentnej blaženosti. Avšak najčastejšie je to tak, že manželstvo je kolážou meniacich sa a rozmanitých období.

Keď sa pozriete na obrázok stromu na obálke tejto knihy, je zrejmé, že každý letokruh zväčšuje priemer stromu. Bez ohľadu na to, či daný rok patrilo medzi tie ťažké alebo medzi tie hojné, pridal príbehu šírku a ceste zmysel. Bola by kniha *Cesta pútnika* od Johna Bunyana – kniha, ktorá je vydávaná už viac ako tri storočia – pretrvávajúcim majstrovským dielom, ak by kresťan (hlavný hrdina príbehu) pricestoval do Nebeského mesta (jeho cieľovej stanice) bez toho, aby zakúsil Močiar malomyselnosti alebo aby zvíťazil nad obrom Zúfalstva? Keby jeho príbeh nebol zložitý popretkávaný radosťami a výzvami, bol by nudný a nezaujímavý. Práve tie nebezpečenstvá, ktoré kresťan musí pretrpieť a prekonať, sú tým, kvôli čomu sa ten príbeh oplatí čítať. Výzvy v našich manželstvách majú potenciál vnieť do našich príbehov podobné nadšenie a zmysel.

Nepohrdajte chvíľami sklamaní. Využite ich na to, aby ste čerpali z Božej milosti a aby ste objavili Jeho nadprirodzenú silu, ktorá prekoná obmedzenia vašich vlastných emocionálnych a duchovných schopností. V priebehu viac ako troch dekád manželstva sme zistili, že presne tie chvíle, ktoré sa nám zdali byť najtemnejšie, sa neskôr stali lúčmi, ktoré osvetľovali našu cestu. Primäli nás k tomu, aby sme povstali a zaujali správny postoj. Vaše súčasné zápasy sa ešte môžu stať tými najúžasnejšími chvíľami vo vašom príbehu.

Duch manželstva

Ešte predtým, než sa ponoríme do príbehu manželstva, venujme chvíľu tomu, aby sme preskúmali zámer manželstva. Niet pochybovať o tom, že manželstvo je úžasné, no niekedy je to aj boľavý proces. Väčšina z nás má tendenciu omnoho trpezlivejšie pristupovať k bolestivému procesu, ak rozumieme, aký má tá bolesť zmysel. Napríklad, človek dokáže pretrpieť dve hodiny v zubárovom kresle, ak vie, že výsledkom tej procedúry bude odstránenie neutíchajúcej bolesti zubov. Vo vašom manželstve ste už asi zakúsili dni, pri ktorých ste mali skôr pocit, ako keby ste sa práve nachádzali v zubárovom kresle a nie ako keby ste sa práve prechádzali po pláži (a ak ste také chvíle ešte nezažili, tak to ešte príde). Práve v tých boľavých chvíľach je najrozhodujúcejšie a najpodstatnejšie, aby ste nestrácali zo zreteľa zámer manželstva.

Zámer manželstva je v dnešnej dobe spochybňovaný a keďže veľa ľudí nerozumie zámeru svojej manželskej jednoty, veľmi rýchlo opúšťajú loď, keď ich plavidlo rozkolíšu búrlivé vlny. Iní zase tvrdia, že na celej inštitúcii manželstva sa takmer nedá nájsť nič dobré a že ju treba predefinovať a úplne vyhladiť. Niektorí dokonca navrhujú, aby manželské zmluvy boli obmedzené na určité vopred dohodnuté časové obdobie – zdá sa, že „navždy“ sa nedá očakávať od nikoho z nás. Títo ľudia tvrdia, že je nerealistické robiť rozhodnutia o tom, ako sa budeme cítiť o dvadsať rokov, keď takmer nedokážeme ovládať ani to, ako sa budeme cítiť zajtra.

Hip-hopová skupina OutKast v známej piesni „Ms. Jackson“ vyjadruje populárny postoj:

„Medzi mnou a vašou dcérou
 sa deje niečo špeciálne.
 Vy hovoríte, že to je detská láska.
 My hovoríme, že to je zrelé.
 Dúfame, že tento pocit, že tento pocit
 budeme mať navždy.
 Človek síce môže naplánovať pekný piknik,
 no nedokáže predpovedať počasie.“

„Ms. Jackson“ je pieseň, v ktorej sa jeden muž ospravedlňuje matke mladého dievčaťa, ktorú priviedol do druhého stavu, no ktorú tiež medzičasom prestal ľúbiť. Tá pieseň je, žiaľ, dokonalým odrazom prevládajúceho názoru o láske a manželstve: názoru, že zámerom lásky a manželstva je to, aby som sa *ja* cítil dobre. Tento názor vychádza z presvedčenia, že naše emócie nám hovoria, čo je správne a čo je nesprávne a že my ich nedokážeme ovládať. Ak sa necítim šťastný, tak je jasné, že musím niečo zmeniť. Človek predsa nemá vplyv na to, ako sa cíti – presne tak, ako nemá vplyv na to, že sa menia ročné obdobia. Alebo ako to vyjadruje skupina OutKast, človek si síce môže naplánovať pekný piknik, no pekné počasie zaručiť nedokáže.

Sú aj ľudia, ktorí chcú definíciu manželstva prispôbiť našej dobe. Pýtajú sa: „Prečo by sme nemohli byť flexibilnejší? Ak má táto inštitúcia prežiť, musíme ju rozšíriť tak, aby sa do nej dal zahrnúť aj zväzok dvoch mužov alebo dvoch žien.“ Niektoré celebrity dokonca odmietajú vstúpiť do manželstva – dovedy, kým sa nepredefinujú hlavné parametre manželstva. (Aby sme v tom mali jasno, každé manželstvo by vždy malo rásť a malo by byť formovateľné, avšak definícia manželstva sa nemení – podobne ako ani to, koho sa manželstvo týka.)

Koho by sme teda mali počúvať? Kto má právo definovať – alebo predefinovať – manželstvo? Kto je oprávnený nám povedať, ako by malo manželstvo ovplyvňovať naše životy?

My veríme, že Boh je ten Jediný, kto má na to právo. Jeho Slovo vyhlasuje:

„Boh vytvoril manželstvo, nie vy. Jeho Duch spočíva aj na tých najmenších detailoch manželstva. ... A preto si chráňte ducha manželstva vo vás.“

(Malachiáš 2:15, preklad anglického prekladu The Message)

Tento verš v nás nezanecháva ani stopu pochybnosti: „Boh vytvoril manželstvo, nie vy.“ Nielenže On stvoril manželstvo, ale On je aj osobne zaangažovaný do celého procesu, v rámci ktorého sa dvaja stávajú jedným. Každé manželstvo pozostáva z mnohých rôznych aspektov, niektoré z nich sú jednoduché a niektoré sú šialene komplexné, avšak Boh skrze svojho Ducha oživuje (alebo vdychuje život) aj do tých najintímnejších detailov manželstva.

Všimnite si, že v Malachiášovi 2:15 je napísané: „[Boží] Duch spočíva aj na tých najmenších detailoch manželstva.“ Inými slovami povedané, Boh nám dovoľuje, aby sme sa v manželstve tvorivo prejavovali, no zároveň si vyhradzuje všetky práva Tvorcu, ktoré sa týkajú toho, čo manželstvo je a koho sa manželstvo týka. Manželstvo sa nedá znovu vytvoriť bez Jeho súhlasu a bez Jeho účasti a On sa jasne vyjadruje k základným veciam: „Ja, Hospodin, som sa nezmenil“ (Malachiáš 3:6).

Znova späť do Edenu

Zájdime späť do záhrady. Spomínate si na tie dva stromy? Jeden z nich, strom poznania dobrého a zlého bol jediným stromom, ktorého ovocie Adam a Eva mali zakázané jesť. Boh ich upozornil na to, že ak budú to ovocie jesť, zomrú. Avšak niečo na tom strome ich primälo k tomu, aby Božie upozornenie nezobrali vážne a aby si z toho zakázaného ovocia predsa dali.

„Žena videla, že by bolo dobre jesť zo stromu, lebo strom je na pohľad lákavý a *na získanie múdrosti vábivý...*”

(Genezis 3:6; dôraz doplnený)

V tej záhrade bolo iste veľa stromov, ktorých ovocie bolo chutné na zjedenie a príjemné na pohľad. Ale strom, ktorého ovocie malo moc pozdvihnúť človeka na Božiu úroveň, bol predsa len niečím úplne iným. Eva si myslela, že existuje niečo viac, než to, čo už dovtedy dostala. Považujeme za neveriteľné, že tá žena sa načiahla za niečím, čo nikdy mať nemala (rovnosť s Bohom) a v rámci toho procesu stratila niečo, čo už mala potenciál vlastniť (múdrost').

Adam a Eva zatúžili po tom, aby sa stali podobnými Bohu – okrem Jeho vplyvu a authority. Uchmatli rolu, ktorú si nikdy nemali privlastniť. Tento ich počin stojí v ostrom protiklade k rozhodnutiu jedného z ich potomkov: „[Ježiš], hoci mal Božiu podobu, svoju rovnosť s Bohom nepokladal za ulúpenú vec...” (Filipanom 2:6).

Adam a Eva boli stvorení na Boží obraz, ale neboli s Ním rovní. Keď hovoríme o obraze niečoho, vyjadrujeme tým, že ide iba o nejaký odraz a nie o úplné zastúpenie tej veci alebo osoby. Falošný sľub rovnosti s Bohom spôsobil, že

ten muž a tá žena si mysleli, že niečo prijímajú, a pritom v skutočnosti obaja niečo strácali. Nezískali múdrosť; prijali podvod.²

Tento podvedený a neposlušný manželský pár bol potom vyhostený zo záhrady. Už nikdy nezískali prístup k ovociu, ktoré sa nachádzalo na strome života. Bez tohto živého ovocia boli Adam s Evou odsúdení k smrteľnosti. Zomreli a ich záhrada sa dávno stratila. V určitom zmysle však žijú, pretože my sme ich potomkovia. Muži a ženy už nemajú individuálnu nesmrteľnosť na tejto zemi, ale manželstvo je spôsob, ktorým môže život pokračovať prostredníctvom reprodukcie.

Dobrou správou je, že Kristov kríž je teraz naším definitívnym stromom života. Obnovuje všetko, čo sa v tej záhrade stratilo. A kresťanské manželstvo môže slúžiť ako strom, cez ktorý sa šíri život. Poskytuje potrebný rámec tak pre dedičstvo ako aj pre intimitu. Preto Boh považuje za také dôležité to, aby sme si ctili manželstvo, chránili si ho a rástli vo vzájomnej láske.

Nepotrebuje nejakého vzťahového guru, ktorý by nám musel povedať, že niečo podstatné sa vytratilo po ceste od záhrady ku dnešku. Mnoho manželstiev je opakom životodarného stromu. Rozvod, cudzoložstvo, sklamanie, nešťastie a urážky pustošia naše manželstvá a rodiny. A kvôli týmto pokleskom v láske mnohí nechápu zámer manželstva – alebo prečo by sa vôbec mali ženiť alebo vydávať. A zase iní, ktorí už v manželstve sú, sa len snažia uprostred tých prestreliek prežiť. Manželstvo pre nich nie je bezpečný prístav. Je to vojnová zóna.

3. deň

Zdroj lásky

„...Pre vás sa medzi pohanmi rúhajú Božiemu menu.“
(Rimanom 2:24)

Keď my, Telo Kristovo, nežijeme a nemilujeme správne, ľudia sa rúhajú Božiemu menu. To nie je prekvapujúce, pretože ak sa nazývame „kresťanmi,“ privlastňujeme si tým titul Kristových veľvyslancov. Apoštol Pavol napísal:

„Ved' Boh v Kristovi zmieril svet so sebou. Nepočítal ľuďom ich previnenia a nám uložil ohlasovať slovo zmierenia. V mene Krista sme poslaní a cez nás akoby Boh napomínal. V mene Krista vás prosíme...“
(2. Korint'anom 5:19-20).

Veľvyslanec je oprávnený posol alebo zástupca.³ Ako kresťania, hovoríme a jednáme v Kristovom mene. To je úžasná výsada! Boli sme pozvaní, a dokonca aj poverení k tomu, aby sme sa podieľali na Božej službe zmierenia. Naše slová a činy komunikujú ako keby namiesto Boha. To je náš zmysel života. Sme spolupracovníci Boží, ktorí šíria Jeho kráľovstvo na zemi.

Takže, o čo nás Kristus žiada ako svojich veľvyslancov? Čo máme vlastne robiť? Ježiš povedal: „Nové prikázanie vám dávam, aby ste sa navzájom milovali; ako som ja miloval vás, aby ste sa aj vy navzájom milovali“ (Ján 13:34).

Vďaka Bohu, toto poslanie nemusíme zrealizovať len silou našej vlastnej vôle. Písmo veľmi jasne poukazuje na to, že ak máme naplniť naše poslanie, najprv musíme

byť v Kristovi – musíme byť dedičmi Jeho milosti skrze Jeho spasiteľné dielo na kríži. Iba tak môžeme chodiť v transformujúcej moci Jeho Ducha a iba tak sa môžeme navzájom milovať tak, ako On miluje nás.

V rámci novej zmluvy milosti nám Boh nikdy nedá príkaz, ku ktorého naplneniu by nás tiež nezmocnil. Keďže sme v Kristovi, Jeho Duch nám dá schopnosť, aby naše manželstvá, naše osobné životy zjavovali svetu Jeho prítomnosť a Jeho lásku. Jeho lásku však nemôžeme zjavovať dovtedy, kým ju sami nezakúsime. V Efežanom 3:16-19 Pavol popisuje kľúč k prijatiu moci Kristovej lásky:

„[Modlím sa,] aby pre bohatstvo Božej slávy vo vás jeho Duchom mocne zosilnel vnútorný človek a aby Kristus skrze vieru prebýval vo vašich srdciach, aby ste tak zakorenení a upevnení v láske mohli so všetkými svätými pochopiť, aká je to šírka, dĺžka, výška a hĺbka, a poznať Kristovu lásku, ktorá prevyšuje poznanie, a tak aby ste sa dali naplniť celou Božou plnosťou.“

(Dôraz doplnený)

Ak máme prijať zjavenie Kristovej lásky, najprv musíme Bohu dovoliť, aby Jeho Duchom mocne zosilnel náš vnútorný človek. To sa ale nemôže udiať, ak sme svoj život ešte nevydali Jemu. Keď už náš život raz patrí Jemu, máme príležitosť k tomu, aby sme neustále rástli v Jeho láske, a tak napredovali po ceste, ktorá nás v konečnom dôsledku dovedie k plnému a celistvému životu. (Ak sa chcete dozvedieť viac o odovzdaní života Kristovi, zájdite na stranu 311).

Pavol teda píše o moci, ktorá pochádza z poznávania Kristovej lásky a iba o dva verše ďalej vysvetľuje zmysel tejto moci:

„Preto vás napomínam ja, väzeň v Pánovi, *aby ste žili, ako je hodné povolania*, ktorým ste boli povolaní, so všetkou pokorou, miernosťou a trpezlivosťou, znášajte sa navzájom v láske. Usilujte sa zachovávať jednotu ducha vo zväzku pokoja.“

(Efežanom 4:1-3; dôraz doplnený)

Všimnite si, že Pavol napísal: „aby ste žili, ako je hodné povolania“. Znovu tu hovorí o našom zámere: aby sme tomuto svetu zjavovali Božiu lásku, pravdu a životný štýl (Jeho kráľovstvo). Nič z toho sa nedá spraviť bez poznania Božej lásky z vlastnej skúsenosti. Teoretické poznanie nestačí. Iba keď Božiu lásku spoznávame z vlastnej skúsenosti, sme zmocňovaní k budovaniu života – a manželstva – ktoré je hodné nášho povolania.

Pavol v tomto texte popisuje určité vzory správania, ktoré úplne znejú ako ideálne postoje pre manželstvo: buďte pokorní, buďte nežní, buďte trpezliví, znášajte sa navzájom uprostred svojich zlyhaní a všemožne sa snažte udržiavať jednotu v pokoji. Nie je náhoda, že práve v nasledujúcej kapitole listu Efežanom nachádzame tie najznámejšie biblické verše o manželstve. (Nezabúdajte na to, že rozdelenie Biblie na kapitoly a verše priniesla cirkev až v trinástom storočí a v Pavlovom pôvodnom liste nič také nebolo.) Mohlo by byť, že v Efežanom 1-4 Pavol pripravoval srdcia svojich čitateľov na to, čo plánoval s nimi zdieľať neskôr – na radikálne pravdy o manželstve, ktoré si vyžadovali radikálne poznanie Božej lásky?

Takže postup je nasledovný: Ešte predtým, než budete vedieť správne milovať (už či vášho životného partnera alebo kohokoľvek iného), budete musieť najprv objaviť hĺbku Božej lásky k vám. Vaše poznanie Božej lásky sa nemôže zakladať na informáciách z druhej ruky; musíte ju zakúsiť na vlastnej koži. Keď zakúsíte Kristovu lásku, potom

budete „naplnení celou Božou plnosťou.“ Iba potom budete môcť viesť život, ktorý je hodný vášho povolania. Moc k správneému životu a milovaniu pramení z intímneho poznania nesmiernej Božej lásky k vám.

Zmysel manželstva

Ak vaším osobným zmyslom života je reprezentovať Krista na zemi, čo je zmyslom vášho manželstva.

Začnime týmto: Boh je láska. Láska nie je iba niečo, čo Boh robí. Nie je to iba niečo, čo On má. On proste taký je. Manželstvo je inštitúcia lásky a je to vôbec prvá inštitúcia, ktorú Boh vytvoril. Manželstvo nie je len prvou inštitúciou, ktorú Boh vytvoril, no zároveň je aj poetickým symbolom, ktorý On používa na vyjadrenie hĺbky svojej lásky a záväzku voči nám – voči Jeho Cirkvi a neveste. Nevesta a ženích sú obrazom Cirkvi a Krista.

Kvôli tejto hlbokkej symbolike existuje ešte hlbší a tmavší zámer, ktorý sa skrýva za útokmi voči manželstvu; je to motív, ktorý si uvedomuje príliš málo ľudí. Útoky proti manželstvu – voči jeho definícii, zámeru a nadprirodzenému pôvodu – sa týkajú viac než len politiky alebo sociálneho progresu. Písmo jasne hovorí, že nebojujeme len proti telu a krvi a že náš nepriateľ nie je nejaká vláda alebo organizácia (pozri Efežanom 6:12).

Existuje jeden odveký nepriateľ – nepriateľ našich duší – ktorý pracuje za scénami a snaží sa prekrútiť a zvrátiť toto nadprirodzené spojenie. Na manželstvo neprestane útočiť dovtedy, kým úplne neprekrúti naše celkové vnímanie toho, ako Boh miluje a ako sa správa k svojmu ľudu. Tou poslednou vecou, ktorú si Satan praje je, aby sme objavili a prijali Božiu transformujúcu lásku. Avšak z milosti Božej môžeme nášho nepriateľa poraziť a prijať všetko, po čom Boh túži v našich manželstvách a pre naše manželstvá.

Čo si myslí Ježiš?

Boh manželstvo nielen vytvoril; On má pre manželstvo aj plán a zámer, ktorý sa nemení. A hoci debaty o jednotlivých aspektoch manželstva sú horúcimi témami už celé tisícročia, On si stále pevne stojí za svojím pôvodným plánom. Pozrite sa, čo Ježiš povedal farizejom v jednom z Jeho najznámejších rozhovorov o manželstve:

„Prišli za ním farizeji a pokúšali ho, aby povedal niečo, čo by mohli použiť proti nemu. Môže sa človek z hocakého dôvodu rozviesť? spýtali sa. Odpovedal im: Nečítali ste v Písme, že Boh, keď na počiatku stvoril ľudí, stvoril ich ako muža a ženu, ustanovil: Muž opustí svojich rodičov, pripojí sa k svojej žene a stanú sa jednou bytosťou. Nikto nemá právo rozdeliť to, čo Boh spojil.“

(Matúš 19:3-6, Nádej pre každého)

Farizeji sa uspokojili v tom, že vedeli, čo je legálne (čo sa môže), no Ježiš chcel, aby pochopili moc lásky.

Nemôžeme poprieť skutočnosť, že Boh pôvodne zamýšľal muža pre ženu a opačne. V manželstve opúšťajú svojich rodičov a zakladajú novú, živú jednotu. A keď sa obe pohlavia spoja, nikto by toto zjednotenie nemal rozdeľovať.

Prečo Bohu vadí rozvod?

Anglický preklad Biblie The Message nazýva rozvod znesvätením Božieho umeleckého diela. Je to naozaj tak, že manželstvo je Božie umelecké dielo – niečo, čo On vytvoril – a preto je rozvod naozaj vážna vec.

*Niečo znesvätiť znamená správať sa k niečomu posvätnému násilne neúctivo.⁴ Medzi synonymá slova znesvätiť patria slová ako rúhať sa, haniť, zneuctovať, ničiť, urážať a tupiť. Všetky tieto extrémne výrazy vyjadrujú násilnícky postoj. A hoci tu uvádzame citát z parafrázovaného prekladu *Nádej pre každého*, každý biblický preklad poukazuje na závažnosť rozdeľovania toho, čo Boh spojil. A ak tento text správne skúmame v celom jeho kontexte, bezpečne môžeme vyvodiť, že Ježiš tu hovorí o všetkých manželstvách.⁵*

Dokážete si predstaviť, ako by svet zareagoval, keby niekto zneuctil obraz 'Mona Lisa' od Leonarda Da Vinciho? Každá spravodajská služba by iste priniesla tú správu. Páchateľ by bol spoločnosťou odsúdený a pravdepodobne by zvyšok svojho života strávil/a vo väzení. Ako by sa niekto mohol odvážiť zneuctiť jedno z najväčších umeleckých diel ľudstva? Leonardo by sa iste obracal v hrobe.

Viete, Boh považuje manželstvo za jedno z najväčších umeleckých diel, ktoré nachádza svoje vyjadrenie v živote Jeho obľúbeného stvorenia. Jeho zanietenie pre manželstvo je zrejmé z Ježišovej odpovede farizejom. Oni považovali Jeho slová za príliš silné na to, aby ich dokázali prijať, a tak Mu jednoducho odmietli odpovedať. Keďže nedokázali pochopiť manželstvo vo svetle Božieho pôvodného zámeru, skrývali sa za Mojžišovým zákonom – teda za prístupom, ktorý im namiesto utvrdenia, aby v manželstve zotrvali, dával oprávnenie z neho odísť.

V snahe vyvrátiť Ježišove tvrdenie, namietali: „Prečo teda Mojžiš povedal, že muž môže prepustiť manželku jednoducho tým, že jej dá potvrdenie o rozvode?“ Ježiš odpovedal:

„Toto ustanovenie Mojžišovho zákona je ústupkom vašej tvrdosti a neznášanlivosti. Pôvodný Boží

úmysel to však nikdy nebol. Ja vám hovorím, že kto sa rozvedie z iného dôvodu, ako je cudzoložstvo jeho partnera, a uzavrie nové manželstvo, *sám sa dopustí cudzoložstva.*“

(Matúš 19:7-9, Slovo na cestu)

V rámci Mojžišovho zákona boli vytvorené ústupky, ktoré vznikli kvôli tvrdosti ľudského srdca. Bolo to náhradné riešenie a nie pôvodný Boží zámer. Nemýľte sa; *Boh nenávidí dôsledky rozvodu.* Keď sa manžel a manželka oddelia od seba, je tým narušené a roztrhnuté jedno z tajomstiev Božieho stvorenia (tak je popísané manželstvo v Efežanom 5:31-32).

4. deň

Nové srdce

„Ja vám hovorím, že kto sa rozvedie z iného dôvodu, ako je cudzoložstvo jeho partnera, a uzavrie nové manželstvo, sám sa dopustí cudzoložstva.“

(Matúš 19:9; Slovo na cestu).

Znovu hovorím, že Ježiš nás nikdy nebude žiadať, aby sme spravili niečo, k uskutočneniu čoho by nás vopred neuschopnil. On nám prízvukuje Boží pôvodný zámer manželstva preto, lebo On je ochotný vystrojiť nás k tomu, aby sme ho žili. Mojžišov zákon toleroval ľudí s tvrdým srdcom, avšak skrze Ježišovu obeť prijímame nie kamenné srdce, ale skôr nové srdce, ktoré sa narodilo z Ducha.

„...Dám vám nové srdce a nového ducha do vášho vnútra; odstránim kamenné srdce z vášho tela a dám vám srdce z mäsa.“

(Ezechiel 36:26)

Ozvenu týchto slov nachádzame aj v Novom zákone. Apoštol Pavol nás povzbudzoval týmito slovami:

„...Božia láska je rozliata v našich srdciach skrze Ducha Svätého, ktorého sme dostali.“

(Rimanom 5:5)

Táto novota srdca nie je niečo, čo by sme museli my sami vyprodukovať. Je závislá na Božej moci a na sile Jeho lásky. Našou zodpovednosťou ale zostáva pokoriť sa a prijať tú moc. Nezabúdajte na to, že Boh vám svoju lásku nikdy nebude nanucovať. On je džentlmen, ktorý sa nám nikdy nevnučuje.

Keďže máme nové srdce, ktoré je schopné prijímať Kristovu lásku, dokážeme už uchopiť Ježišov neľahký výrok o Božom pôvodnom pláne s manželstvom a o rozvode.

Anglický preklad Biblie *The Message* používa v tejto súvislosti slovo *liable*, ktorého význam je: zodpovedný zo zákona, právne zodpovedný⁶. Popisuje ním stav človeka, ktorý sa rozvedie s partnerom, ktorý mu je verný. Vieme, že to môže znieť ako príliš prísna norma, ak nás však Boh meria podľa tohto štandardu, určite nám aj veľmi ochotne dá milosť k tomu, aby sme ho naplnili. Avšak keďže cesta nie je ľahká ani automatická, príliš mnohí sa rozhodujú, že z tohto zväzku vystúpia práve vtedy, keď by mali vyvinúť úsilie o jeho udržanie.

Podľa jednej štúdie dva z troch nešťastných manželských párov nájdu v priebehu piatich rokov šťastie vo svojom manželstve, ak sa avšak medzitým nerozvedú.⁷ Takže, nevzdávajte sa! My nevieme, v akom stave sa vaše manželstvo nachádza v tejto chvíli, ale dokonca aj keby ste sa cítili bezmocní, existuje nádej. Prielom vo vašom manželstve vás možno čaká za najbližším rohom.

Ježiš prišiel, aby z dobrých manželstiev spravil ešte lepšie a aby narušené manželstvá uzdravil.

Výnimka

„...Výnimkou sú prípady, keď sa jeden z partnerov dopustí cudzoložstva.“

(Matúš 19:9; preklad anglickej parafrázy The Message)

Ježiš jasne povedal, že existuje jedna výnimka k pôvodnému plánu. Avšak dokonca aj v prípade cudzoložstva je ukončenie manželstva na rozhodnutí partnerov. Ak vám bol váš partner neverný, nemusíte s ním zostať v manželstve, ale nemusíte od neho ani odchádzať. Bez ohľadu na to, ktorým smerom budete pokračovať ďalej, musíte mu odpustiť.

Existuje obrovský rozdiel medzi odpustením a zmierením. Mali by ste odpustiť človeku, ktorý vás o niečo okradne, to však neznamená, že toho zlodēja musíte pozvať do svojho domu. Zmierenie je možné iba vtedy, ak manželský pár po bolestnom narušení zmluvy, viery a dôvery dokáže zažiť obnovu až do bodu jednoty.

My sme nikdy neprechádzali takýmto zlomom cudzoložstva, no stáli sme po boku priateľov, ktorí takýmto hroznými situáciami prechádzali. Niektoré z tých párov sa rozhodli, že sa otvoria zmiereniu. Usilovne sa snažili napraviť narušené časti ich zmluvy. V každom prípade prežil ten neverný partner bod zlomu a činil pokánia. Povedzme si to veľmi jasne: k zmiereniu nemôže prísť bez pokánia. Dokonca aj Boh napriek svojej nekonečnej láskavosti a milosrdenstvu od nás vyžaduje, aby sme činili pokánia – aby sme prežili zmenu mysle a srdca – a až potom môžeme byť s Ním zmierení.

Poznáme ale aj páry, ktoré sa nedokázali zmieriť. Nemusia žiť pod tlakom odsúdenia. Ježiš rozumel tiaži zrady a ponúkol nevyhnutnú výnimku. Videli sme, že Boh týchto priateľov požehnal v procese spamätávania sa z dôsledkov rozvodu a aj po ňom.

Ak ste sami prešli rozvodom, povzbudzujeme vás, aby ste mu nedovolili, aby vás zdefinoval. Je to súčasť vašej minulosti, no nemusí to byť niečo, čo rozhodujúcim spôsobom ovplyvní vašu budúcnosť.

Minulosť nie je vaša. Minulosť patrí Bohu. Nepriateľ vašej duše sa bude snažiť použiť vašu minulosť na prekáženie Božích plánov pre vašu budúcnosť. Pamätajte na to, že Boh vám dal dnešok a že rozhodnutia, ktoré spravíte dnes, budú formovať váš zajtrajšok – nie váš včerajšok. Ak vaše rozhodnutia neboli správne, otvorte sa pre Božiu múdrosť a moc. Pokorte sa prostredníctvom pokánia a prežite zázraky Jeho milosti, ktorá má moc premeniť aj tie najpochmúrnejšie okolnosti.

Som v pasci?

Ježišov popis Božieho zámeru s manželstvom musel predstavovať radikálne opustenie normy. Namiesto toho, aby Jeho slová učeníkov inšpirovali, skôr ich vystresovali. Pozrite sa na ich sťažnosť:

„Učeníci namietali: *„Ak takto vyzerajú podmienky manželstva, tak sme v pasci. Načo sa vôbec ženit?“*

(Matúš 19:10;

preklad anglickej parafrázy *The Message*, dôraz pridaný)

V pasci? To je ale hrozná predstava manželského života! Napriek tomu mnohí z nás, podobne ako učeníci, považujú manželstvo za niečo obmedzujúce a škrtiace.

Koľko mladých mužov a žien trápí strach z toho, že vstúpia do manželstva s nesprávnym človekom a ocitnú sa v pasci?

My sme sa naučili, že manželstvo nie je ani tak veľmi o nájdení toho správneho človeka ako skôr o tom, aby sme my sami *boli* tým správnym človekom. Nechápte nás zle. Pri hľadaní životného partnera je dôležité počúvať rady zbožných ľudí a mať pokoj Ducha. No príliš často veríme, že pán Správny alebo pani Správna nejakým zázračným spôsobom naplnia všetky otvorené diery v našom živote. Žiadna ľudská bytosť nedokáže tú úlohu naplniť. Je to rola, ktorú môže naplniť len Boh. A kvalita iného človeka sa nedá upravovať do tej miery, aby ste ho zmenili presne na takého človeka, akého máte dojem, že potrebujete. Môžete sa iba otvoriť pre Boží proces zdokonaľovania a stať sa mužom alebo ženou, ktorí budú nesebecky klásť svoj život za svojho súčasného alebo budúceho životného partnera. A v procese kladenia svojho života objavíte viac naplnenia, ako keby ste vyhľadávali iba svoje vlastné záujmy. V Matúšovi 6:22 je napísané, že svetlom tela je oko. To znamená, že naše vnímanie reality bude našou realitou. Pocit „som v pasci“ bude obmedzovať to, čo Boh môže vykonať vo vašom manželstve a cez vaše manželstvo. Ak svoje manželstvo vnímate ako pascu beznádeje, presne tým sa aj stane. Vaše prirodzené okolnosti budú v konečnom dôsledku určované vašim duchovným vnímaním a manželstvo v tom nie je výnimkou.

Možno si myslíte: *John a Lisa, žiadate príliš veľa. Vy chcete, aby som za svojho životného partnera položil/a svoj život? To je nehorázne. A čo bude s mojimi potrebami, nádejami a snami? Ježiš chce, aby som bol/a šťastný/á. Tieto vaše myšlienky sú proste iba peknými myšlienkami; takým ideálom, ku ktorému treba vzhliadať. Môžeme vás uistiť, že Boh naozaj chce, aby ste boli šťastní – ale skutočné šťastie*

je vedľajším produktom väčšej snahy. Šťastie prichádza vtedy, keď sa podielame na napĺňaní väčšieho zámeru a akýkoľvek zámer, ktorý stojí za to, bude od vás vyžadovať, aby ste zaň položili svoj život. Práve pri odstraňovaní sebeckosti nachádzame skutočné šťastie. Manželstvo poskytuje dokonalé prostredie pre takúto čelnú zrážku so seba-zameraním.

„Ak v manželstve,“ píše Timothy a Kathy Keller, „*obaja* partneri povedia: Svoju seba-zameranosť budem považovať za hlavný problém nášho manželstva, môžu mať nádej, že budú mať skutočne skvelé manželstvo.“⁸ Seba-zameranosť nám bráni v tom, aby sme prežívali skvelé manželstvá a to znamená, že obetovanie seba je kľúčom k užívaniu si manželstva v jeho plnosti. Ak máte problémy vo vzťahu so svojím životným partnerom, pravdepodobne je zdrojom tých problémov seba-zameranosť.

5. deň

Rozmery manželstva

Ježiš však povedal: „Nie všetci sú dostatočne zreli na to, aby žili v manželstve. Človek k tomu musí mať určité sklony a milosť. Manželstvo nie je pre všetkých. Niektorí zdá sa od narodenia nikdy o manželstve ani nerozmýšľali. Iných zase nikto o vzťah nepožiadali – alebo také pozvanie neprijali. A niektorí sa rozhodli, že do manželstva nevstúpia kvôli kráľovstvu. Ale *ak ste schopní vrásť do rozmerov manželstva, spravte to.*“

(Matúš 19:11-12;

preklad anglickej parafrázy *The Message*, dôraz pridaný)

Zatiaľ čo učenici sa sústredili na svoj pocit, že sú v pasci, Ježiš prichádza s výrokom, ktorý mal potenciál rozšíriť obmedzenia ich existencie. Ježiš nevníma manželstvo ako pascu. Vidí ho ako niečo, čo dokáže život človeka *rozšíriť*, dať mu širší rozmer.

Môže sa zdať, že manželstvo znižuje počet a hodnotu ľudí, ktorí sa na ňom podieľajú: veď predsa platí, že dvaja sa stávajú jedným? Manželstvo však namiesto toho, aby redukovalo alebo rozdeľovalo, skôr vedie k rastu. Keď sa dvaja stávajú jedným, dochádza v každej oblasti života k multiplikácii. Až do stvorenia Evy nemohol dať Boh Adamovi príkaz, aby sa plodil a množil – to bol pokyn, ktorý nebol obmedzený na plodenie detí. Skutočný potenciál rozmnožovania v manželstve sa nedá kvantifikovať, ani merať.

Môžeme vás uistiť o tom, že túto knihu by ste nečítali (ani žiadnu knihu od ktoréhokoľvek z nás), keby sme nežili spolu v manželstve. Žili by sme malý, obyčajný život. Ja (John) som tým, čím som dnes kvôli Božej milosti a kvôli Jeho daru v podobe Lisy Bevere. Bolo naše manželstvo vždy ľahké? Absolútne nie! Boh však použil naše manželstvo na to, aby môj život rozšíril vo všetkých ohľadoch.

Ja (Lisa) to prežívam úplne rovnako a som naozaj vďačná za to, ako Boh rozšíril môj život prostredníctvom môjho manžela. Keď sme sa zobrali, bola som vystrašená z ľudí – hlavne kvôli neistote prameniacej z toho, že vo veku piatich rokov som kvôli rakovine stratila oko. John vedel o mojom strachu, no napriek tomu videl Boží dar v mojom živote a oslovil ho. Jeho povzbudenie mi pomohlo k tomu, aby som prežila uvoľnenie do Božieho plánu a k širšiemu životu, ktorého súčasťou (na moje veľké prekvapenie) bolo a je veľa služby iným ľuďom.

Ako sme už spomenuli, keď nám Boh prikázal, aby sme sa množili, nehovoril iba o plodení detí. Boh si uvedomoval, že spojenie muža a ženy (ktoré sa zdá byť jednoduchým sčítaním *jedného plus jednej*) vytvára príležitosti na väčšiu multiplikáciu. Tento princíp platí v každej oblasti života: vo vašej kariére, vo vašom rodinnom živote, vo vašom duchovnom živote a tak ďalej. V manželstve nám Boh dáva niečo, čo dokáže posúvať naše vlastné hranice. Ak vášmu životu chýba požehnanie a multiplikácia, očividne prišiel čas na to, aby ste sa o to prestali snažiť a aby ste si začali ctiť a tešiť sa zo svojho životného partnera.

Nie je to ľahké

Dobry vojensky strateg by vam povedal, ze významnou súčasťou každého veľkého bojového plánu je intímne poznanie nepriateľa a jeho úskokov. (Čo myslíte, prečo inak by futbalové tímy trávili toľko času pozeraním videozáznamov hier svojich súperov?) Keď nepriateľ útočí na manželstvá, hlavne na kresťanské manželstvá, jeho zámerom je rozdeľovať a víťaziť. Toto vedomie by nás malo motivovať k tomu, aby sme odolali jeho intrigám. Keď bojujeme za svoje manželstvo, bojujeme za Boží nápad. Pamätajte: Boh vytvoril manželstvo, nie vy. Satan nenávidí manželstvo, pretože manželstvo je niečím omnoho väčším, než len sexuálnym spojením – je to duchovné spojenie. A keďže vaše manželstvo má takýto význam, bude sa stretávať s opozíciou. Musíte však usilovne napredovať, aby ste dosiahli vytúženú cenu (pozri Filipanom 3:14). Ježiš nikdy nepovedal, že to bude ľahké. Naopak, On nás vyzýva týmito slovami: „Nie všetci sú dostatočne zrelí na to, aby žili v manželstve. Človek k tomu musí mať určité sklony a milosť.“ (Matúš 19:11; preklad anglickej parafrázy The Message).

Veľkou súčasťou dozrievania je ochota rásť a učiť sa. Gary Thomas vo svojej knihe *Posvätné manželstvo* píše: „Ak sa chcete stať podobnejšími Ježišovi, neviem si predstaviť, čo lepšie by ste mohli pre to spraviť než vstúpiť do manželstva. Manželský život vás bude nútiť vysporiadať sa s niektorými charakterovými otázkami, ktorým by ste inak nemuseli čeliť.“⁹ Ježiš veľmi jasne povedal, že manželský život odhalí naše nezrelosti, ale ak budeme ochotní rásť v Jeho milosti (čo si vyžaduje pokoru, nesebeckosť a trpezlivosť), nakoniec budeme môcť zakúšať všetky rozmery manželstva.

Dohoda alebo zmluva

Ľudia často považujú manželskú zmluvu za dohodu. Je v tom problém. Dohoda je proste dohovor medzi dvomi stranami, ktorý sa vytvára na obmedzenie pohybu. Vyslovene hovorí: „Toto sú hranice. Tento dohovor nesmieš porušiť. Ak porušíš tieto naše podmienky, tak mám právo ukončiť túto našu dohodu.“

Inými slovami, *nie som týmto viazaný/á*.

Dohoda alebo kontrakt je tiež sloveso (iba v angličtine, pozn. prekl.), ktoré slovník Merriam-Webster definuje ako „obmedzovať stlačením alebo vzájomným prinútením.“ To sa vôbec nijako nepodobá na to, ako Ježiš vníma rozmery manželstva. Manželstvo má naše životy rozširovať a nie ich zmenšovať.

Boh manželstvo nepovažuje iba za obyčajný kontrakt; On ho vníma ako duchovnú zmluvu. Je to dohoda, ktorá kričí: „Dávam celého seba celému svojmu partnerovi. Všetko, čím som a všetko, čo mám, je tvoje a všetko, čo ty máš, je teraz moje. Všetko, čo robíme, bude kvôli tejto nádhernej výmene rozmnožené, zväčšené a navýšené.“

Zmluva radostne hlása: „Som týmto viazaný/á! A robí ma to šťastným/ou!“ Je to rozšírenie.

Pavol povedal Efežanom:

„Muži, milujte svoje ženy *tak, ako aj Kristus miloval Cirkev.*“

(Efežanom 5:25; dôraz pridaný)

Pavol povzbudzoval manželov, aby milovali svoje manželky tak, ako Kristus miluje cirkev. Táto láska je zmluvná láska, ktorá ďaleko presahuje nejakú dohodu alebo kontrakt. Manželia, nie ste radi, že Ježiš vás miluje aj vtedy, keď nie ste príliš milovaniahodní? Nie ste radi, že Ježiš nikdy nevníma vzťah s vami iba ako nejaký kontrakt, ako niečo, čím je iba „viazaný?“ Naším cieľom musí byť napodobňovanie Ježišovej lásky v našich reakciách a postojoch voči našim manželkám. (Mimochodom, Pavol tým nekončí. Ide ďalej a hovorí o tom, že máme svoj život klásť za svoje manželky. To je ale príkaz!)

Majte na mysli, že v Efežanom 3, teda krátko predtým, než Pavol napísal tieto slová, Pavol popisuje hĺbku Božej lásky k Jeho ľudu. Iba o dve kapitoly neskôr prikazuje, aby sa takáto istá láska prejavovala aj v našich manželstvách – aby sme milovali „tak, ako Kristus miloval cirkev.“

Naše manželstvá majú byť vzorom Kristovej lásky k Jeho Neveste. Prečo by ľudia, ktorí nepoznajú Ježiša, mali zatúžiť po vzťahu s Ním, ak vo vzťahoch medzi Jeho ľuďmi chýba láska, moc, súlad a záväzok? Už rozumiete tomu, prečo je vaše manželstvo také dôležité? Netyka sa to iba vás. Ide o to, že Boh túži osloviť svet svojou láskou. Ako sme už predtým vyjadrili, skutočná láska k vášmu partnerovi musí prameniť z prekypujúcej Božej lásky k vám, ktorú od Neho prijímate. Takáto hlboká láska sa nedá len tak vyprodukovať. Musíme ju prijať od Toho, ktorého láska odporuje ľudskému chápaniu.

My sme prví, ktorí vám povieme, že Boží prístup k manželstvu nie je ľahký. V našom manželstve boli chvíle, kedy by sme asi uprednostnili prerušenie všetkých vzťahov. Zdalo sa nám, že sa vytratila aj posledná iskierka nádeje. Avšak po tridsiatich rokoch manželstva môžeme povedať, že dnes sme šťastnejší, ako sme kedy predtým boli a tešíme sa na ďalších tridsať rokov a vzhliadame k nim v nádeji a v očakávaní.

Strom života alebo strom smrti?

Ja (Lisa) rada pracujem v záhrade, ale John nezdíeľa túto moju záľubu. Chutia mu veci, ktoré v záhrade dopestujem, no neznáša námahu, ktorú na to treba vynaložiť. Taká záhrada predstavuje veľa práce a vyžaduje si veľa času. John má šťastie, že bývame iba niekoľko minút od obchodu s potravinami s názvom Whole Foods, a tým pádom si vôbec nemusí špiniť ruky prácou v záhrade.

Presne ako záhradkárčenie, aj zušľachtovanie manželstva si vyžaduje množstvo času a energie. Ak chceme, aby naše manželstvá boli zdravé, neexistuje žiadne fast-foodové riešenie, ktoré by nám umožnilo nejako sa vyhnúť tej nevyhnutnej práci a to je dobré. Prečo? Pretože obyčajne si ceníme to, na čom pracujeme a naše manželstvá si musíme ceniť.

Tou dobrou (a niekedy aj zlou) správou je to, že všetko, čo do manželstva zasadíte, zožnete v iných oblastiach vášho života. Na začiatku tejto kapitoly sme rozoberali manželstvo ako strom života. Vráťme sa k nášmu popisu tých dvoch Edenských stromov:

Oba tie stromy rásli v tých istých nepoškvrnených a nezamorených podmienkach. No napriek tomu jeden splodil život a ten druhý smrť.

Božia inštitúcia manželstva je ako pôda a vaše súčasné alebo budúce manželstvo je ako strom. Pôvodný plán pre manželstvo vyzerá ako dobrá pôda, v ktorej môže rásť vaša jednota, no každý si môže vybrať: Bude vaše manželstvo stromom, ktorý prináša život? Budú váš životný partner, vaša rodina a vaši priatelia a spolupracovníci zakúšať lásku, radosť a pokoj kvôli tomu, ako ho podporujete? Alebo bude ľudom, ktorí ochutnajú z jeho ovocia, prinášať skôr sklamanie a bude obrazom sebeckosti a horkosti?

Mnohí z nás považujú samotnú inštitúciu manželstva za zdroj našich problémov. Iní sa zase snažia obviňovať svojich životných partnerov. Obe perspektívy len odhaľujú neochotu ľudí uznať si a adresovať skazenosť našich vlastných srdc. Dúfame, že vás sa také niečo už netýka.

Predtým, než budete pokračovať na tejto ceste, treba spraviť jedno rozhodnutie. Musíte sa rozhodnúť, že uveríte, že vaše manželstvo sa môže stať a že sa aj stane všetkým, čím ho Boh od začiatku zamýšľal spraviť.

Možno máte tendenciu myslieť si: *Uverím tomu, keď to uvidím*. Avšak viera v zmenu vždy prichádza ešte predtým, ako nastane dôkaz tej zmeny, pretože všetky Božie sľuby sú prijímané vierou. Dobrou správou je, že vaše manželstvo nie je o vás – je celé o Ňom. Stačí iba, aby ste prekonalí samých seba a aby ste dovolili Bohu, aby bol Bohom. Veď nakoniec, vaše manželstvo je Jeho umeleckým dielom. Ak Mu to dovolíte, On vaše manželstvo zmení na krásne majstrovské dielo.

Stíšenie 1. deň

ETAPY MANŽELSTVA

*„Všetko má určenú chvíľu a každá záležitosť pod
nebom má vhodný čas.“*

(Kazateľ 3:1)

Jar, leto, jeseň a zima – štyri rôzne ročné obdobia; každé z nich má svoje radosti a výzvy. Vaše manželstvo je do veľkej miery také isté. Vo svojom manželstve budete prežívať mnoho období a cez niektoré budete prechádzať viackrát, nielen raz. V každom období sú veci, ktoré sa treba naučiť a príležitosti ku rastu. Spisovateľ a pastor Charles Swindoll prináša na tému striedania rôznych období tento svoj pohľad:

„Som rád, že Boh mení časy a obdobia. Vy nie? ... Keď náš Majster mení časy a strieda rôzne obdobia, nie je pri tom ticho a nerobí to nedbalo. Aké nesprávne by bolo, slepo a rutinne sa prebrodiť celoživotným striedaním období bez toho, aby sme objavovali odpovede na nové tajomstvá a aby sme sa učili spievať nové melódie! Ročné obdobia sú vytvorené tak, aby nás prehlbovali a aby nás inštruovali v Božej múdrosti a v Jeho cestách. Aby nám pomáhali zosilniť... ako strom, ktorý je zasadený pri vodnom toku.“¹⁰

Čo by ste povedali, že je jedno z najkrajších období, ktoré ste prežili so svojím životným partnerom? Stručne ho popíšte a hovorte o tom, prečo je pre vás také vzácne.

Čo by ste povedali, že je jednou z najnáročnejších búrok, ktorej ste čelili spolu ako manželia? Ako ste ju prekonali a čo vás Pán cez to naučil?

Na povzbudenie si pozrite Kazateľ 3, 11; Rimanom 8, 28; 2. Korinťanom 2, 14.

Pozrite sa okolo seba. Čo by ste povedali, že v akom období sa práve teraz nachádza vaše manželstvo? Čo by ste mohli spraviť, aby ste si toto obdobie užívali viac?

Zastavte sa a modlite sa: „Pane, čo môžeme spraviť, aby sme si mohli lepšie užívať toto životné obdobie, v ktorom sa práve nachádzame? Daj nám oči, ktorými by sme vedeli vnímať veci tak ako Ty. Pomôž nám ceniť si to dobré, čo budeme vďaka tomuto obdobiu žať v budúcnosti. V mene Ježiš. Amen.“

Postupom rokov sa bude stále viac vyjasňovať jedinečná „stopa“ vášho manželstva. Zostaňte teraz na chvíľu v tichu a oceňte to. Čo robí vaše manželstvo špeciálnym? Uvažujte o svojich a partnerových daroch, talentoch, osobnostiach, túžbach, cieľoch, skúsenostiach a pod.

Modlite sa a proste Ducha Svätého, aby vám zjavinil jedinečnosť vášho vzťahu a čo On špecificky túži vykonať cez vás a vášho partnera. Zapíšte si, čo vám On ukáže a potom venujte čas tomu, aby ste o tom pohovorili so svojím partnerom.

Stíšenie 2. deň

BOH STVORIL MANŽELSTVO

„Boh vytvoril manželstvo, nie vy. Jeho Duch spočíva aj na tých najmenších detailoch manželstva.“

(Malachiáš 2:15,
preklad anglického prekladu The Message)

Na počiatku, ešte predtým, než vznikla akákoľvek inštitúcia, bolo vytvorené manželstvo. Slovom pastora a majstrovského vyprávača Maxa Lucada:

„Boh stvoril manželstvo. Nevymyslela si ho žiadna vládna komisia. Nevyvinula ho žiadna sociálna organizácia. Manželstvo bolo splodené a zrodilo sa v Božej myšli.“¹¹

Boh stvoril manželstvo a je pre Neho veľmi dôležité – také dôležité, že On túži byť intímnou súčasťou každého aspektu vášho vzťahu. Jeho Slovo hovorí: „Alebo si myslíte, že Písmo nadarmo hovorí: Boh žiarlivo túži po duchu, ktorého vložil do nás?“ (Jakub 4:5)

Zastavte sa a zamyslite sa nad tým. Pozvali ste už Ducha Svätého do každej oblasti vášho manželstva? Považujete Jeho radu za niečo podstatné pri tvorbe svojich každodenných plánov? Ak ho do svojho života prizývate iba príležitostne, ako to vyzerať, keď s Ním zabudnete rátať?

Máte výsadu, že s Bohom môžete hovoriť kedykoľvek, kdekoľvek a o čomkoľvek.

Zápasíte so strachmi, finančnými výzvami alebo máte problémy v komunikovaní? Čo keby ste tieto svoje problémy predniesli Bohu v modlitbe?

Pozorne si prečítajte nasledujúce texty a zapíšte si, čo k vám hovorí Duch Svätý.

Filipänom 4,6-7 • Matúš 6,25-34 • 1. Petra 5,7 • Jakub 5,13-16

Matúš 7,7-11 • Ján 14,13-14 • 1. Jána 5,14-15

„A máme k nemu pevnú dôveru, že nás počuje, kedykoľvek o niečo prosíme podľa jeho vôle. A ak vieme, že nás počuje, kedykoľvek o niečo prosíme, vieme i to, že už máme, o čo sme ho žiadali.“

(1. Jána 5:14-15)

Boh nechce, aby vaše manželstvo bolo vojnovou zónou. On chce, aby to bol váš Eden – to je slovo, ktoré znamená miesto „rozkoše a potešenia.“ Čo by ste najviac chceli, aby Boh vo vašom manželstve zmenil? Keď zodpoviete túto otázku, spýtajte sa Ho: „Ako sa môžem ja podieľať na tom, aby sa také niečo udialo? Čo sa musí zmeniť vo mne?“

Stíšenie 3. deň

REPREZENTOVANIE KRISTA

„My sme Kristovi reprezentanti. Boh nás používa, aby sme mužov a ženy presvedčovali o tom, aby sa vzdali svojich rozdielov a začali sa podieľať na Božom diele urovnávania vzťahov medzi nimi. Hovoríme teraz úplne v mene Kristovom...“

(2. Korint'anom 5:20; preklad anglického prekladu The Message)

Boh, všemocný stvoriteľ všetkého, nám dáva výsadu vstupovať do partnerstva s Ním pri zjavovaní Jeho charakteru a pri uvádzaní Jeho vôle a Jeho spôsobov na túto zem. To platí pre nás oboch ako jednotlivcov, ale aj pre manželské páry.

Spisovateľ a misionár **Rick Renner** vysvetľuje:

„Podľa Pavlových slov v 2. Korint'anom 5:20 sme nebeskí delegáti – „vyslanci“, ktorí boli vyslaní ako reprezentanti Neba na planétu Zem! Ako Kristovi vyslanci sa stávame hlasom Neba. Ako Jeho reprezentanti máme oprávnenie hovoriť a konať v mene Pánovom. A ako vyslanci Neba máme k dispozícii celé zázemie, sme plne financovaní, úplne chránení a máme plnú podporu autorít a zdrojov Neba!“¹²

Spolu s vaším manželom/manželkou ste Božími reprezentantmi na svete. On cez vás prináša svoje „verejné vyhlásenie“ a naliehavo žiada neveriacich, aby sa vrátili k Nemu. Ako pôsobivo to prinášate? Ak by ste nepoznali Boha a videli by ste nejaký pár žiť v takom manželstve, aké máte vy, ktoré aspekty toho manželstva by vás priťahovali k Nemu?

Čo by vás od Neho odvracalo?

Keď Telo Kristovo nežije a nemiluje správne, ľudia sa budú rúhať Božiemu menu (pozri Rimanom 2:24). Ukazuje vám Duch Svätý niečo, čo sa musí zmeniť – možno nejaký postoj, konanie alebo aspekt vášho manželstva, ktoré Ho nedobre reprezentujú? Ak áno, čo to je?

Vôbec sa nemusíte cítiť odsúdení alebo upadať do beznádeje! Bez ohľadu na to, čo vám Duch ukáže, On to chce zmeniť. Na vás je iba, aby ste sa odovzdali Jemu a poprosili Ho o Jeho pomoc.

V živote každého z nás sú oblasti, v ktorých môžeme rásť a učiť sa lepšie reprezentovať Pána. Ako to môžeme robiť? Skrze zmocnenie Jeho Ducha! Keď osobne prijímate Jeho lásku, prijímate schopnosť milovať vášho partnera a ľudí okolo vás.

Pozorne si prečítajte nasledujúce texty a zapíšte si, čo vám zjaví Duch Svätý o prijímaní a raste v Jeho láske.

Rimanom 5:5 • Efežanom 3:16-19 • 1. Jána 4:7-17

„Boh je láska a ten, kto miluje, zostáva s Bohom v živom spojení. Božia láska nám dáva istotu, že sa nemusíme báť jeho súdu, lebo sa usilujeme uvádzať do života jeho lásku.“

(1. Jána 4:16-17, Slovo na cestu)

Stíšenie 4. deň

NOVÉ SRDCE

„Dám vám nové srdce a nového ducha do vášho vnútra; odstránim kamenné srdce z vášho tela a dám vám srdce z mäsa. Dám svojho ducha do vášho vnútra a spôsobím, aby ste chodili podľa mojich ustanovení, zachovávali a plnili moje nariadenia.“

(Ezechiel 36:26-27)

Možno k manželstvu pristupujete so strachom alebo s obavami. Možno vaše osobné skúsenosti alebo normy vašej kultúry spôsobujú, že dar manželstva vnímate skôr ako bremeno. Možno ste kvôli strachu zo zlyhania zatvrdili svoje srdce. Možno si tiež kladiete otázku: „Som v pasci?“ Boh chce preraziť všetky zátarasy a darovať vám nové srdce; srdce, ktoré by bolo jemné a citlivé na Jeho milujúci dotyk, aby ste mohli prekvitať a naplňovať Jeho pôvodný plán.

Pre Ježiša nie je nič dôležitejšie ako vaše srdce. Pozorne si prečítajte Jeho slová z Lukáša 8:5-15. Čo vám ukazuje Duch Svätý cez tento text? Čo vám zjavuje o vašom srdci?

Podobenstvo o rozsievачovi sa nachádza aj v Matúšovi 13:3-23 a v Markovi 4:3-20.

Sám od seba človek nevie, čo je v jeho srdci. Pán ti to môže aj zjaviť, aj to uzdraviť.

Venujte chvíľu rozjímaniu nad týmito pravdami.

„...Hospodin skúma všetky srdcia a pozná všetko, čo myseľ vytvorí. Ak ho budeš hľadať, dá sa ti nájsť...“

(1. Kronická 28:9)

„Srdce je ... puzzle, ktoré nikto nevie poskladať. Ale ja, Boh, skúmam srdce a skúšam myseľ. Zaujíma ma srdce človeka. Zaujíma ma koreň vecí. Všímam si, ako to naozaj je a nie iba to, ako sa to tvári.“

(Jeremiáš 17:9-10;

preklad anglického prekladu The Message)

„Skúmaj ma, Bože, a poznaj moje srdce, skúšaj ma a poznaj moje zmýšľanie! Hľad', či som na ceste trápenia a veď ma cestou večnosti!“

(Žalm 139:23-24)

Zastavte sa a modlite sa: „Pane, ukáž mi, ako v mojom srdci uvažujem o našom manželstve. Odhaľ to, aby si to Ty mohol uzdraviť, v mene Ježiš.“ Utíšte sa. Počúvajte, čo vám On odhalí. Zapíšte si to a odovzdajte to Jemu.

Potrebujete nové srdce, ktoré by bolo ochotné prijímať Božiu lásku a milosť? Váš nebeský Otec by od vás nevyžadoval, aby ste sa držali Jeho plánu s manželstvom, ak by vám tiež nedal všetko potrebné k tomu, aby vám ho pomohol naplniť. Čo keby ste Ho teraz požiadali o Jeho pomoc? Môžete sa modliť...

*„Otče, ďakujem Ti za dar manželstva. Oslobod' ma od všetkého, čo by ma viedlo k nesprávnemu vnímaniu môjho manželstva a vd'aka čomu by som mohol/la premeškať Tvoje požehnanie. Daruj mi **nové srdce**, ktoré by bolo jemné a citlivé na Tvoj dotyk. Daruj mi **nové oči**, aby som dokázal/a svoje manželstvo vnímať tak, ako ho vidíš Ty. Pomôž mi veriť v to najlepšie a neočakávať to najhoršie. Pomôž nám dávať Teba na prvé miesto vo všetkom, čo robíme.*

Ďakujem Ti, Otče.

V mene Ježiš. Amen.“

Stíšenie 5. deň

ROZMERY MANŽELSTVA

„Nie všetci sú dostatočne zrelí na to, aby žili v manželstve. Človek k tomu musí mať určité sklony a milosť. ... Ale ak ste schopní vrásť do rozmerov manželstva, spravte to.“

(Matúš 19:11-12;

preklad anglickej parafrázy The Message)

Zväčšiť. Znamená to navýšiť, rozšíriť, rozťahnuť alebo zosilniť. Boh, Tvorca manželstva, chce využiť našu jednotu ako nástroj zväčšovania. Ak sa poddáte Jeho majstrovskému plánu, bude On pôsobiť cez vášho partnera tak, aby vás spravil podobnejšími Ježišovi a aby vám dal zdar vo všetkom, čo robíte.

„Železo sa brúsi železom, charakter blízneho obrusuje človek.“

(Príslovie 27:17 NIV)

Hovorí sa, že v manželstve sa protiklady priťahujú. Naozaj je v tom sila: naše rozdielnosti nás uschopňujú k tomu, aby sme boli jedno. Avšak postupom času sa veci, ktoré nás kedysi priťahovali, môžu stať presne tými vecami, ktoré nás teraz odpudzujú.

Ktoré tri vlastnosti vás kedysi najviac priťahovali k vášmu partnerovi?

Ktoré tri vlastnosti vás teraz najviac frustrujú? Je medzi nimi nejaké prepojenie?

Tri veci, ktoré ma najviac
priťahovali

Tri veci, ktoré má najviac
frustrujú

Pamätajte na to, že vaše rozdiely by vás mali zjednocovať a nie rozdeľovať.

Boží Duch hovorí slová múdrosti k vám a k vášmu partnerovi a Jeho radu nedostávate vždy len vtedy, keď sa spolu modlíte. Často sa prihovára iba k jednému z vás, keď ste osamote, no hovorí o niečom, čo potrebujete vedieť obaja. Aby ste mohli spraviť Bohom-riadené, Bohom-požehnané rozhodnutia, potrebujete k tomu pohľady, ktoré vložil do každého z vás. Úprimne zodpovedajte nasledujúce otázky:

Som otvorený/á alebo uzavretý/á voči pohľadom svojho partnera (múdrost', smerovanie, konštruktívna kritika) v mojom živote?

V ktorých oblastiach som otvorený/á voči jeho/jej pohľadom? V ktorých oblastiach som voči nim uzavretý/á? Prečo?

Partner, ktorého vám Boh daroval, je človekom, ktorý sa najviac podieľal na tom, že sa z vás sformovala osoba, ktorou ste dnes. Pomenujte aspoň jednu pozitívnu zmenu vášho charakteru alebo kvality vášho života, ktorá je dôsledkom toho, že žijete vo vzťahu s vaším partnerom. Ako Boh v súčasnosti používa vášho partnera na rozširovanie vášho života?

Už ste sa niekedy poďakovali svojmu partnerovi za to, že vám pomáha ostríť a rozširovať váš život? Ak nie, vezmite si teraz čas na to, aby ste mu/jej vyjadrili svoje úprimné ocenenie.

DISKUSNÉ OTÁZKY

Ak túto knihu používate ako súčasť série Messenger na tému Príbeh manželstva, prosíme vás, aby ste si pozreli video k 1. lekcii.

- 1| Manželstvo je od počiatku Božím nápadom. On ho stvoril a On má s ním svoje plány a zámery. Pozorne si prečítajte 1. Mojžišovu 1:27-28 a v. 31 a Malachiáša 2:15. Identifikujte päť vecí, ktoré Boh zamýšľal pre manželstvo. K týmto piatim veciam dopíšete päť falošných zvráteností, ktorými sa Satan snaží nahradiť Božie zámery.

Božie zámery	Satanove zvrhlé falzifikáty

- 2| Zbožné manželstvá ovplyvňujú životy ľudí, ktorých sa dotýkajú. Vedeli by ste pomenovať nejaký pár, ktorému sa darí žiť v manželstve správne? V akom zmysle sú dobrým svedectvom vzájomnej lásky? Čo sa môžete od nich naučiť, čo by vám mohlo pomôcť chrániť ducha vášho manželstva?
- 3| V Matúšovi 19:6 Ježiš povedal: „Keďže Boh stvoril takúto organickú jednotu dvoch pohlaví, nikto by Jeho umelecké dielo nemal znesväcovať tak, že ju rozsekne.“ (Preklad The Message) Keď počujete slovo organickú, čo vám príde na myseľ? Ako vám tieto názory pomáhajú v tom, aby ste manželstvo vnímali v čerstvom, pozitívnom svetle?

- 4| V Matúšovi 19:10-12 Ježiš povedal: „Nie všetci sú dostatočne zrelí na to, aby žili v manželstve. Človek k tomu musí mať určité sklony a milosť. ... Ale ak ste schopní vrásť do rozmerov manželstva, spravte to.“ (Preklad The Message) Ako vyzerajú veľké rozmery manželstva? Ako ich môžeme zakúšať?
- 5| Manželstvo je sväté a jeho zámerom je byť zmluvou medzi jedným mužom a jednou ženou po celý ich život. Čo ste sa v rámci tejto lekcie dozvedeli, čo vás motivuje k tomu, aby ste o svoje manželstvo bojovali? Aké pohľady vám dali pozitívnu, novú perspektívu?
- 6| Ježiš povedal, že svetlom tela je oko (pozri Matúš 6:22). To znamená, že to, ako veci vnímame, je rozhodujúce – stáva sa to našou realitou. To obzvlášť platí v manželstve. Čo sa stane, ak budete veci vnímať cez perspektívu „Som v pasci?“ Písmo hovorí, že sa nachádzame v duchovnej vojne (pozri Efežanom 6:12-13 a 2. Korinťanom 10:3-4). Ako vám toto vedomie pomáha vnímať nezhody a ťažkosti vo vzťahu k vášmu partnerovi v inom svetle?
- 7| Zámerom knihy *Príbeh manželstva* je pomôcť ľuďom, ktorí sú zasnúbení alebo slobodní, ako aj tým, ktorí už žijú v manželstve. Bez ohľadu na to, čo z toho sa vás týka, čo dúfate, že získate z tohto štúdia? Ak žijete (alebo ste žili) v manželstve, čo by ste si priali, že by ste boli bývali vedeli ešte predtým, než ste povedali „Áno“? Aké slová múdrosti môžete odovzdať ďalej slobodným ľuďom vo vašej skupine?

ZHRNUTIE KAPITOLY

- Boh vytvoril manželskú zmluvu predtým, než stvoril akúkoľvek inú inštitúciu. On manželstvo zdefinoval a jeho definícia sa doteraz nezmenila.
- Zbožné manželstvá sa majú podobáť na stromy života. Máme byť vzorom Božej lásky ako vyslanci, ktorým On ponúka obnovu všetkého, čo sa kedysi stratilo v Edene.
- Chráňte ducha svojho manželstva tak, že pozvete Boha do každej jeho časti. On vám daruje nové srdce, aby ste prijímali a dávali Jeho lásku a nové oči, aby ste svoje manželstvo vnímali Jeho očami.
- Seba-zameranosť je najväčšou prekážkou k zakúšaniu a užívaniu si úžasného manželstva, ktoré vám Boh chce dať.
- Útok voči manželstvu je útok na to, ako sa Boh správa k svojmu ľudu.
- Boh stvoril manželstvo so zámerom rozvinúť každú oblasť vášho života.

2. KAPITOLA

Začnite myslieť od konca

1. deň

Už ste si niekedy všimli, že tie najromantickejšie filmy a knihy sa sústredia iba na počiatkové fázy úbožného príbehu? Spomeňte si na váš obľúbený romantický film. (Uvedomujeme si, že pre niektorých z vás je to ľahšie a pre iných zase ťažšie.) Ako sa vyvíja ten príbeh? Je poznamenaný emocionálnym napätím, ktoré je súčasťou spoznávania sa a chodenia dvoch zamilovaných ľudí? Ste pripútaní k okraju svojej stoličky, keď vás ten film ňahuje rôznymi odbočkami, ktoré tým dvom holúbkom bránia zakúsiť definitívne zblíženie v podobe ich prvého bozku? Iste, sú tam vykreslené aj dočasné neúspechy – konkurent, silná hádka alebo neočakávaná trauma – ale všetci dopredu vieme, ako to v konečnom dôsledku skončí. Napriek problémom, ktoré sú hrozbou, že tí dvaja sa nikdy nespoja, nachádzajú tí dvaja zamilovaní ľudia s iskierkou vo svojich očiach nakoniec k sebe cestu a celý príbeh sa končí na motívy: „A žili šťastne, kým nepomreli.“

Vieme, že *žili šťastne, kým nepomreli*, ale ako? Nádherný začiatok je to najľahšie na celom príbehu. Tvrdá práca spočíva vo vytváraní strednej a záverečnej časti príbehu.

Je zrejmé, že naša kultúra je posadnutá jednostranným vykresľovaním počiatkov ľúbostných príbehov. Páry možno trávajú nespočetne veľa hodín plánovaním svojej svadby, no iba veľmi málo času plánovaním rokov, ktoré budú po tom obrade nasledovať. Nevesta možno trávi veľa hodín hľadaním tých dokonalých šiat, no predmanželskému poradenstvu ich venuje iba zopár. V dôsledku toho je pár do veľkej miery nepripravený, keď sa celá tá rozprávka rozplynie a tí dvaja sa ocitnú uprostred skutočného vzťahu s veľmi skutočnými problémami. Svadobné dni by mali byť plné nádeje, krásy a oslavy. Avšak dlhodobá nádej a krása sa vo vzťahu najskôr prejaví vtedy, keď pár s rovnakým nasadením investuje čas a energiu do plánovania ich šťastného konca, ako aj do oslavy ich začiatku. *Žili šťastne, kým nepomreli* nie je niečím, o čo jednoducho zakopneme; je to cieľová stanica, za ktorou máme ísť a ktorú máme starostlivo vytvárať.

Pozrite sa okolo seba a skúste identifikovať nejaký krásny predmet; niečo, čo vytvoril človek vďaka svojej zručnosti a vynaliezavosti. Možno to bude nejaký dom, auto alebo dokonca stolička, na ktorej sedávate. Nech už je to čokoľvek, je to dobre premyslené majstrovské dielo. Možno si ale neuvedomujete, že tento predmet bol vlastne zostrojený dvakrát; prvýkrát vznikol vďaka tvorivosti nejakého človeka v jeho mysli, a potom vznikol znovu, keď bol reálne vytvorený. Kognitívny dizajn je vždy predchodcom materiálnej výroby. Prvé zostrojenie toho predmetu si vyžaduje jasnú víziu očakávaného výsledku; druhý proces tvorby využíva na zostrojenie daného predmetu materiály a prácu. Všetko, čo tvoríme – už či je

to niečo také jednoduché ako sendvič alebo také zložité ako mrakodrap, si najprv predstavíme a až potom to zhmotníme.

Ani by vás nenapadlo stavať nejaký dom bez toho, aby ste mali k tomu nejaké výkresy. Bolo by to inak chaotické! Každý krásny dom začína dobre premysleným návrhom. Až keď je načrtnutý projekt, môže sa ten dom začať stavať – tvrdou prácou a za použitia správnych materiálov.

Projekty sú tiež východiskom pri určovaní ceny danej stavby. Cítili by ste sa pohodlne, keby ste sa púšťali do stavby domu bez toho, aby ste vedeli, koľko vás bude stáť? Ježiš položil túto otázku počas vyučovania o tom, ako by sme mali budovať svoj život:

„Keď niekto z vás chce stavať vežu, či si najprv nesadne a neprepočíta náklady, či bude mať aj na jej dokončenie? Aby sa mu všetci nezačali posmievať, keď uvidia, že položil základy, a pritom nemá na dokončenie stavby: Tento človek začal stavať a nebol schopný dokončiť.“

(Lukáš 14:28-30)

To, čo platí o stavbe budovy, platí aj o budovaní manželstva. Takže, aký typ manželstva budujete? Spočítali ste si náklady a ujasnili ste si, čo vás bude budovanie takého manželstva stáť a čo to bude od vás vyžadovať?

Boh nechce, aby naše manželstvá končili v bolesti alebo hanbe. On nechce, aby sme skončili predtým, než dospejeme do cieľa. Už či vaše manželstvo len začína alebo v ňom zápasíte už celé roky, nikdy nie je príliš neskoro na to, aby ste sa otvorili pre Boží plán. V ňom objavujeme víziu, nástroje a moc, ktoré sú potrebné na budovanie manželstva, ktoré bude odrazom Jeho veľkosti. Úžasnou

pravdou je, že Boh túži po šťastnom konci – po dokončení budovania Jeho majstrovského diela – dokonca ešte viac ako vy.

V tejto kapitole sa nachádzajú pravdy, vďaka ktorým budete schopní plánovať a potom aj žiť váš príbeh dobre. Budeme sa s vami zdieľať o tom, čo sme robili v prvých rokoch nášho manželstva – je to niečo, čo položilo pevný základ, z ktorého dokážeme prekonávať životné búrky. A vystrojíme a poveríme vás k tomu, aby ste si spísali vlastný plán, ktorý vás povedie k povestnému *žili šťastne, pokým nepomreli*. Začneme princípmi a skončíme veľmi praktickými vecami. Táto kapitola nie je iba pre novomanželov alebo pre tých, ktorí sa do manželstva ešte len chystajú vstúpiť. Manželskí veteráni – aj vy môžete niečo získať z toho, keď sa na svoj vzťah pozriete novým spôsobom. Nám sa to stalo!

Boh začína od konca

Je bláznivé vstupovať do zmluvného vzťahu bez toho, aby sme si najprv položili otázku: „Prečo to robíme a kam to všetko smeruje?“ Každá zmluva by mala vychádzať z nejakej súvisiacej vízie. Vezmite si napríklad Boha. Keď sa rozhodol, že vstúpi do zmluvy s Abrahámom, mal na mysli nejaký konkrétny zámer. Čo myslíte, prečo si Boh vybral Abraháma, aby bol otcom Jeho vyvoleného národa? Kedykoľvek kladieme túto otázku, najbežnejšou odpoveďou je: „Pretože mal veľkú vieru.“ A hoci viera je podstatnou súčasťou partnerstva v Božom pláne, nie je príčinou, prečo si Boh vybral Abraháma. Boh si vybral Abraháma preto, lebo vedel, že on bude svojich potomkov učiť, aby nasledovali Pána:

„Jeho som si vyvolil, aby prikázal svojim synom i všetkým svojim potomkom dbať na Hospodinovu

cestu a konať podľa spravodlivosti a práva, aby Hospodin mohol splniť Abrahámovi všetko, čo mu sľúbil.“

(Genezis 18:19; dôraz pridaný)

Keď si Boh vybral tohto bezdetného nomáda, videl viac než Abraháma – díval sa na jeho potomstvo. Pre Boha bolo rozhodujúce to, že Abrahám bude „prikazovať svojim synom, aby dbali na Hospodinovu cestu,“ pretože Boh chcel svoj vykupiteľský príbeh votkať do Abrahámovho rodu. Vedel, že Abrahám a Sára budú robiť chyby, no vedel aj to, že majú v rukách správny surový materiál. Kedykoľvek Boh vstupuje do zmluvy s nami, vždy uvažuje generačne, pretože On už pozná zajtrajšok a vie, čo sa musí stať dnes, aby sme do toho bodu mohli dospieť.

Zmluva, ktorú Boh uzavrel s Abrahámom sa predlžovala – až kým nezasiahla aj do nášho života. Vďaka viere bol Abrahám zmenený z človeka, ktorý nemal deti, na človeka s toľkými potomkami, že ich je ako hviezd. Človek, ktorý bol predtým pútnikom bez národa, sa stal otcom viery pre všetky národy.

„Abrahám sa bezpochyby stane veľkým a zdatným národom a v ňom budú požehnané všetky národy zeme.“

(Genezis 18:18)

Náš život bude vyzeráť inak ako Abrahámov, ale princíp je ten istý. Boh hľadá ľudí, ktorí zámerne dovoľia, aby sa cez nich šírla Jeho zmluva. Váš príbeh sa netýka iba vás a vášho životného partnera.

Iba v nebi bude odhalený plný dopad Božej zmluvy, ktorá je vyjadrená skrze váš vzťah s Ním. On túži osloviť každý život, cez ktorý prechádzate (alebo cez ktorý prechádza

váš odkaz) a každý život, ktorý spadá do vašej sféry vplyvu. To znamená, že sa musíte otvoriť pre víziu, ktorá nekončí vami a nie je obmedzená vašim obmedzeným chápaním. Súčasťou Božieho zámeru s vašim príbehom vždy budú aj budúce generácie.

2. deň

Božie deti

„Boh vytvoril manželstvo, nie vy. Jeho Duch spočíva aj na tých najmenších detailoch manželstva.

A čo si on praje od vášho manželstva?

Božie deti, to je to, čo chce.“

(Malachiáš 2:15, preklad anglického prekladu The Message, dôraz pridaný)

Božie deti. To je to, čo Boh chce od vášho manželstva. Znamená to, že očakáva viac detí, ktoré by obývali túto zem? Áno a nie.

V Malachiášovi 2:15 nie je napísané, že Boh chce, aby sa v manželstvách rodili *deti*. Píše sa tam, že chce, aby sa tam rodili *Božie deti*. Boh túži po deťoch – v akomkoľvek veku – ktoré budú oslavovať Jeho a budú kráčať po Jeho cestách. Pamätajte na to, že my sme Jeho vyslanci. Jeho cieľom je, aby samého seba zjavoval nám a cez nás.

Westminsterský katechizmus kratší hovorí: „Hlavným cieľom človeka je oslavovať Boha a naveky sa z Neho tešiť.“ Veľmi sa nám to páči! Oslavovať niekoho nie je bežným slovným spojením, ktoré používame v každodennej reči; a keďže v Písme je používané často, niekedy ho považujeme za niečo duchovné a záhadné. *Oslavovať Boha*

jednoducho znamená, že o Bohu hovoríme a oboznamujeme s Ním naše okolie. Božou túžbou je, aby Ho ľudia spoznávali cez náš život, naše manželstvo a naše dedičstvo. A neexistuje nič také silné ako manželstvo, čo by nám tak pomáhalo rásť do podoby Božích detí.

Aj keby ste nikdy nevychovali žiadne dieťa, Boh chce vaše manželstvo použiť na to, aby z vás spravil Božie dieťa. On vás chce zdokonaľiť na sprostredkovateľa Jeho slávy a sformovať vás do podoby vášho Otca. Zdieľanie vášho života s iným človekom vytvára pre vás veľa príležitostí k tomu, aby ste sa stali podobnými Bohu. Zistili sme, že zbožný charakter sa väčšinou nedá získať v záplave blaha. Skôr je ukovaný v peci manželského ohňa. Ja (John) pripodobňujem manželstvo k peci a naše životy k zliatine zo vzácnych kovov. Čo spraví rozpálená pec so zliatinou? Odhalí jej nečistoty. Môj svadobný prsteň možno vyzerá ako čisté zlato, no približne päťdesiat percent z neho tvoria nejaké iné látky. Ak by som svoj prsteň vložil do pece, tie nečistoty by boli odhalené. Podobne aj výzvy, s ktorými sa stretávame v manželstve – od triviálnych hádok až po skutočne náročné obdobia – odhalia nečistoty v našich životoch. (Niektoré nečistoty potrebujú na odhalenie väčšiu teplotu než iné.)

Keď manželstvo neúnavne odhaľuje naše nedokonalosti, ľahko skĺzneme k obviňovaniu nášho partnera. Ved'predsa, nič z toho sa nedialo predtým, než sme do manželstva vstúpili. Keď sa prichytávame pri tom, že sme frustrovaní z nášho partnera, pretože len znásobuje naše „slabosti“, mali by sme ďakovať Bohu, že manželstvo nás robí podobnejšími Ježišovi. Nie je predsa to naším konečným cieľom?

Hľadanie zámeru v ťažkých obdobiach

Vieme, že naše prirovnanie k peci nie je veľmi nadchýnajúce, avšak cesta k šťastnému koncu nemá takmer nič spoločné s rozprávkou. Niekedy môžete mať uprostred svojho príbehu pocit, že si vôbec nevychutnávate krásny západ slnka, ale skôr sa cítite, ako keby ste liezli na Mount Everest.

Ľudia, ktorí sa odvážia postaviť na zasnežené svahy Himalájí a odhodlajú sa vydať na tú nekompromisnú a náročnú cestu hore na Everest, to musia spraviť s tým, že myslia na dve veci. Po prvé, musia vedieť, že táto výprava preverí hranice ich emocionálnych a fyzických schopností. Títo odvážni muži a ženy nepoznajú všetky podrobnosti nebezpečenstiev, s ktorými sa ešte len stretnú, no vedia, že iste budú čeliť nejakým výzvam. Po druhé, musia si pamätať svoj cieľ: vyliezť na najvyšší vrch sveta. Víťazstvo je pre nich jasne zadefinované dosiahnutím výšky 8848 metrov nad morom. Bez vedomia tohto cieľa sa títo horolezci rýchlo vrátia späť – akonáhle sa stretnú so svojou prvou vážnou prekážkou.

To isté platí pre manželstvo. Ak si uvedomujeme, že výzvy sú neoddeliteľnou súčasťou pri vytváraní nášho príbehu, nebudeme úplne zničení, keď budú preskúšavané naše emocionálne, fyzické a duchovné schopnosti. Ak začneme – a postupne budujeme – s tým, že od počiatku myslíme na konečný cieľ, nevzdáme sa ani vtedy, keď sa stretneme s obrovskými problémami.

Keď Ježiš vyučoval o duchovnej zrelosti, povedal, že súženie a prenasledovanie príde na tých, ktorí veria Božiemu Slovu (pozri Marek 4:17). V pôvodnej gréčtine sú tieto slová *thlipsis* a *diogmos*. *Thlipsis* sú „problémy, ktoré

vyvolávajú u človeka úzkosť, útlak, utrpenie a trápenie.“¹ *Diogmos* je „program alebo proces, ktorého zámerom je niekoho trápiť alebo deptať.“² Ani jedna z tých vecí neznie nijako lákavo, avšak práve tieto sily napomáhajú nášmu rastu v Bohu. Pavol ako keby v ozvene na Ježišove slová hovorí:

„No nielen to, ale chválime sa aj súženiami [thlipsis], lebo vieme, že súženie vedie k vytrvalosti, vytrvalosť k skúsenosti, skúsenosť k nádeji. A nádej neklame, lebo Božia láska je rozliata v našich srdciach skrze Ducha Svätého, ktorého sme dostali.“

(Rimanom 5:3-5)

Pavol napísal, že sa máme *radovať* a *chváliť* súženiami a skúškami. Prečo? Skúšky vytvárajú príležitosti k tomu, aby sa v nás mohol vytvoriť silný charakter. Problémy nás vedú k tomu, aby sme sa stávali podobnejšími Bohu. A môžeme mať nádej v poznaní, že Boh nás miluje a že vždy sleduje naše najlepšie záujmy – do tej miery, že nám dal svojho Ducha, aby naplnil naše srdcia láskou dokonca aj uprostred našich najväčších ťažkostí.

Písmo tiež jasne hovorí, že Boh nie je pôvodcom našich ťažkostí. Satan je tým agentom, ktorý sa skrýva za súženiami a prenasledovaním (pozri Marek 4:15 a Jakub 1:12-13), ale Boh používa taktiky nášho nepriateľa proti nemu. V rukách veľkého Vykupiteľa sa dokonca aj to, čo by nás malo odtrhnúť od Boha, stáva nástrojom, pomocou ktorého sme premieňaní na Jeho podobu.

Pamätajte na to, že nepriateľ nenávidí manželstvo a všetko, čo manželstvo reprezentuje. Spraví všetko, čo bude môcť, aby našu jednotu rozdelil a aby ju zatažil zdanlivo neúnosnými ťažkosťami. Keď máme víziu pre naše zjednotenie – a vieru, že Boh nás cez naše ťažkosti

prenesie – získavame tým nádej, ktorá nám dodáva silu na prekonávanie jeho útokov voči nám. Boh nechce, aby sme útoky voči nášmu manželstvu iba nejakým prežili. On chce, aby sme cez ne boli posilnení. Kľúčové je, aby sme pamätali na to, za čo vlastne bojujeme (Božie zámery), proti komu bojujeme (Satan) a kto je na našej strane (Boží Duch). Naša viera a nádej sú vlastne prostredníctvom výziev posilňované – ak sa nevzdáme predtým, než On dokončí svoje dielo v nás.

Ježišova verzia „žili šťastne, kým nepomreli“

Ježiš trpel viac ako ktorákoľvek iná ľudská bytosť. On, dokonalý Boh, sa stal podobným nám, aby pretrpel bolesť a pokorenie v podobe nespravodlivej a krutej smrti. Vytvoril pre nás cestu, aby sme mohli byť zmierení s Bohom, no napriek tomu ho väčšina ľudstva doteraz odmieta.

Ako dokázal Ježiš pretrpieť takú nesmiernu bolesť a odmietnutie? Odpoveď je jednoduchá, no zároveň aj úžasne hlboká: Nikdy nestratil zo zreteľa svoju verziu „žili šťastne, kým nepomreli.“ Vo vzore Jeho života nachádzame osnovu na písanie našich vlastných príbehov:

„S pohľadom upretým na Ježiša, ktorý vložil do našich srdc vieru a až do konca nám ju zachová. On namiesto radosti, ktorá sa mu núkala, vzal na seba kríž, nedbajúc na potupu.“

(Židom 12:2; Slovo na cestu)

Ježiš to pretrpel, pretože vedel, kam sa uberá. Keď sa díval na to utrpenie, dokázal za ním vidieť to zaslúbenie.

Anglický preklad Biblie *'The English Standard Version'* prekladá text zo Židom 12:1-2 takto:

„...Bud'me teda vytrvalí v tom závode, ktorý je pred nami, hľadiac na Ježiša, pôvodcu a dokonávateľa našej viery, ktorý *pre radosť, ktorá ho čakala*, pretrpel kríž...“

(Dôraz pridaný)

Zachytili ste to? „Pre radosť, ktorá ho čakala.“ Bol Ježiš nadšený z toho, že mal pretrpieť kríž? Absolútne nie. Dostal sa do takej úzkosti, že noc pred svojou popravou strávil v prosbách voči svojmu Otcovi, aby pre neho zvolil nejakú inú cestu. Ježiš mal ale niečo, čo v mnohých manželstvách chýba. Mal úplne výnimočné videnie. Dokázal vidieť za svoje okolnosti – dokázal vidieť moc a sľub, ktoré sa vďaka Jeho rozhodnutiam mohli zrealizovať. A čo vlastne Ježiš videl pred sebou? Odpoveď nájdeme v Efežanom 5:

„...vydal za ňu [za svoju cirkev] samého seba, aby ju posvätil očistným kúpeľom vody a slovom; *aby si pripravil Cirkev slávnou*, na ktorej niet poškrvny ani vrásky, ani nič podobné, aby bola svätá a bez poškrvny.“

(Verše 25–27; dôraz pridaný)

My sme tým Ježišovým šťastným koncom. My sme tou radosťou, ktorá Ho čakala. Ježiš pretrpel kríž, aby mohol byť zmierený s nami, so svojou nevestou. Cirkev sa teraz môže pred ním otvoriť a nemusí sa hanbiť za svoju niekdajšiu skazenosť, pretože v Ňom máme novú identitu. To je ten typ vytrvalosti, milosrdenstva a bezpodmienečnej lásky, ktoré by mali byť prítomné v našich manželstvách. Chce to ale víziu – nádej toho, čo by mohlo byť – ktorá nás prenesie aj cez výzvy.

Pisateľ listu Židom pokračuje týmto napomenutím:

„Keď máte pocit, že vo viere ochabujete, znova a znova sa vracajte k tomu príbehu, riadok za riadkom, aby ste dokonale preorali tie dlhé litánie nepriateľstva. To bude ako dávka adrenalínu pre vašu dušu!“

(Židom 12:3; preklad parafrázy The Message)

Všetci máme niekedy pocit, že naša viera ochabuje. Preto pisateľ listu Židom hovorí *keď*, a nie *ak* máte pocit, že ochabujete vo viere. Predpokladom skvelého manželstva nie je nič menej ako veľká viera, lebo byť *verný* znamená byť *plný viery*. Keď vaše manželstvo prechádza bojom, pamätajte na to, čo pretrpel Kristus. Znova si prechádzajte Jeho príbeh. Vaše terajšie ťažkosti, nech sú akokoľvek boľavé, nie sú v porovnaní s krížom ničím. Keď sa vytráca vaša vernosť voči vášmu partnerovi, pripomínajte si Ježišovu vernosť k vám. Spomeňte si na všetko, čo On pretrpel, aby mohol byť s vami zmierený. Jeho príklad dodá vašej duši novú dávku adrenalínu!

3. deň

Verte v to najlepšie

*„...ja som Boh a iného Boha niet a nikto nie je ako ja.
Od počiatku oznamujem budúcnosť...“*
(Izaiáš 46:9-10)

Zdá sa otrepané písať, že „nie je nikto ako náš Boh“, no často zabúdame na moc a pravdu toho výroku. Ako Božie deti sme pozvaní k tomu, aby sme boli podobní Jemu a aby sme sa obliekli do Jeho prirodzenosti. Vierou sa môžeme stať ľuďmi, ktorí budú dodávať veciam tvar, ktorí budú formovať svoj život, svoje deti a manželstvá tak, že od začiatku budú hovoriť o konečnom stave.

Doteraz sme sa snažili jasne vyjadriť, že *žili šťastne, kým nepomreli* nie je niečo, na čo narazíme náhodou; je to niečo, čo zámerne budujeme. Prirodzenou ďalšou otázkou je: „Ako teda môžem dospieť ku šťastnému koncu?“ Možno ste už tieto verše čítali nespočetne veľa krát, no prečítajte si ich znova:

„Viera je zárukou toho, v čo dúfame, a zdôvodnením toho, čo nevidíme... Vo viere chápeme, že Božie slovo stvárnilo svet tak, že z neviditeľného povstalo viditeľné.“

(Židom 11:1 a 3)

Naším cieľom je budovať *žili šťastne, kým nepomreli* – hoci to ešte ani neexistuje, no viera je stavebným materiálom toho, čo ešte nie je skutočnosťou.

Boh nám veril ešte predtým, než sme spravili čokoľvek, čo by bolo vierohodné. On veľmi dôveruje vám, pretože veľmi dôveruje sebe. On vie, že Jeho moc dokáže vo vašom živote uskutočniť čokoľvek. Jediná vec, ktorá nám zabráni užívať si obrovskú Božiu moc, je nevera a tá je v konečnom dôsledku zakorenená v pýche.

Pýcha sa prejavuje ako arogancia alebo extrémne presvedčenie o našich vlastných schopnostiach. Existuje aj rafinovanejšia forma pýchy, ktorá má masku sebanenávisti. V ktorejkoľvek forme je pýcha odmietnutím otvoriť sa pre všetko, čo Božia nesmierna moc získala skrze Kristove dokonané dielo na kríži.

Ježiš zomrel, aby sme my boli výnimoční. „Možno sme sa uspokojili s tým,“ píše C. S. Lewis, „že zostaneme takzvanými obyčajnými ľuďmi. Ale On sa rozhodol zrealizovať celkom iný plán. Ak by sme od toho plánu ustúpili, nešlo by o pokoru, ale o lenivosť a zbabelosť. Keď sa mu

podriaďujeme, nejde o namýšľavosť alebo o megalomaniu; je to poslušnosť.“³ Ten úžasný život, ktorý Boh ponúka, prijímame vtedy, keď naše názory pozdvihujeme na úroveň Jeho podmienok.

Veríte tomu, že ste hodní toho, aby ste mali skvelé manželstvo? Možno vašu myseľ trápia nasledovné myšlienky:

Ťahám toho so sebou príliš veľa.

Nepochádzam zo zbožnej rodiny.

Moji rodičia to nezvládli.

Už som spravil/a príliš veľa chýb.

Potrebujem sa uspokojiť s tým, že to už len nejakو prežijem.

Ak ste si to ešte nevšimli, tak Boh miluje výzvy. Avšak nedostatok viery obmedzuje vplyv Jeho moci v našom živote. Zjavenie Jeho veľkosti nás inšpiruje k tomu, aby sme mali istotu v Ňom a súčasne nás vedie do pokory. Pokora otvára dvere pre to najlepšie, čo má Boh pre nás pripravené. Izaiáš 55:8-9 vyhlasuje:

„Moje myšlienky nie sú vaše myšlienky a vaše cesty nie sú moje cesty — znie výrok Hospodina. Lebo ako nebesá prevyšujú zem, tak prevyšujú moje cesty vaše cesty a moje myšlienky vaše myšlienky.“

Možno by bolo dobre, keby ste uznali, že Boh je múdrejší, chápavejší a schopnejší ako vy. „V Bohu,“ píše Lewis, „sa stretávate s niečím, čo vám je v každom ohľade neporovnateľne nadradené.“⁴ Musíte tomu veriť, ak chcete mať prístup k materiálu, ktorý je základom skvelého manželstva.

Bez ohľadu na to, ako možno sami odhadujeme potenciál nášho manželstva, Boh má omnoho väčší sen. Nielenže tomu venoval množstvo myšlienok, ale dokonca aj preň vypracoval výborné plány.

„Ja poznám svoje zámery, ktoré mám s vami — znie výrok Hospodina — sú to zámery pokoja, a nie nešťastia; dám vám budúcnosť a nádej.“

(Jeremiáš 29:11)

Tento sľub nás stavia pred dve možnosti: buď uveríme tomu, že tento výrok je pravdivý a prijmeme Božiu víziu pre naše manželstvo alebo budeme predpokladať, že On je klamár. Keď sa Boh díva na budúcnosť nášho zväzku, vidí v ňom vyjadrenie svojho Syna. Jediný spôsob, ktorým sa táto vízia môže zrealizovať, je prostredníctvom prijatia Jeho milosti (zmocnenia) skrze pokoru a vieru. Hoci *žili šťastne, kým nepomreli* je niečo, s čím rátame, nezáleží pri tom iba na našej vlastnej sile. Je to prejav Božej lásky, ktorá sa dokonáva Jeho Duchom, ktorý pôsobí cez nás.

Možno si myslíte: *Som si pomerne istý/á, že Boh to už s mojím manželstvom vzdal. My už nemáme žiadnu nádej. Nemáme žiadnu víziu pre budúcnosť. Stratili sme ten pocit zamilovanosti.*

Je možné, že sa takto cítite preto, lebo sa snažíte robiť veci vo vlastnej sile? Vymeňte svoje úsilie a sny pre vaše manželstvo za Božie. Keď Jemu zveríte svoje manželstvo, On zoberie vaše sny, vdýchne do nich život a do vášho srdca zasadí ich nebeskú verziu. Pre manželov to znamená, že On vás zmocní k tomu, aby ste milovali svoju manželku tak, ako Kristus miluje Cirkev a aby ste sa vzdali akejkoľvek seba-zameranosti. Manželky, vás On zas podobne zmocní k tomu, aby ste si vážili svojho manžela. Takýmto spôsobom budete môcť obaja rásť a zakúšať celú šírku manželstva.

Biblia jasne hovorí, že bez viery nie je možné ľúbiť sa Bohu (pozri Židom 11:6). Prečo Boh tak veľmi miluje vieru? Pretože skrze vieru v Neho prijímame moc k tomu, aby sme Mu boli podobní a neexistuje žiadna lepšia existencia než Bohom inšpirovaný život. On sa teší z toho, keď vidí, že sa my tešíme – a nehovoríme tu o nejakom pomimutelnom šťastí. Popisujeme tu trvalú radosť, spokojnosť a naplnenie. Boh chce pre vaše manželstvo to najlepšie a Jeho najlepšie sa realizuje iba v rámci zväzku, ktorý má svoj základ v Ňom.

Stavebný projekt

Ľudia si často zamieňajú vieru a nádej a považujú ich za to isté, hoci sú to dve odlišné veci. Ak viera predstavuje stavebný materiál skvelého manželstva, nádej je ako taký stavebný projekt. Ak by sme to mali vyjadriť iným spôsobom, nádej je ako forma a viera je to, čo ju naplňa. Bez nádeje je viera niečím, čo nemá tvar a je asi tak použiteľna ako stavebný materiál bez stavebného projektu.

Spomeňte si na to, že Boh si starostlivo vybral Abraháma ako účastníka zmluvy s konkrétnym cieľom: aby Abrahám viedol svojich potomkov po Pánových cestách. V čase, keď Boh povolal Abraháma k svojmu sľubu, nemal Abrahám žiadne deti, no Pán ho uistil, že sa stane otcom veľkého národa.

Abrahám bol muž výnimočnej viery. Bol to človek, o ktorom Písmo hovorí, že „[nikdy] nezapochyboval v neviere o Božom zaslúbení.“ (Rimanom 4:20) A napriek tomu v Genezis 15 vidíme, že predtým, než vstúpil do sféry viery, zápasil so sklamaním.

„Po týchto udalostiach zaznelo Abrámovi vo videní Hospodinovo slovo: Neboj sa, Abrám, ja som tvoj štít,

tvoja hojná odmena. Abrám povedal: Pán, Hospodin, čože, mi dáš?! Ved' odchádzam bezdetný a dedičom môjho domu bude damaský Elíezer. Abrám ešte dodal: Ved' si mi nedal potomka a môj sluha narodený v mojom dome má byť mojím dedičom? Hospodin mu však povedal: On nebude tvojím dedičom. Tvojím dedičom bude ten, čo vyjde z teba. Vyviedol ho von a povedal mu: Len sa pozri na nebo a spočítaj hviezdy, ak ich môžeš spočítať, a dodal: Toľko bude tvojho potomstva. Abrám uveril Hospodinovi a on mu to počítal za spravodlivosť.“

(Genezis 15:1-6)

Možno by sme očakávali, že Boh dá Abrahámovi novú mieru viery. Namiesto toho dal Abrahámovej viere víziu, ktorej sa mohol držať. To posilnilo jeho vieru, lebo jeho nádej získala určitú formu. Boh pozval Abraháma von, aby spočítal hviezdy. Nočná obloha sa pred jeho očami zmenila na hviezdny stavebný plán pre jeho vieru a nespočetné hviezdy nad ním sa v jeho mysli premenili na tváre jeho budúcich detí. Namiesto toho, aby Boh len jednoducho povedal Abrahámovi, že jeho potomkov bude tak nespočetne veľa ako hviezd, dal jeho osudu trvalú, vzrušujúcu, fyzickú podobu. Prostredníctvom tejto nebeskej názornej ukážky Boh vyryl svoju víziu do Abrahámovej predstavivosti.

Boh chce takýmto istým spôsobom použiť aj vašu predstavivosť, aby vám odovzdal Jeho víziu pre vaše manželstvo, lebo tam, kde je vízia, tam je nádej. Preto nás Pavol povzbudzuje, aby sme zbúrali akúkoľvek myšlienku a predstavu, čo sa dvíha proti poznávaniu Boha (pozri 2. Korintánom 10:4-5). Musíte si chrániť plátno svojej mysle, pretože to bude mať rozhodujúci vplyv na podstatu a hodnotu vašich činov. Svoju predstavivosť začnite vnímať ako maliarske plátno nádeje.

Boh sľúbil, že nás naplní nádejou, ale ako sa k nej môžeme dostať? Práve v modlitbe Jeho Duch naplní nášho ducha nadprirodzenou nádejou: „[Modlím sa,] nech vás Boh nádeje naplní všetkou radosťou a pokojom vo viere, aby sa vaša nádej rozhojnila mocou Ducha Svätého.“ (Rimanom 15:13)

Boh je naším zdrojom nádeje. Ak ho prosíme, On nás naplní radosťou a pokojom a to je presne to, po čom všetci v našich manželstvách túžime. Keď prichádzame k Nemu v pokore, budeme prekypovať presvedčivou nádejou skrze moc Jeho Ducha. To je úžasný sľub!

Príslovie 29:18 nám hovorí, že bez vízie sa máme tendenciu zvrhnúť. Naozaj je to tak, že manželstvám bez Božej vízie chýba život. Vyzývame vás teda, aby ste snívali vo veľkom! A počas toho, ako sa pripravujete na spísanie si svojich snov a cieľov, sa modlite za to, aby Boh prebudil vaše srdce pre Jeho plán.

4. deň

Čínska reštaurácia

Keď sme boli mladomanželia, mali sme jedno špeciálne miesto, na ktoré sme sa chodili rozprávať o našej budúcnosti. Bola to jedna malá čínska reštaurácia, ktorá sa nachádzala neďaleko nášho bytu. Boli sme čerství absolventi vysokej školy a mali sme tak málo peňazí, že sme si museli deliť jednu porciu mu shu kuraťa s palacinkou a so slivkovou omáčkou. Bolo to tiché a skromné miesto, no zároveň úplne cudzie, a preto to bolo prostredie, ktoré mladý pár, srkajúci čaj, povzbudzovalo k tomu, aby sníval o vzdialených krajinách a nádejach.

V tom čase sme toho veľa nevedeli, no boli sme si istí jednou vecou: chceli sme spolu slúžiť Bohu celým naším srdcom, myslou a silou. Vášnivo sme túžili po tom, aby sme žili dobrý život a aby sme mali dobrú rodinu. Bolo by správne povedať, že vtedy sme nevedeli o tom, ktorým smerom sa vydáme alebo kde v živote skončíme, no vedeli sme, ako chceme napredovať. Chceli sme žiť tak, aby Boh mohol cez nás vytvoriť nové dedičstvo.

Ja (John) mám výborné rodinné zázemie. Moji rodičia už žijú v manželstve viac ako šesťdesiatpäť rokov. Môj otec verne miloval našu rodinu a staral sa o ňu a moja mama je stelesnením klasickej ženy v domácnosti. Moji rodičia sú pre mňa vzorom mnohých úžasných vecí v oblasti manželstva a celkovo života a ja im budem naveky vďačný za ich príklad.

Ja (Lisa) pochádzam z veľmi odlišnej rodiny. Johnovi rodičia sa zdajú byť dokonalými v porovnaní s mojou rodinou, ktorá bola spustošená alkoholizmom, smilstvom, zneužívaním, zradou, chamtivosťou, stratou a rozvodom. Keď sme s Johnom začali náš spoločný život, bolo zrejmé, že ja som zo skúsenosti nemohla chápať, ako vyzerá a funguje zdravá rodina; no zároveň som zúfalo túžila po tom, aby som sa súčasťou takej rodiny stala.

Ako sme sa tak zvykli rozprávať v tej čínskej reštaurácii, vedeli sme, že chceme manželstvo robiť inak. A hoci sme mali ohromný rešpekt k tomu, ako žili v manželstve Johnovi rodičia, ich model nebol pre nás úplne ten správny. Obaja sme vedeli, že manželstvo je niečo viac, než sme dovtedy videli; že na tej inštitúcii spočíva nadprirodzené povolanie. Manželstvo pre nás nebolo iba o tom, že my dvaja strávime spolu zvyšok svojho života; bolo tiež o tom, že prostredníctvom nášho zväzku vybudujeme dedičstvo,

ktoré pretrvá. Samozrejme, že súčasťou toho mali byť aj naše deti a deti našich detí, no zároveň k tomu patrilo aj ovplyvňovanie veľkého množstva iných životov.

Začali sme vykresľovať víziu nášho manželstva. Kládli sme jeden druhému otázky, stanovovali sme si hranice a snívali sme tak veľkoryso, ako sme len vedeli. Zhodli sme sa na tom, že naším primárnym cieľom je slúžiť spolu Bohu a ctiť si Ho pri všetkých našich rozhodnutiach. Všetko ostatné muselo prejsť cez tento filter.

V priebehu tých tridsiatich-dvoch rokov manželstva sme prechádzali obdobiami, keď jedinou príčinou nášho rozhodnutia zostať spolu, bol náš záväzok ctiť si Boha. Raz sme prechádzali jedným obdobím, keď som ja (Lisa) *nepocítovala* žiadnu lásku k Johnovi a John mi dokonca aj povedal, že ani on necíti žiadnu lásku ku mne. Pustil sa do intenzívneho cestovania a ja som s našimi malými deťmi zostala doma.

Ak mám byť úprimná, nevidela som žiadnu nádej pre našu lásku v budúcnosti. Moja duša bola doráňaná z toho zraňujúceho obdobia. Cítila som sa úplne opustená – tak emocionálne ako aj fyzicky. Ak by som niekedy bola bývala považovala rozvod za riešenie, radostne by som si tú cestu zvolila. Nemala som žiadnu víziu pre naše manželstvo – zostal mi len vyblednutý tieň toho, čo by mohlo byť. V jednom bode som si dokonca pomyslela: *Bože, ja v tomto manželstve zostanem, ak mi slúbiš, že nebudem musieť s Johnom žiť v nebi*. Cítila som sa naozaj osamelá a manželky služobníkov majú naozaj ťažkosti zdieľať sa o svojej bolesti s kýmkoľvek iným.

Ja (John) som tiež v tom čase zápasil s beznádejou. Mal som pocit, že v Lisiných očiach nedokážem spraviť

nič dobre a bol som presvedčený, že môj odhad situácie je správny, keďže som vnímal nedostatok úcty a počúval urážlivé slová, ktoré mi hovorievala. Veľmi rýchlo sme sa blížili ku dnu a nikto z nás nevidel žiadny potenciál k tomu, ako by sa dala obnoviť medzi nami vzájomná láska, úcta a starostlivosť.

Emocionálna a duchovná bolesť toho obdobia sa nám zdala byť neúnosná. Bolo to naozaj hrozné, no bolo to len jedno obdobie a obdobia sa menia. Obdobie plaču môže síce trvať aj celú jednu dlhú noc, no Boh nám dal svoj sľub, že ráno príde radosť (pozri Žalm 30:5). Keď sa dívame späť, to obdobie sa nám zdá neskutočné – ako keby sa to prihodilo nejakému inému páru. Z Božej milosti sme zostali verní nášmu cieľu, ctíť Boha. Prostredníctvom činenia skutočného pokánia z našej sebeckosti, sprevádzaného poslušnosťou voči múdrosti zhora, sme mohli pozorovať, ako naše manželstvo a láska začali rásť – až do tej miery, že veľmi zosilneli.

Jednou z hnacích síl, ktoré nám pomohli prekonať to ťažké obdobie, bol náš pohľad na život. Nevníмали sme ho ako sedemdesiat alebo osemdesiat-ročný životný úsek; skôr sme ho začali vnímať z večnej perspektívy. Sedemdesiat alebo osemdesiat rokov je v porovnaní s večnosťou iba para. Písmo učí, že to, čo spravíme s krížom, bude mať rozhodujúci vplyv na to, kde strávime večnosť; avšak spôsob, ako si ako veriaci v živote počíname, má rozhodujúci vplyv na to, ako večnosť strávime. Pavol píše:

„...Chceme radšej odísť z tela a bývať u Pána. ... Všetci sa totiž musíme postaviť pred Kristovu súdnu stolicu, aby si každý odniesol odplatu podľa toho, čo vykonal, kým bol v tele — či dobré alebo zlé.“

(2. Korint'anom 5:8 a 10)

Je jasné, že Pavol tu nepíše o neveriacich, lebo keď sú neveriaci mimo svojho tela, neprebývajú v Pánovej prítomnosti. Adresuje tu tých, ktorí sa pripojili k Božej rodine skrze zachraňujúcu milosť Ježiša Krista. My budeme stáť pred Ním a Jemu sa budeme zodpovedať za rozhodnutia, ktoré sme spravili a za spôsoby, ktorým sme ako veriaci žili. Súdy, ktoré Kristus vynesie, budú predstavovať buď večnú odmenu alebo večnú stratu a budú sa pohybovať na škále od bodu, v ktorom naše celoživotné dielo úplne zhorí až po bod, keď zaň budeme vo večnosti odmenení, a dokonca budeme spolu s Ním večne vládnuť. Poznanie tejto základnej doktríny nám nedovolilo zísť z cesty. Nikto z nás sa nechcel zodpovedať pred Ježišovým trónom za to, prečo zneuctil Jeho umelecké dielo manželského zväzku. (Viac o Súdnej stolici pozrite Johnovu knihu *Vedený večnosťou*.)

Po našom cieli, ctiť si Boha, bolo našim druhým cieľom rásť v láske jeden k druhému tak, aby sme sa na konci našej cesty milovali viac ako na jej začiatku. Tento cieľ nás nútil prechádzať aj cez ťažké chvíle a milovať sa navzájom aj vtedy, keď sme na to vôbec nemali chuť. C. S. Lewis napísal: „Láska... je hlboká jednota, ktorá je udržiavaná vôľou a zámerne posilňovaná návykom; (v kresťanských manželstvách) je umocňovaná milosťou, o ktorú obaja partneri prosia Boha a ktorú od neho aj dostávajú. Takúto lásku jeden k druhému môžu mať dokonca aj v tých chvíľach, keď jeden druhého nemajú radi.“⁵

Definitívne sme mali obdobia, keď sme sa navzájom nemali radi. Boh nám ale dal milosť k tomu, aby sme cez tie náročné obdobia nejako prešli a On spraví to isté aj pre vás. Dnes sa máme navzájom radi a milujeme sa navzájom viac ako v náš svadobný deň – to je pravda! A tešíme sa na to, že každou pribúdajúcou dekádou budeme ďalej rásť v láske.

Boh si to všíma

Počas toho, ako sme si v tej reštaurácii zapisovali naše sny na servítky, rozprávali sme sa o tom, ako budeme vychovávať deti, ktoré sme vtedy ešte ani nemali. Diskutovali sme o tom, ako budeme pristupovať k ich trestaniu, domácim prácam a k zdieľaniu spoločných izieb. Hovorili sme o našom dedičstve a o vplyve, ktoré budú mať naše rozhodnutia na naše deti a na naše vnúčatá. Bolo pre nás dôležité, aby sme im vedeli odovzdať duchovné a finančné dedičstvo (pozri Príslovie 13:22).

Predstavovali sme si náš budúci dom. Nebolo pre nás dôležité, aby sme mali veľký alebo elegantný dom; chceli sme, aby náš dom bol príťažlivým a srdečným miestom, kde sa ľudia budú cítiť bezpečne od chvíle, keď do neho vstúpia. Chceli sme, aby to bolo zábavné miesto, na ktoré by si naše deti chceli privádzať svojich priateľov.

Potom sme sa ďalej rozprávali o veciach, o ktorých sme verili, že nás k nim Boh volá a o tom, ako naše povolanie ovplyvní dynamiku nášho manželstva. Diskutovali sme o rolách žien a o rolách mužov. Rozhodovali sme sa, ako budeme spravovať naše peniaze a ako sa vyhneme dlhom. Nevedeli sme sa v tom rozprávaní zastaviť, až pokým sme sa nepozreli dole na to, čo sme držali vo svojich rukách a zistili sme, že tie naškriabané slová na servítkach sa zmenili na provizórne stavebné plány pre život, ktorý sme spolu chceli vybudovať.

Niekedy si myslíme, že počas toho, ako sme my zachytávali naše plány na zdrapy papiera, Boh si tiež niečo písal.

„Vtedy sa zhovárali medzi sebou tí, čo sa boja Hospodina. Hospodin to pozoroval a počul. Pred ním bola písaná pamätná kniha o tých, čo sa boja Hospodina a ctia jeho meno.“

(Malachiáš 3:16)

Bolo veľa vecí, o ktorých sme sa počas tých prvých dní nášho manželstva rozprávali, na ktoré si Boh pamätal aj vtedy, keď my sme už na ne zabudli a On ich naplnil. Boh si zaznamenáva rozhovory, ktoré prebiehajú medzi ľuďmi, ktorí sa Ho boja. Keď si plánujete manželstvo, ktoré ctí Pôvodcu života, nebo si to všíma.

5. deň

Spísanie vašej vízie

„Zretelne zapíš videnie na tieto tabule, aby ním čitateľ zrakom ľahko prebehol.“

(Habakuk 2:2)

Znova hovoríme, že nikdy nie je príliš neskoro na spísanie vízie pre vaše manželstvo. Cíťte sa slobodní v tom, že ju budete prepisovať až dotedy, kým nevytvoríte niečo, čo je jedinečné a ľahko pochopiteľné. Jasná vízia vám dodá energiu, ktorú potrebujete na to, aby ste dobehli až do cieľa.

Prosíme vás, aby ste venovali chvíľu rozhovoru so svojim partnerom (alebo s vaším budúcim partnerom) o vašej spoločnej vízii pre vaše manželstvo. Ak ste slobodní, začnite si zapisovať vašu časť tej vízie už teraz. Nájdite si miesto, kde môžete snívať. Konkrétne pomenujte svoje túžby a očakávania. Jasne si povedzte, čo má pre vás

absolútnu hodnotu a nebojte sa snívať vo veľkom! Táto vízia bude vašou severkou v budúcich dňoch.

Manželstvo je ako závod na dlhú vzdialenosť, pričom štart delia od cieľa celé desaťročia. Príliš veľa párov sníva iba krátkodobu. Snívajú o tom, že si kúpia dom a vychovávajú rodinu. To sú všetko výborné ciele, no ani s jedným z nich sa nedostanete príliš ďaleko. Existuje toho o toľko viac! Neprestaňte snívať!

Majte na mysli, že vy a váš partner bežíte v tom závode spolu a že si navzájom nekonkurujete. Ten závod nemôžete dokončiť osamote, a preto potrebujete spolupracovať ako tím. Ak ste mali ťažké začiatky, nech vám je útechou vedomie, že omnoho viac záleží na tom, ako skončíte, než na tom, ako ste začali. Spísanie vášho plánu je spôsob, ktorým si definujete vašu cieľovú čiaru. Musíte si tú víziu predložiť pred seba, aby ste mali niečo, za čím môžete bežať.

„Videnie totiž už speje k naplneniu. Neodvratne a neomylnne sa schýľuje ku koncu. Keby sa oddialilo, vyčkávaj naň, lebo sa určite splní a nebude meškať. ... spravodlivý žije zo svojej viery.“

(Habakuk 2:3-4)

Tá vízia, ktorú do vás vdýchol Boh, pôjde pred vami a bude vám ukazovať cestu k svojmu naplneniu. Ak tú víziu budete mať pred očami, nesklame vás. Možno prídu obdobia, v ktorých sa bude zdať, že čo Boh povedal, nemôže byť pravda. Vaša cesta vás možno zavedie na miesta, na ktoré ste nechceli ísť alebo ktoré budú pre vás neočakávané. Dôverujte tomu procesu. Boh vie, čoho sa potrebujete zbaviť, aby ste tú cestu mohli dokončiť. Moc Toho, ktorý je zdrojom inšpirácie vašej vízie, vás posilní vo chvíľach, keď to budete potrebovať. Musíte si však tú víziu držať pred očami.

Váš plán by mal byť živým, dýchajúcim, organickým dokumentom. To znamená, že by mal obsahovať dve veci:

Jasne zadefinované absolútne hodnoty

Určité presvedčenia a záväzky dodajú vašej vízii nevyhnutný rámeček. Sú to veci ako „naše manželstvo bude ctiť Boha“ alebo „potreby toho druhého nám budú prednejšie ako naše vlastné.“ To sú veci, ktoré si po zvážení môžete stanoviť ako veci, o ktorých nemienite polemizovať. Jednoducho sa nikdy nezmenia a nebudete v nich robiť kompromisy.

Priestor pre rast

Dobrá plán nedáva odpovede na všetky otázky, no robí veci prehľadnými. Iba Boh vie, čo všetko leží pred vami, no pod vedením Jeho Ducha budete môcť postupne odhaľovať rôzne aspekty Jeho plánu. Postupom času by vaša vízia mala rásť vo šírke a vo vymedzení a mala by sa prispôsobovať výhodám a výzvam každého životného obdobia. K týmto meniacim sa oblastiam môže patriť množstvo času, ktoré venujete výchove detí v procese ich dospievania alebo spôsob, ako sa navzájom podporujete vo svojom kariérnom živote a v povolání.

Tu je päť praktických krokov, ktoré vám odporúčame zrealizovať pri spísaní vášho manželského plánu:

1. Modlite sa

Proste Boha, aby svojím Duchom inšpiroval vaše rozhovory, myšlienky a túžby. Proste Ho, aby vám dal taký rámeček nádeje, ktorú má podľa Jeho vôle naplniť vaša viera.

2. Zbierajte inšpirácie

Zhromaždite si texty z Písma, články, príbehy, fotky, slová piesní, ústrižky z časopisov a čokoľvek iné, čo k vám hovorí.

3. Chod'te niekam, kde budete vedieť snívať

To miesto nemusí byť nejaké špeciálne alebo drahé. Môže to byť obyčajná reštaurácia na vašej ulici alebo lavička v parku vo vašom susedstve.

4. Identifikujte svoje ciele

Snívajte vo veľkom! Nenechajte sa obmedzovať svojimi súčasnými okolnosťami alebo tým, ako ste iných videli žiť v manželstve.

K témam na rozhovor by ste mohli zaradiť napr.: financie, rodičovstvo, dynamika rodiny, osobný rozvoj, duchovný rast, komunikácia, odpočinok a rekreácia, kariéra, zodpovednosti v domácnosti, zapojenie do cirkvi, spoločenstvo a iné.

5. Rozhodnite sa, ako ich dosiahnete

Keď ste si už stanovili svoju víziu, spravte si inventúru: kde sa nachádzate teraz vo vzťahu k tomu, kde by ste chceli byť? Zhodnoťte váš aktuálny stav a strategicky premyslite normy, kroky alebo zmeny, ktoré vás postaví – alebo udržia – na správnej ceste.

Váš plán bude pokrývať veľa životných období. Mysliac na svoje ciele nájdite odpovede na tieto otázky:

Ako bude vyzerat' naše manželstvo, keď budeme...

...manželstvom bez detí?

...vychovávať malé deti?

...vychovávať tínedžerov?

...mať „prázdne hniezdo“?

...mať potešenie z našich vnúčat?

...v našom poslednom životnom období?

Ak ste slobodní, s niekým chodíte alebo ste zasnúbení, ako sa môžete zámerne pripraviť na manželstvo, ktoré by ste chceli mať v budúcnosti?

Stanovili ste si ciele v oblasti svojich financií, rodičovstva a v iných oblastiach. To sú ciele, ktoré súvisia s veľkým obrazom, no oni sú podporované vašimi normami, rozhodnutiami a každodennými návykmi. Zamyslite sa nad týmito otázkami:

Ako a kedy sa budete venovať svojmu mesačnému rozpočtu?

Aký typ dovolenky si budete vyberať a ako ich budete plánovať?

Akým aktivitám a zábave sa budete spolu venovať?

Ako budete pokračovať v randení so svojím manželom/manželkou?

Ako budete riešiť rozdielnosti s vaším partnerom?

Ako budete tráviť čas s vašimi deťmi?

Ako budete trestať svoje deti?

Obaja sa chcete venovať nejakému zamestnaniu mimo svojho domu? Ak áno, bude sa to líšiť v rôznych obdobiach vášho manželstva?

Ako sa budete navzájom podporovať vo svojich profesiách alebo v iných hlavných cieľoch?

Akému typu vzdelávania by ste sa sami chceli venovať? Aké by ste chceli pre svoje deti?

Aký typ rekreačných možností poskytnete svojim deťom? Ako budete podporovať ich záujmy a talenty?

*Ako sa budete starať o svoju fyzickú kondíciu?
(Cvičenie, odpočinok, strava, atď.)*

Ako sa budete starať o svoju duchovnú kondíciu?

Ako budete vychovávať svoje deti v poznaní Boha?

Ako bude vaše manželstvo a rodina pomáhať svetu okolo vás? (Vášmu zboru, spoločnosti, susedstvu, pracovisku, atď.)

Ako sme už spomenuli predtým, detaily vášho plánu sa pravdepodobne budú meniť a vyvíjať spolu s tým, ako aj vy budete dozrievať v múdrosti a v zbieraní skúseností. To je v poriadku. Je však podstatné, aby ste si vytvorili určitý rámcový plán a zaviazali sa, že sa budete držať noriem, ktoré sa stanú základom toho, čo ešte len príde.

Výstup na Everest

Predstavte si nejaký pár, ktorý nastupuje na lietadlo. Sú nadšení zo svojej cesty, no nemajú ani potuchy, kam vlastne idú. Vedia iba, že to lietadlo ich zoberie k nejakému veľkému dobrodružstvu. Predpokladajú, že smerujú niekam do tepla, a tak si zbalia iba plavky a niekoľko ľahkých svetříkov, ak by sa náhodou večer trochu schladilo. Po mnohých hodinách letu pristanú vo svojej cieľovej stanici – a tam zistia, že pristáli v Nepáli. Z pôvodne predstavovaného tropického zážitku sa stal studený výstup na Mount Everest. Je zrejmé, že vôbec nie sú pripravení vydať sa na takú zradnú a riskantnú cestu, a tak sa okamžite vrátia domov.

Mnohí vnímajú manželstvo ako výlet na pláž, no manželstvo sa viac podobá výstupu na vrchol hory: je to hodnotná a povznášajúca skúsenosť, no zároveň je to aj ťažká drina. A hoci je toto prirovnanie možno

trošku smiešne, úmrtnosť manželstiev je v podstate asi dvadsaťpäť krát väčšia ako úmrtnosť horolezcov, ktorí sa pokúsia zdolať Everest.⁶

Prečo sú horolezci, vystupujúci na Everest, omnoho úspešnejší ako manželské páry? Lebo majú víziu pre svoju cestu a vedia, čo môžu očakávať. Nie sú šokovaní, keď sa stretnú s redším vzduchom, mrazivými teplotami a nemilosrdným vetrom. Žiaľ, príliš veľa manželstiev zlyháva kvôli nerealistickým očakávaniam a nedostatku vízie. Stojí za to, aby ste si teraz vyhradili čas na vytvorenie svojho plánu.

Spravte to dobre

Ako sa váš príbeh bude rozvíjať, Boh bude rozširovať rámec vašej vízie a bude k nej pridávať krásne ornamenty, no nikdy nezneuctí život, ktorý budujete so svojím životným partnerom. Skúšky vám niekedy budú pripadať ako Božie pokusy o zničenie vášho príbehu a možno budete mať pokušenie od zlosti a frustrácie do Neho buchnúť. Vedzte však, že Boh nie je pôvodcom vašich skúšok a On veci prispôsobuje tak, aby vám všetko pôsobilo na dobré (pozri Rimanom 8:28). Jeho milosť a Duch vás nikdy neopustia a On sľúbil, že On vám nikdy nedovolí prechádzať cez skúšky, ktoré by ste nevedeli prekonať.

„...Boh je však verný. On nedopustí, aby ste boli skúšaní nad svoje sily, ale so skúškou dá aj východisko, aby ste ju vládali zniest’.“

(1. Korint'anom 10:13)

V určitých chvíľach budete mať možno pocit, že všetko sa rozpadá, ak sa však budete držať nádeje, budete môcť prekonať tie búrky a naozaj ich aj zdoláte. A keď už bude

koniec všetkých slov a činov, budete počuť Majstra povedať tieto slová:

„Správne, dobrý a verný sluha!“

(Matúš 25:23)

Nie je zaujímavé, že Majster hovorí: „správne“ alebo „dobrá práca“ a nie „dokonale odvedená práca“? Nikto z nás neprechádza ničím v tomto živote dokonale. Naš život a naše manželstvo môžeme však prežiť *správne*. To znamená, že budeme naším manželstvom prechádzať zdravo a v pokore, že sa budeme učiť z našich vlastných chýb a že z Božej milosti sa budeme usilovať o to, aby sme zakúšali to najlepšie od Neho. Ak sa rozhodnete kráčať po tejto ceste, vaše manželstvo sa nebude sústreďovať len na prežitie, ale dokáže toho omnoho viac. Bude prekvitať. Boh vás prevedie cez všetky úskalia.

„Túžime však, aby každý z vás prejavoval rovnakú horlivosť za plné rozvinutie nádeje až do konca, aby ste nezleniveli, ale aby ste napodobňovali tých, čo sú pre vieru a trpezlivosť dedičmi prislúbení.“

(Židom 6:11-12)

Boh chce, aby ste sa stali dedičmi Jeho prislúbov pre vaše manželstvo. Uplatnite si nárok na nádej, ktorú dáva Jeho Duch. Budte trpezliví ku svojmu partnerovi a verte v to, čím sa vaše manželstvo môže stať. Budete prekvapení, čo všetko dokáže Boh spraviť v dvoch a cez dvoch nedokonalých ľudí. Boh má vašeň pre vytváranie manželstiev s veľkými príbehmi, ktorých veľkosť nespočíva v tom, ako začali, ale ako skončili.

Stíšenie 1. deň

Tvorba majstrovského diela

*„Ved' sme jeho dielo, stvorení v Kristovi Ježišovi na to,
aby sme konali dobré skutky, ktoré nám Boh
už vopred pripravil.“*

(Efežanom 2:10)

Všetko, čo Boh vytvorí, má nejaký zámer – vrátane vášho manželstva. Kvôli osobnému zapojeniu Ducha Svätého vo vašom živote si Boh praje, aby z vášho manželstva vytvoril majstrovské dielo Jeho milosti.

Skúste si spomenúť na chvíle, keď ste boli ešte slobodní alebo zasnúbení. Ako ste si predstavovali manželstvo? Aké dokonalé obrazy a myšlienky o manželstve ste prechovávali vo svojej hlave a vo svojom srdci?

V čom sa vaše manželstvo líši od toho, ktoré ste si predstavovali?

Boží zámer s manželstvom je to, aby to bola zmluva. Je to celoživotná zmluva typu „kým nás smrť nerozdelí.“

V tejto zmluve sa každá strana v určitom zmysle poddáva tej druhej strane a ponúka jej všetky svoje zdroje. Ťažkosti jednej osoby sa stávajú ťažkosťami aj tej druhej a obaja tí ľudia sľubujú, že budú chrániť toho druhého a starať sa o toho druhého podľa jeho/jej potrieb.

Spisovatelia a rečníci Bob a Audrey Meisnerovci sa zdieľajú s týmito svojimi názormi na zmluvu:

„Zmluva je Božia vec. Biblia jasne hovorí o požehnaní, ktoré vyplýva z chodenia v zmluve a k tomuto požehnaní patrí priazeň pred Bohom, požehnanie vo financiách, bezpečie a dôvera, dlhý život a zdravie a zbožný charakter! ...V skutočne zmluvnom prostredí sa cítime slobodní k tomu, aby sme si priznávali naše zlyhania a opakujúce sa životné výzvy, pretože vieme, že napriek našej úprimnosti nebudeme odmietnutí. Potom má náš partner slobodu hovoriť pravdu v láske, a tak nám pomáha prekonávať naše zlyhania a zároveň prechádza cez tie ťažkosti s nami. To je zmluvný život v Kristovi v jeho najlepšej podobe.⁷

Čo k vám Boh hovorí o zmluve? Položte si otázku: *Teším sa z manželskej zmluvy? Čo som ochotný/á spraviť, aby som to zakúsil/a?* Modlite sa a pýtajte sa Ducha na Jeho názor a proste Ho o silu.

Boh má veľké zámery s vašou manželskou zmluvou, ktoré siahajú ďaleko ponad vás a vášho partnera. On chce vašu jednotu – podobne ako u Abraháma a Sárý, aby svoju lásku a pravdu vyslal ďaleko do budúcnosti. Pýtajte sa sami

seba a Pána: *Koho ovplyvňuje moje manželstvo a aký vplyv zanecháva za sebou?*

Zastavte sa a modlite: „Duchu Svätý, ako by som mohol/la zámerne rozšíriť Tvoju zmluvu na moje deti, vnúčatá a na ľudí, ktorých si Ty umiestnil do mojej sféry vplyvu?“

Utište sa pred Bohom. Počúvajte, čo k vám bude hovoriť teraz a v nasledujúcich dňoch. Zapište si Jeho pokyny a proste Ho o milosť poslúchnuť ich.

Stíšenie 2. deň

OPRACOVANÉ V PEČI

„Priatelia, keď život začne byť naozaj t'ažký, nezačnite si hneď myslieť, že Boh sa vás vzdal a že o tom nevie. Namiesto toho buďte radi, že zažívate také isté t'ažkosti aké prežíval aj Kristus. Je to duchovný proces prepaľovania, na konci ktorého vás čoskoro čaká sláva.“

(1. Petra 4:12-13,
preklad anglickej parafrázy The Message)

Manželstvo je proces duchovného prečisťovania a Boh je ten, ktorý nás prečisťuje. Hoci On nie je zdrojom našich problémov, On ich využíva na to, aby vás a vášho partnera pripodobňoval obrazu svojho syna, Ježiša.

Buďme úprimní. Nikto nemá rád ťažkosti. Ak by sme sa im mohli vyhnúť, spravili by sme to. Avšak ťažká cesta má svoju hodnotu.

Venujte chvíľu tomu, aby ste rozjímali o týchto pravdách a o tom, čo je prínosom ťažkostí. Zostavili sme ich tak, aby sa priamo týkali vášho manželstva.

„Ved' on [Boh] dobre vie, kadiaľ chodím [a kadiaľ chodí moja manželka], keď ma preskúša, vyjdem [úplne čistý] ako zlato.“

(Jób 23:10)

„Ved' ty si nás [mňa a moju manželku], Bože, skúšal, prečistil, ako sa čistí striebro. ... Prešli sme ohňom i vodou, no doviedol si nás k hojnosti.“

(Žalm 66:10 a 12)

„[Manželia a manželky], majte z toho iba radosť, keď prídu na vás rozličné skúšky, ved' viete, že ak sa vaša viera osvedčí, vedie to k vytrvalosti. A vytrvalosť nech je zavŕšená skutkami, aby ste boli dokonalí, bezúhonní a bez akéhokoľvek nedostatku.“

(Jakub 1:2-4)

„Radujte sa z toho, aj keď azda teraz máte ešte nakrátko prejsť zármutkom rozličných skúšok, aby vám [a vášmu partnerovi] vaša vyskúšaná viera oveľa cennejšia ako pomínuteľné zlato, ktoré sa tiež preskúšava ohňom, bola na chválu, slávu a česť pri zjavení Ježiša Krista.“

(1. Petra 1:7)

Stručne popíšte pec súženia (nejaký konflikt), ktorej práve teraz spolu s vaším partnerom čelíte.

Čo vám Duch Svätý z vyššie uvedených textov ukazuje o vás, o vašom partnerovi a o vašej situácii?

Keď viete, čo nie je v poriadku s vaším partnerom, vám nepomôže k tomu, aby ste sa zmenili. Zmena začína poznávaním toho, čo potrebujete adresovať sami u seba. Zastavte sa a modlite sa: „Duchu Svätý, čo sa deje v mojom srdci a mysli? Čo by si chcel zmeniť? Čo verím o sebe, čo nie je pravda? Pomôž mi počuť Tvoj hlas a poslúchať Tvoje príkazy. V mene Ježiš.“

Pravda o mne, ktorú mi Duch Svätý odhaľuje...

Kroky, ku ktorým ma Duch Svätý vyzýva...

Stíšenie 3. deň

VIERA, NÁDEJ A POKORA

„Nech vás Boh nádeje naplní všetkou radosťou a pokojom vo viere, aby sa vaša nádej rozhojnila mocou Ducha Svätého.“

(Rimanom 15:13)

Viera predstavuje stavebný materiál fantastického manželstva a nádej je stavebným projektom, podľa ktorého tá stavba rastie. Boh, ktorý je zdrojom nádeje, dôveruje vám a vášmu partnerovi. Keď Mu budete aj vy dôverovať, On vám dá svoj projekt pre vaše manželstvo a zmocní vás k tomu, aby ste zakúšali manželstvo svojich snov.

Pastor a spisovateľ **F. B. Meyer** vo svojej knihe *Abrahám alebo poslušnosť viery* vysvetľuje:

„Viera je to maličké semienko, ktoré obsahuje všetky vzácne vône a nádherné farebné odtiene kresťanského života a čaká už len na výživu a požehnanie od Boha. Keď človek *verí*, je len vecou vzdelania a času, aby sa v ňom vyvinulo to, čo už v sebe nosí ako zárodok... Viera nás tak absolútne zjednocuje s Božím Synom, že sme naveky v jednote s Ním; a všetka sláva Jeho charakteru... je nám prirátaná.“⁸

Čo je teda viera? Odkiaľ pochádza? A ako ju môžete vidieť silnieť vo vašom živote? Pozorne rozjímajte nad týmito textami a zapíšte si, čo vám Duch Svätý zjavuje.

Rimanom 1:11-12; 10:17; 12:3 • Židom 11:1 a 6 • Efežanom 2:8
• Kološanom 2:6-8

Popri svojej viere potrebujete mať nádej – Bohom daný náčrt vášho manželského zväzku.

Zastavte sa a modlite sa: „Pane, vlož do mňa a do môjho partnera Tvoj nadprirodzený náčrt nášho manželstva. Tak, ako si to Abrahámovi ilustroval pomocou tých nebeských hviezd, vpiš do našich srdc obraz, ktorý budeme vedieť pochopiť a ktorý si budeme navždy pamätať. V mene Ježiš.“ Sledujte, počúvajte a zapíšte, čo vám Pán bude zjavovať.

Existuje jedna kľúčová vlastnosť, ktorú potrebujete na prijatie viery a nádeje. Je to pokora. Pokora hovorí: „Bez Teba, Pane, neviem nič spraviť, no skrze Teba dokážem všetko.“ Ak vlastníte pokorné srdce, dvere k tomu najlepšiemu, čo má Boh pripravené pre vaše manželstvo, sú dokorán otvorené!

Andrew Murray, spisovateľ a pastor z devätnásteho storočia, povedal: „Ježiš prišiel, aby priniesol pokoru späť na zem, aby sme sa mohli na nej *spolupodieľať* a aby nás prostredníctvom pokory zachránil. ...Jeho pokora je naším spasením. Jeho spasenie je našou pokorou. ...*Iba vďaka tomu, že v nás Kristus prebýva so svojou nadprirodzenou pokorou, môžeme byť skutočne pokorní.*“⁹⁹

Pozorne rozjímajte o týchto veršoch. Čo vám Boh zjavuje?

Matúš 11:28-30 • Ján 13:1-17 • Filipänom 2:1-11 • Jakub 4:6
• 1. Petra 5:5

„...Prijímajte život s pokorou a trpezlivosťou, berte ohľad jeden na druhého, pretože sa navzájom milujete. Dajte si za cieľ, že budete jednotní v Duchu a že nevyhnutne budete udržiavať medzi sebou pokoj.“

(Efežanom 4:2-3; preklad anglickej parafrázy Phillips)

Stíšenie 4. deň

SNÍVAJTE SPOLU VEĽKÉ SNY

„Dvaja dokážu spolu spraviť viac, než dvakrát toľko, ako jeden, lebo ich výsledky môžu byť omnoho lepšie. ... Traja sú na tom ešte lepšie, lebo trojitá šnúra sa tak rýchlo nepretrhne.“

(Kazateľ 4:9 a 12; preklad anglického prekladu TLB)

Žitie a zakúšanie všetkých rozmerov manželstva – to je Boží nebeský zámer pre každého manžela a manželku. S Duchom Svätým v centre vášho manželského zväzku ste vy a váš partner na správnej ceste k veľkolepému manželstvu! Chcete zažiť všetky rozmery manželstva? Oddel'te si čas na snívanie vo veľkom. Na konci tejto kapitoly budete vystrojení k spísaniu vízie pre vaše manželstvo. Teraz sa môžete pripraviť na tieto špeciálne chvíle tvorby vašej vízie.

Identifikujte niekoľko miest, na ktorých vy a váš partner radi trávite spoločné chvíle; nejaké oddychové miesto, kde budete môcť spolu snívať.

Diskutujte o svojich odpovediach a potom si vyberte jedno alebo viacero miest, na ktorých si naplánujete sériu schôdzok, počas ktorých budete snívať.

Spoločné snívanie umožní vám a vášmu partnerovi úprimne sa zo srdca zdieľať a predstavovať si úžasné veci, ktoré by ste mohli spolu zrealizovať vďaka Božej sile, múdrosti, priazni a starostlivosti o vás. „Čo by ste mohli ako

pár spolu spraviť, čo by ešte zefektívnilo vaše snaženie?“, pýtajú sa Bill a Pam Farrellovci. „Dobre si to premyslite. ...Aby ste vedeli, či sa uberáte smerom k svojmu snu, musíte si spísať sériu cieľov, ktoré vysvetľujú, ako sa k tomu snu chcete dopracovať. Cieľ musí byť špecifický ...realistický ...[a] dosiahnuteľný s Božou pomocou.“¹⁰

O stanovovaní cieľov budeme viac hovoriť počas stíšenia v rámci 5. dňa. Nateraz povedzte, aké sny máte vo svojom srdci? Zamyslite sa nad tým, aké túžby máte vo svojom vzájomnom vzťahu, vo výchove detí, v oblasti finančnej istoty, vzdelávania a profesijného života, v oblasti kupovania alebo stavania domu, dôchodku, atď.

K mojím najväčším snom pre naše manželstvo patrí...

Keď poviete svojmu partnerovi o svojich snoch a zapíšete si ich, poproste aj jeho/ju, aby vám aj on/ona povedal/a o svojich snoch a tiež si ich zapíše.

K najväčším snom môjho partnera pre naše manželstvo patrí...

Ktoré aspekty týchto snov sa prekrývajú? V čom majú spoločného menovateľa? Prediskutujte to spolu.

K našim najväčším snom pre naše manželstvo patrí...

„Pamätajte, že „Boh dokáže spraviť všetko – dokonca ešte omnoho viac, ako si dokážete predstaviť alebo uhádnuť alebo o čo by ste mohli žiadať v tých najdivokejších snoch!“ (Efežanom 3:20; preklad anglickej parafrázy The Message). V modlitbe odovzdajte svoje sny Pánovi a proste Ho, aby vám začal ukazovať špecifické kroky, ktoré môžete začať podnikať k ich naplneniu.

Stíšenie 5. deň

SPÍŠTE SVOJU VÍZIU

„Zretelne zapíš videnie na tieto tabule...“
(Habakuk 2:2)

Keď ste už so svojím partnerom začali spolu snívať, nasledujúcim krokom je spísanie vašej vízie. Mať víziu znamená mať realistický sen pre svoje manželstvo a pre to, čím sa vy a váš partner môžete spolu stať vďaka Božiemu smerovaniu a milosti.

H. Norman Wright, spisovateľ, profesor a rodinný poradca, prináša svoj hodnotný pohľad na tému vízie:

„Vízia by sa dala popísať ako *predvídavosť*, pre ktorú je dôležité mať jasné vedomie súčasných okolností a možností a ktorá si cení lekcie z minulosti. Vízia sa tiež dá popísať ako *vnímanie neviditeľných vecí a ich premieňanie na to, čo je viditeľné*. Znamená to, mať vo svojej mysli obraz toho, ako by veci mohli alebo mali vyzeráť v nasledujúcich dňoch. Vízia je tiež *portrétom podmienok, ktoré ešte neexistujú*. Znamená to sústrediť sa viac na budúcnosť než sa zamotávať v minulosti alebo v súčasnosti. Vízia je proces tvorenia lepšej budúcnosti s Božím zmocnením a smerovaním.“¹¹

Úspešná vízia manželstva obsahuje nejaké absolútne normy. Zapište si niekoľko nemenných noriem, ktoré ste vy a váš partner ochotní nekompromisne chrániť.

Sem môžu patriť také veci ako vyhýbanie sa hádkam, vyhýbanie sa dlhom, ochota kedykoľvek odpúšťať, vyhýbanie sa vzájomnému zhadzovaniu, atď.

Znova si prečítajte Wrightov popis vízie. Čo to k vám hovorí? Aké krátkodobé ciele máte pre svoje manželstvo – aké veci by ste vy a váš partner radi spolu dosiahli v priebehu nasledujúceho roka?

Ako vyzerá vaša stredne-dobá vízia pre vaše manželstvo? Aké ciele by ste radi dosiahli počas nasledujúcich piatich až desiatich rokov? Pamätajte na to, aby ste boli konkrétni a realistickí a aby ste sa sústredili na to, čo by ste radi videli.

Ako vyzerá vaša dlhodobá vízia pre vaše manželstvo? Aké konkrétne ciele by ste radi dosiahli počas nasledujúcich dvadsiatich až tridsiatich rokov? Myslite aj na dôchodok, vnúčatá, duchovnú službu alebo kariérne príležitosti, cestovanie, atď.

„Avšak tieto veci, ktoré plánujem, sa nestanú úplne hneď. Pomaly, neodvratne a neomylnne sa blíži čas, keď sa táto vízia naplní. Ak sa vám to bude zdať pomalé, nezúfajte si, lebo tieto veci sa iste udejú. Len buďte trpezliví! Nebudú meškať ani o jeden jediný deň!“

(Habakuk 2:3; preklad anglického prekladu TLB)

DISKUSNÉ OTÁZKY

Ak túto knihu používate ako súčasť série Messenger na tému Príbeh manželstva, prosíme vás, aby ste si pozreli video k 2. lekcii.

- 1| Veľa manželských párov žije v móde prežitia. Boh však nechce, aby manželstvá iba ledva preživali. On chce, aby manželstvá prekvitali! Venujte sa teraz chvíľu rozhovoru o tom, prečo je podľa vás dôležité rozšíriť víziu pre vaše manželstvo tak, aby sa netýkala len vás a vášho partnera.

- 2| Niet pochyb, že v manželstve sa iste stretnete s ťažkosťami. Vy a váš partner ste dvaja jednotlivci, ktorí sa nachádzajú v procese zjednocovania. V Židom 12:2-3 máme osvedčený plán pre vysporiadanie sa s ťažkosťami. Pozorne si prečítajte tento text a identifikujte Božiu stratégiu, ktorú On používa na to, aby nás previedol pecou prečisťovania, a tak z nás urobil čisté zlato.

„Majte oči upreté na Ježiša, ktorý aj začal, aj dokončil ten závod, v ktorom stojíme aj my. Skúmajte, ako to robil On. Keďže nikdy nestratil z očí to, kam sa uberá – ten vzrušujúci cieľ pri Bohu – dokázal sa cestou vysporiadať s čímkoľvek: s krížom, hanbou, s čímkoľvek. A teraz je tam, na čestnom mieste, priamo po pravici Božej. Keď máte pocit, že vo viere ochabujete, znova a znova sa vracajte k tomu príbehu, riadok za riadkom, aby ste dokonale preorali tie dlhé litánie nepriateľstva. To bude ako dávka adrenalínu pre vašu dušu!

(Židom 12:2-3;
preklad anglickej parafrázy The Message)

- 3| Pýcha nám bráni v tom, aby sme si užívali to najlepšie, čo Boh pre nás v živote má. Ako ste dovolili pýche, aby obmedzovala vašu víziu pre vaše manželstvo? Aké zmeny by ste mali spraviť, aby ste začali žiť v takom manželstve, aké má Boh pre vás pripravené?
- 4| Šťastné, zdravé manželstvá, ktoré rastú v sile, majú víziu. Dobrá vízia je podopretá konkrétnym, realistickým plánom. Každý pár si dotvára svoj vlastný plán a spolu - manžel, aj manželka - sa usilujú o to, aby ho naplnili. Pomenujte niekoľko oblastí manželstva, v ktorých je nevyhnutné mať detailnú víziu? Prečo je také užitočné a kľúčové, aby si manželský pár spísal konkrétny plán? Prečo je dôležité, aby sa vízia časom prispôbovala a upravovala?

Vedúci: Nech si vaša skupinka prečíta Habakuka 2:2-3 a Príslovie 29:18.

- 5| V Matúšovi 25:23 je služobník, ktorý je „dobrý a verný,“ pochválený za „správne“ spravovanie zverého majetku jeho majstra. Žiť v manželstve dokonale sa líši od správneho života v manželstve. Ako nám očakávanie dokonalosti môže brániť v tom, aby sme žili v manželstve správne? Aký vplyv na naše normy bude mať rozhodnutie žiť v manželstve správne? Aký vplyv to bude mať na naše postoje? A aký na naše reakcie a chyby?

ZHRNUTIE KAPITOLY

- Váš príbeh manželstva sa netýka len vás. Týka sa každého života, ktorého sa vy a váš partner dotknete na svojej životnej ceste a týka sa aj vášho dedičstva pre budúce generácie.
- Manželstvo vytvára ideálne prostredie, v ktorom môžu byť muži aj ženy formovaní a prečisťovaní na Kristov obraz. To prináša Bohu veľkú slávu a ľudia cez to môžu spoznávať Boha.
- Viera je stavebný materiál úžasného manželstva, ktoré ešte nie je realitou. Nádej je projektovou dokumentáciou – alebo Bohom danou víziou – na ktorej viera stavia.
- Pokora otvára dvere k tomu najlepšiemu, čo Boh pre náš život má. Prostredníctvom pokory prijímame Božiu milosť (zmocnenie) k tomu, aby sme zakúšali všetky rozmery manželstva, ktoré On vytvoril.
- Bez ohľadu na jeho súčasný stav môže vaše manželstvo vyrásť do bodu „a žili šťastne, kým nepomreli.“
- Spíšte si víziu pre vaše manželstvo: živý, dýchajúci plán, ktorý bude postupom času rásť a ktorého súčasťou budú vaše nádeje, sny a nemenné normy.

3. KAPITOLA

Vypracte palubu

Vypracte palubu: (sloveso) Proces prípravy na určitú udalosť alebo cieľ, počas ktorej sa dopredu vysporiadame s čímkoľvek, čo by nám mohlo brániť v napredovaní.¹

1. deň

Tento námornícky pojem bol pôvodne príkazom, ktorý zaznieval na palube lodí, ktoré sa chystali do boja. Keď prišla táto inštrukcia, námorníci vedeli, že majú z paluby odstrániť všetky nástroje, laná a iné obslužné zariadenia, ktoré by im mohli brániť vo voľnom pohybe po plavidle.² Dnes sa tento pojem používa pre akýkoľvek proces prípravy, ktorý vytvára priestor pre nehatenú činnosť.

V ostatnej kapitole sme hovorili o manželstve v zmysle fungujúcej, živej projektovej dokumentácie. Zámerom tejto kapitoly je adresovať akékoľvek otázky, ktoré by vám mohli zabrániť v napredovaní a v zakúšaní všetkých rozmerov manželstva. Zámerné vypratanie paluby lode slúži na to, aby sa laná spolu nepoplietli. Ak je paluba zavalená odpadom alebo rozhádzaná, človek sa ľahko v ťažkých chvíľach alebo na rozbúrenom mori potkne o niečo, čo by v čase, keď loď pokojne pláva, dokázal ľahko obísť.

Veľmi sa nám páči myšlienka, že by ste mohli byť v stave plaviť sa do svojej budúcnosti s nákladom vecí, ktoré budú pre vás podporou a zároveň že by ste hodili cez palubu všetky veci, ktoré by vás mohli zaťažovať alebo vás pripútať k minulosti. Príliš mnoho párov sa nielen „potkýna na palube“ a v dôsledku toho sú zranení, ale dokonca padajú cez palubu a strácajú sa na mori.

Boží zámer pre manželstvo nemá chybu. Napriek tomu sa zdá, že manželstvo ako keby zvýrazňovalo chyby oboch partnerov viac ako akákoľvek iná inštitúcia. Namiesto čakania na to, kým sa vaše plavidlo zúfalo vykloní zo svojej dráhy – s roztrhnutými plachtami, unikajúcim nákladom, presakujúcim úložným priestorom a s rozstrapkanými lanami – vás chceme pripraviť na to, aby ste mohli ísť „plnou parou vpred.“

Ak by sme mali zotrvať pri našich námorníckych pojmoch, odmietnutie adresovať základné otázky vzťahu by sa dalo prirovnať k vyplávaniu na more s korkovou zátkou, zapchávajúcou dieru na spodnej časti vašej lode. Chvíľu bude fungovať, no akonáhle sa zväčší tlak, pod jeho náporom nevydrží.

Nechceme, aby ste sa potkýnali a aby ste sa potopili. Chceme, aby vaše manželstvo bolo korábom, ktorý odolá akejkoľvek búrke, ktorá vás postretne. Pri práci na plánoch vášho manželstva z predošlej kapitoly ste si možno už uvedomili niekoľko problémov, ktoré potrebujete osloviť ešte predtým, než sa pustíte do realizovania toho, čo ste spolu spísali. Pustime sa teda do každej kompromitujúcej chyby, ktorá má koreň v sebestve, pýche a urazenosti. Odstrihnime sa a zažime slobodu od akéhokoľvek zväzujúceho a opantávajúceho strachu a spravme našou kotvou nádej.

Naše počiatky

Vieme, že toto vypratávanie paluby je dôležité, pretože my sme tak našu spoločnú cestu životom nezačali. Nedbali sme veľmi na rady počas predmanželského poradenstva. Keď sa nám náš poradca snažil radiť v tom, ako máme prechádzať cez konflikty a búrlivé vody, mysleli sme si: *Hádať sa? Nikdy sa nebudeme hádať! Boh nás dal dokopy. Táto rada platí pre ľudí, ktorí nie sú do seba takí zamilovaní ako sme my. My nie sme takí ľudia. Na našich životoch spočíva Božia ruka.*

Iba niekoľko týždňov od začiatku nášho manželstva začali aj problémy. Netrvalo nám dlho, kým sme si uvedomili, ako veľmi sme sa mýlili. Do manželstva sme vstúpili s víziou dokonalého partnera, no čoskoro sme si začali stále viac uvedomovať chyby toho druhého. Začali sme usilovne pracovať na tom, aby sme toho druhého zmenili. V dôsledku toho sa naše šťastné manželstvo stalo bojiskom pre dvoch veľmi tvrdohlavých ľudí. A pri tomto ostrení železa železom lietali aj iskry.³

Vtedy sme si ešte stále neuvedomovali, že náš manželský zväzok je naozaj slabý a krehký. Áno, mali sme silný záväzok jeden voči druhému, no zároveň sme mali príliš vysokú mienku o svojom charaktere – obzvlášť v oblasti trpezlivosti a nesebeckosti. Mali sme viac problémov, než sme si dokázali priznať, a dokonca aj tie dobré veci potrebovali posilnenie, ak mali obstáť v blížiacich sa výzvach.

Namiesto toho, aby sme dovolili Bohu vypratať našu palubu, chceli sme sa navzájom kryť. Pár, ktorý bol presvedčený o tom, že jeho manželstvo pochádza priamo z neba, práve začal strácať svoju blaženosť. V cirkvi sme si

stále držali dobrú tvár, no náš domáci život začínal vyzeráť skôr ako scéna zo zápasu Svetovej zápasníckej federácie najhrubšieho zrna.

Počas nášho prvého roka manželstva sme mali obdobia, keď sme spolu prežívali chvíle, ktoré by niektorí ľudia nazvali „intenzívnym spoločenstvom.“ John napríklad raz nechcel, aby som (Lisa) odchádzala z miestnosti, a tak mi povedal, nech si sadnem na našu posteľ. Ja som chcela z tej miestnosti odísť ešte predtým, než by som povedala niečo ďalšie, čo by som ráno olutovala. John mi povedal, aby som si sadla, lenže ja som už bola v pohybe vtedy, keď sa ma pokúsil usadiť späť na posteľ, aby sme si veci vyrozprávali. Vďaka kombinácii môjho pohybu vpred a Johnovho postrčenia, som skončila na podlahe.

Vyskočila som na nohy a v rukách som držala lampu. John na mňa neveriacky hľadel a v očiach mu bolo vidieť hrôzu. „Čo s tým ideš spraviť?“, spýtal sa.

„Neviem“, zamrmlala som. Absurdnosť tej scény nám obom dala možnosť upokojiť sa a celý ten problém prerozprávať. Napriek tomu však koreň problému ostal nevyriešený.

Niekoľko dní po tejto udalosti som obedovala s jednou svojou priateľkou. V manželstve žila už dlhšie ako ja, a tak som sa jej spokojne otvorila a porozprávala som jej o mojich manželských problémoch. Avšak namiesto toho, aby som jej otvorene popísala incident s tou lampou, rozhodla som sa pre trochu rafinovanejší prístup. Nedbalo som sa jej spýtať: „Už si sa niekedy hádala so svojím manželom a zrazu si sa ocitla na zemi a v rukách si držala lampu?“

Pozrela sa na mňa tak, ako keby moja otázka bola úplne absurdná. „Nie!“

Rýchlo som povedala: „Ani ja!“

Chladnokrvne som zaklamala. Moja priateľka sa pravdepodobne dovtípila, že moja údajne náhodná otázka bola volaním o pomoc. Keďže sme sa však v manželstve takto pretvarovali, nemohli sme sa kvôli tomu v tej veci vôbec pohnúť ďalej.

S Johnom sme mali pocit, že sa nemáme na koho obrátiť. V našom manželstve sa objavovali veľké problémy, no nevedeli sme, za kým by sme mohli s nimi zájsť. V cirkvi sme naše zápasy skrývali a našu bolesť sme maskovali. Vedeli sme, že napätie v našom vzťahu sa stupňuje, no zároveň sme nevedeli, ako naň máme reagovať. Beznádejnosť a hanba našej situácie spôsobovali, že všetko sa len ďalej zhoršovalo.

Nakoniec sa to napätie v našej domácnosti stalo neúnosným. A vtedy sa to stalo. Naš konflikt dosiahol svoj vrchol vtedy, keď som ja (John) udrel Lisu. Aj pred týmto incidentom sme už mali nejaké fyzické potýčky – vo forme vzájomného strkania a tlačenia sa – avšak v tomto bode som ju prvýkrát udrel.

Okamžite som si uvedomil, čo som to spravil a bol som zo svojho správania úplne zhrozený. Premohla ma ľútosť. Lisa ma udrela späť a potom sa zamkla v kúpeľni. Obaja sme v ten večer šli do postele s pocitom, že sme niečo stratili.

Nasledujúce ráno, keď sme sa obaja pripravovali na cestu do práce, bola Lisa ticho a stále viac bola rezervovaná.

Zdalo sa nám, že z nášho vzťahu sa úplne vytratila akákoľvek posvätnosť a dôvera. Obaja sme pracovali na plný úväzok a v priebehu pracovného týždňa sa vzdialenosť medzi nami ešte zväčšovala. Lisa v tom čase pracovala v oblasti predaja a zámerne začala zostávať v práci dlhšie a kontrolovala obchody vo svojej oblasti, aby sa mi mohla vyhnúť. Keď konečne prišla domov, odmietala sa so mnou rozprávať alebo so mnou večerať a zamierila priamo do postele a začala si čítať. Ja som sa tešil na víkend, aby sme si konečne mohli vyjasniť, čo sa vlastne stalo.

Moja prísaha

(Lisa) Ako mladá žena som si prisahala, že ak ma môj budúci manžel niekedy udrie, opustím ho. Vyrastala som v nestálej domácnosti a zúfalo som sa bála, že sa znova ocitnem v ďalšom násilníckom prostredí. Keď ma John udrel, spomenula som si na svoju prísahu a zrazu som čelila rozhodnutiu, ktoré potenciálne mohlo úplne zmeniť môj život. Mala som zotrvať v manželstve? Dokázala by som ešte milovať a odovzdať sa mužovi, ktorý ma udrel?

Ľudia, s ktorými som spolupracovala, vedeli o tom, že niečo ma hlboko ťaží. Jedna z mojich nadriadených uhádla, čo sa stalo. Povzbudila ma, aby som okamžite Johna opustila – bez akéhokoľvek rozhovoru. Čakala som, kým príde víkend, aby som mohla Johna vymknúť z domu. Okrem toho, že som sa rozprávala s mojimi spolupracovníkmi, som čítala knihu Dr. Jamesa Dobsona *Láska musí byť neústupná*, a tá ma inšpirovala k tomu, aby som tú situáciu začala vnímať ako krízu.

Keď sa John v ten večer vrátil domov, nevedel sa dostať do bytu. Do zámku som dala kľúče (zvonku sme

mali guľu) a dvere sa tým pádom dali otvoriť iba zvnútra. Nemal sa ako dostať dovnútra. Všetko sa to udialo v čase, keď ešte neexistovali mobilné telefóny, a tak John stál vonku a volal: „Lisa, prišiel som domov. Prosím ťa, pušť ma dovnútra!“ Nakoniec som otvorila okno a informovala som ho o tom, že viem, že prišiel domov, ale tiež o tom, že si bude musieť nájsť nejaké iné miesto, kde strávi najbližšiu noc. John tomu absolútne nemohol uveriť. Po chvíli si uvedomil, že sa naozaj nedostane dovnútra, a tak sa rozhodol, že tú noc strávi u priateľa pod zámkou modlitby a pôstu.

Keď som už celý byt mala iba pre seba, rozhodla som sa mať vážny rozhovor s Bohom. Myslím, že moja úvodná modlitba znela nejak takto: „Bože, dobre teda; mám pre Teba niekoľko nápadov. Počas toho, ako bude John preč, potrebuje dostať nejaké zjavenie o tom, ako hrozne sa ku mne správa. Možno by si mu mohol dať nejaký zlý sen alebo ho vystrašiť nejakým úderom blesku. Len ho, prosím ťa, nezabi, pretože nemá uzavretú dosť vysokú životnú poistku.“

Avšak bez ohľadu na to, koľko som sa modlila za Johna, jediná osoba, o ktorej chcel Boh so mnou hovoriť, som bola ja. Boha nebavilo diskutovať so mnou o Johnových problémoch. On chcel adresovať stav môjho srdca. Povedal mi: „Lisa, potrebuješ nadprirodzený zásah do svojho manželstva. A ak chceš nadprirodzený zásah do svojho manželstva, musíš jednať nadprirodzene. To znamená, že odpustiš práve vtedy, keď si myslíš, že to je nezaslúžené.“

„Lisa“, pokračoval Boh, „ty si vedieš voči Johnovi dlžobný úpis.“

Vedenie dlžobného úpisu

Keď sme sa s Johnom hádali, nehádali sme sa iba o veciach, ktoré boli práve vtedy aktuálne. Muníciu, nadobudnutú počas tých niekoľkých mesiacov nášho manželstva, sme využívali na vzájomné zhadzovanie sa a spochybňovanie. Stále rastúci zoznam urážok, odsúdenia a horkosti bol základom každého ďalšieho nedorozumenia. Dokonca aj malé nezhody prerástli do bojov, ktoré nadobúdali zdanlivo obrovské rozmery.

Ja, najväčší pôvodca týchto pretrvávajúcich konfliktov, som nebola ochotná, odpustiť Johnovi jeho priestupky z minulosti. Kvôli zraneniam, ktoré som priniesla do nášho vzťahu, som sa bála, že keby som jeho dlhy zrušila, riskovala by som tým emocionálne a fyzické bezpečie. Boh ku mne však napriek tomu hovoril, že hoci John má ďaleko od dokonalosti, zaslúži si moje odpustenie.

Snažila som sa Božiu pozornosť vrátiť späť k Johnovi, no On so mnou nespolupracoval. Naliehala som: „Prečo sa vždy ja musím meniť? Dúfam, že Johnovi hovoríš to isté, pretože on sa nezmení, ak mu to Ty nepovieš.“

Cez toto všetko mi Boh zjavoval skazenosť môjho vlastného srdca. Pýcha a sebeckosť čoskoro vystrčili svoje škaredé hlavy. Pristihla som sa pri tom, ako rozmýšľam, ako by asi ľudia zareagovali, keby mňa a Johna videli v nedelu v zbore sedieť vedľa seba a držať sa za ruky. Rozhodla som sa, že mu dovolím prísť domov tak, aby sa akurát stihol obliecť a ísť spolu so mnou do zboru, aby sa navonok nič neprejavilo. Netrápila som sa o Johna, ani o náš vzťah. Trápilo ma, čo by si iní ľudia mohli o nás pomyslieť. Moja pýcha mi bránila zakúšať premieňajúci vplyv Božej milosti presne tam, kde som ho najviac potrebovala.

Nakoniec som sa zlomila a dovolila Bohu, aby zavládol v mojom srdci. Dokonca aj v brázde Johnovej odpornej chyby som sa rozhodla uznať si svoj podiel viny na tom, čo sa udialo. A hneď, ako som sa pokorila, vstúpila Božia milosť.

Pokora vždy otvára stavidlá milosti:

„... Boh pyšným odporuje, ale pokorným dáva milosť.“
(1. Petra 5:5)

Zrazu mi bolo jasné, že Johna nedokážem zmeniť. Iba Boh to môže spraviť. Môžem však Bohu dovoliť, aby zmenil mňa.

John sa vrátil domov z toho víkendu, ktorý strávil mimo nášho bytu ako zmenený človek. Boh s ním pracoval počas tých prvých rokov nášho manželstva a odvtedy ma už nikdy znova neudrel – a teraz sú to už takmer tri desaťročia. Náš manželský zväzok prešiel transformáciou, keď sme obaja reagovali v pokore pred Bohom a jeden pred druhým s nádejou na úplnú obnovu a zmierenie.

Poučenie z tohto príbehu

Priali by sme si, že by sme mohli povedať, že zranenia z toho obdobia nášho života boli uzdravené od večera do rána, no nebolo to tak. Nasledujúce dva roky nášho manželstva boli neustále poznamenané veľkým emocionálnym zmätkom a bojmi, keďže sme sa učili spolu žiť spôsobom, ktorý by ctí Boha. Počúvali sme rady ľudí, ktoré sa pohybovali na škále od toho, že obaja máme v našom vzťahu zaujímať vodcovskú úlohu až po názor, že Lisa sa má úplne utiahnuť vo svojej role a vo vyjadrovaní svojich názorov.

V našej nezrelosti sme často zúrivo mlátili okolo seba a zraňovali toho druhého, a Boh pritom konal svoje dielo v každom z nás zvlášť. Na konci prvých štyroch rokov nášho manželstva sme sa cítili hrozne rozbití. Určitým spôsobom sme žili s dozvukmi našich vlastných chýb. Vo svojom okolí sme mali dokonca aj fyzické dôkazy našich zlyhaní v podobe zničenej chladničky a vymeneného okna. Boh však nestratil pri nás nádej. On vykúpil naše chyby tak, že ich zmenil na príležitosti na vypratanie paluby. Veci, ktorými sa nepriateľ snažil zničiť naše manželstvo, Boh použil ako základ pre to, čo ešte len malo prísť.

A hoci sme vždy hovorievali, že máme aj problémy, pri našom vyučovaní sme nikdy nezašli až do takýchto detailov. Viac informácií teraz zdieľame nie preto, že by sme si chceli ospravedlniť naše správanie, ale aby sme povzbudili vás, že zmena je možná. Zároveň vieme, že nie každé násilie má šťastný koniec a nepovzbudzujeme žiadnu ženu, ani muža k tomu, aby zostával v situácii, v ktorej oni alebo ich deti nie sú v bezpečí. Ak sa to týka vás, iste vyhládajte nejaké bezpečné miesto. Nehanbite sa za to. Žite v bezpečí a nájdite si pomoc, ktorú potrebujete. O chvíľu si o tom povieme viac.

Počas týchto náročných rokov vyzeralo naše manželstvo úplne beznádejne; avšak dnes, tridsať rokov neskôr si užívame spoločný život viac ako kedykoľvek predtým. Naše manželstvo je úžasné a to je skutočným svedectvom o Božej zázračnej moci. Tým nechceme povedať, že sme už neskôr neprechádzali žiadnymi ďalšími údoliami. Vieme však toto: odkedy sme sa rozhodli milovať, Boh bol verný a previedol nás každým z nich.

Nevieme, ako teraz vyzerá váš vzťah, no môžeme vás uistiť, že existuje nádej! Obráťte sa v srdci k Bohu a dovoľte Mu, aby s vami jednal podľa Jeho predstáv.

Vy nedokážete zmeniť vášho partnera, ale On to dokáže. Zverte tú zodpovednosť Jemu. On začne pracovať na krásnej zmene, ak Mu to dovoľíte.

Na tému zneužívania

Toto chceme povedať veľmi jasne: Manželia, nikdy nie je v poriadku fyzicky útočiť na vašu manželku. Biblia hovorí, že si ju máte ctiť ako slabšiu nádobu (pozri 1. Petra 3:7). Emocionálne a dokonca aj fyzické útoky vašej ženy vás neoprávňujú k podobnej reakcii. Odídte z miestnosti, ak je to potrebné. Nereagujte fyzickým útokom – aj keby to mala byť len odplata za jej útoky - inak úplne stratíte dôveru svojej manželky. Už sa nebude vo vašom náručí cítiť v bezpečí. Ak ste boli ku svojej manželke fyzicky hrubí, okamžite činite pokánie pred Bohom a poproste svoju partnerku o odpustenie.

Manželky, prirodzenou túžbou vašich manželov je chrániť vás. Práve preto dal Boh mnohým mužom podstatne viac sily. Fyzické útoky na vášho manžela možno považujete za triviálne záchvaty hnevu, ktoré sú úplne neškodné, ak nevedú k žiadnej fyzickej ujme. Ale pre neho sú vaše útoky úplne zdrvujúce. Už či ste v práve alebo nie, muži sú stvorení tak, aby na útok zareagovali hrubou fyzickou silou. Nechceme provokovať alebo vyvolávať v tom druhom niečo negatívne; chceme odhaľovať iba to dobré. Ženy, ak ste boli hrubé ku svojim manželom, činite pokánie a okamžite s takým správaním skončujte.

Možno ste vyrastali v rodine, v ktorej bolo násilie bežnou záležitosťou. Možno prirodzeným módom vašej rodiny bolo verbálne, emocionálne alebo fyzické zneužívanie. Chceme, aby ste vedeli, že toto nikdy nie je zdravý spôsob riešenia konfliktov. Kresťanské

poradenstvo vám môže dať nástroje, ktoré potrebujete na zdravé riešenie životných a rodinných výziev. Mnohé zbory ponúkajú skupinové študijné stretnutia na tieto témy. Nikdy sa nehanbite vyhľadať profesionálnu a duchovnú pomoc.

Toto platí tak pre manželov, ako aj pre manželky: ak sa váš partner necíti v bezpečí vo vašej blízkosti, vzdialte sa z jeho/jej blízkosti a popracujte na znovu-získaní jeho/jej dôvery. Nesnažte sa ich tlačiť do rozhovoru v akomkoľvek prostredí, v ktorom by sa mohli cítiť ohrození. Ak to spravíte, všetko sa ešte len vyostří a veľmi pravdepodobne spravíte niečo, čo neskôr oľutujete.

2. deň

Pohoršenie

„Odpustiť znamená oslobodiť väzňa a objaviť, že tým väzňom ste boli vy.“
(Lewis B. Smedes)

Prvou vecou, ktorú musíte vypratať z paluby vášho manželstva, je pohoršenie. Keďže pohoršenie je také toxické, strávime väčšinu tejto kapitoly diskusiou o tejto jednej veci.

Keď odmietame odpustiť, sami sa okrádame o slobodu a limitujeme naše nadšenie. Zvrhlo sa tešíme z plánovania pomsty – je to nekonečné úsilie, ktoré je sprevádzané iba trápením. Samotné odpustenie je činom oslobodenia tak pre previnilca, ako aj pre urazeného.

Mnohí ľudia sú presvedčení o tom, že s odpustením by sme mali čakať dovtedy, kým sa nám nedostane adekvátnej náhrady. Koľkí z nás už povedali: „Odpustím mu/jej, keď sa zmení?“ No v Božom kráľovstve odpustenie nie je niečím voliteľným. Je to jediný spôsob života. Čím viac odpúšťame, tým viac sa stávame podobnými nášmu nebeskému Otcovi. Ak máme byť sprostredkovateľmi Jeho veľkosti, musíme sa otvoriť pre moc odpustenia.

Pavol nás vyzýva:

„Navzájom sa znášajte a odpúšťajte si, najmä ak by mal niekto niečo proti niekomu. Ako Pán odpustil vám, tak aj vy odpúšťajte druhým!“

(Kološanom 3:13)

Toto sa niekedy ťažko počúva. Je to príkaz a nie iba nejaký návrh. A nie sú tam uvedené žiadne podmienky, ani výnimky. Boh nám hovorí, aby sme odpúšťali komukoľvek, kto nás urazí. Koniec príbehu.

K našim vlastným chybám sme často veľmi tolerantní a dokážeme si ich ľahko ospravedlniť a súčasne očakávame aj od iných, že budú robiť to isté. Avšak omnoho ťažšie nám už padne odpúšťať chyby iných – hlavne našich partnerov. Ale ktokoľvek, kto nedokáže odpúšťať, zabúda na to, čo všetko bolo odpustené jemu. Z mnohých z nás sa stávajú samo-spravodliví ľudia a zabúdame na to, že všetci si zaslúžime stráviť večnosť v pekle. Naše priestupky voči Bohu boli také vážne, že On musel obetovať svojho vlastného Syna, aby zvrátil ich dôsledky. Kristus nám na kríži udelil všetkým milosť; teda v bode, keď by bolo bývalo pre neho omnoho ľahšie vybrať si horkosť. On nám odpustil ešte predtým, než bolo naše správanie hodné Jeho odpustenia a my máme vo vzťahu k iným robiť to isté.

Pravdepodobne vás nemusíme presviedčať o tom, že váš partner nie je dokonalý. Nikto nie je dokonalý! Ale chyby sú pre nás príležitosťami šíriť Božiu milosť. Naša ochota odpúšťať je jedným z najväčších dôkazov Krista, ktorý žije v nás.

Uvoľnenie zranení

Keď sme začínali žiť v manželstve, ja (Lisa) som bola jednou z tých ľudí, ktorí zvyknú nesprávne hovoriť: „Odpustím ti, keď sa zmeníš.“ Kým John nezmenil svoje správanie, môj nekončiaci zoznam jeho priestupkov neustále rástol. Myslela som si, že keď mu nedoprajem odpustenie, bude ho to motivovať ku zmene, no naopak ho to iba viedlo k pocitom odsúdenia, beznádeje a bezmocnosti.

Všetko sa zmenilo, že mi Boh ukázal, ako On odpúšťa. Jeho odpustenie nie je odmenou za zmenené správanie. Je to zahlasovanie o dôvere. Keď Boh obnovil moje chápanie odpustenia, nahradil slová v mojich ústach takými, ktoré boli ozvenou Jeho srdca:

„Verím ti, že sa chceš zmeniť a odpúšťam ti.“

V tom čase som nerozumela tomu, aké dôležité je pre mňa, aby som Johnovi odpustila. Neskôr som si uvedomila, že moja horkosť voči môjmu manželovi viedla vojnu voči jeho schopnosti meniť sa, lebo Ježiš povedal:

„Tým, ktorým odpustíte hriechy, budú im odpustené, tým, ktorým zadržíte, budú zadržané.“

(Ján 20:23).

Celé storočia bol tento verš nesprávne vykladaný a prekrúcaný ako nástroj na propagovanie strachu a útlaku. To nebolo Ježišovým zámerom. Keď Jeho službu študujeme v jej celistvosti, dokážeme porozumieť zámeru a dôležitosti týchto slov. Ježiš, viac ako ktokoľvek iný, rozumel moci odpustenia, lebo prostredníctvom nej zmieril to, čo bolo nezmieriteľné.

Spomeňte si na to, že podľa 2. Korintťanom 5:17-20 sme služobníkmi zmierenia, skrze ktorých Boh tomuto svetu prináša svoju výzvu k zmiereniu. Naším poslaním je potvrdzovať a šíriť odpustenie, ktoré ponúka Kristus. Keď sa namiesto toho rozhodujeme zostať urazení, prestávame hlásať Božiu nádej a namiesto toho súhlasíme s tým, ktorý je nazývaný žalobcom bratov. Vyjadrujeme tak odsúdenie ľuďom, ktorým chce Boh ponúknuť nový začiatok. G. L. Borchert to vo svojom komentári o Ježišových slovách vyjadril takto: „Potrebujeme si priznať významnú rolu, ktorú môže mať vyhlásenie odpustenia pre uvoľnenie ľudí k odloženiu svojich minulých hriechov a pocitov viny a k obráteniu ich pozornosti k radosti života so vzkrieseným Kristom pod vedením Ducha Svätého.“⁴

Odpustenie je duchovný čin. Žiadna iná cnosť si nevyžaduje také seba-obetovanie. Je to vedomé rozhodnutie sa pre zraniteľnosť namiesto obhajovania sa. Avšak práve v obetovaní seba nachádzame Božie objatie. Keď si volíme odpustenie, odmietame uctievať naše pocity a namiesto toho sa podriaďujeme Božej pravde. A keď odpúšťame našim partnerom, dávame im tým príležitosť k tomu, aby si uvedomili a prijali Božie pozvanie nechať sa pretvárať Božou milosťou.

Keď v pokání prichádzame k Bohu, Jeho reakciou nie je: „Ja som Boh a ja viem, že o dva týždne to znova

spravíš.“ Jednoducho hovorí: „Odpúšťam ti,“ a ponúka nám zmocnenie ku zmene. Boh o našej budúcnosti neprehlasuje nič, čo by súviselo so zlyhaním; On vyhlasuje nádej a dáva nám svoje sľuby na prekonávanie všetkých zápasov. Podobné veci robme jeden pre druhého aj my.

Otváranie vášho ducha

Urážky často spôsobujú, že sa v duchu uzavrieme. Keď sa snažíme nenechať sa znova zraniť, budujeme okolo nášho srdca múry. Možno si myslíme, že nás tie múry chránia, no v skutočnosti znižujú našu schopnosť prijímať a odovzdávať Kristovu lásku. Bez Jeho lásky budú naše životy zbavené zmyslu a moci. Bude nás poháňať náš pud sebazáchovy a z našich činov bude vyžarovať sebecko. Nakoniec naše srdcia začnú byť tvrdé ako kameň a naše životy budú poznamenané ľahostajnosťou voči iným. To je protiklad posolstva evanjelia.

Možno ste už niekedy počuli o Galilejskom jazere a o Mŕtvom mori. Sú to dve z najväčších a najznámejších vodných plôch v Izraeli. Do Galilejského jazera vteká voda zo severu a vyteká z neho smerom na juh. Tento neustály prúd robí z Galilejského jazera miesto, ktoré je vhodné pre život a rôzne vodné živočíchy prosperujú v jeho vodách. V kontraste k nemu stojí Mŕtve more, do ktorého voda iba priteká. Všetka voda, ktorá do neho natečie, v ňom zostáva. Keďže Mŕtve more nemá žiadny odtok, nedokáže v jeho slanom ekosystéme prežiť absolútne nič, okrem maličkých baktérií alebo plesní – a odtiaľ pochádza aj jeho názov.

Keď si v sebe držíme veci, ktoré nás pohoršili, stávame sa podobnými Mŕtvemu moru. Naš uzavretý duch spôsobuje, že z nášho manželstva sa stáva miesto, kde nedokáže žiadna dobrá vec prosperovať a dokonca

ani prežiť. Prostredníctvom odpustenia otvárame naše srdcia voči Bohu, aby Jeho moc mohla prúdiť do nás a cez nás.

Keď odmietame dávať a prijímať odpustenie, nevyhnutne to povedie k otráveniu našej duše. Nie sme sebestační a nezávislí na cudzej pomoci. Iba Boh je taký. Naša životná sila si vyžaduje harmonickú interakciu s ľuďmi, s ktorými zdieľame svoj život; musíme štedro dávať a prijímať.

Hranice odpustenia

Možno si myslíte: *Mám pocit, že môjmu partnerovi musím odpúšťať neustále. Moje odpustenie nie je nevyčerpatelné. Musia predsa existovať nejaké hranice!* Učeníci si mysleli niečo podobné:

„Vtedy pristúpil k nemu Peter a povedal: Pane, keď sa brat prehreší proti mne, koľkokrát mu mám odpustiť? Či až sedem ráz? Ježiš mu odpovedal: Hovorím ti, nie sedem ráz, ale až sedemdesiatkrát sedem.“

(Matúš 18:21-22)

Keď Peter položil túto otázku, snažil sa byť taký veľkorysý, ako sa len dalo. Peter vyrástol pod Zákonom, ktorý hovoril: „Nezľutuješ sa nad ním, ale: život za život, oko za oko, zub za zub, ruku za ruku a nohu za nohu!“ (5. Mojžišova 19:21; SSV) Keď sa teda Peter ponúkol, že odpustí až sedem krát, očakával, že Ježiš povie: „Áno, Peter, ty si to pochopil!“

Z iných miest Nového zákona vieme, že Petrova ponuka siedmich odpustení predstavovala taký počet prípadov odpúšťania, ktoré sa v jeho ponímaní týkali jedného dňa (pozri Lukáš 17:3-4). Takže Ježišova reakcia – aby odpustil „sedemdesiatkrát sedem“ – nebola iba poverením k tomu,

aby rozšíril svoje hranice odpustenia na urážky, s ktorými sa stretne počas celého svojho života. Komunikoval tým Petrovi, že v oblasti odpustenia by si nemal klásť vôbec žiadne hranice.

Ak by niekto hrešil do tej miery, ktorú tu popisuje Ježiš, musel by počas jedného dňa zhrešiť 490 krát! Ak by sa váš partner mal dopustiť takéhoto množstva priestupkov, musel by proti vám zhrešiť každé tri minúty – za predpokladu, že by ani jeden z vás vôbec nespál. To je veľa hrešenia, pravdepodobne viac než dokáže ktokoľvek počas jedného dňa zaznamenať. Ale dokonca ak by aj váš partner voči vám mohol zhrešiť viac ako 490 krát za deň, neznamená to, že mu/jej po 490-tom prečine môžete prestať odpúšťať.

V Písme symbolizuje číslo sedem úplnosť - konkrétne medzi zemou a nebom. Ježiš používal číslo 490, násobok sedmičky, aby tým vyjadril, že máme odpúšťať úplne a nasledovať tak normu nášho nebeského Otca. Takéto štedré odpúšťanie je možné iba preto, lebo skrze Krista sme prežili obnovu v našom vzťahu s Bohom. V Ňom je zabezpečená harmónia medzi Otcom a Jeho deťmi. Preto máme aj silu odpúšťať, lebo sme novým stvorením s novým srdcom. Naše srdce úprimne prijalo Jeho odpustenie a ak máme zostať duchovne zdraví, musíme my úprimne ponúkať odpustenie druhým ľuďom.

Vieme, že Ježiš chce, aby naše odpustenie bolo nevyčerpatelné, pretože po Jeho rozhovore s Petrom rozprával podobenstvo o jednom odpúšťajúcom kráľovi a neodpúšťajúcom služobníkovi, ktorý ukončil týmto vysvetlením:

„Jeho pán sa rozhneval a odovzdal ho mučiteľom, dokiaľ nesplatí celú dlžobu. Tak aj môj nebeský Otec urobí vám, ak neodpustíte každý zo srdca svojmu bratovi.“

(Matúš 18:34-35)

Ak odmietneme odpúšťať, ani nám nebude odpustené. Toto pravidlo nemá žiadne výnimky. Prečo je pre Boha také dôležité, aby sme odpúšťali? Pretože v odpustení objavujeme a imitujeme Jeho prirodzenosť. Prekonávame obmedzenia našej vrodenej ľudskej skazenosti a namiesto toho sa prispôsobujeme podobe nášho Otca. V Božom odpustení zažívame skutočnú celistvosť a sme pozvaní – a dokonca vyzvaní – aby sme Jeho celistvosťou obohacovali aj ľudí, ktorým odpúšťame. Ak vás váš partner často prosí o odpustenie, tak vás Boh žehná príležitosťami k tomu, aby ste boli sprostredkovateľmi Jeho uzdravujúcej moci.

Viac o pohoršeniach a zraneniach nájdete v Johnovej knihe Satanova návnada.

3. deň

Hádka: Johnov príbeh

V našom manželstve sme mali obdobie, keď sme boli jeden na druhého urazení takmer neprestajne počas osemnástich mesiacov. Tá istá hádka sa objavovala na scéne znova a znova. Dokonca sme sa nepriamo podpichovali aj pred našimi deťmi. Naše staršie deti si dobre všímali, čo sa medzi nami dialo a zvykli to komentovať takýmito slovami: „Prosíme vás, mohli by ste sa o tom prestať rozprávať počas večere?“ Naša bolesť a nejednota boli zdrojom neustáleho napätia v našej domácnosti a rozožierali naše manželstvo a rodinu.

Jedného večera, keď sme sa znova ako obyčajne pohádali, som ja (John) vybehol z domu. Bol som nazúrený na Lisu a okamžite som sa začal sťažovať Bohu. Oplakával

som Lisine nedostatky a krátkozrakosť. Mal som pocit, že Boh mi nastrčil do života ženu, ktorá ma nepodporuje a je nadmieru kritická. Kládol som si otázku, ako mám vôbec pokračovať v živote s takou manželkou?

Nikdy nezabudnem na to, ako na to zareagoval Boh. Duch Svätý mi ani slovom nenaznačil, že by Mu bolo ľúto, ako sa cítim a ani neadresoval tú bolesť, ktorú som prežíval; namiesto toho mi jednoducho pošepkal: „Synu, chcem, aby si uvažoval nad jednou vecou, ktorú máš na Lise rád a potom, aby si mi za to poďakoval.“ Trvalo mi nejakú chvíľu, kým som na to dokázal zareagovať, no nakoniec som si zašomral popod nos: „Je dobrá mama.“ Keď tie slová vyšli z mojich úst, pocítil som záchvev života v mojej duši. Boh ma viedol k tomu, aby som pokračoval. Povedal som: „Pane, ďakujem Ti za to, že Lisa vie naozaj dobre variť.“ Potom: „Ďakujem Ti, že je krásna.“ Viac slov začalo prúdiť a ja som rýchlosťou samopalu pokračoval vo vďačnom vymenovávaní Lisiných dobrých vlastností.

V tom bode som sa už viac na Lisu nehneval; bol som nahnevaný na seba. Pomyslel som si: *Ty si úplný idiot! Tvoja manželka je úžasná a ty sa k nej správaš ako hlupák. Čo to s tebou je?* Bolestne som si uvedomil, ako hrozne som sa k Lise správal. Ona je mojou vyvolenou manželkou a matkou našich detí, absolútnym požehnaním od Boha a ja sa k nej správam ako k človeku, ktorý mi znepríjemňuje moje povolanie.

Keď som odišiel z domu, Lisa ma mala plné zuby a ja jej. Teraz som ale túžil iba po tom, aby som šiel ku nej a aby som jej povedal, ako veľmi som za ňu vďačný. Ponáhľal som sa domov a cestou som si pomyslel: *Možno ma vôbec nebude chcieť vidieť, no aj tak jej musím povedať, aký som za ňu vďačný.*

Keď som vošiel do domu, našiel som Lisu a zvolal som: „Lisa, je mi to tak ľúto! Prepáč! Som taký hlupák. Prosím ťa, odpusť mi. Si úžasná mama a skvelá manželka a si túžbou môjho srdca.“ Rozpovedal som jej, čo mi Boh pripomenul a potom som ju začal chváliť za všetky jej výnimočné vlastnosti, črty a dary. Tie slová prúdili z môjho srdca ako rieka.

Počas toho, ako som hovoril, Lisa zmäkla a začala plakať. Vôbec som nevedel o tom, že počas toho, ako som bol preč, sa modlila: „Bože, ak privedieš Johna späť a on mi povie, že ho to mrzí, otvorím mu znova moje srdce.“

Hádka: Lisin príbeh

Počas tých osemnástich mesiacov sa veci tak zhoršili, že som prestala nosiť svoj zásnubný prsteň. Povedala som Johnovi, že síce sme manželka, ale že už nie sme zasnúbení – čokoľvek to znamenalo. Začala som veriť tomu, že k Johnovi už nemám žiadnu lásku. Keďže som mu odmietala odpustiť, moje srdce ochladlo a náš vzťah bol veľmi ohrozený.

John v tom období veľa cestoval a ja som si viac začala užívať chvíle, keď bol odcestovaný ako chvíle, keď bol doma. *Život je ľahší, keď je preč*, myslela som si. *Idem sa z neho zblázniť, keď je doma* – všetky tie hádky a napätia.

V zúfalstve som začala volať na Pána: „Bože, zdá sa, že sme sa zasekli. John nie je ku mne vôbec milý! Otče, viem, že Ťa jeho správanie musí hnevať!“

A dookola som v tom pokračovala; takmer každý deň som Otcovi predkladala svoj prípad. Keď som konečne stíchla, počula som Ho povedať: Lisa, povedz mi, že Ja ti stačím.“

Najprv ma to trochu vystrašilo. Ak by som povedala, že Boh mi stačí, znamenalo to, že John sa už nezmení? A tak som ako ozvena zopakovala tie slová: „Otče, Ty mi stačíš.“

Potom som sa prichytila pri tom, že si sama pre seba opakujem otázku: „Ale čo bude s Johnom?“

Znovu som počula: „Povedz mi, že Ja ti stačím.“
„Ty mi stačíš.“⁵

Tie slová sa stali mojim refrénom. Vždy, keď medzi nami vznikol nejaký konflikt alebo došlo k nejakému sklamaniu, modlila som sa: „Ježišu, Ty mi stačíš.“ Postupom času to zjavenie zapustilo v mojom srdci korene a moje modlitby sa zmenili. To, čo pôvodne bolo lámaným vyznaním („Ježišu, Ty mi stačíš“), sa stalo prekypujúcou spokojnosťou v Bohu: „Ježišu, Ty mi viac než stačíš!“

Čoskoro Boh dokonal svoje dielo v srdciach oboch nás. John prišiel domov z cesty a ja som ho s radosťou šla vyzdvihnúť z letiska (to bola úloha, ktorú som počas tých mesiacov, keď som sa vôbec netešila na jeho príchod domov, prenechávala iným ľuďom). Bola som šťastná, že môžem privítať svojho manžela a zistila som, že on mi priniesol krásny dar.

Tá chvíľa znamenala nový začiatok pre naše manželstvo. Je zaujímavé, že dokonca ešte predtým, než došlo k tejto zmene, Boh otvoril srdcia nás oboch prostredníctvom vďačnosti.

Ak sa v manželstve rozhodneme napodobňovať Ježišov príklad odpúšťania aj vtedy, keď sa k nám náš partner nespráva dobre, zistíme, že náš manželský zväzok ozdravie a bude dokonca prevítať. Bez toho, aby sme si to uvedomovali, jedným z najlepších príkladov, ktorý sme dali našim deťom, bolo to, že sme si navzájom povedali, že ľutujeme naše správanie a že sme si navzájom odpustili. Naše deti pochopili, že sme nedokonalými obyvateľmi, obývajúcimi nedokonalý svet, ale že Božie dokonalé odpustenie v našich srdciach dokáže prikryť množstvo hriechov. Tie hriechy, ktoré majú prinášať zmätok a ničiť náš manželský zväzok, sa pre naše deti nakoniec vlastne stali životnými lekciami o Božej láske, milosti a o odpustení. V našej rodine sme videli naplnenie týchto múdrych slov:

„Kto prehliadne previnenie, usiluje sa o lásku...“

(Príslovie 17:9)

Ak sa rozhodnete držať sa svojho pohoršenia, bude to pre všetkých stratou, pretože sa z vašej rodiny vytratí láska. Keď sa však rozhodnete odpustiť, pre všetkých vo vašej rodine to bude výhra, pretože láska bude prevítať.

Strach

Ďalšia vec, ktorú treba osloviť vo vašom vzťahu, je strach. Počas prvých desiatich rokov nášho manželstva som ja (Lisa) zápasila so strachom z opustenia. Aj môj otec, aj môj prvý pastor opustili svoje manželky kvôli mladším ženám. Kvôli tomu, čo som prežila, sa v mojej mysli nepozorovane usadili myšlienky strachu. Nehlásili sa k slovu hlasito: iba šepkali: *Nakoniec všetci muži odídu. Nepusti si ich príliš blízko k telu. Tak ťa nebudú môcť sklamať.* Takéto myslenie spôsobilo, že som sa bránila aj malým prejavom náklonnosti. Keď ma John objal, po chvíli som

mu začala klepať po ramene, aby som sa mohla od neho odtiahnuť.

Jedného dňa, po jednom z týchto „klepkaní a odtiahnutí“ sa ma John z čista jasna spýtal: „Akí starí budeme musieť byť, kým si uvedomíš, že ťa nikdy neopustím? Budeš s tým čakať až kým nebudeme sedemdesiat roční?“ Udivilo ma to. „Budem na to čakať tak dlho ako bude treba,“ pokračoval, „no počas toho sami seba oberieme o veľa zábavy a potešenia.“

Uvedomila som si, že nútím Johna, aby platil za sklamania, ktoré mi spôsobili úplne iní muži. Pomyslela som si: *Prečo by John mal platiť za ich zlyhania? To nie je férové. V snahe brániť samú seba sabotujem náš vzťah.* Môj strach, že v budúcnosti Johna stratím, nás oboch okrádala o súčasnosť. Rozhodla som sa, že radšej budem milovať Johna úplne – dokonca aj keby som tým mala riskovať, že ho stratím, než aby som ho milovala polovičato a potom by som pri pohľade späť mala ľutovať, aké iné to všetko mohlo byť.

Strach a nedôvera sú prekážkou tomu, aby manželstvo prosperovalo, lebo strach sa úporne drží minulosti a zároveň odmieta veriť, že niečo lepšie by mohlo povstať v budúcnosti. Ak chceme, aby Boh spravil v našich manželstvách niečo nové, musíme sa rozhodnúť opustiť strach a prijať to, čo nám do našej budúcnosti predpovedá láska. Strach očakáva zlyhanie, zatiaľ čo láska v konečnom dôsledku nemôže zlyhať. Strach je duchovná mocnosť, ktorá stojí v priamom protiklade k Božej láske a ochrane v našich životoch. Je protikladom lásky, lebo tak láska ako aj strach sú založené na viere v to, čo je neviditeľné. Láska nás vyzýva k tomu, aby sme pochybovali o tom, čo vidíme a aby sme verili tomu, čo vidieť nedokážeme. Strach nás núti

veriť tomu, čo vidíme a pochybovať o tom, čo nevidíme. Keď čelíme strachu zo zlyhania alebo nádeji lásky, môžeme sa rozhodnúť, že budeme veriť buď jednému alebo druhému, no nemôžeme veriť obom. Strach vytláča lásku; láska vyháňa strach.⁶

„V láske niet strachu, ale dokonalá láska vyháňa strach, lebo: kto má strach, bojí sa trestu, a kto sa bojí, nie je dokonalý v láske. My milujeme, lebo on nás miloval prvý.“

(1. Jána 4:18-19).

Schopnosť lásky premieňať je väčšia, ako schopnosť strachu lapať do pasce. Dokonalá láska, ktorá vyháňa strach, sa dá nájsť iba tak, že zakúsime Božiu lásku. Skrze moc Jeho lásky sa môžeme zbaviť sústredenia na seba, pretože vieme, že Boh sa verne bude starať o naše potreby. Ale ak nebudeme tráviť čas v Božej prítomnosti, nemôžeme mať intímne poznanie Jeho láskavej prirodzenosti; lebo Jeho vernosť sa prejavuje v Jeho prítomnosti. Bez poznania Božej pravej prirodzenosti budeme žiť v neustálom strachu z toho, že nás opustí buď On alebo náš partner, a to je zvrátená forma trestu. Čím viac a viac rastieme v bezpečí Božej lásky k nám, tým slobodnejší môžeme byť od strachu, a tým viac môžeme nášho partnera milovať nesebeckou láskou.

Božie slovo hovorí:

„...Milujme sa navzájom, lebo láska je z Boha a každý, kto miluje, narodil sa z Boha a pozná Boha. Ten, kto nemiluje, nepozná Boha, pretože Boh je láska.“

(1. Jána 4:7-8)

Pevnosť strachu spôsobuje, že hovoríme také veci ako napríklad: „Ak ma môj partner niekedy podvedie, nikdy mu to neodpustím.“ Takéto prísahy, ktoré nás majú chrániť v budúcnosti, nám bránia v tom, aby sme sa dnes otvorili

pre moc Božej lásky. Musíme sa naučiť dôverovať Bohu, že On sa o naše srdce postará – dokonca aj vtedy, keď nás náš partner zraní, odmietne alebo podvedie. Boh nás žiada, aby sme svoje strachy odovzdali Jemu. Ak to odmietame spraviť, vyjadrujeme tým Bohu, že Mu neveríme, že On je schopný dať nášmu životu smer. Nemôžeme sa podriať Ježišovmu panstvu, ak Mu neodovzdáme naše strachy.

4. deň

Rodinné kliatby

Od začiatku nášho manželstva sme vedeli, že Boh chce v nás a v našich deťoch spraviť niečo nové. Avšak naši rodičia a starí rodičia mali vo svojom živote očividné pevnosti; boli to veci ako alkoholizmus, nemorálnosť a čarodejníctvo, ktoré sužovali našu rodinnú líniu. Predtým, než sme mohli prijať nejaké nové dedičstvo, sme sa museli vysporiadať s kliatbami, ktoré kvárili naše rodiny po celé generácie. Tieto veci sme dokázali poraziť iba prostredníctvom modlitby a odzbrojiť ich iba skrze Slovo Božie.

Details rodinných kliatieb vyzerajú u každého páru úplne inak, ale uvedieme tu aspoň jeden príklad. V predošlej kapitole sme spomínali, že naše rodinné pozadie bolo úplne rozdielne. Ja (Lisa) som sa pomerne trápila, ako Johnova rodina zareaguje na zjavné dysfunkcie mojej rodiny. Počas našej zasnubnej večere sa môj otec opil a nehanebne flirtoval s Johnovou matkou – priamo pred očami jej manžela! Robil to preto, lebo tým chcel skôr zraniť moju matku a nie preto, že by sa až tak veľmi zaujímal o Johnovu matku. Neskôr sa Johnova matka vyjadrila, že naše manželstvo bude prvým, ktoré sa stáva súčasťou ich

čistokrvného klanu a zároveň má u svojich predkov nejakú skúsenosť s rozvodom. Započula som ju povedať: „Nikdy predtým sme v našej rodine nemali nikoho rozvedeného.“

Pomyslela som si: *Naozaj ma takto vníma? Ja im pokazím ich rodinnú líniu?* Odišla som z tej večere s tým, že som pociťovala bolesť mojej mamy a tiež veľa vlastnej hanby. Zdalo sa mi, že ak by existovali váhy, na ktorých by sme mohli zvážiť predmanželské „dobro“ a „zlo“ v zmysle prínosu našej pôvodnej rodiny, to dobro bolo drasticky na Johnovej strane váh. Ja som do nášho manželstva prinášala všetko to zlo: smilstvo, rozvod a závislosti boli súčasťou našej rodinnej línie.

K prielomu prišlo vtedy, keď som si uvedomila, že Bohu nezáleží na Johnovom dobre a na mojom zle. On túžil po svätom rodokmeni.

„Počúvaj, [kráľovská] dcéra, dávaj pozor a zbystri sluch, zabudni na svoj ľud a na otcovský dom! Sám kráľ zatúžil po tvojej kráse. On je tvoj pán, skloň sa pred ním. ... Namiesto otcov budeš mať synov, ustanovíš ich za kniežatá po celej krajine. Tvoje meno budem pripomínať všetkým pokoleniam. Preto ťa národy budú oslavovať na večné veky.“

(Žalm 45:11-12; 17-18)

Tento text je v prvom rade popisom Ježiša a Jeho nevesty, ale Boh ho použil aj ako obraz Jeho zaslúbenia pre môj život; ako obraz sľubu, ktorý nie je obmedzený žiadnymi chybami z mojej rodinnej minulosti. Keď som si čítala tie slová: *Počúvaj, [kráľovská] dcéra*, niečo vo mne ožilo. Boh *ma* oslovoval ako svoju kráľovskú dcéru. V tej chvíli mi bolo zjavené nové chápanie mojej identity v Kristovi. Odmietla som pevnosti z mojej minulosti a otvorila som sa pre novú nádej, pre budúcnosť mojej rodiny.

Uvedomila som si, že namiesto podoby môjho prirodzeného otca (smilníka, alkoholika a úplne rozbitého človeka) moje deti zedia nielen podobu ich pozemského otca (zbožného muža), ale dokonca naviac, zedia aj podobu ich Pána. Postavila som sa na ten sľub, že moji synovia sa stanú princami Najvyššieho.

Keď sme sa vysporiadali s našimi rodinnými kliatbami, videli sme, ako sa v našom živote potvrdzovalo Božie slovo. Naša rodina prekvitala na Božích zaslúbeniach, ktoré sme prijali do svojho života počas toho obdobia modlitby a vyznávania.

Modlitba za zlomenie rodinných kliatieb

V Galaťanom 3:13 je napísané: „Kristus nás vykúpil z kliatby zákona tým, že sám sa stal kliatbou za nás.“ Bez ohľadu na to, aké kliatby sprevádzajú vašu rodinu po celé generácie, v Kristovi sa vás už týkať nebudú.

Ak ste si vedomí kliatieb vo vašej rodinnej línii, chceme vás do viesť na miesto, kde budete môcť zlomiť veci, ktoré obmedzujú a definujú vaše dedičstvo. Táto modlitba vám pomôže adresovať Satanove pevnosti mečom Božieho Slova. K slobode od rodinných kliatieb nedochádza náhodou: musíte identifikovať Satanove intrigy a zaútočiť na ne. Jeho cieľom je zabrániť vám žiť v radosti, pokoji a v naplnení, ktoré má Boh pre vás pripravené. Avšak skrze autoritu, ktorú teraz vlastníte v Kristovi, môžete vidieť vášho nepriateľa premoženého.

Prosíme vás, aby ste sa na chvíľu zastavili a aby ste si vyhradili čas na modlitbu, ktorá bude nasledovať. Ak sa za tie veci chcete modliť hneď teraz, snažte sa nájsť si tiché miesto, kde budete môcť byť osamote alebo iba s vašim

partnerom alebo blízkym priateľom alebo modlitebným partnerom. Je to osobná a súkromná chvíľa a vy budete musieť nahlas vyslovovať svoje prosby, zriekať sa vecí a reagovať.

Modlitba, ktorá je uvedená nižšie, adresuje niekoľko konkrétnych kliatieb, ktoré ohrozovali naše manželstvo a rodinu. Túto modlitbu sme zostavili ako kombináciu textov z Písma, pretože Slovo je ostré a mocné – je to dvojsečný Meč Ducha. Ak sa vo vašej rodinnej línii nachádzajú veci, ktoré táto modlitba neoslovuje, povzbudzujeme vás k tomu, aby ste si vyhľadali texty z Písma, ktoré tie veci adresujú Božou pravdou a zaslúbením. Zostavte si smelé prehlásenie, ktoré je v súlade s Božím Slovom a prelomte kliatby vo svojom živote v mene Ježiš. Na konci modlitby sú pridané aj biblické odkazy pre vaše ďalšie štúdium.

Drahý nebeský Otče,

prichádzam pred Teba v mene Tvojho vzácneho Syna, Ježiša; vstupujem do Tvojich brán s vd'ačnosťou a do Tvojich dvorán s chválou. Som premožený/á Tvojím láskavým milosrdenstvom a láskou ku mne a vopred Ti ďakujem za mocné dielo vykúpenia, ktoré si vybojoval v mojom živote.

Túžim teraz vstúpiť do zmluvy s Hospodinom, Bohom Izraela. Ty si Hospodin, Boh neba a zeme, veľký a úžasný Boh, ktorý dodržiava svoju zmluvu lásky s tými, ktorí Ho milujú a nasledujú Jeho príkazy. Kiež by Tvoje ucho počulo a Tvoje oči videli a počuli modlitbu Tvojho služobníka. Vyznávam svoje hriechy a hriechy domu môjho otca, každé prestúpenie, ktorého sme sa dopustili voči Tebe. Odpusť nám, lebo sme sa voči Tebe správali veľmi skazene. Sme prikrytí hanbou, lebo sme proti Tebe zhrešili. Ale Ty, Pane, náš Bože, si milosrdný a odpúšťajúci, aj keď my sme sa proti Tebe búrili a neposlúchali sme Hospodina, nášho Boha a nedodržiavali sme zákony, ktoré nám On dal

skrze svojich služobníkov, prorokov. Prosíme Ťa, aby si obrezal naše srdcia a odvalil preč hriech, hanbu a potupu našej minulosti. Vyznávam a zriekam sa svojho hriechu a hriechov mojich predkov a akejkolvek a všetkej účasti na okultných veciach, čarodejníctve alebo veštestve.

(Tu sa zastavte a citlivo v tomto bode pridajte čokoľvek, na čo vás Duch Svätý upozorní, aby ste sa toho konkrétne zriekli ešte predtým, než budete pokračovať ďalej. Hoci sa to nemusí obmedzovať iba na tieto veci, môže sem patriť astrológia, seansa, hororové filmy, hry, knihy, atď.).

Zriekam sa svojej účasti na takýchto veciach a lámem tú kľatbu vo svojom živote a v životoch mojich detí, ich detí a detí ich detí.

*Vyznávam a zriekam sa svojho hriechu a/alebo hriechov svojich predkov v oblasti závislosti na drogách a alkohole. Otče, zavri všetky dvere, ktoré toto mohlo otvoriť v duchovnom svete pre hriech, poviazanosť alebo útlak. Zriekam sa svojej účasti na užívaní (tu konkrétne pomenujte jednotlivé drogy, ak sa vás to týka) a lámem moc ich kľatby vo svojom živote a v životoch mojich detí, ich detí a detí ich detí.
V mene Ježiš, amen.*

Na tomto princípe budeme budovať ďalej v ďalšej kapitole, v ktorej budeme adresovať kľatby a duševné putá, ktoré súvisia so sexuálnym hriechom. Kvôli dokonanému Ježišovmu víťazstvu na kríži ste od týchto kľatieb slobodní. Nemusíte sa ich báť, ani sa nemusíte obávať, že tieto hriechy budú sprevádzať vás alebo vaše deti. Dnes ste pre svoju rodinu vytvorili základ nového dedičstva.

Pre ďalšie štúdium pozri: Žalm 100:4; 2. Kronická 29:10-11; Nehemiáš 1:5-7; Daniel 9:8-10; Józua 5:9; Matúš 10:34; Židom 4:12; 2. Kronická 29:5-6.7

5. deň

Manipulujúci svokrovci

Problém s manipulujúcimi svokrovcami majú prevažne novomanželia, avšak určite to môže byť problém, ktorý môže pretrvávať aj v neskorších obdobiach manželstva. Keď čelíme konfliktu medzi našimi partnermi a našimi rodinami, je prirodzené, že chceme brániť našich rodičov (alebo iné vzťahy), ktoré poznáme celý svoj život. Všetci by sme mali mať veľkú lásku a rešpekt voči našim rodičom. A hoci často môžete uvítať radu vašich rodičov, keď raz vstúpite do manželstva, v prvom rade ste vstúpili do záväzku so svojim partnerom.

Predtým, než sa náš najstarší syn oženil, som mu ja (John) povedal: „Addison, ja ti nebudem hovoriť, čo máš robiť v žiadnej oblasti – pokým ma o radu nepožiadáš. Už nebudem oslovovať smerovanie tvojho života. Ty si teraz zakladáš svoju vlastnú domácnosť a ja ti chcem dať priestor na učenie a rast.“ Addison vyjadril vďačnosť za tento postoj a prichádza ku mne vždy, keď potrebuje moju radu.

Mojou túžbou nie je dozerať na môjho syna alebo ho pretvarovať na miniatúrneho mňa. Chcem, aby sa Addison stal všetkým, k čomu ho Boh stvoril a keby som sa príliš angažoval v jeho manželstve, bránilo by mu to v tom, aby prevzal na seba vedúcu rolu vo svojej rodine. (Úprimne povedané, som v úžase nad tým, čo spravil so svojou rodinou. Je omnoho lepšia ako tá, ktorú som mal v jeho veku ja!)

Písmo jasne hovorí:

„...Muž *opustí* svojho otca i matku a *prilipne k svojej žene* a budú jedno telo.“

(Genesis 2:24; dôraz pridaný)

Opustiť svojho otca a matku týmto spôsobom znamená odísť spod autority vašej rodičovskej rodiny. Znamená to tiež, že opustíte všetky nezdravé vplyvy, ktoré majú na vás vaši rodičia. Je dôležité, aby ste si ctili svojich rodičov, no môžete si ich ctíť aj bez toho, aby ste ich poslúchali. Vytvorili ste novú rodinu s novou hierarchiou. Vaši rodičia už nie sú autoritami vo vašom živote, a preto by nemali riadiť ani váš život ani vaše manželstvo.

Možno sa musíte vysporiadať so svokrovcami, ktorí sa príliš snažia byť súčasťou vášho manželstva. Hneď od začiatku nášho manželstva sa nás jeden z našich rodičov snažil manipulovať a priniesť rozkol do nášho zväzku. Jej správanie začalo byť ničivé a naše jemné pokusy o adresovanie toho problému boli úplne zbytočné. Nakoniec sme sa s tým človekom stretli (a obaja si ho ctíme a milujeme) a jasne sme mu komunikovali náš pohľad na vec.

Ja (John) som povedal: „Ty sa nebudeš podieľať na vedení mojej rodiny. Toto je úplne nová rodina. Ctíme si ťa, ale ty nebudeš riadiť rozhodnutia v tomto dome. Nebudeš nás manipulovať, ani si presadzovať svoj názor.“ Musel som použiť silné slová, pretože nepriamejší prístup už predtým zlyhal. Našťastie si tento príbuzný uvedomil, čo sa udialo a teraz má v našom vzťahu správne, zdravé miesto.

Ako manželské páry musíme náš manželský zväzok chrániť pred akýmkoľvek útokmi, vrátane tých, ktoré pochádzajú od našich rodinných príslušníkov. Často tie útoky nie sú zlomyselné a môžu sa zdať neškodné. Často majú formu pohrdavých žartíkov, avšak takéto nepatrné poznámky sú vždy ničivé. Keď zvyknem sobášiť ľudí, obyčajne sa pozriem na všetkých prítomných priateľov a rodinu a poviem: „Beda vám, ak sa budete vyjadrovať

proti tomuto zväzku. Tento manželský zväzok je ustanovený Bohom. Neopovážte sa nejako ho zmanipulovať alebo rozdeliť. Hovorte iba veci, ktoré tomuto dnes ustanovenému zväzku prinesú život.“

Keď sa Addison oženil, zámerne sme sa dohodli, že ho nebudeme nútiť, aby sa musel rozhodovať medzi svojou manželkou Juli a medzi nami. Pravda je taká, že v deň, keď sa oženil s Juli, už vyjadril svoje rozhodnutie a my sme z jeho rozhodnutia nadšení! V kontexte rodinnej dynamiky láska nikdy nenúti ľudí k takýmto rozhodnutiam. Láska podporuje a buduje mosty medzi starými a novými vzťahmi. My milujeme Juli a máme pocit, že je omnoho viac našou dcérou ako nevestou. Táto blízkosť je možná preto, lebo rešpektujeme jej novú domácnosť a dovoľujeme jej a Addisonovi písať ich vlastný príbeh.

Nerealistické očakávania

Nerealistické očakávania patria k najuvádzanejším príčinám rozvodu v Spojených štátoch amerických.⁸ Mnohí z nás vstupujú do manželstva s očakávaním neustáleho blaha, nekončiaceho sexu a vzťahovej pohody. Neočakávame, že manželstvo bude verne a neúnavne odhaľovať našu sebeckosť a neistoty, ani sa nepripravujeme na slabosti a chyby, ktoré začneme objavovať na našom partnerovi. Naše pomýlené očakávania sa môžu stať zdrojom horkosti a nespokojnosti, ktoré nám určite budú prekážať pri budovaní zbožného manželského zväzku.

Nerealistické očakávania sú často rozduchované nemúdrym porovnávaním. Sme presiaknutí kultúrou, ktorá sa sústreďuje na zábavu. Preto sa nám neustále núkajú príležitosti porovnávať svoje manželstvo so vzťahmi, ktoré vidíme na obrazovke. Filmy a televízia nám ponúkajú lásku

bez úsilia, krásu bez obete a dôveru bez rizika. Zdôrazňujú romantické aspekty vzťahu – bez toho, aby znázorňovali aj tie menej „hollywoodske“ chvíle života.

Ak už nejaký čas žijete v manželstve, medzičasom si uvedomujete, že manželstvo je viac než len séria romantických schôdzok, bezhraničnej harmónie a dní bez akýchkoľvek zodpovedností. Manželstvo je tvrdá práca a často je spojené s komplikáciami. Skutočnosť, že vaše manželstvo je ťažké, však ešte neznamená, že ste do neho nemali vstúpiť. Výzvy v manželstve sú dobré, pretože vás robia pružnejšími. Prečisťujú váš charakter a zvyšujú vašu kapacitu. Tento vzťah je o *šírke*, spomínate si? Všetci milujú predstavu rastu a dozrievania len dovtedy, kým sa sami nestretnú s niečím, čo si vyžaduje proces zrenia.

Problém nerealistických očakávaní nesúvisí iba so znázorňovaním manželstva v médiách. Dopúšťame sa tiež chyby, že naše manželstvá porovnáваме s manželstvami našich priateľov alebo susedov. To je hrozný nápad. Absolútne nemáme šancu vedieť, čo sa odohráva za scénou v ich vzťahu. Navonok môže všetko vyzeráť dobre a uhladene, no za zatvorenými dverami sa tí dvaja možno navzájom ničia.

Láka nás to tiež, aby sme porovnávali rôzne obdobia a fázy v našich vzťahoch. Možno porovnáваме súčasné obdobie – keď sa nám narodili deti, riešime plienky a máme málo voľného času – s tým, ako vyzeral náš vzťah predtým, než sa nám narodili deti. Logicky to nedáva žiadny zmysel. Absolútne nie je možné, aby sa váš život vôbec nezmenil, keď sa vám narodí deti. Súčasťou rodičovstva je omnoho menej slobody a omnoho viac zodpovednosti. Keď sa páru narodí deti, neodmysliteľne k tomu patrí aj zmena ich života, a preto bude inak vyzerať aj vaše manželstvo.

Vieme, že toto nie sú žiadne zložité alebo nové myšlienky, ale ako často si dovoľíme bláznivo sa porovnávať, a tak podceňovať a okrádať sa o radosť a o naplnenie, ktoré môžeme čerpať zo súčasnosti?

Theodore Roosevelt povedal: „Porovnávanie sa je zlodej radosti.“ Ak vo vašom manželstve máte nájsť radosť, musíte prestať porovnávať svoj vzťah s inými, ktoré sa vám zdajú byť lepšie – už či tie iné vzťahy sú vzťahy vašich blížnych alebo vzťahy, ktoré sú znázorňované na obrazovke. V porovnávaní nikdy nenájdete radosť. Radosť nie je malicherná, a preto sa nedá získať prostredníctvom malichernosti. Radosť presahuje okolnosti, neobmedzuje sa na pocity a svoju silu nachádza v uvedomovaní si veľkého obrazu – celkového Božieho plánu pre váš život.

Radosť je ovocie Ducha (pozri Galatánom 5:22-23) a to znamená, že jej zdrojom je Boh a nie naše okolnosti. Nedá sa vyprodukovať ľudskou vôľou. Zatiaľ čo šťastie je pocit, ktorý dokážu ovplyvniť dočasné ťažkosti, radosť presahuje ťažkosti. Pochádza z nádeje, ktorá má svoj základ v našom postavení v Kristovi. Ak nám chýba radosť v Bohu, bude nám chýbať sila k tomu, aby sme v manželstve žili správne, pretože Jeho radosť je našou silou (pozri Nehemiáš 8:10). Pavel toto zmýšľanie popisuje vo svojom liste k zboru vo Filipách:

„Ustavične sa radujte v Pánovi. Opakujem: Radujte sa! Vaša dobrotivosť nech je známa všetkým ľuďom. Pán je blízko! Pre nič nebuďte ustarostení, ale vo všetkom s vďakou predkladajte Bohu svoje žiadosti vo svojich modlitbách a prosbách. A pokoj Boží, ktorý prevyšuje každý rozum, uchráni vaše srdcia a vaše mysle v Kristovi Ježišovi.“

(Filipanom 4:4-7)

Keď vás začne znepokojsť váš vzťah, prineste svoje žiadosti k Bohu s radostnými vďakami. On slúbil, že vymení vaše starosti za Jeho pokoj. To je celkom dobrá výmena!

Nerealistické očakávania vás okradnú o radosť a zároveň vás tým okradnú aj o silu pre vaše manželstvo. Nenechajte sa zlpať do tejto pasce. Identifikujte všetky očakávania, ktoré sa vo vašom vzťahu sformovali na pevnosti a čiňte pokánie z toho, že ste im dovolili získať prioritu nad pravdou Božieho Slova a nad Jeho jedinečným plánom pre váš život.

Ste na ťahu

Prosíme vás, aby ste sa aspoň chvíľu porozprávali s vaším partnerom o obsahu tejto kapitoly. Proste Ducha Svätého, aby vás viedol, keď si budete písať, čo potrebujete zo svojho manželstva odstrániť. Niektoré nevyhnutné premeny sa budú musieť udiať v oblasti prispôsobenia vašich postojov a v oblasti zmeny správania a Boh vám k tomu dá silu skrze moc Jeho milosti. Iné zmeny, akými sú napríklad generačné kliatby, musia byť konfrontované v modlitbe.

Nenechajte sa znechutiť tým, že zistíte, že váš zoznam má niekoľko strán. Toto cvičenie nie je o tom, aby ste zistili, čo všetko je „zlé“ v súčasnosti, ani o tom, ktorý partner vo vašom manželstve má viac problémov. Je to skôr o tých veľkolepých veciach, ktoré sa vďaka tomu môžu zrodiť vo vašej budúcnosti. Keď sa týmto problémom budete venovať teraz, bude vaša rodina môcť začať písať žiarivý príbeh, dedičstvo neba zjaveného na zemi. Chceme, aby ste vyprázdnili palubu, aby ste mohli kráčať do budúcnosti bez prekážok a slobodní od všetkého, čo by vám mohlo zabrániť prijať od Boha všetko, čo má On pre vás

pripravené. Nižšie uvádzame modlitbu, ktorú sme zostavili pre vás na začiatok tej cesty.

Kiež by to bola jedna posvätná chvíľa.

Otče, ďakujeme Ti za to, že nám ponúkaš nový začiatok a nové dedičstvo. Keď si teraz zapisujeme, čo všetko potrebujeme vypratáť z nášho vzťahu, modlíme sa za to, aby nás obklopila atmosféra neba. Prosíme Ťa, Duchu Svätý, aby si nás viedol a usmerňoval.

Modlíme sa, aby Boží anjeli táborili vôkol nás a aby boli pripravení pomstiť sa na nepriateľovi, ktorý trápi naše rodiny z generácie na generácie.

Modlíme sa za veľkú milosť a zmocnenie k odpúšťaťaniu a k premene.

Modlíme sa za obnovu našej mysle v súlade s Tvojím Slovom.

Prosíme Ťa o zjavenie Tvojej lásky, ktorá vyženie akýkoľvek a všetok strach.

Prosíme Ťa o obnovu dôvery a o prečistenie vzťahov.

Modlíme sa, aby si Ty priniesol jednotu tam, kde vládne rozdelenie.

Prosíme, aby si nás Ty inšpiroval k snívaniu v súlade s Tvojimi sľubmi a nie v súlade s nejakými bezbožnými očakávaniami.

Prehlasujeme slobodu nad našimi domácnosťami. Vyhlasujeme slobodu do nášho manželstva a do našich individuálnych životov, v mene Ježiša Krista. Ohlasujeme, že kráľovstvo Božie prišlo k nám. Nech sa Božia vôľa deje v našom manželstve, v našej rodine, na zemi ako aj na nebi.

V Ježišovom mocnom mene, amen.

Stíšenie 1. deň

RODINNÁ PREVIERKA

„Otestujte sa, aby ste sa uistili v tom, že ste pevní vo viere. Nenechajte sa len tak unášať prúdom a nepovažujte všetko za samozrejmosť. Absolvujte pravidelné previerky. Potrebujete priamy dôkaz, nielen sprostredkovanú správu, že Ježiš Kristus je vo vás. Otestujte sa. Ak tým testom neprejdete, spravte s tým niečo.“

(2. Korint'anom 13:5;

preklad anglickej parafrázy The Message)

Ak sa máme pohnúť dopredu, niekedy je užitočné pozrieť sa späť a pochopiť, ako sme sa dostali tam, kde sa nachádzame. Táto rodinná previerka vám pomôže zhodnotiť a adresovať neporiadok, ktorý potrebujete spratať z paluby vášho manželstva. Na chvíľu sa zastavte, zamyslite sa a úprimne zodpovedajte nasledujúce otázky.

V myšlienkach sa vráťte späť do svojho detstva. Ako by ste popísali celkovú atmosféru vo vašej rodine?

Príklady: pokojná, chaotická, láskavá, neláskavá, otvorená, uzavretá, štedrá, lakomá, ustráchaná, úžasná, srdečná a prijímajúca alebo chladná a nepriateľsky naladená

Stručne popíšte celkový vzťah vašich rodičov (ich vzájomnú komunikáciu, náklonnosť, priateľstvo, atď.)

Ako vaši rodičia spracovávali vzájomné nezhody a konflikty? Ako sa správali k sebe navzájom?

Keď ste niečo pokazili alebo ste sa zle správali, ako vás káznili? Keď vás potrestali, vytykali vám ešte nejaký čas vaše zlyhanie alebo vám úplne odpustili a prejavili svoju lásku?

DOKONČITE TIETO VETY:

“Veci, ktoré sa mi páčili počas môjho detstva a ktoré by som chcel/a zopakovať v mojej rodine, sú...”

“Veci, ktoré sa mi nepáčili a ktoré by som nechcel/a zopakovať v mojom manželstve a rodine, sú...”

Vráťte sa ku svojim odpovediam a porovnajte ich s vaším súčasným manželstvom a rodinným životom. Aké *podobnosti* vidíte vo vašej rodinnej atmosfére, vo vašom vzťahu s vaším partnerom, v tom, ako spracovávate konflikty a ako káznite svoje deti? Vidíte v tom nejaké podobnosti?

Čo musíte vy a váš partner na základe tohto súpisu spratať z paluby vášho manželstva?

Svoje odpovede zdieľajte so svojím partnerom. Modlite sa a skrze Ducha Svätého sa vzdajte toho, čo potrebuje byť spratané.

Stíšenie 2. deň

VZÁJOMNÉ ZNÁŠANIE SA

„Navzájom sa znášajte a odpúšťajte si, najmä ak by mal niekto niečo proti niekomu. Ako Pán odpustil vám, tak aj vy odpúšťajte druhým.“

(Kološanom 3:13)

Znášate sa navzájom so svojím partnerom? A pod týmito slovami máme na mysli, či má váš partner priestor pre robenie chýb – priestor na to, aby rástol na Boží obraz vďaka Jeho milosti. Realita je taká, že my všetci potrebujeme, aby nás ľudia znášali, pretože všetci máme chyby. Keď odpúšťame, napodobňujeme nášho nebeského Otca a stávame sa sprostredkovateľmi Jeho milosti, ktorí svojich partnerov zmocňujú ku zmene. Slovami spisovateľa **C. S. Lewisa**:

„Byť kresťanom znamená odpúšťať aj neospravedliteľné veci, pretože Boh vám odpustil neospravedliteľné veci. To je ťažké. Možno nie je až také ťažké odpustiť jeden prehrešok. Odpúšťať však nepretržite provokácie každodenného života – neustále odpúšťať panovačnej svokre, násilníkemu manželovi, hádavej manželke, sebeckej dcére, nečestnému synovi – ako to máme dokázať robiť? Myslím si, že sa to dá robiť iba tak, že si budeme pamätať, kde stojíme, že budeme myslieť vážne slová, ktoré vyslovujeme v našich modlitbách každý večer: Odpusť nám naše viny, *ako aj my odpúšťame našim vinníkom*. K odpusteniu sa nemôžeme dopracovať nijako inak. Ak odmietame odpustiť, znamená to, že odmietame Božie milosrdenstvo k nám. Nie je tam ani náznak žiadnych výnimiek a Boh myslí vážne to, čo hovorí.“⁹

V ktorých oblastiach potrebujete, aby vás váš partner znášal? V ktorej oblasti potrebujete priestor na robenie chýb a na rast v zbožnom charaktere?

Menujte tri oblasti, o ktorých viete a na ktorých pracujete.

Menujte tri oblasti, v ktorých váš partner potrebuje, aby ste ho vy znášali.

Dávate mu/jej to? Ak nie, prečo?

Čo hovorí Boh, že sa stane, ak sa rozhodnete žiť v sebe horkosť voči svojmu partnerovi? Pozorne si prečítajte Matúša 6:14-15; 18:21-35; Marka 11:25 a zapíšte si, čo vám Duch Svätý zjavuje.

Božie odpustenie *nemá hraníc!* Ak máte ťažkosti s odpustením svojmu partnerovi, venujte čas tomu, že sa zahľadíte späť na svoj život. Akým spôsobom ste sa previnili voči Pánovi vo svojich myšlienkach, slovách a činoch? Keď si budete pripomínať hĺbku svojho vlastného hriechu a nesmiernu bolesť, ktorú prežíval Ježiš, keď ho

splácal, Duch Svätý obmäkčí vaše srdce a dá vám milosť k odpusteniu.

MODLITBA POKÁNIA A UVOLNENIA

„Pane, odpusti mi, že som v sebe prechovával/a horkosť voči svojmu partnerovi. Už si nechcem viesť v sebe záznamy o jeho zlyhaniach. Ty mi odpúšťaš moje hriechy a nikdy mi ich znova nepripomínaš. Daj mi moc a túžbu robiť to isté. Uvoľňujem svojho partnera do Tvojich rúk. Vylej svoju lásku a milosť do našich srdc. Pomôž mi skutočne ho milovať a odpúšťať mu a znášať ho do tej miery, že bude môcť robiť chyby a rásť. Žehnám mu zdravie, múdrosť, pokoj, radosť, lásku, priazeň, istotu, zjavenie z Tvojho Slova a úžasný, intímny vzťah s Tebou. Ďakujem Ti, Otče, že uzdravuješ naše manželstvo.

V mene Ježiš, amen.“

Dovoľte Duchu Svätému, aby svoju láskavú, odpúšťajúcu povahu zapracoval do vás prostredníctvom času, ktorý strávite v Jeho prítomnosti a prostredníctvom rozjímania napríklad nad takýmito textami z Písma: 1. Korint'anom 13; Rimanom 5:5; Efežanom 3:16-19; 1. Petra 3:8-9.

Stíšenie 3. deň

CELÉ JE TO O PERSPEKTÍVE

„...Upriamte svoju myseľ na všetko, čo je pravdivé, čestné, spravodlivé, čisté, láskyhodné a úctyhodné, to, čo je cnostné a chvályhodné.“

(Filipanom 4:8)

Keď uvažujete nad svojím partnerom, na čo obyčajne myslíte? Ak svoju myseľ upriamujete na chyby a zlyhania svojho partnera, problémy vo vašom manželstve sa tým len zväčšujú. Na druhej strane, ak svoju myseľ budete upriamovať na veci, za ktoré môžete byť vďační, začnete váš vzťah vidieť v úplne novom svetle! Vaše manželstvo, podobne ako celý život, je celý o perspektíve.

Uhol pohľadu, cez ktorý vnímate svojho partnera, priamo ovplyvňuje váš vzťah. Ako sa vcelku správate k svojmu partnerovi? Zamyslite sa nad svojimi slovami, činmi a postojmi, ktoré patria k vášmu bežnému prejavu.

Modlite sa a proste Pána, aby vám zjavil pravdu o vašom správaní. Čo vám On ukazuje? Čo vás žiada, aby ste s Jeho pomocou zmenili?

Chcete získať nový pohľad na hodnotu vášho partnera? Pozorne rozjímajte nad textom z Filipanom 4:8. Potom si spravte zoznam desiatich naj vecí, ktoré sa týkajú vášho partnera (črít, vlastností, darov) a za ktoré môžete Bohu poďakovať.

Počas nasledujúcich tridsiatich dní pokračujte v uvažovaní a v pridávaní ďalších vecí k tomuto zoznamu. Vašu vďačnosť za tieto vlastnosti vyjadrite zámerne a úprimne aj svojmu partnerovi.

Strach skresľuje náš pohľad. Neustále nás zameriava na to, čo sa nám zdá nesprávne na našom partnerovi, na nás samotných a na našich okolnostiach. Každopádne sa dá povedať, že strach je falošný dôkaz, ktorý nám pripadá ako skutočný (z anglického akronymu FEAR, False Evidence Appearing Real). Čo sú vaše najväčšie strachy, ktoré sa týkajú vášho vzťahu s vaším partnerom? Proste Pána, aby vám ich zjavil.

Nechajte tieto strachy prejsť filtrom textu z Filipanom 4:8. Sú pravdivé, čestné alebo spravodlivé? Sú čisté a láskyhodné? Môžete za ne chváliť Boha? Čokoľvek, čo nedokáže prejsť týmto testom, musíme odhodiť a nahradiť pravdou.

Veľakrát sa naše prítomné strachy rodia zo sklamaní a zranení z minulosti. Keďže sa bojíme, že budeme znova zranení, nevedomky sa snažíme prinútiť nášho partnera, aby zaplatil cenu za nedostatky našich rodičov, predošlých frajerov/frajeriek alebo nášho bývalého partnera.

Zastavte sa a modlite sa: „Duchu Svätý, ako sa sformovali tieto strachy? Na čom sú založené? Ako Ti môžem viac dôverovať a vidieť, ako sú vymazané z môjho života?“ Buďte ticho a počúvajte. Čo vám On zjavuje?

Stíšenie 4. deňSLOBODA OD RODINNÝCH
KLIATIEB

„Kristus nás vykúpil z klatby ... tým,
že sám sa stal klatbou za nás.“

(Galat'anom 3:13)

Boh chce vo vašej rodine spraviť niečo úplne nové! Hovorí: „Hľa, robím čosi nové, teraz to kľíči, či to nebadáte? Áno, urobím cestu na púšti a rieky na pustatine.“ (Izaiáš 43:19) Ako hovorí **Joyce Meyer**:

„Ježiš prišiel pootvárať brány väzenia a oslobodiť väznených. ... Možno máte hroznú minulosť a možno sa dokonca aj práve teraz nachádzate uprostred veľmi negatívnych a depresívnych okolností. Možno čelíte situáciám, ktoré sú také zlé, že sa vám zdá, že nemáte žiadny skutočný dôvod na nádej. Vám však smelo hovorím: *Vašu budúcnosť neurčuje vaša minulosť alebo prítomnosť!* Získajte nové myslenie. Verte, že u Boha sú všetky veci možné Lukáš 18:27.“¹⁰

Kristus zaplatil za vás cenu, aby vás, vášho partnera a vaše deti oslobodil od každej klatby, ktorá na vás číha zo strany vášho príbuzenstva. Jeho víťazstvo potrebujete iba *uviesť do platnosti*. Stíšte sa pred Pánom a modlite sa: „Duchu Svätý, aké klatby bezbožného správania pôsobia v mojom príbuzenstve? A aké v príbuzenstve môjho partnera? Prosím Ťa, ukáž nám ich, aby sme ich mohli adresovať a zakúsiť skutočnú slobodu.“

Keď vám Duch Svätý zjaví tie kľatby, odovzdajte Mu ich. Vráťte sa ku modlitbe, ktorú sme uviedli v rámci tejto kapitoly a dôverujte Mu, že On vám v nich dá zakúsiť prielom.

Niekedy kvôli zaprisahávaniu alebo zariekaniu nevedomky udržiavame pri živote problémy, ktoré dlhodobo trápia naše rodiny. Keď vyslovujeme nejaké prisahy, okolo nášho srdca vyrastajú múry. Tieto prisahy nás majú chrániť od ďalších zranení, no namiesto toho sa tie múry stavajú pre nás väzením a spôsobujú nám ešte väčšiu bolesť.

„Zaplietol si sa do výrokov svojich úst, a chytil si sa do rečí svojich úst.“

(Príslovia 6:2)

Zastavte sa a modlite sa: „Duchu Svätý, zaprisahal/a som sa niekedy? Ak áno, kedy a ako?“ Stíšte sa a počúvajte. Čiňte pokánie z akýchkoľvek prisah a zarieknutí, ktoré vám On odhalí a proste Ho, aby vás v mene Ježiš oslobodil od všetkých strachov.

Prisahy vyslovujeme zo strachu. Bojíme sa, že budeme znova zranení, a preto často povieme veci, ako napríklad: „Nikdy tomuto mužovi/tejto žene nedovolím. ... Ak ma môj manžel/moja manželka niekedy (podvedie, udrie, atď.), tak ja...“ Ak ste sa niekedy v sebe alebo nahlas takto zaprisahali, čiňte z toho pokánie. Proste Pána, aby vám pomohol dôverovať Mu, že vás bude brániť a chrániť.

„Nijaká zbraň vyrobená proti tebe sa nevydarí a každý jazyk, ktorý povstane proti tebe, usvedčíš na súde. Toto [takýto pokoj, spravodlivosť, bezpečie, víťazstvo nad protivníkmi] je podiel služobníkov Hospodina [teda ľudí, v ktorých je vidieť ideálneho Služobníka Pánovho]...“

(Izaiáš 54:17; preklad rozšíreného anglického prekladu AMP, dôraz pridaný)

Skrze váš vzťah s Ježišom ste oslobodení od každej kliatby a máte podiel na každom duchovnom požehnaní (pozri Efežanom 1:3). Pozorne si prečítajte tieto texty Písma a identifikujte niekoľko požehnaní, ktoré v Kristovi máte k dispozícii vy a vaša rodina: Matúš 11:28; 16:19; Lukáš 10:19; 11:13; Ján 4:14; 7:38-39; 14:27; 15:11; 1. Korinťanom 1:30; 2. Korinťanom 5:21; 2. Petra 1:3-4.

Čo vám ešte Duch Svätý zjavuje cez tieto verše?

Stíšenie 5. deň

SPRAVOVANIE OČAKÁVANÍ

„...[Boh] sám povedal: Nijako t'a nezradím, ani sa t'a nevzdám, ani t'a nenechám bez podpory. [Iste, iste iste] t'a nezanechám bez pomoci, ani t'a neopustím, ani t'a nepustím zo svojich rúk! Úplne iste nie!“

(Židom 13:5; preklad rozšíreného anglického prekladu AMP)

Očakávanie. Je to „silné presvedčenie, že niečo sa stane alebo že nastane v budúcnosti.“¹¹ Keď máme očakávania na ľudí, máme silné pocity alebo presvedčenia o tom, akí úspešní alebo dobrí tí ľudia budú, obzvlášť vo vzťahu k nám. Obyčajne máme tie najväčšie očakávania na ľudí, ktorí sú nám najbližší, hlavne na nášho partnera. Spisovateľ a rečník **Patrick M. Morley** vysvetľuje:

„Všetci si so sebou do manželstva prinášame očakávania – rozdielne a často nerealistické očakávania. Tie očakávania vychádzajú (1) z nášho obrazu o manželstve a (2) z našich neuspokojených potrieb. Každý z nás nosí vo svojej mysli obraz toho, ako by malo vyzerat' ideálne manželstvo. Ten obraz sme možno prebrali od svojich rodičov – čo hovorili a čo robili, z rodinných zvyklostí našich predkov, od rodičov našich priateľov, z pozerania televízie, čítania kníh, od filmových hviezd alebo od nejakého hrdinu.“¹²

Nerealistické očakávania môžu existovať v ktorejkoľvek oblasti vášho manželstva. v oblasti finančných záležitostí, komunikácie, domácich prác, výchovy detí, vzťahov s priateľmi, v sexe – a mohli by sme menovať aj ďalšie.

Zastavte sa a modlite sa: „Pane, máme nejaké nerealistické očakávania na moje manželstvo? Ak áno, ktoré sú to?“

Čo vám ukazuje Duch Svätý? Zapište si to spolu s ďalšími krokmi, ktoré vás povzbudzuje urobiť.

Ako môžete zmeniť nerealistické očakávania na realistické?

Patrick Morley pokračuje:

„Musíme sa naučiť dávať bez toho, aby sme čokoľvek očakávali späť. Musíme sa naučiť s našim partnerom komunikovať naše očakávania a potom počúvať a sledovať, či súhlasia s tým, či sú realistické.“¹³

Spýtajte sa svojho partnera: „Máš pocit, že mám na teba nejaké nerealistické očakávania? Ak áno, ktoré?“ Budte úctiví a počúvajte ho/ju bez prerušovania. Zapište si, čo vám povie.

Ak v sebe prechováate nerealistické očakávania na vášho partnera, venujte teraz čas tomu, aby ste sa mu úprimne ospravedlnili za to, že ste na neho vyvíjali tlak. Modlite sa a proste Boha, aby do vášho manželstva priniesol uzdravenie a aby vo vás oboch vypestoval realistické očakávania.

Naše očakávania by sa v konečnom dôsledku mali viazať na Boha a na to, čo nám On sľubuje vo svojom Slove. On je verný a On nezlyhá! Modlite sa: „Pane, očakávam od svojho partnera uspokojenie nejakých potrieb, ktoré môžeš uspokojiť iba Ty? Ak áno, prosím Ťa, ukáž mi to. Daj mi milosť dôverovať Ti, že Ty tie potreby uspokojíš.“

Stíšte sa a počúvajte. Čo vám Duch Svätý ukazuje?

DISKUSNÉ OTÁZKY

Ak túto knihu používate ako súčasť série Messenger na tému Príbeh manželstva, prosíme vás, aby ste si pozreli video k 3. lekcii.

- 1| Nezhody v manželstve sú neodvratné, avšak spôsob, akým sa s nimi vysporiadame, je rozhodujúci. Zamyslite sa nad tým. Manžel a manželka sú dvaja rôzni ľudia, ktorí sú v procese vytvárania jednoty. Každý z nich je úplne jedinečný. To znamená, že každý partner uvažuje, spracováva a precituje veci inak. Spôsob, ktorým partneri vnímajú nejakú situáciu, osobu, príležitosť, atď., sa bude líšiť. Už ste niekedy nad tým uvažovali? Ako vám chápanie partnerovej jedinečnosti pomáha v tom, aby ste si ho/ju vážili a vnímali ho/ju v pozitívnom, novom svetle?
- 2| Skrze Krista je odpustenie dostupné všetkým, ktorí oň požiadajú. Ale čo ak by ste Boha požiadali o to, aby vám niečo odpustil a On by vám povedal: „Neviem, či ti chcem odpustiť. Ty to pravdepodobne aj tak znova spravíš. Chcem najprv vidieť nejakú zmenu?“ Aký pocit by ste mali z takej odpovede? Už ste niekedy niečo také povedali alebo už ste si niekedy niečo také pomysleli, keď vás váš partner požiadal o odpustenie? Ako sa v takej situácii asi cítí?
- 3| Božie odpustenie nie je odmenou za zmenené správanie. Je to Jeho prejav dôvery. Zastavte sa a zamyslite sa: Ako vás Božia bezpodmienečná láska a odpustenie zmocňujú a motivujú ku zmene? Aký postoj voči vášmu partnerovi by ste si mali vo svetle týchto vecí privlastniť v oblasti odpustenia? Aký to bude mať na neho/na ňu vplyv?

„Odpustenie je jediný spôsob na zlomenie kolobehu obviňovania – a bolesti – vo vzťahu... Nerieši síce všetky otázky viny a spravodlivosti a férovosti... Ale dovoľí vzťahu, aby sa znova naštartoval.“

(Philip Yancey¹⁴)

4| Strach je duchovná mocnosť, ktorá stojí v priamej opozícii k Božej láske a ochrane v našich životoch. Ak ho neidentifikujeme a neadresujeme, strach nás ochromí a zabráni nám v raste do všetkých rozmerov manželstva.

Manželia, akým strachom čelia muži vo vzťahu ku svojim manželkám? Manželky, akým strachom čelia ženy vo vzťahu k svojim manželom? Aké konkrétne spôsoby na prekonávanie týchto strachov ste objavili?

Strachy ktorým čelia manželia	Strachy ktorým čelia manželky

5| Nerealistické očakávania v manželstve sú živnou pôdou pre urážky, frustráciu a sklamanie. Nepriateľ lišiacky využíva zábavný priemysel a médiá na vytváranie a živenie nepraktického vnímania našich partnerov a na sadenie semienok nespokojnosti. Zastavte sa a zamyslite sa. Ako filmy, hudba, televízne seriály, časopisy, knihy a internet ovplyvňujú a infikujú náš pohľad na našich partnerov a na naše manželstvá? Aké praktické kroky môžeme podniknúť na ochranu nášho srdca a mysle proti nerealistickým očakávaniam?

Vedúci: Hovorte o Filipanom 4:8 ako o lakmusovej skúške našich rozhodnutí v oblasti médií.

„Ako rozmýšľa vo svojom srdci, taký je...“

(Príslovia 23:7; preklad anglického prekladu NKJV)

- 6| Už ste sa niekedy stretli s ťažkými situáciami, ktoré boli spôsobené manipulujúcimi svokrovcami? Bez udávania mien porozprávajte o nejakom takom prípade. Ak ste dokázali tú výzvu prekonať, vysvetlite, ako vám to Boh pomohol spraviť. Ak si to ešte stále riešite, poproste svoju skupinu, aby sa s vami modlila za Božiu milosť, ktorá by vás zmocnila k tomu, aby ste sa s tým dokázali vysporiadať správne.

ZHRNUTIE KAPITOLY

- Vypratanie paluby vášho manželstva vám umožní zakúšať takú šírku manželstva, akú Boh pre vás zamýšľal.
- Odpustenie je krokom k oslobodeniu tak pre previnilca, ako aj pre poškodeného. Z Božej milosti môžeme slobodne a bez obmedzení odpúšťať iným a tiež prijímať Jeho odpustenie.
- Nemôžeme zmeniť nášho partnera; to dokáže iba Boh. My však môžeme spolupracovať s Ním a dovoliť Jemu, aby nás menil.
- Postoj vďačnosti za vášho partnera otvorí vaše srdce pre lásku, odpustenie a pre šírenie Božej milosti jeho smerom, aby ste spolu mohli rásť a meniť sa.
- Keď sa rozhodnete odpustiť, všetci vo vašej rodine tým získajú, pretože láska spôsobuje, že rodina začne prekvitať.
- Skúsenosť s Božou láskou odhaľuje a vyháňa z našich životov strach. Keď dovolíme Jeho láske, aby pôsobila v nás a cez nás, pomáha nám to ničiť strach u nášho partnera a prikrýva naše chyby a zlyhania.
- Predtým, než môžete vybudovať nové dedičstvo, musíte konfrontovať kľatby, ktoré už dlho kvária vašu rodinu. Vďaka dokonanému Kristovmu dielu je každá kľatba zlomená!
- Bez ohľadu na to, v akom stave je vaše manželstvo, Boh ho môže zmeniť, pretože On je v ňom. U Neho nič nie je nemožné!

Pamätajte na to, že Boh vám dal dnešok
a že rozhodnutia, ktoré **dnes**
robíte, budú formovať váš
zajtrašok, nie váš včerašok.

- John Bevere, *Príbeh manželstva*

„...sústredte svoju pozornosť na Boha.
Budete zmenení zvnútra navonok.“

· John Bevere, *Duch Svätý: Úvod*

Božie slovo má moc osvetľovať
našu cestu a odstraňovať odpad,

ktorý zakrýva cestu, aby sme po nej
mohli kráčať.

- Lisa Bevere, *Dievčatá s mečmi,*
Ako niesť svoj kríž ako hrdina

Keď ste prijali Ježiša Krista ako svojho
Pána, musíte pokračovať v Jeho nasledovaní.

Nechajte do Neho zapustiť svoje korene,

a na Ňom budujte
svoje životy. (Kološanom 2,6-7)

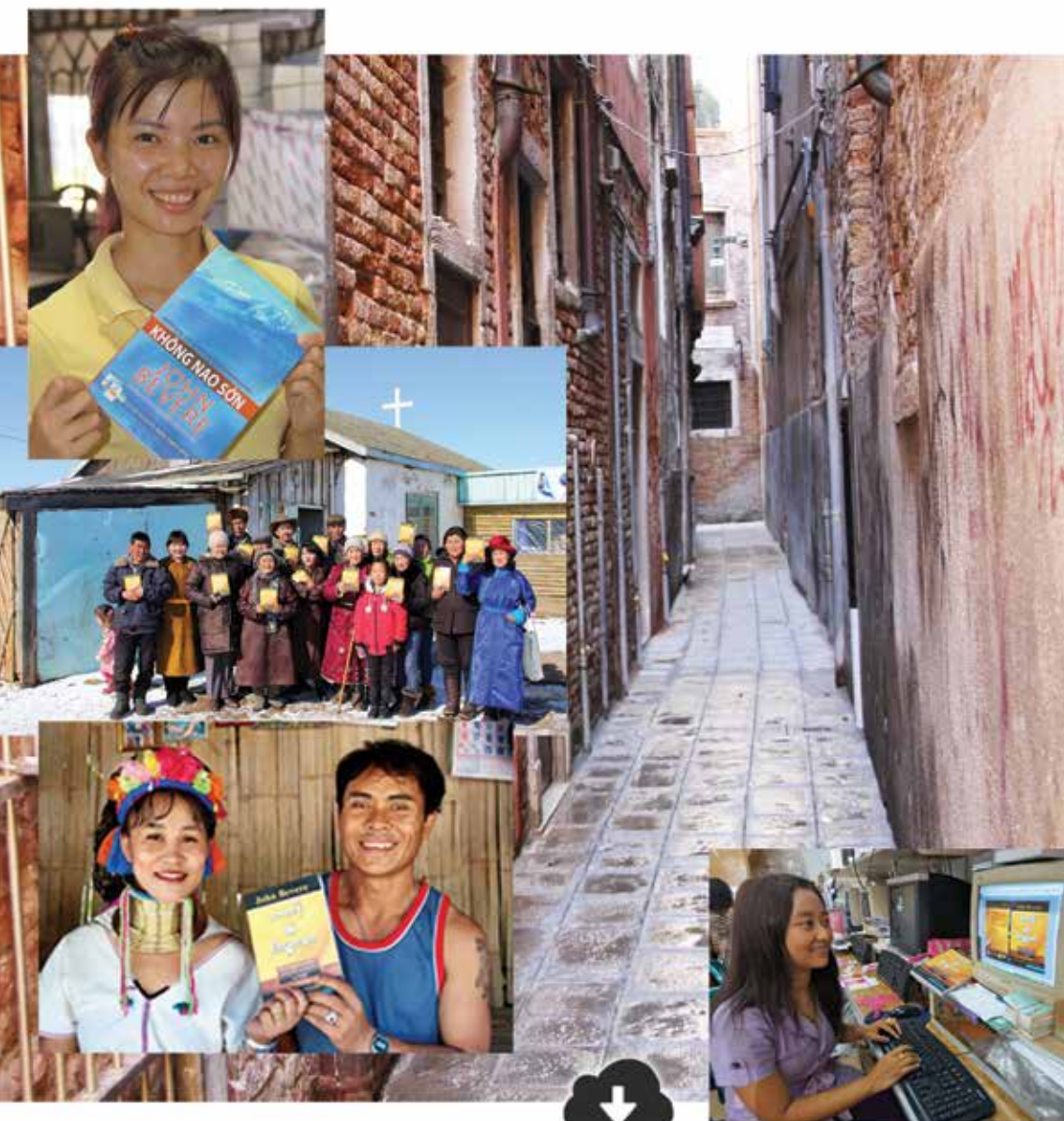
- John Bevere, *Good or God?:*

Why Good Without God Isn't Enough

„Ak my [ako kresťania] nenesieme Božiu pravdu
a svetlo tomuto svetu, nebude to robiť nikto.“

- John Bevere, *Duch Svätý: Úvod*

Saznajte više na @ CloudLibrary.org

 4. KAPITOLA

Povstaňte a budujte

„...Ježiš ich však zavolať k sebe a povedal: Viete, že vládcovia panujú nad národmi a mocnári ich utláčajú. Medzi vami to tak nebude! Ale kto sa chce stať medzi vami veľkým, bude vašim sluhom. Kto sa chce stať medzi vami prvý, bude vašim otrokom. Ani Syn človeka neprišiel dať sa obsluhovať, ale slúžiť a dať svoj život ako výkupné za mnohých.“
 (Matúš 20:25-28)

1. deň

Existuje iba jedna efektívna metóda budovania zdravého manželstva. Mnohí z nás ju nedokážu vidieť voľným okom. Musíme vás varovať, že táto metóda nie je nadchýnajúca a jednoznačne nie je jednoduchá. Je to ale jediný spôsob, ktorým sa dá porozumieť naplneniu, zámeru a láske, po ktorých všetci v našich manželstvách tak túžime. Ste pripravení na to veľké tajomstvo?

Tu je: *slúžte*. Jediný spôsob, akým budete môcť vybudovať svoje vysnívané manželstvo, je: venujte svoj život službe svojmu partnerovi.

Prosíme vás, aby ste sa ubránili nutkaniu odložiť túto knihu nabok alebo preskočiť na ďalšiu kapitolu. Vieme, že predstava služby obyčajne v ľuďoch nevyvoláva veľké nadšenie. Skôr vyvoláva pocity nechuti alebo dokonca

obáv. Obyčajne v nás niečo cukne, keď si predstavíme, že by sme sa mali podriaďovať záujmom, túžbam alebo preferenciám niekoho iného. Avšak Ježiš, Syn Boží a Kráľ kráľov sa rozhodol, že sa stane služobníkom, lebo mu išlo o to, čo je najlepšie pre nás. Najviac sa zaujímal o to, čo by bolo najlepšie pre nás. Odmietol svoju právoplatnú pozíciu autority a svoje výsady, aby preklenul priepasť medzi Bohom a človekom. A teraz, keď už vytvoril cestu, ako môžeme byť zmierení s Bohom, sa teší z napĺňania našich najhlbších snov, túžob a radostí a uschopňuje nás k tomu, aby sme žili výnimočný život a stávali sa Jemu podobnými. Tým, že Ježiš položil svoj vlastný život, vytvoril pre nás možnosť, aby náš život mohol oplývať hojnosťou. Takýto bezprecedentný, bezhraničný služobnícky prístup je normou, podľa ktorej by sme sa mali správať vo všetkých vzťahoch a hlavne v našich manželstvách.

Keď ste si už vypratali vaše paluby, máte možnosť začať budovať manželstvo svojich snov. Avšak jediný spôsob, ktorým budete môcť zrealizovať svoj manželský sen – ten nadprirodzene inšpirovaný projekt blaha – spočíva v tom, že zaň položíte svoj život. V Božom kráľovstve si môžete ponechať len tie veci, ktorých sa dobrovoľne vzdáte. Radosť, láska a naplnenie, ktoré vo svojom manželstve chcete, môžu prísť iba vtedy, keď obetujete svoju snahu o dosiahnutie vašich záujmov v prospech vášho partnera.

Všimli ste si, že najpoľutovanejšimi kresťanmi sú obyčajne tí, ktorí sú pohltení investovaním do seba? Najzmrzačenejšími zo všetkých sú tí, ktorí nikdy nespravia nič pre druhých. To preto, lebo v Kristovi je do našej prirodzenosti zakomponovaná Ježišova duchovná DNA. Ježiš je najväčším príkladom služobníka. Keď sa odmietneme otvoriť pre Jeho identitu – k čomu okrem iných vecí patrí aj život služobníka – oddeľujeme sa od Jeho

transformujúcej moci. Táto moc je podstatná pri vedení zbožného života a pri budovaní manželstva a prístup k nej máme iba vtedy, keď sa usilujeme žiť tak, ako žil On. Ak neslúžime, nemôžeme budovať manželstvá, ktoré chceme.

Stať sa tým najmenším

Počas svojej poslednej večere so svojimi učeníkmi povedal Ježiš svojim najbližším priateľom, že Jeho smrť sa veľmi priblížila a že čoskoro bude zradený. Ako na to oni zareagovali? Najprv horlivo popierali akúkoľvek možnosť, že by zradili Ježiša. Potom sa z toho rýchlo vyklúla hádka o tom, ktorý z nich je najväčší.

To bolo ale trápne! Ježiš s nimi hovoril o detailoch svojej blížiacej sa smrti a Jeho najbližší priatelia sa dokázali iba hádať o tom, kto z nich je najväčší. Pozrite sa, ako Ježiš zareagoval na ich bláznovstvo:

„...Kto je medzi vami najväčší, nech je ako najmenší a vodca nech je ako služobník. Lebo kto je väčší? Ten, čo sedí za stolom, či ten, čo obsluhuje? Nie ten, čo sedí? Ale ja som medzi vami ten, čo obsluhuje.“

(Lukáš 22:26-27)

Ježišove slová zasiahli učeníkov pravdepodobne ako futbalová lopta do tváre. Jasne vyjadrili, že im ide o to, aby boli považovaní za veľkých. A zrazu im povedal, že byť veľkým znamená, že musia vynikať v službe. Ježiš ale neskončil len týmito ťažkými slovami. Pokračoval tým, že spravil niečo, pri čom sa Jeho učeníci cítili ešte nepohodlnejšie a zmätene. Písmo hovorí:

„Ježiš, vedomý si toho, že Otec mu dal všetko do rúk a že od Boha vyšiel a k Bohu odchádza, vstal od večere, odložil si vrchný odev, vzal si zásteru a opásal sa.

Potom nalial do umývadla vodu a začal umývať učeníkom nohy a utierať ich zásterou, ktorou bol opásaný.“

(Ján 13:3-5)

Udivujúce na tomto texte je to, *prečo* Ježiš umýval nohy svojim učeníkom. Odpoveď sa dá nájsť tak, že upriamime svoju pozornosť na jedno slovo: *vedomý*. Ježiš dostal autoritu nad všetkým a *vedomý* si toho sa pokoril a prijal zodpovednosť poníženého služobníka. Ježiš nebojoval s falošnou pokorou. Očividne si uvedomoval svoju pozíciu moci. No namiesto toho, aby sa ňou oháňal alebo aby zneužíval svoju ďalekosiahlu autoritu, On svoju pozíciu využil ako platformu pre tento nepredstaviteľný čin služby.

V prvom storočí cesty neboli dláždené a neexistovali žiadne nákupné centrá, v ktorých by si cestujúci mohli zakúpiť pár tenisiek. Ľudia nosili sandále (alebo vôbec žiadne topánky), a preto boli ich nohy vystavené množstvu prachu a zvieracích výkalov. Naozaj s istotou môžeme povedať, že v tomto prostredí mali ľudia nohy také smradľavé a špinavé aké v modernom svete nepoznáme.

Kvôli množstvu špinavých nôh sa od služobníkov vyžadovalo, aby čistili nohy svojich pánov a ich hostí. V bohatej rodine bolo veľa zodpovedností: museli spravovať stajne, pripravovať jedlo, čistiť miestnosti. Umývanie nôh bolo ale vyhradené pre tých najponíženejších služobníkov. V niektorých kruhoch to bolo ešte jasnejšie určené a táto nechutná úloha bola výhradne pridelovaná ženám - slúžkam, lebo oni boli jedinými, ktoré boli považované za dostatočne „nehodné,“ aby robili niečo také pokorujúce a nechutné.

Ježiš sa rozhodol, že sám sa ujme tejto najnižšej služby. Prečo? Pretože chcel, aby Jeho učeníci pochopili dôležitosť Jeho vyučovania o službe. Dokonca si aj vyzliekol vrchný odev, ktorý symbolizoval Jeho pozíciu Učiteľa a okolo pása si opásal zásteru – tak, ako to robili sluhovia. Majte na mysli, že Ježiš toto všetko spravil preto, lebo sa chystal umyť nohy mužom, ktorí Ho čoskoro mali zaprieť, zradiť alebo opustiť.

„Keď im umyl nohy a obliekol si vrchný plášť, znova sa posadil k stolu a povedal im: Uvedomujete si, čo som vám urobil? Vy ma nazývate Učiteľ a Pán, a dobre hovoríte, lebo to som. Keď som vám teda ja, Pán a Učiteľ, umyl nohy, aj vy si máte navzájom umývať nohy. Dal som vám príklad, aby ste aj vy robili tak, ako som urobil ja vám. Amen, amen, hovorím vám, sluha nie je väčší ako jeho pán. Ani posol nie je väčší ako ten, kto ho poslal. Ak to viete, ste blahoslavení, keď tak aj konáte.“

(Ján 13:12-17)

Keď Ježiš umyl svojim učeníkom nohy, obliekol si znova vrchný plášť, opäť sa ujal svojej roly Učiteľa a dotiahol do úplného konca vyučovanie, na ktoré Jeho učeníci nemali nikdy zabudnúť. Večné dôsledky toho vyučovania sa dajú zhrnúť do štyroch bodov:

1. Ako Pán a Učiteľ som vaším primárnym príkladom.
2. Keďže som sa ochotne ujal tejto ponížujúcej služby, nepokladajte toto, ani žiadnu inú službu za niečo, čo by bolo pod vašu úroveň.
3. Som váš Majster – Ten, ktorý je väčší ako vy, no napriek tomu som ochotný slúžiť ako najnižší služobník.
4. Požehnám tých, ktorí nasledujú môj príklad služobného vodcovstva.

Povolaní slúžiť

Ježiš povedal, že budeme požehnaní, ak budeme nasledovať Jeho príklad. To znamená, že Jeho požehnanie bude spočívať na našich manželstvách, keď Ho budeme napodobňovať v službe našim partnerom.

Nepovzbudzujeme vás, aby ste napodobňovali Ježiša v tej podobe, že vo svojej rodine iniciujete každovečerný rituál umývania nôh. Ide skôr o to, aby sme do svojho života zakomponovali vzor Jeho služby. V manželstve môžeme Kristov príklad najlepšie napodobňovať tak, že naše individuálne roly použijeme ako platformy pre službu. Pavel napísal: „Nič nerobte zo ctižiadostivosti ... ale radšej v pokore pokladajte iných za vyšších od seba. Majte v sebe také zmýšľanie, aké zodpovedá životu v Kristovi Ježišovi.“ (Filipanom 2:3 a 5) Iný preklad hovorí: „*Musíte mať taký istý postoj, ako mal Kristus Ježiš.*“

Aký postoj mal Kristus? On sa rozhodol, že sám seba bude považovať za služobníka, ktorý povýši záujmy iných nad svoje vlastné. A dotiahol až do extrému, keď zomrel za tých, ktorých miloval. Väčšina z nás nikdy nebude musieť podstúpiť takúto najväčšiu obeť za našich partnerov, sme však povolaní k tomu, aby sme sa kvôli nim vzdali našej seba-zameranosti.

Ak je teda služba takáto veľkolepá – ak sa prostredníctvom nej otvárame pre Božie požehnanie – prečo viac ľudí neslúži? Problémom je naša padlá ľudská prirodzenosť, ktorá neustále bojuje proti tomu, čo chce Boží Duch a povzbudzuje nás k tomu, aby sme ako cieľ pred našimi očami mali iba naše vlastné záujmy. Naše telo si žiada, aby sme si všímali jeho túžby a trvá na tom, aby jeho žiadosti boli uspokojené. Avšak bez ohľadu na to, ako veľmi ich uspokojujeme, ľudská prirodzenosť si vždy bude žiadať viac.

Hriešna prirodzenosť neustále uprednostňuje sebeckosť a nespokojnosť, zatiaľ čo Boží Duch zmocňuje k nesebeckosti a ponúka trvalú spokojnosť. Každú jednu chvíľu sa rozhodujeme, či sa necháme viesť Božím Duchom alebo neukojiteľnými túžbami nášho tela:

„Lebo telo si žiada proti Duchu a Duch proti telu. Navzájom si odporujú, aby ste nerobili, čo by ste chceli.“

(Galat'anom 5:17)

Ježiš nás oslobodil od našich hriešnych túžob preto, aby sme sa my mohli dobrovoľne vzdať svojho života. Spasenie nás neoslobodzuje k tomu, aby sme viac toho mali; oslobodilo nás k tomu, aby sme viac toho dali!

„Lebo vy ste povolání pre slobodu, bratia,“ píše Pavel. „Len aby sloboda nebola zámienukou pre telo, ale navzájom si slúžte v láske.“

(Galat'anom 5:13)

Slobodu sme dostali preto, aby sme mohli obetovať svoje životy. Ak žijeme iba pre seba, plytváme našou slobodou v Kristovi a podrobujeme sa presne tej sebeckosti a hriechu, za ktoré Ježiš zomieral, aby nás od nich oslobodil. Ak sa však učíme žiť v službe iným, hlavne vo vzťahu k našim partnerom, máme podiel na hojnom živote, ktorý nám On zabezpečil.

2. deň

Naplnení Duchom

Keď ľudia spomínajú tzv. „text pre manželov“ v Efežanom 5, obyčajne začínajú od 22. verša – to je verš, ktorý manželkám prikazuje, aby sa podriaďovali. V skutočnosti však Pavlove napomenutie začína ešte skôr v rámci tej kapitoly. Aby sme naplno pochopili, ako by naše manželstvá mali znázorňovať vzťah medzi Kristom a Cirkvou, pozrime sa späť do 18. verša:

„...Vždy buďte plnení a podnecovaní Duchom [Svätým].“

(Efežanom 5:18; preklad rozšíreného anglického prekladu AMP)

V pôvodnej gréčtine slovo, ktoré je tu preložené ako *plnení*, popisuje proces, v rámci ktorého je človek naplňaný Duchom a je to skúsenosť, ktorá sa opakuje a nekončí. Jednorazová skúsenosť nestačí. Keď nie sme neustále plnení a podnecovaní Božím Duchom, budeme u svojich partnerov vyhľadávať naplnenie potrieb, ktoré dokáže uspokojiť iba Boh. Nezáleží na tom, aký skvelý je váš partner. On alebo ona nikdy nebude môcť nahradiť Boha. Ak od svojho partnera očakávate, že do vášho života vnesie nejaký zmysel a význam, teda požehnanie, ktoré ponúka iba Boh, tak čoskoro zistíte, že ste sklamaní, frustrovaní a neschopní prejavovať mu/jej Božiu lásku.

Naše manželstvá budú odrazom Krista iba do tej miery, do akej naše životy otvárame pre Ducha Svätého. Kristus je uholný kameň nášho spasenia, ale Duch Svätý je Ten, ktorý spôsobuje premenu. Keď dovoľíme, aby naše životy boli

neustále plnené Duchom, môžeme zakúšať obnovu našej mysle a premenu nášho správania. Boh hovorí:

„Úplne si vyzlečte svoju starú prirodzenosť... A neustále sa nechajte obnovovať v duchu svojej mysle [majte svieži mentálny a duchovný postoj] a oblečte si novú prirodzenosť (obnovené ja), ktoré je stvorené na Božiu podobu [ktoré sa podobá na Boha] v skutočnej spravodlivosti a svätosti.“

(Efežanom 4:22-24; preklad rozšíreného anglického prekladu AMP)

Keď sa bez Božieho Ducha snažíme milovať Krista a slúžiť Mu, je to ako keby sme sa snažili dostať vodu z hadice, ktorá nie je napojená na vodovod. Hadica nedokáže sama od seba vyprodukovať vodu; je iba potrubím. Podobne je to aj s nami – iba keď sa otvoríme pre zmocnenie Ducha Svätého, budeme vedieť nášho partnera milovať a slúžiť mu spôsobom, po akom túži Boh.

Sila vôle a zmena správania majú svoje opodstatnenie, no v konečnom dôsledku nedokážu obnoviť našu myseľ alebo prekonať túžby nášho tela. Iba keď sa otvoríme pre Osobu a moc Božieho Ducha, môžeme zakúšať Jeho transformačný vplyv v nás a skrze náš život – vplyv, ktorý sa prejaví v Kristovských postojoch a činoch voči nášmu partnerovi. Akýkoľvek pokus o modifikáciu správania, na ktorom sa nepodieľa Boží Duch, povedie k frustrácii a k sebaklamu.

Prišlo nám nespočetne veľa správ od mužov a žien, ktorých manželstvá boli zničené manipuláciou a panovačnosťou. V mnohých prípadoch títo jednotlivci veľmi dobre poznali Písmo, no chýbala im láska a milosť Ducha. V dôsledku toho presne tie slová, ktorými chceli prinášať slobodu a zmocnenie, boli vnímané ako

obmedzujúce, podryvajúce a vyvolávali pocity hanby. Takéto zlo je prítomné všade tam, kde číha sebeckosť. Sebeckosť prekvitá, keď sa nepoddávame konaniu Božieho Ducha a kvôli tomu odmietame službu ako našu primárnu rolu v manželstve.

Zvyšok tejto kapitoly venujeme skúmaniu toho, ako vyzerá služba v kontexte manželstva. Naším cieľom bude ponúknuť biblický rámec toho, ako sa môžeme správať v našom manželstve a budovať ho prostredníctvom služby. V tomto duchu vás vyzývame, aby ste túto kapitolu nepoužili ako výhovorku na odsúdenie akéhokoľvek súčasného alebo minulého správania vášho partnera. Radšej ju použite ako východisko na pohnutie sa dopredu.

Uvedomujeme si, že tieto myšlienky formulujeme s predpokladom, že obaja partneri si chcú ctíť Boží plán pre ich manželské roly. A vieme, že naozaj to nie je vždy tak. Nech je vaša situácia akákoľvek, pamätajte, že vy svojho partnera nedokázate zmeniť. Ak sa o to budete pokúšať, iba budete stáť Bohu v ceste. Otvorte svoje srdce pre prácu Jeho Ducha a dajte Mu priestor, aby On mohol vo vašom partnerovi robiť to, čo dokáže iba On.

Identity a roly

Ak máte porozumieť služobným rolám, ktoré zaujímame v manželstve, musíme sa ešte raz vrátiť do Záhrady Eden:

„Boh stvoril človeka na svoj obraz; na Boží obraz ho stvoril. Stvoril ich ako muža a ženu.“

(Genezis 1:27)

Aj muži aj ženy sú nositeľmi obrazu, ktorý je odrazom Božej prirodzenosti. Muži a ženy sú rozdielni, no obe

pohlavia sú rovnako dôležité pre prezentovanie Božej prirodzenosti na zemi.

Manžel a manželka sú roly. Sú to jedinečné roly a Biblia sa konkrétne vyjadruje k tomu, čo je ich obsahom, no zároveň tieto roly nie sú našou identitou. Naša identita má skôr do činenia s naším pôvodným zámerom. Boli sme stvorení ako nositelia Božej podoby na tejto zemi. Pád tento zámer zdeformoval, ale Kristova obeť ho obnovila. Naše spasenie v Kristovi je ponajprv a predovšetkým zmenou identity.

Žiadna rola – manžel, manželka, odborník, duchovný, rodič, priateľ – nedokáže pretromfnúť vašu identitu. A keďže zmena roly (napr. od slobodného k ženatému/vydatej) nie je totožná so zmenou identity, muži aj ženy majú v Božích očiach rovnakú hodnotu po vstupe do manželstva, akú mali aj predtým.

Žiaľ, veľa ľudí (hlavne žien) má pocit, že ich hodnota sa s ich vstupom do manželstva zmení. Ženy sa boja, že ak si majú ctiť svojho manžela, musia sa stať druhoradými v poradí dôležitosti a prispievania do rodiny. V takom prípade žena namiesto toho, aby rástla v praktickej láske a službe, sa skôr sťahuje do úzadia ako poddaná – až sa napokon z neho ako keby úplne vytratí.

A hoci sa sprvoti môže zdať, že manželovi takéto usporiadanie vyhovuje a prospieva, nie je to tak. V skutočnosti obaja partneri strácajú, keď je v ich vzťahu sebeckosť pestovaná ako životný štýl. Manžel, ktorý svoju manželku nepovažuje za rovnocenného partnera v manželstve, sa nielen okráda o intímneho spojenca, ale tiež stráca jednu z najlepších príležitostí pre svoj rast. Muži sú omnoho podobnejší Kristovi, keď slúžia svojim partnerkám tak, ako Ježiš slúži Cirkvi. Pamätajte na to,

že Ježiš svoj vzor Hlavy Cirkvi vybudoval na službe tým, ktorých vedie a miluje. Láska, rešpekt a úcta sú základné vlastnosti oboch partnerov. Na oboch partneroch záleží a obaja partneri slúžia. Keď ľudia k manželstvu pristupujú takýmto spôsobom, pomáha to mužom aj ženám obnoviť moc ich panstva, Boží dar sily a autority, ktorá bola ľudstvu zverená od momentu nášho stvorenia.

Panstvo verzus Panovačnosť

„Boh ich požehnal a povedal im: Plod'te sa a množte sa, naplňte zem a podmaňte si ju! Panujte nad morskými rybami, nad nebeským vtáctvom a nad všetkou zverou, čo sa pohybuje na zemi! ...Boh videl, že všetko, čo utvoril, bolo veľmi dobré...“

(Genezis 1:28 a 31)

Muži a ženy na počiatku neboli nepriateľmi. Boli intímnymi spojencami a spolupracovníkmi – dvomi oddelenými osobami, ktoré boli zjednotené a boli jedného srdca. Boli poverení naplniť a podmaniť si zem. Boh im dal svoje poslanie (budte plodní a množte sa) a nechal ich, aby detaily premysleli sami. Dal im vládu a panstvo.

Panstvo je spájané s vládnuou mocou, autoritou alebo riadením. Popisuje oblasť vplyvu a je spájané s vlastníctvom moci. Ako sme sa dozvedeli z príbehu o Poslednej večeri, všetka autorita – už či je zverená mužovi alebo žene – je im daná preto, aby slúžili iným ľuďom pre ich prospech a rast.

Boj pohlaví sa začal po Páde človeka. S rastúcou priepasťou medzi Bohom a Jeho stvorením sa panstvo začalo meniť na panovačnosť a na manipuláciu. Toto prekrútenie Bohom daných silných stránok neustále bojuje proti Jeho

zámeru vytvoriť krásny manželský zväzok. Manželstvo sa stalo nástrojom rozdelenia namiesto toho, aby bolo nástrojom množenia. Manželstvo ale nikdy nemalo byť bojom o moc. Bolo stvorené ako silný zväzok. Manželstvo spája dvoch ľudí s veľmi odlišnými výhodami a silnými stránkami a potom tie rozdiely používa na vytvorenie príležitostí na množenie. To všetko je súčasťou Božieho plánu zmierenia toho, čo sa zdalo byť nezmieriteľné. Ježiš povedal: „Lebo Syn človeka prišiel hľadať a spasiť, čo zahynulo.“ (Lukáš 19:10)

Často tomuto veršu rozumieme tak, že popisuje iba evanjelizačné úsilie, a pritom ten text nás vyzýva k niečomu omnoho väčšiemu. Ježiš neprišiel iba zachrániť *stratených*; On prišiel spasiť *to, čo zahynulo*. Po Páde sme stratili našu komunikáciu s Bohom. No zároveň sme stratili aj jednotu v našich vzájomných vzťahoch. A k tým vzťahom patria naše vzťahy medzi bratmi, sestrami, rodičmi a deťmi a manželmi a manželkami. A stratili sme aj krásu nášho vzťahu so zvyškom stvorenia.

Ježišove dielo spasenia sa zďaleka netýka iba toho, aby sme nejako prežili, kým pôjdeme do neba. Týka sa hojnosti a obnovy už v súčasnosti. Kvôli krížu má každý vzťah, ktorý utrpel nejakú stratu, potenciál na obnovu. To znamená, že v našich manželstvách môžeme prežívať uzdravenie už teraz. Muži a ženy môžu znova žiť v jednote!

Keď sme zjednotení v srdci aj v zámere, množíme sa; lebo Boh povedal, že kde je jednota, tam posiela svoje požehnanie (pozri Žalm 133). Nepriateľ našich duší nechce, aby sme prežívali Božie požehnanie a nechce ani to, aby sme sa množili. A preto robí všetko, čo je v jeho silách, aby našu jednotu ničil. Keď sa staviame na odpor podvodu panovačnosti a otvárame sa pre skutočnú podstatu nášho

panstva, podieľame sa spolu s Bohom na tom, aby sa na tejto zemi diala Jeho vôľa.

Teraz sa presunieme na cielenejšiu diskusiu rozličných rol, v ktorých v manželstve fungujú muži a ženy. Bez pochopenia Božieho vnímania identity, hodnoty a panstva by sa človek mohol ľahko pomýliť a myslieť si, že tieto Bohom ustanovené roly uprednostňujú jedného partnera pred druhým. Keď preskúmate Boží prvotný mandát pre manželstvo a keď si uvedomíte rozdiely medzi identitami a rolami, veríme, že uvidíte, aké nadchýnajúce, závažné a oprávnené sú roly oboch partnerov.¹

3. deň

Manžel: Cti si svoju manželku

„Podobne i muži, nažívajte so svojimi ženami vo vedomí, že žena je ako krehká váza, a preukazujte im úctu, pretože sú spolu s vami dedičkami milosti života. Tak vašim modlitbám nebude nič prekážať.“
(1. Petra 3:7)

Úcta je obojsmerná. Biblia jasne hovorí, že obaja partneri si majú jeden druhého ctiť a neskôr ešte budeme hovoriť o roly manželiek. Teraz sa ale sústreďme na rolu muža.

Manželia, vaša manželka nie je pod vami. Ona je vašou spoludedičkou v Kristovi a vy si ju ako takú máte ctiť. Keď Peter hovorí, že je slabšia ako vy, hovorí pritom o jej fyzickej sile a nie o jej potenciáli vnímať, rozlišovať alebo o jej duchovnej moci. Fyzická „slabosť“ vašej manželky ju nerobí menej hodnotnou v porovnaní s vami; znamená to iba, že v posilňovni nevytlačí toľko kíľ ako vy. Petrova poznámka je čisto faktickou pripomienkou a pozorovaním

a nie prehlásením o jej hodnote. To je dôležitá pointa, pretože ľuďom, ktorých nepovažujeme za hodných úcty, obyčajne odmietame slúžiť. Predtým, než môžeme položiť svoj život za svoju manželku, si musíme uvedomiť jej výnimočnú hodnotu.

Hovoríme o tom priamo nie preto, lebo si myslíme, že túžite znevažovať alebo zanedbávať svoju manželku, ale preto, lebo si nemôžeme dovoliť hovoriť o tom nejasne. Tak muži ako aj ženy sú stvorení na Boží obraz a keď si muži nectia, nevážia a neochraňujú ženy, je to znevažovaním obrazu nášho Otca.

Na počiatku Boh povedal, že nie je dobré pre človeka, aby bol sám (pozri Gen. 2:18). Jeho odpoveďou na tento prvý problém – na izoláciu človeka – bolo stvorenie Evy. Ženy sú Božou odpoveďou a nie nejakým druhoradým stvorením. Ako Božiemu mužovi vám bola zverená príležitosť milovať, podporovať, investovať a slúžiť svojej manželke a je to smelým vyjadrením Božieho srdca vo svete, ktorý úplne zblúdil zo svojej cesty.

Peter tiež napísal, že muži sa majú k svojim manželkám správať uznanlivo. Máme sa snažiť porozumieť ľuďom, ktorí sú iní ako my. Všetci muži sú iní, všetky ženy sú iné a muži a ženy sa veľmi od seba líšia. Ja (John) sa k Lise nesprávam neúctivo, lebo je iná ako ja. Namiesto toho sa z nej teším a snažím sa pochopiť, v čom je iná. Môj život by bol extrémne monotónny a nudný, ak by sme s Lisou boli úplne rovnakí. A hoci nám naše rozdiely niekedy spôsobujú ťažkosti, sú zároveň aj príležitosťami k tomu, aby boli odhalené, preskúšané a posilnené naše slabosti. Potrebujem, aby Lisa bola iná, ako som ja. Ctím si ju a pre mňa ako aj pre celú našu rodinu je prínosom dozvedieť sa stále viac o tom, prečo je taká, aká je.

Nakoniec si všimnite, že v 1. Petra 3:7 je napísané, že neúcta voči vašej manželke bude zábranou pre vypočutie vašich modlitieb. Pre Boha je také dôležité, aby sa ženy mali dobre, že úctu a porozumenie našim manželkám považuje za jeden zo základných faktorov nášho modlitebného života!

Hlava nášho manželského zväzku

„Pretože muž je hlavou ženy, ako je aj Kristus, Spasiteľ tela, hlavou Cirkvi.“

(Efežanom 5:23)

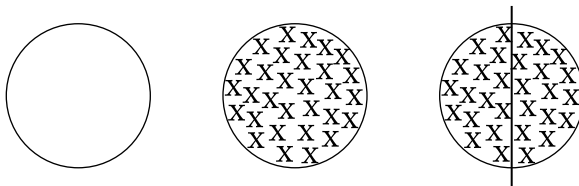
Tento verš nehovorí nič o nadržanosti alebo podriadenosti. Popisuje obraz Krista a Jeho Nevesty, lebo presne to je to, čo manželstvo symbolizuje. Keďže manželia sú v rámci tejto organickej analógie v jednom rade s Kristom, vo svojom manželstve zaujímajú rolu vedúcich. Majú tú úžasnú zodpovednosť, podobne ako Kristus, viesť prostredníctvom služby a neveriaci svet tak môže byť svedkom Ježišovho charakteru. (A keď si uvedomíte, ako hlboko Ježiš miluje Cirkev, ani na sekundu vás ani nenapadne pomyslieť si, že by On chcel nejako znížovať alebo odsúvať manželky na okraj, keď im prisudzuje podobnú rolu ako svojej Neveste).

Manžel nedostal autoritu ako hlava tohto manželského zväzku kvôli tomu, aby jednoducho mohol pretromfnúť čokoľvek, čo jeho manželka povie. Naopak, múdry manžel nebude pohrdáť názormi svojej manželky; uvedomuje si totiž, že ona zohráva v rozhodovacom procese rozhodujúcu rolu.

Na začiatku nášho manželstva som sa ja (John) modlieval približne hodinu a pol denne. Zdalo sa mi, že Lisa, ktorá v tej dobe pracovala na plný úväzok, sa zvykla modliť iba krátko – napríklad počas toho, ako sa sprchovala alebo počas šoférovania. Keď sme sa spolu na niečom nevedeli dohodnúť, chybné som sa domnieval, že keďže ja som trávil omnoho viac času na modlitbách ako ona, mohol som využiť svoju autoritu ako hlava nášho manželského zväzku a spoľahnúť sa iba na svoj úsudok. Ale asi v polovici prípadov, keď som sa v rámci rôznosti našich názorov spoľahol iba na svoj vlastný úsudok, som nakoniec zistil, že pravdu mala skôr Lisa!

Ak mám byť úprimný, bol som z toho frustrovaný. *Prečo sú Lisine názory také správne, myslel som si, keď ja trávim omnoho viac času na modlitbách?* A tak som sa jedného dňa modlil: „Bože, ja sa modlievam každé ráno hodinu a pol. Lisa sa modlí možno iba desať minút v sprche. No napriek tomu má pravdu vo viac ako polovici prípadov, keď máme na niečo iný názor.“

Pán mi na to odpovedal slovami: „Nakresli si kruh.“ Zobral som si kus papiera a nakreslil som si naň kruh.

„Celý kruh vyplň krížikmi,“ znel pokyn od Boha. Keď som ten kruh vyplnil krížikmi, povedal mi: „Teraz presne do stredu toho kruhu nakresli čiaru.“

„Všimol si si,“ povedal Boh, „že približne polovica krížikov sa nachádza na jednej strane tej čiary a približne druhá polovica tých krížikov sa nachádza na druhej strane? John,

keď si bol slobodný, bol si ako jednotlivec kompletný vo Mne. Bol si uzavretým kruhom. No keď si si vzal Lisu za manželku, stal si sa jedným telom s ňou. Teraz ten kruh reprezentuje vás oboch. Ty predstavuješ jednu polovicu toho kruhu a ona tú druhú.“

„Vieš, čo predstavujú tie krížiky?“, pokračoval Boh. Reprezentujú informácie, ktoré potrebuješ odo Mňa na to, aby si mohol spraviť múdre rozhodnutia. Problém spočíva v tom, že ty robíš všetky svoje rozhodnutia iba na základe polovice dostupných informácií. Potrebuješ sa naučiť, ako môžeš od svojej manželky získať informácie, ktoré zjavujem jej, aby si potom ako hlava rodiny mohol robiť rozhodnutia na základe všetkých informácií, ktoré vám dávam.“

Toto zjavenie zrevolucionizovalo môj pohľad na to, čo pre mňa znamená byť hlavou nášho manželstva. Už netúžim po tom, aby moja rola hlavy rodiny bola zámkou pre nevšímanie si Lisinej rady. Teším sa, že môžem mať ošoh z toho, ako Boh hovorí cez Lisu a radujem sa, že spolu pracujeme na dosahovaní jednoty v našich rozhodnutiach.

Vedúci služobník

Znova hovorím, že rolou muža nie je dominovať. Dominovanie sa veľmi líši od vedenia. K vodcovstvu patrí výsada rozhodovania, avšak dominancia si iba robí nároky a neponúka žiadne možnosti. Ak sa ako muži máme stať zbožnými vodcami v našich rodinách, je kľúčové, aby sme pochopili, čo znamená zaujímať pozíciu autority. Spomeňte si na Ježišove slová: „vodca nech je ako služobník.“ (Lukáš 22:26) Ako hlava manželského zväzku má manžel byť vedúci služobník.

Muž nie je boss, ktorého manželka *obskakuje*. Je vodca, ktorý *spolupracuje* so svojou manželkou. Vlastne, ak je múdry, opakovane svojej manželke hovorí, že bez nej to nevláda. Ja (Lisa) to milujem, keď mi môj manžel hovorí, že ma potrebuje. Jediným spôsobom ma to zmocňuje k tomu, aby som doplnila to, čo mu chýba. A ak neviem, ako byť takou ženou, tak spravím všetko, čo je v mojich silách, aby som na to prišla. Prekvitám, keď mi hovorí, že som pre neho podstatná.²

Manželia, slúžiť vašej manželke neznamená, že jej jednoducho dáte všetko, čo chce. Skôr to znamená, že položíte za ňu svoj život a že budete robiť rozhodnutia na základe toho, čo je najlepšie pre ňu. My vieme našich partnerov tak, ako ich vedie Ježiš. Je veľa vecí, ktoré Ježiš robí v našom najlepšom záujme, ktoré sa nám zároveň nepáčia. Nevyhnutne sa dostanete do situácií, v ktorých preferencie vášho partnera budú protirečiť jeho/jej zdraviu a prospechu. Keď nasledujeme Ježišov model, vieme sa v takých situáciách rozhodnúť pre to najlepšie a nielen pre to, čo je najpohodlnejšie alebo najpríjemnejšie. Avšak predpokladom pre to, aby ste dokázali určiť, čo je pre vašu manželku tým najlepším, je milovať ju a ctíť si ju ako Kristus miluje a ctí si Cirkev.

Po umytí nôh učeníkom Ježiš jasne vyjadril, že On je ešte stále ich Pán. Nikdy sa nevzdal svojej pozície moci. Na druhej strane však od základu predefinoval zmysel moci. Ako nám ukázal na svojom príklade, aj my dostávame moc preto, aby sme si navzájom slúžili. Muži, svoju autoritu hlavy nášho manželstva máme využívať na vytváranie prostredí, ktoré najlepšie slúžia našim partnerom. Keďže my sme hlavou nášho manželského zväzku, je našou zodpovednosťou, aby sme sa stali tými základnými služobníkmi. A keď to robíme, podriaďujeme sa našim manželkám.

„Navzájom sa podriad'ujte v bázni pred Kristom.“
(Efežanom 5:21)

Spomínate si na Pavlov príkaz v Efežanom 5:18, aby „sme boli vždy napĺňaní a nabádaní Duchom Svätým“ (preklad rozšíreného angl. prekladu AMP)? Za týmto príkazom nasleduje popis toho, čo robí človek, ktorý je napĺňaný Duchom – sú to veci ako spievanie duchovných piesní a vzdávanie vďaky. Potom, vo verši 21 hovorí: „Navzájom sa podriad'ujte.“ Tento verš je obyčajne považovaný za začiatok Pavlovho príhovoru o manželstve. Avšak Timothy a Kathy Keller v knihe *Manželstvo* upozorňujú:

„V angličtine stojí táto veta [21. verš] samostatne, ale v gréckom origináli to tak nebolo. ...V gréčtine je dvadsiaty prvý verš poslednou časťou dlhého predchádzajúceho súvetia, v ktorom apoštol opisuje niekoľko znakov ľudí „naplnených Duchom Svätým.“

A preto, hovorí Keller:

„Posledný znak – plnosť Ducha Svätého – bol zmienený práve v tejto poslednej časti uvedeného súvetia a znamená zanechať pýchu a svojvôľu, aby človek mohol pokorne slúžiť iným.“⁴

V kontexte manželstva to znamená, že partner, ktorý žije v zmocnení Ducha (ktorého dôležitosť sme zdôrazňovali už predtým), bude charakteristický podriadenosťou voči svojmu partnerovi.

Mnohí ľudia priradujú podriadenosť výlučne k roly manželky, avšak Pavol výslovne nariaduje obom partnerom, aby sa navzájom podriadovali. Grécke slovo pre *podriadenie sa* v tomto verši je to isté grécke slovo, ktoré Pavol používa neskôr, keď manželkám prikazuje, aby sa podriadovali svojim manželom. Toto slovo vyjadruje

poddanosť a hierarchickú podriadenosť. Čo sa týka hierarchickej štruktúry autorít v rodine, áno, manželky sa majú podriaďovať svojim manželom ako hlave. Ale od mužov sa očakáva, že sa otvoria pre inú formu podriadenosti voči svojim manželkám.

Pavol píše, že by sme sa mali navzájom podriaďovať z úcty ku Kristovi alebo v bázni pred Kristom. Slovo *bázeň*, ktoré je tu použité, je grécke slovo *phobos* a vyjadruje myšlienku hrôzostrašnej úzkosti alebo strachu. (Možno ste si všimli, že slovo *phobos* pripomína slovo *phobia*.) Niekedy je tento text prekladaný aj „z úcty ku Kristovi,“ avšak slovo úcta nezodpovedá presne významu pôvodného textu; lepším prekladom je „podriaďujte sa navzájom v hrôzu-naháňajúcej bázni pred Kristom.“

Jedného dňa som sa ja (John) nesprávil milo k Lise. Boh ku mne prehovoril a povedal mi: „Lisa je v prvom rade moja dcéra a tvou manželkou je v druhom rade.“ To mi naozaj dodalo bázeň pred Hospodínom!

Manželia, Boh je vždy prítomný. On si všíma, ako sa rozprávate a ako sa správate k Jeho dcére. On hľadá poza vaše slová a pozoruje aj motívy vášho srdca. Ctíte si Ho aj v tom, ako sa správate k svojej manželke? Ak si nectíte vašu manželku, nectíte si ani jej Otca. Starajte sa o ňu s bážňou a trasením.

Pavel pokračuje vysvetlením, že manžel sa podriaďuje svojej manželke tak, že za ňu kladie svoj život. Inými slovami, podriaďuje sa jej tak, že sa obetuje v jej prospech.

„Muži, milujte svoje ženy tak, ako aj Kristus miloval Cirkev a vydal za ňu samého seba...“

(Efežanom 5:25)

Kristus nikdy nevyužil svoju pozíciu moci na svoj osobný prospech. Použil ju na to, aby zmocnil nás. Podobne aj my, ako manželia, sme povolaní k tomu, aby sme našu pozíciu autority využívali na prospech a zmocňovanie našich manželiek. Kristus položil svoj život kvôli tomu, aby oslávil a posvätil svoju Nevestu. Jeho najväčšou radosťou – dá sa povedať, že Jeho „happy endom“ – je jej oslávenie. Pre človeka, ktorý kráča v Ježišových stopách, neexistuje žiadny priestor pre sebecko. Vašou rolou ako manžela je stráviť život službou vašej manželke, aby Kristus mohol byť zjavený jej a vášmu okolitému svetu. Keď svoju manželku budete viesť takýmto spôsobom, omnoho ľahšie sa bude vedieť s radosťou podriaďovať vašej Bohom-stanovenej pozícii autority.

4. deň

Manželky: Podporujte svojho manžela

„Manželky, chápajte a podporujte svojich manželov spôsobom, ktorý bude vyjadrením vášho zanietenia pre Krista. Manžel poskytuje svojej manželke také isté vedenie, ako Kristus poskytuje svojej Cirkvi – nie formou dominancie, ale prostredníctvom vrúcnej lásky. Takže presne tak, ako sa Cirkev podriaďuje Kristovi a prijíma Jeho vedenie, by sa aj manželky mali podriaďovať svojim manželom.“

(Efežanom 5:22-24; preklad anglickej parafrázy
The Message)

Iste si spomínate, že Pavol ešte pred svojimi pokynmi pre manželov a manželky prikazoval svojim čitateľom, aby „sa podriaďovali jeden druhému v báni pred Kristom.“ (Efežanom 5:21) V ďalšom verši to rozvádza slovami: „Pre

manželky to znamená, že sa majú podriaďovať svojim manželom ako Pánovi.“ (22. verš). Mnohí tento verš vnímajú ako prehru pre ženy, ale nie je tak.

Kedže manželstvo nie je o panovačnosti, manželka sa podieľa na uplatňovaní panstva ako rovnocenný partner. Nie je to v rozpore s pozíciou manžela ako hlavy, lebo aj manželovi aj manželke prislúchajú v rámci ich manželstva a v rámci okolitého sveta jedinečné oblasti autority a vplyvu. Panstvo hovorí: „Svoju autoritu a vplyv budem využívať v tvoj prospech a ty budeš využívať svoju autoritu a vplyv v môj prospech.“

Podpora manžela zo strany manželky je konkrétnym prejavom služby. Manželky, vám bolo zverené srdce vášho manžela. Chránenie jeho srdca prostredníctvom hovorenia pravdy v láske a v úcte môže byť jedným z najväčších prejavov služby. Učte sa mu slúžiť tým, že mu pomôžete vyjadriť, čo má na srdci. Namiesto toho, aby ste robili predčasné uzávery, mu pomôžte rásť vo vízii a zámere tým, že jeho život budete obohacovať v oblasti komunikácie.

Ženy sú zraniteľné v oblasti fyzickej sily a muži majú zase pocit, že najviac ohrozené je ich srdce. Žena spravuje srdce svojho manžela – presne tak isto, ako by muž mal chrániť svoju ženu a vykryvať jej fyzické slabosti. Existuje nejaké ušľachtilejšie poslanie, než byť správcom a ochrancom srdca?⁵

Keď je manžel príkladom služobníka a kladie svoj život za svoju manželku, ona na to reaguje úctou voči nemu ako hlave ich manželského zväzku. To je jej rola pri zjavovaní Kristovej lásky tomuto svetu. Jej úcta, láska a rešpekt voči manželovi poukazujú na to, aké to je nechať sa viesť Ježišom. Boh nežiada ženy, aby sa podriaďovali preto,

lebo sú druhoradé. On ich pozýva k tomu, aby ukazovali svojmu okoliu, ako by mala vyzerat' Cirkev. V manželstve máme možnosť ukazovať, aký môže byť život, keď sme vedení dobrým, verným, milujúcim a štedrým Pánom a Spasiteľom. Je tragédiou, ak nepriateľovi dovoľíme, aby túto rolu znetvoril a spravil z nej niečo pohrdania alebo poľutovaniahodné. Keď Boh zveril túto rolu ženám, požiadal tým svoje dcéry o to, aby demonštrovali, že On je dôveryhodný.

Boh vie, že ženy spravil silnými a schopnými. V priebehu celých dejín si vyberal ženy k tomu, aby viedli, súdili, prorokovali, prihovárali sa a dokonca aj aby vynosili a starali sa o Jeho jediného Syna. Keď ženy volá k tomu, aby u svojich manželov rešpektovali pozíciu hlavy rodiny, nevyjadruje tým, že by boli slabé alebo nehodné. Namiesto toho tým hovorí: „Viem, že ste schopné a silné, lebo ste moje dcéry. Ale vo veľkom, večnom obraze manželstva potrebujem mať niekoho, kto by zjavoval dobrotu, ktorá sa dá nájsť v podriadenosti voči Mne. Vezmete ochotne na seba rolu podpory a podriadenosti, a tak druhým ukážete, že si zaslúžim oddanosť?“

Bremeno vodcovstva

Na rozdiel od Boha, manželia nie sú dokonalí. Nie vždy sa rozhodujú správne a nie vždy slúžia svojim manželkám, ako by mali. To môže byť obrovským zdrojom frustrácie dokonca aj pre ženy, ktoré si chcú ctiť a podporovať svojich manželov. Postupne môžu mať pokušenie preberať veci do vlastných rúk. Avšak odpor voči manželovej pozícii vodcovstva, ktorý im môže pripadať ako zdroj slobody, môže ženám dokonca priniesť veľa bolesti a trápenia.

Keď bol náš prvorodený syn ešte iba bábätko, ja (Lisa) som pracovala na plný úväzok a mala som taký nabitý pracovný program, že zasahoval aj do mojich víkendov. V práci som čelila tak profesionálnym ako aj osobným výzvam a súčasne som sa usilovala byť dokonalou matkou a manželkou. John sa v tom čase nachádzal v prechodnom období. Zatiaľ čo ja som bola vystresovaná z mojej práce a z toho, že mi chýbal môj syn, John pracoval na čiastočný úväzok, modlil sa a postil, rozprával sa so svojimi priateľmi a hrával golf. Pociťovala som obrovský tlak a za všetko som vinila jeho. Mala som pocit, že všetko držím pohromade ja a že sa mi to pomaly začína vyšmykovať z rúk.

Chcela som, aby sa John trápil spolu so mnou, no on to nespravil. Keď som svoje obavy a starosti vyjadrila svojmu manželovi, povedal mi: „Lisa, prestaň sa trápiť a odovzdaj to Bohu.“

Nikdy! pomyslela som si. *Ak by som sa ja o toto všetko nestarala, jednoducho by to nikto nespravil.* Napätie ma pevne držalo vo svojom zovretí, lebo celý čas ma ťažili neodvratné tlaky.

Jedného večera som sa počas sprchovania sťažovala Bohu na svoju veľkú záťaž. Nedokážem žiadnu časť toho bremena položiť na Johna, tvrdila som mu. Musela som mu pripomínať dokonca aj to, aby vyniesol smeti. Ako by som mu mohla zveriť niečo omnoho dôležitejšie? Bojovala som s takýmito myšlienkami a ospravedlňovala som si, že sa nemôžem vzdať svojho riadenia domácnosti.

„Lisa, myslíš si, že John je dobrý vodca?“, spýtal sa ma jemne Pán.

„Nie, nemyslím si to!“, prehlásila som. „Nedôverujem mu!“

„Lisa, nemusíš dôverovať Johnovi,“ odpovedal Pán. „Stačí, ak budeš dôverovať Mne. Nemyslíš si, že John je dobrou hlavou tejto rodiny. Máš pocit, že ty by si v tom bola lepšia. To napätie a nepokoj, ktoré prežíváš, sú tiažou a tlakom, ktoré prislúchajú úlohe hlavy rodiny. Pre teba je to jarmo, ale pre Johna je to niečo zmocňujúce. Vzdaj sa toho, Lisa.“

Okamžite som pochopila, v čom spočíva zdroj môjho bremena. Úloha hlavy rodiny, ktorú som sa snažila sama niesť, ma ťažila, pretože nezodpovedala pozícii, ktorú som v našej rodine mala zaujímať. Môjho manžela vôbec neťažila, ani nedeptala, lebo Boh ho pomazal k tomu, aby bol hlavou rodiny.

Uvedomovala som si, ako som manévrovala a bojovala o vedúcu pozíciu v našej rodine. Svojho manžela som skôr ničila, než aby som ho budovala a verila v neho. On mi v dôsledku toho prenechával svoju pozíciu autority a ja som z toho celého bola zmätená.

Úplne hotová som vypla sprchu a vzala si uterák. Okamžite som zašla za Johnom do spálne. Plakala som a ospravedlňovala som sa mu. „Je mi to tak ľúto. Vo všetkom som ti oponovala,“ povedala som mu. „Bála som sa ti dôverovať. Zajtra dám výpoveď v práci, ak si to praješ. Len chcem, aby sme boli znova jednotní.“

„Nechcem, aby si dala výpoveď v práci,“ odpovedal John. „Nemyslím si, že v tom je problém. No myslím si, že si musíš prestať myslieť, že ty si zdrojom všetkého.“

John mal pravdu. Ja nie som zdroj; Boh je zdrojom všetkého. Keď som prestala vnímať túto pravdu, priviedlo ma to do stresu a prestala som podporovať Johna. Rozprávali sme sa o tom ešte viac a ja som slúbila Johnovi: „Postavím sa za teba a budem ťa podporovať. Verím v teba.“

V tom čase som si nebola istá tým, čo vlastne podporujem alebo v čo verím. Vedela som iba, že John potrebuje túto podporu viac, ako som ja potrebovala vedieť všetky detaily, čo je pred nami a prečo. Uznala som, že všetko v našej rodine je v úplnom chaose. Chcela som, aby Boh do toho chaosu priniesol svoj poriadok. Na oplátku sa mi John tiež ospravedlnil za to, že nevedol a že sa odo mňa stiahol. Uzavreli sme spolu zmluvu, že sa budeme milovať, podporovať a že budeme držať spolu. V tú noc som prvýkrát po niekoľkých rokoch zaspala a skutočne som si aj oddýchla. Moje jarmo poviazanosti bolo odstránené.

Kedykoľvek nosíme niečo, čo pre nás Boh nikdy nezamýšľal, berieme na seba ťažké jarmo poviazanosti. Na druhej strane všetko, k čomu nás Boh pomazal, spočíva na nás ako zmocnenie, ako znamenie pozície a moci, ktorých súčasťou je ochrana a starostlivosť.

Keď som na seba preberala pozíciu hlavy rodiny, brala som na seba jarmo a Johna som oberala o jeho zmocnenie. Bol z toho chaos! Keď som sa podriadila Bohom ustanovenému poriadku pre našu rodinu, moje jarmo bolo zlomené a John bol znovu oblečený do Božieho pláštá vodcovstva. Ja som ním bola takisto prikrýta, lebo ten plášť vodcovstva prikrýval a chránil aj mňa a všetky osoby pod Johnovým vedením.⁶

5. deň

Prispôsobovanie vašich rol

V Biblii sa toho veľa hovorí o rolách mužov a žien v manželstve, no zároveň existuje veľa vecí, ktoré tam spomenuté nie sú. Tak isto, ako Boh povedal Adamovi a Eve, aby sa množili a naplnili zem, no nedal im k tomu žiadne detailné pokyny, Boh dáva do našich manželstiev hranice – no bez toho, aby nás do nich pevne uzavrel. On vytvoril rámec pre manželstvo a ukázal nám príklad služby, no On neriadi detailne každú jednu jeho časť.

Dalo by sa to prirovnať k situácii, že by ste dostali obrovský pozemok, ktorý by ste mali obrábať, na ktorom by ste mohli stavať a ktorý by ste si mohli užívať podľa toho, ako by sa vám páčilo. Niektorí ľudia by tam chceli mať bazén, iní by si tam radšej postavili basketbalové ihrisko a niektorí by tam chceli mať obe tie veci alebo ani jednu z nich. Podobne je aj manželstvo takým vašim „domom a poľom,“ ktoré môžete budovať a užívať si. Ak vašej manželke ide lepšie obrábanie pôdy, nechajte ju obrábať pôdu. Ak manžel rád pracuje v záhrade, dovoľte mu pracovať v záhrade. Obaja partneri budú profitovať zo služby toho druhého. Nikto nemá právo povedať, že iba muži dokážu obrábať pôdu a že ženy by sa mali starať iba o záhradu. Robte to, čo vám funguje, no vždy majte pri tom na mysli rámec služby. Detaily sú na vás, na vašom partnerovi a na vedení Božieho Ducha.

Jedným z hlavných zdrojov hádok, súvisiacich so vzájomnou službou v manželstve, je očakávanie, že náš partner nám bude slúžiť tak, ako my slúžime jemu a to sa vždy nedeje. V našej rodine sme sa zvykli smiať na tom,

keď nám John povedal, že je služobník. Je totiž neslávne známy tým, že sa vytráca z kuchyne hneď po skončení večere a necháva na mňa (Lisu) a na naše deti upratanie zo stola a umývanie riadu. Nezdalo sa nám, že by nám nejako slúžil.

Neuvedomili sme si, že John nám slúži úplne iným spôsobom. Počas toho, ako sme my upratovali zo stola, on dozeral na naše financie, otváral poštu a platil účty celej rodiny. Odchádzal od úlohy, ktorú sme zvládali aj bez neho, aby sa mohol postarať o iné veci, ktoré tiež musel niekto spraviť – boli to úlohy, ktoré on zo všetkých príslušníkov našej rodiny zvláda úplne najlepšie.

Tento príklad nás privádza k dôležitému bodu: k deleniu zodpovedností. Jednou z najužitočnejších vecí, ktoré môžete spraviť pri vytváraní kultúry vzájomnej služby vo svojom manželstve, je určiť si, za čo bude kto z vás zodpovedný. Poznanie vašich dopredu dohodnutých zodpovedností vám pomôže dvojakým spôsobom. Po prvé, dobré spravovanie vašej roly je základnou súčasťou služby vášmu partnerovi. Keď sa postaráte o svoje zodpovednosti, vytvoríte tým pre vášho partnera čas a prispějete k jeho spokojnosti. Po druhé, keď viete, za čo je zodpovedný váš partner, viete, v ktorých oblastiach môžete vyhľadávať príležitosti k tomu, aby ste mu slúžili ďaleko nad rámec vašich povinností.

Možno ste si všimli, že žiadny z veršov v Efežanom 5 nepodporuje, ani neposilňuje žiadne stereotypy o záujmoch alebo zručnostiach mužov a žien. Nemusíte sa cítiť pod žiadnym tlakom, že by ste mali povinnosti vo svojej domácnosti deliť podľa toho, čo je považované za „tradičné“ alebo „normálne“. Niektorí manželia veľmi radi varia. Niektoré manželky sa veľmi radi starajú o auto.

Jeden z vás možno rád dohliada na deti počas toho, ako si robia domáce úlohy, zatiaľ čo ten druhý by ich radšej zväžal na ich krúžky.

Ktokoľvek z vás je najlepší vo financiách, môže mať na starosti peniaze. Tá osoba môže rodine slúžiť tak, že každému jej členovi prideliuje vreckové a zároveň sa pomáha starať o to, aby sa rodina nezadlžovala.

Svojmu partnerovi môžete slúžiť aj tak, že sa budete starať o svoje telo, že budete dbať na svoj výzor a že sa nenecháte zmiast' názormi svojich priateľov na úkor toho, čo sa páči vášmu partnerovi. Rovnako môžete slúžiť slovami a gestami, ako aj svojimi činmi. V manželstve existuje veľký priestor, v ktorom sa môžete voľne pohybovať a v rámci ktorého môžete nachádzať príležitosti ku službe.

Užívanie si požehnaní

„Ak to viete, ste blahoslavení, keď tak aj konáte.“

(Ján 13:17)

Hoci služba je požehnaním pre človeka, ktorý ju prijíma, najväčšie požehnanie padá na toho, kto slúži.

Ak ste vo vašom manželstve vypratali palubu a vypracovali ste si preň víziu, prichystali ste sa na to, aby sa vaše manželstvo stalo krásnym obrazom Božej lásky na zemi. Ak ho chcete dobre budovať, spravíte najlepšie, ak sa chopíte každej šance ku službe. Budujte sa navzájom a sledujte, ako začne prúdiť Božie požehnanie.

Keď sme sa my začali navzájom budovať, Boh začal budovať nás. Rozširoval hranice nášho sveta a umožnil

nám, aby sme zdieľali Jeho lásku a milosť s mnohými ľuďmi v našom okolí. Keď sa budete navzájom budovať prostredníctvom vzájomnej služby, Boh vám otvorí príležitosti k tomu, aby ste slúžili ľuďom vo vašej sfére vplyvu. Jeho skvelým plánom je, aby z vášho manželstva spravil také umelecké dielo, že aj tí najcynickejší neveriaci za ním obrátia hlavu.

Služba je tak o činoch ako aj o postojoch. Zakaždým, keď máte príležitosť slúžiť svojmu partnerovi, si môžete vybrať jednu z troch reakcií: môžete to odmietnuť a zvoliť si sebeckosť, môžete slúžiť s nechotným pocitom povinnosti alebo môžete radostne položiť svoj život, pretože sa tešíte z toho, že môžete podporiť svojho partnera.

„Majte v sebe také zmýšľanie, aké zodpovedá životu v Kristovi Ježišovi: On, hoci mal Božiu podobu ... zriekol sa jej, keď vzal na seba podobu služobníka...“

(Filipanom 2:5-7)

Keď si niekoho zoberiete za manžela/manželku, v podstate sa opisujete, že mu/jej budete slúžiť po zvyšok svojho života. Vaše „áno“ bolo vlastne iným vyjadrením postoja: „Svoj život venujem v prospech toho, čo je najlepšie pre teba. Tvoje sny, túžby a ciele ma odteraz zaujímajú najviac. Chcem sa učiť, ako môžem byť pre teba vyjadrením Božej lásky.“

Ak k manželstvu budete pristupovať zo skutočne pokornej pozície služobníka, budete zakúšať nadprirodzenú jednotu. Nebude to vždy ľahké, ale ak zabojujete o to, čo má Boh pre vás pripravené a rozhodnete sa žiť nesebecky, vaša rodina bude prekypovať láskou, radosťou, pokojom, šťastím a spokojnosťou – a pre svet budete obrazom Božej lásky.

Stíšenie 1. deň

TAJOMSTVO ÚSPECHU

„...*Ja som medzi vami ten, čo obsluhuje.*“
(Lukáš 22:27)

„*Len aby sloboda nebola zámienkou pre telo, ale navzájom si slúžite v láske.*“
(Galat'anom 5:13)

„Láska je základom manželstva: láska k Bohu a láska k druhej osobe,“ vysvetľujú autori a rečníci Dr. Henry Cloud a Dr. John Townsend. „Láska sa prejavuje tak, že hľadá to najlepšie pre toho druhého bez ohľadu na to, či si to ten druhý zaslúži alebo nie. Stavia toho druhého pred svoje vlastné sebecké potreby a túžby. Obetuje, dáva a trpí. Kvôli dlhodobému zachovaniu zmluvy odoláva zraneniam a búrkam.⁷

Snaha o to najlepšie pre partnera, stavenie jeho potrieb a túžob pred svoje vlastné a obetavé dávanie – všetky tieto veci stelesňujú jednu vec: *službu*. To je tajomstvo úspešného manželstva.

Zastavte sa a zamyslite sa: O čo sa zaujíma váš partner? Čo mu prináša uspokojenie? Čo rád robí v čase svojho voľna a aké má koníčky? Pri čom dokáže odpočívať, čo vyvoláva u neho úsmev a čo ho robí šťastným?

Akým praktickým spôsobom môžete povzbudiť svojho partnera v jeho záľubách a ako mu môžete pomôcť, aby sa stali pre neho prioritou?

Položte si otázku a spýtajte sa aj Ducha Svätého: *Čo mi bráni v tom, aby som slúžil/a svojmu partnerovi? Je vo mne niečo konkrétne, čo poháňa alebo podporuje moju sebeckosť? Je niečo, pred čím mám obavu, že by sa mohlo stať, ak by som sa pokoril/a a slúžil/a? Modlite sa, aby vám Duch Svätý ukázal vaše srdce.*

Ježiš je najlepší služobník a ako Božie dieťa ste sa stali nositeľmi Jeho DNA. Tak to je! Máte Jeho duchovné gény – a tie gény sú gény služby. Venujte chvíľu zamysleniu sa nad týmito veršami:

„Nikto, kto sa narodí (kto je zrodený) z Boha, nehreší [zámerne, vedome a návykovo], lebo Božia prirodzenosť prebýva v ňom [Jeho životná sila, nadprirodzené semeno zostáva trvalo v ňom] a nemôže zotrvať v hriechu, pretože sa narodil (zrodil) z Boha.“

(1. Jána 3:9; preklad rozšíreného anglického prekladu AMP)

„Ved' ste znovuzrodení nie z porušiteľného, ale z neporušiteľného semena: živým a večným Božím slovom.“

(1. Petra 1:23)

„Pod'te ku mne všetci ...Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom, a nájdete odpočinutie pre svoje duše. Ved' moje jarmo je príjemné a bremeno ľahké.“

(Matúš 11:28-30)

Čo vám Duch Svätý zjavuje? K akej modlitbe vás tieto verše povzbudzujú a motivujú?

Stíšenie 2. deň

UPLATŇOVANIE PANSTVA

*„Čo je človek, že naňho pamätáš...?
Ustanovil si ho za vládcu nad dielom svojich rúk,
všetko si mu položil pod nohy.“*

(Žalm 8:5 a 7)

Nesebeckosť a srdce pre službu sú pre nás ako veriacich v Kristovi súčasťou nášho dedičstva. Tieto úžasné vlastnosti nášho nebeského Otca pestujeme a stávajú sa skutočnosťou v našom živote, keď trávime čas vo vzťahu s Ním. To znamená, že náš život a naše manželstvo odzrkadľujú Ježišov postoj služobníka do tej istej miery, do akej dovolíme Jeho Svätému Duchu, aby nás neustále naplňal.

Pospomínajte si na obdobia, ktoré ste prežili od počiatku vášho vzťahu s Pánom. Akými konkrétnymi spôsobmi vás Jeho Duch premieňal k lepšiemu? Ako premieňal vaše manželstvo?

Keďže Jeho Duch prebýva vo vás, Boh si praje, aby ste vy a váš partner vládli nad všetkým, čo vám On zveril. Podľa Websterovho pôvodného slovníka z roku 1828 znamená slovo *panstvo* „moc k vládnutiu alebo riadeniu; moc k udávaniu smerovania, riadeniu a užívaniu; najvyššia autorita.“⁸

Ešte raz si pozorne prečítajte definíciu panstva. Teraz sa zastavte a zamyslite sa: Kto alebo čo sa nachádza pod vašim riadením alebo koho alebo čo máte na starosti v tom zmysle, že mu udávate smerovanie, riadite ho a uplatňujete nad ním svoju autoritu – ako jednotlivec a ako manželský pár? Ako sa vám v týchto oblastiach darí?

Došlo v nejakej oblasti vášho panstva k takému pokriveniu, že vás teraz ovláda alebo riadi? Ak áno, vysvetlite to.

Modlite sa a zverte túto oblasť Duchu Svätému. Proste Ho, aby vám odpustil a aby vám dal svoju milosť (moc) a usilujte sa obnoviť svoje panstvo v danej oblasti.

Ako prakticky môžete spolupracovať so svojím partnerom ako so spojencom a nie ako s nepriateľom? Ako môžete lepšie uplatňovať panstvo nad vašimi deťmi, vašimi zdrojmi, jednotlivými aspektami vašej práce a služby a pod.?

Keď máte spolu s vaším partnerom jedno srdce a jeden zámer, dochádza k rozmnožovaniu. Tam, kde je jednota, Boh posiela svoje požehnanie (pozri Žalm 133). V ktorých oblastiach sa nepriateľ obzvlášť snaží priniest rozdelenie a zvady medzi vás a vášho partnera? Pokorte sa a odovzdajte tie záležitosti Bohu. Otvorte sa pre Jeho Ducha, spolu s vaším partnerom proste o jednotu a očakávajte Pánove požehnanie.

Stíšenie 3. deň

CTITE SI JEDEN DRUHÉHO AKO ROVNOCENNÉHO

„...Každá manželka si má ctíť svojho manžela.“
(Efežanom 5:33; preklad anglickej parafrázy The Message)

„To isté platí pre vás, manželia: Bud'te dobrými manželmi pre svoje manželky. Ctite si ich, tešte sa z nich. ...V novom živote Božej milosti ste rovnocenní. Správajte sa teda ku svojim manželkám ako k rovnocenným, aby vaše modlitby neboli márne.“
(1 Petra 3:7; preklad anglickej parafrázy The Message)

Muži a ženy sú v manželstve rovnocenní. Manželka nie je druhoradá v porovnaní s jej manželom, ani manžel nie je druhoradý v porovnaní s jeho manželkou. Manželskí partneri sú spoludedičmi Božej milosti a majú na nej rovnaký podiel. Ako si čo najlepšie môžeme ctíť jeden druhého ako rovnocenného partnera? Tak, že sa budeme učiť žiť a praktizovať naše Bohom dané roly.

Pastor **Jimmy Evans** hovorí, že:

„Poprednou potrebou muža v manželstve je potreba cti. Nie je zaujímavé, že Boh prikazuje žene, aby sa podriadila mužovi „ako Pánovi?“ Keď si žena ctíť muža a podriad'uje sa mu s radostným postojom, uspokojuje tým jeho najhlbšiu potrebu v manželstve. Podobne to vyzerá, keď sa muž obetavo vzdáva seba, aby sa staral o svoju manželku a opatroval ju – uspokojuje tým jej najhlbšiu potrebu v manželstve – potrebu bezpečia. Žena potrebuje vodcu, ktorý ju bude chrániť a ktorý sa o ňu postará. Keď to muž robí s radostným postojom, uspokojuje tým najvnútornejšie túžby a prania ženy.“⁹

Muži, vaša manželka je v prvom rade Božou dcérou a až v druhom rade vašou manželkou. Ženy, váš manžel je v prvom rade Božím synom a až v druhom rade vašim manželom. Nášho nebeského Otca si ctíme vtedy, keď si ctíme jeden druhého ako rovnocenných nositeľov Božieho obrazu. Pozorne si prečítajte Božie usmernenia pre manželov a manželky v nasledujúcom texte:

„Manželky, chápajte a podporujte svojich manželov spôsobom, ktorý bude vyjadrením vášho zanietenia pre Krista. Manžel poskytuje svojej manželke také isté vedenie, ako Kristus poskytuje svojej Cirkvi – nie formou dominancie, ale prostredníctvom vrúcnej lásky. Takže presne tak, ako sa Cirkev podriaďuje Kristovi a prijíma Jeho vedenie, by sa aj manželky mali podriaďovať svojim manželom.

Manželia, robte všetko, čo je vo vašich silách z lásky voči svojim manželkám – presne tak, ako to Kristus robí vo vzťahu k cirkvi – z lásky, ktorá je charakteristická dávaním a nie bráním. Kristova láska prináša do cirkvi celistvosť. Jeho slová zvyrazňujú jej krásu. Zámerom všetkého, čo robí a hovorí, je to, aby čo najviac vynikli jej dobré stránky; oblieka ju do oslnivého bieleho hodvábu až žiari svätosťou. A presne tak by manželia mali milovať svoje manželky. V podstate tým robia dobre sami sebe – keďže už sú „jedno“ v manželstve.

Nikto sa neprehrešuje voči svojmu vlastnému telu, nie je to tak? Nie, všetci ho živíme a rozmaznávame ho. Tak sa k nám ako k cirkvi správa Kristus, lebo sme súčasťou jeho tela. A kvôli tomu muž opustí svojho otca a svoju matku a príľne ku svojej manželke. Už nie sú dvaja, ale stávajú sa „jedným telom.“

(Efežanom 5:22-31; preklad anglickej parafrázy The Message)

Čo vám ukazuje Duch Svätý o role manžela? O roly manželky?

Ctíte si svojho partnera tým, že žijete v súlade s vašou Bohom danou rolou? V ktorých oblastiach vidíte priestor pre rast?

Zastavte sa a modlite sa: „Duchu Svätý, čo mi bráni v tom, aby som si ctil/a svojho partnera/svoju partnerku? Čo mi uniká kvôli tomu, že si ho/ju nectím? Aký potenciál v mojom partnerovi/partnerke zostáva nevyužitý? Prosím ťa, pomôž mi vidieť výnimočnú hodnotu môjho partnera/partnerky.“ Utište sa a počúvajte. Čo vám Duch Svätý zjavuje?

Stíšenie 4. deň

OBRAZ JEŽIŠA

„[Ako hovorí Písmo:] Preto človek zanechá otca i matku a pripúta sa k svojej žene. A tí dvaja budú jedným telom. Toto tajomstvo je veľké, no hovorím to vzhľadom na Krista a Cirkev.“

(Efežanom 5:31-32)

Rolu manžela a manželky vytvoril a zadefinoval Boh. Tieto roly nemajú nič do činenia s podradnosťou alebo s dominanciou. Predovšetkým sú obrazom vzťahu medzi Kristom a Cirkvou.

Keď ste si už prečítali o rolách oboch partnerov, porovnajte to, čo ste si našťudovali v tejto kapitole s tým, čo ste počuli alebo aké ste mali názory predtým. Líšilo sa niečo v tejto kapitole od toho, čo ste predtým počuli alebo čomu ste predtým verili? Čo je pre vás výzvou? Čo je pre vás povzbudením? Čo by ste si chceli ešte viac našťudovať?

Zamyslite sa nad rolou manžela: viesť svoju manželku tak, že jej bude slúžiť podľa Ježišovho vzoru. V manželstve muž vytvára obraz Ježišovho vodcovstva, služby a lásky. Muži, čo vás nadchýna na vašej roly? Je v nej obsiahnuté niečo, čo sa vám zdá byť nejasné?

Nikdy to nebolo myslené tak, že túto rolu máte vykonávať vo vlastnej sile. Zastavte sa a modlite sa: „Duchu Svätý, ty si Duchom Ježiša Krista a Ty žiješ vo mne. Uč ma, ako mám milovať a slúžiť ako Ježiš. Daj mi milosť, aby som dokázal dobre viesť, robiť múdre rozhodnutia a ctiť si svoju manželku ako rovnocenného partnera v našom manželskom zväzku.“

Ženy, čo vás nadchýna na roly manžela? Ako si môžete ctiť rolu vášho manžela, aby to bolo podporou jednoty vo vašom manželstve?

Teraz sa zamerajme na rolu manželky: ochotne vstupovať do roly podriadenosti a podpory, reprezentujúcej podporu a podriadenosť Cirkvi voči Kristovi. Ženy, čo vás nadchýna na vašej roly? Evokuje niečo z nej vo vás pocity strachu alebo menejcennosti? Prečo?

Váš hlas, obdarovanie a prínos sú dôležité a hodnotné. Venujte chvíľu modlitbe: „Bože, ďakujem Ti, že ma žiadaš o to, aby som bola vzorom dobroty, ktorá sa prejavuje podriadenosťou Tebe. Nedovolím ničomu okrem Tvojho Slova, aby formovalo chápanie mojej identity. Daj mi milosť slúžiť môjmu manželovi a podporovať ho podobne, ako túžim slúžiť Tebe.“

Muži, čo vás nadchýna na roly manželky? Ako si môžete ctiť rolu vašej manželky, aby to bolo podporou jednoty vo vašom manželstve?

S partnerom sa porozprávajte o svojich odpovediach na tieto otázky. Hovorte o tom, akú máte víziu pre vytváranie jednoty vo vašom manželstve a venujte sa akýmkoľvek problémom alebo tomu, čo je potrebné vo vašom manželstve zmeniť. Ak niekto z vás má pocit strachu alebo neistoty, choďte do Božieho Slova. Čo k vám hovorí?

Modlite sa spolu takto:

„Otče, ďakujeme Ti, že Ty si poctil každého z nás krásnou, náročnou a cnostnou rolou v našom manželstve. Pomôž nám slúžiť si navzájom a byť vzorom jednoty a kvalitnej lásky – na Tvoju slávu. V mene Ježiš, amen.“

Stíšenie 5. deň

ZLADENIE

„Žite v súlade jeden s druhým; nesprávjajte sa povýšenecky (nebud'te nafúkaní, nadutí, neprístupní), ale ochotne sa prispôsobujte [ľud'om, veciam] a venujte sa skromným úlohám. Nikdy sa nepreceňujte, ani nebud'te múdri vo svojich vlastných očiach.“

(Rimanom 12:16; preklad anglickej parafrázy AMP)

Pravdepodobne ste už niekoho počuli povedať: „V tíme nie je dôležité moje ja.“ To platí nielen v športe, ale aj v manželstve. Vy a váš tímový „hráč“ zohrávate významnú a potrebnú rolu a ani jeden z vás nie je nadradený nad toho druhého. „Rozdielnosť by v manželstve nemala byť problémom,“ tvrdia **Dr. Henry Cloud** a **Dr. John Townsend**.

„Keď váš partner má iný názor na rodičovstvo alebo na zariadenie domu ako vy, je to pre vás obohatením. Váš svet sa tým rozšíril.“¹⁰

Takže, kto zastáva ktorú pozíciu v manželstve najlepšie? Vždy si budete do určitej miery deliť zodpovednosti a tie úlohy sa budú postupom času možno meniť. No čo by ste povedali, kto je práve teraz v lepšej pozícii pre zrealizovanie jednotlivých úloh?

Spravte si tímovú inventúru. Vytvorte si váš rodinný register. Spíšte si rôzne pozície, ktoré musia byť naplnené a ku každej role pridajte najlepšieho hráča. Niektoré úlohy môže kompletne prevziať jeden partner alebo ten druhý. Iné sa dajú zvládať iba spoločnými silami a partneri si takéto zodpovednosti striedajú po dňoch alebo po týždňoch.

Tu je niekoľko príkladov:

Čistenie a údržba auta

Plánovanie a príprava jedla

Plánovanie dovolenky

Umývanie riadu po večeri

Vedenie financií a rozpočtu

Vysávanie

Platenie účtov

Utieranie prachu

Prádlo

Kosenie trávnik

Dohľad nad robením domácich úloh

Záhradkárské práce/Orezávanie stromčekov

Vozenie detí do školy, na krúžky, atď.

Nakupovanie potravín

Vstúpili ste do manželstva s nejakými predpojatými predstavami o tom, za ktoré úlohy by „mal“ byť zodpovedný niekto z vás? Ak áno, aké predstavy ste mali? Porovnajte svoje odpovede s vyššie uvedeným registrom. Vidíte nejaké oblasti, v ktorých potrebujete niečo zmeniť?

Nedbajte na stereotypy. Nedovoľte iným, aby zdefinovali tieto detaily vášho manželstva.

Znova si prejdite svoj register zodpovedností v rodine a porovnajte ho s registrom vášho partnera. Hovorte spolu o vašich odpovediach. Potom si spolu napíšte zoznam zodpovedností, na ktorých sa budete vedieť zhodnúť.

„Skúsme zistiť, akí dokážeme byť vynaliezaví v povzbudzovaní sa k láske a ku vzájomnej pomoci...“
(Židom 10:24; preklad anglickej parafrázy The Message)

Ako môžete využiť svoje postoje, slová a činy na podporu vášho partnera uprostred jeho zodpovedností?

DISKUSNÉ OTÁZKY

Ak túto knihu používate ako súčasť série Messenger na tému Príbeh manželstva, prosíme vás, aby ste si pozreli video k 4. lekcii.

- 1| Ježiš je pre nás výborným príkladom, lebo vzal na seba tú najnižšiu pozíciu služobníka a umyl nohy svojim učeníkom (pozri Ján 13:1-17). A hoci v našej západnej kultúre nemáme potrebu umývať si navzájom nohy, potreba slúžiť si navzájom zostáva rovnako aktuálna. Akými praktickými spôsobmi môžeme imitovať Ježiša a symbolicky „umývať nohy nášho partnera?“
- 2| *Muži*, prečo je pre vás ako manželov dôležité považovať svoju manželku za rovnocenného partnera v manželstve (pozri 1. Petra 3:7)? Čo sa stane, ak to nespravíte? *Ženy*, prečo je pre vás ako manželky dôležité, aby ste neodmietali preukazovať úctu vašim manželom? Čo sa stane, ak to spravíte? V akom zmysle vás tieto odpovede vedú k bázni pred Pánom a z Jeho milosti k životu podľa Bohom ustanovených rolí?
- 3| Manželský vzťah medzi jedným mužom a jednou ženou má odrážať obraz Ježišovho vzťahu k nám, k Jeho neveste. Popíšte, koho symbolizujú manžel a manželka v manželskom vzťahu. Ako roly manžela a manželky zjavujú Ježišovu lásku k Jeho Cirkvi a k neveriacim? Ako sme zmocňovaní k zrealizovaniu našich úloh?

Vedúci: Pri druhej časti tejto otázky sa sústreďte na Efežanom 5:18; a tiež na Skutky 1:8; Zachariáš 4:6; Jakub 4:6; Filipanom 4:13.

- 4| Boh chce, aby nás naše rozdiely nerozdeľovali, ale aby nás zjednocovali. Zamyslite sa na chvíľu: Aký by bol život, ak by ste vy a váš partner boli úplne rovnakí a mali by ste úplne identické slabosti a silné stránky? Popíšte, ako by vyzeral taký scenár a potom sa porozprávajte o niekoľkých nových možnostiach, ako by ste mohli oceňovať a tešiť sa z vašich rozdielností.
- 5| Poznanie vašich vzájomne dohodnutých zodpovedností v rodine je veľmi užitočné a dôležité. Je to niečo, čo ste si už vo svojom manželstve vytvorili? Ako vám toto poznanie môže pomôcť vytvárať prostredie pre službu a zároveň byť posilou pre vášho partnera?

ZHRNUTIE KAPITOLY

- Najefektívnejšou metódou budovania zdravého manželstva je to, že sa stanete služobníkom svojho partnera – že sa v prospech neho naučíte obetovať svoje najdôležitejšie záujmy.
- Naše manželstvá budú odrazom Krista iba do tej miery, do akej je v našich životoch vítaný Jeho Duch. Keď dovolíme, aby naše životy boli neustále napĺňané Jeho Duchom, môžeme zažiť obnovu našej mysle a premenu nášho správania.
- Muži a ženy sú nositeľmi Božieho obrazu, ktorý je odrazom Božej prirodzenosti na tejto zemi. Obe pohlavia sú rovnako hodnotné a obom bola zverená autorita ku službe tomu druhému.
- Manželia, Boh vás poveril tým, aby ste sa starali, aby ste chránili a zmocňovali svoju manželku. Máte ju milovať a ctiť si ju tak, že obetavo budete za ňu klásť svoj život a že budete uprednostňovať jej záujmy.
- Manželky, Boh vás poveril tým, aby ste slúžili ako opatrovatelky a strážkyne srdca vášho manžela. Máte si ho ctiť tak, že sa budete podriaďovať jeho vedeniu, ako by ste sa podriaďovali Kristovi.
- Poznanie vašich vzájomne dohodnutých zodpovedností v rodine povedie k zníženiu počtu konfliktov, pomôže vám udržiavať pokoj a poslúži vám pri tom, aby ste v manželstve fungovali ako tím.

 5. KAPITOLA

Intimita

„Sex patrí do vzt'ahov s najvyšším stupňom záväzku, pretože je predchut'ou radosti, ktorú zažijeme pri kompletnom zjednotení s Bohom skrze Krista. Najúchvatnejšia láska medzi mužom a ženou na zemi je iba náznakom toho, aká tá radosť bude.“

(Timothy a Kathy Keller, Manželstvo1)

„...Jedzte, priatelia, pite, opájajte sa nežnosť'ami!“

(Pieseň Šalamúnova 5:1)

1. deň

Písma sa nehanbí popisovať Božie plány pre pohlavný styk. Naopak, popisuje ho pomerne otvorene a chvíľami až takmer eroticky. Ak nám neveríte, venujte niekoľko minút čítaniu Piesne Šalamúnovej so svojou manželkou a uvidíte, čo sa stane.

Na rozdiel od mnohých z nás, Boh sa nehanbí za sex. On sa teší z jeho krásy a raduje sa z jeho zámeru. Boh chce byť intímnou súčasťou našej intimity. Sex v kontexte manželstva nie je iba dobrý a prípustný – je posvätný a odporúčaný!

„Zhlboka sa napi zo svojej lásky!“, hovorí v jednom preklade Pieseň Šalamúnova. Inými slovami, sex je tajomný a hlboký; niet dôvodu, aby sa človek uspokojil iba s nejakou povrchnou skúsenosťou. Ochutnávajte

a vychutnávajú si neporovnateľné uspokojenie intimity. Sex je ako keby ste vo vzťahu stlačili tlačítko „obnoviť,“ a preto nie je prekvapujúce, že Písmo často používa vodu ako metaforu, popisujúcu sexuálny pôžitok a naplnenie. Voda je základným predpokladom pre udržanie života. Je pre nás občerstvením a dodáva nám životnú silu. Zdravý sexuálny život nevystihuje plnú podstatu manželstva, avšak jeho hodnota je neoceniteľná. Božím zámerom je, aby pohlavný styk bol niečím slávnostným, aby bol krásnou pripomienkou tej hlbokej zmluvy, ktorá prepája dva ľudské životy.

A vedeli ste o tom, že sex je dobrý pre zdravie človeka? Okrem toho, že zvyšuje intimitu vo vašom vzťahu, posilňuje aj váš imunitný systém, pomáha vám udržiavať si zdravú váhu, znižuje váš krvný tlak, znižuje bolesť a znižuje riziko infarktu – ak by sme mali menovať iba niekoľko prínosov sexu.²

Niektoré cirkevné spoločenstvá zjazvili túžbu po sexuálnej intimite, keď ju označili za mravne skazenú a považujú ju za čisto živočíšny chťič. Kvôli tomu dokonca získal dokonca aj sex v rámci manželstva zlú povesť. Niektorí ľudia by chceli, aby sme verili, že sex je niečo povinné, čo manželka musí svojmu manželovi poskytnúť. Pravda je však taká, že sex si majú užívať obaja partneri! Niektorí ľudia prisudzujú sexu nálepku nevyhnutného zla, ktoré je nutné iba na plodenie detí. Tento zavádzajúci názor, spolu s rozmanitými zvrhlosťami, ktoré Satan používa pre tento posvätný akt, spôsobuje, že mnohí ľudia k sexu pristupujú s obrovskými obavami.

Reprodukcia je jedným zo zámerov sexu, no Boh od počiatku chcel, aby sex bol aj zdrojom rozkoše. „Nech je požehnaný tvoj prameň,“ usmerňuje nás Písmo, „raduj sa

zo ženy svojej mladosti! Je stáby utešená laň a pôvabná srna; nech ťa opájajú jej prsia po celý čas, ustavične sa kochaj v jej láske“ (Príslovie 5:18-19). Iné preklady tohto verša hovoria: *nechajte sa uchvátiť, nechajte sa okúzliť a nechajte sa strhnúť.*

Je zrejmé, že Boh nie je žiadny puritán. On stvoril pohlavné orgány a necíti sa trápne, keď ich používame. On stvoril sex a zakódoval do nás pocity, ktoré sú s ním spojené. Naša rozkoš je pre Neho potešením. On nechce okliešťovať naše sexuálne túžby. On ich chce posväcovať.

Posvätený sex

Posvätenie je cesta svätosti, o ktorej by sa tiež dalo povedať, že je cestou k tomu najlepšiemu, čo Boh pre nás má. Predstavte si ho ako odsávanie ľudskej prirodzenosti a vlievanie toho nadprirodzeného. Rozvíjanie úžasného sexuálneho života (ktorý je súčasťou toho najlepšieho, čo Boh pre nás má) začína tým, že sa otvoríme pre Božie povolanie k svätosti v rámci našej spálne. Keď to spravíme, objavíme sexuálne uspokojenie, ktoré bude presahovať obmedzenia našej ľudskej predstavivosti.

Lebo Boh môže posvätiť alebo spraviť svätým iba to, čo prinesieme pred Neho. Žiaľ, mnohí z nás odmietajú priniesť pred Neho svoju sexualitu, pretože sa hanbíme za chyby z minulosti alebo žijeme v zajatí zneužitia z minulosti. Tieto skúsenosti spôsobujú, že našu sexuálnu prirodzenosť považujeme za nečistú, nesvätú, a tak sa tieto tienisté oblasti snažíme skrývať pred svätým Bohom. Je prekvapujúce, ako rýchlo mnohí ľudia zabúdajú na to, že Stvoriteľ sexu má moc priniesť do oblasti sexu vykúpenie a posvätiť ho. Hanba sa snaží udržať našu pozornosť zameranú na nás a nie na Boha. Drží nás v pasci, lebo sa

pokúša viesť nás k odmietaniu Božieho milosrdenstva a milosti. A v konečnom dôsledku to, čo vyzerá ako hanba, sa dokonca môže zmeniť na určitý druh pýchy. Urážame Božie milosrdenstvo – ako keby to, čo On vykonal, nie je dostatočne dobré na to, aby uzdravil túto intímnu oblasť nášho života. Ľudia, ktorí majú pocit, že Boh zlyhal, lebo ich neochránil v oblasti sexu v minulosti, sa často boja pozvať Ho do svojho súčasného života. Realita je taká, že Boh nezlyhal vo vašej minulosti; to, čo sa stalo, bolo dôsledkom padlého ľudstva. Nedovoľte, aby vám hanba z hriechu alebo zneužitia bránila v tom, aby ste mohli zažívať plný rozsah manželskej intimity a sexuálneho potešenia. Boh túži uzdraviť a zaceliť každé narušené miesto.

Podobne ako mnoho iných kresťanských párov, aj my sme zo začiatku nášho manželstva predpokladali, že naše svadobné sľuby úplne vyčistia sexuálne záznamy z našej minulosti a postavia nás na cestu do raja. Verili sme tomu, pretože sme sa navzájom milovali a boli sme oddaní jeden druhému a žiadny tieň minulosti nemohol prekročiť prah našej budúcnosti. Predstavovali sme si, že pravidelné praktizovanie sexuálnej intimity odstráni sebecké vzory správania alebo škvrny hanby.

Žiaľ, naozaj sme sa mýlili a o chvíľu tu vyrozprávame naše jedinečné príbehy, aby sme s vami mohli zdieľať aj rozhodnutia a zjavenia, ktoré nám priniesli slobodu. Ani dedičstvo, ani zlyhanie nemôžu diskvalifikovať Božie deti od vytvorenia nového sexuálneho dedičstva. Ale iba Boh môže posvätiť našu sexualitu a vykúpiť naše chyby z minulosti, prítomnosti a budúcnosti. A iba prostredníctvom Jeho milosti sa manželská posteľ môže stať útočiskom naplnenia a lásky.

Bez ohľadu na to, aká je vaša minulosť, Boh túži radikálne a kompletne obnoviť vašu sexualitu. Jeho milosť je väčšia ako čokoľvek, čo ste kedy spravili alebo čo ste pretrpeli. K Jeho milosti však nemôžete mať prístup dovtedy, kým Ho najprv nespravíte Pánom vašej sexuality. Uznajte si svoju zlomenosť a odovzdajte ju Bohu. On premení vašu sexuálnu nočnú moru na nádherný sen.

Mať v úcte manželskú posteľ

„Manželstvo nech majú všetci v úcte a manželské lôžko nech je nepoškvrnené, lebo smilníkov a cudzoložníkov bude súdiť sám Boh.“
(Židom 13:4)

Ak máte vo vašom manželstve problém, ukáže sa to ponajprv vo vašej posteli. Nedostatok vášne v manželskej posteli je obyčajne znamením iných problémov a nie slabého sexuálneho výkonu. Skryté problémy sa prejavujú na zraniteľných miestach a nikdy nie sme zraniteľnejší ako vo chvíľach sexuálnej intimity.

Najdôležitejším princípom sexuálnej intimity je úcta. Mnohí sa chybné domnievajú, že manželská posteľ sa nedá zneuctiť alebo poškvrniť, a preto si môžu robiť, čo chcú. Nič nie je viac vzdialené od pravdy.

Naše manželstvo máme v úcte vtedy, keď ešte ako slobodní alebo zasnúbení zostávame čistí a vyhradení pre nášho budúceho partnera. Našu manželskú posteľ máme v úcte po svadobnom dni vtedy, keď si k sebe nepustíme nikoho iného (nedopúšťame sa cudzoložstva) a keď nedovolíme ničomu inému, aby nás oberalo o krásu sexuálnej intimity (ako napríklad pornografiu, zvrátenosti alebo nečistote).³

Manželské lôžko neposväčuje bezbožné sexuálne úlety; naopak, bezbožné správanie poškrvňuje manželské lôžko a bráni nám zažívať skutočnú intimitu. Naše lôžko si držíme v úcte aj tak, že ho vnímame ako miesto, na ktorom slúžime najlepším záujmom nášho partnera, ako sme o tom hovorili v ostatnej kapitole. Slúžiť nášmu partnerovi sexuálne znamená, že si ctíme jeho potreby v rámci Božej definície svätosti.

Niekedy nášmu partnerovi slúžime tak, že máme sex dokonca aj vtedy, keď sa necítíme sexy. Čím je človek starší, tým menej záleží na tom, či sa cíti sexy. Človek prestáva pristupovať ku sexu iba ako k niečomu, čo je potvrdením jeho fyzickej príťažlivosti k jeho partnerovi. Sex sa viac stáva záležitosťou intímnej príťažlivosti.

Boh vytvoril sex ako spôsob, prostredníctvom ktorého manželia a manželky môžu nadväzovať spojenie; nedovoľte neistote, aby vám zabránila užívať si toto spojenie. (S týmto istým postojom služby by ste nemali tlačiť vášho partnera do ničoho, čo síce spôsobuje pôžitok vám, avšak pri čom by sa on mohol alebo ona mohla cítiť nepohodlne).

Keďže sme si naše manželské lôžko držali v úcte, v našich päťdesiatinách máme lepší sex, ako sme mali, keď sme boli dvadsaťroční – aj napriek tomu, že vtedy sme vyzerali omnoho lepšie, ako vyzeráme teraz. Skvelé milovanie nie je o tom, ako vyzeráte alebo aký výkon podáte. Je skôr o tom, kto ste spolu.

Keď sa spolu milujeme, oslavujeme tým našich viac ako tridsať rokov spoločného života v manželstve. Naše radosti, bolesti, zápasy a víťazstvá pridávajú našej intimite zmysel a hodnotu. Naša duchovná, emocionálna a fyziologická intimita spolu kulminujú v zbožnom pôžitku a uspokojení.

Sexuálna kultúra, ktorú sme v našom manželstve vytvorili, je svedectvom o Božej vykupiteľskej moci, pretože my sme naozaj ďaleko od toho, kde sme začínali.

2. deň

Lisin príbeh

S Johnom sme si do manželstva priniesli odlišné formy sexuálneho hriechu a zlomenosti. Zatiaľ čo John si prebojoval svoje jedinečné zápasy, ja som musela viesť svoju vlastnú intímnu vojnu. Nikdy som si nemyslela, že zdanlivo nepodstatné sexuálne rozhodnutia, ktoré som spravila ako devätnásťročná vysokoškolačka, sa mi budú vracaať a budú sa stavať na odpor slobode, ktorú som ako dvadsaťdva ročná novomanželka chcela mať.

Keď sa so mnou moji rodičia prvý krát rozprávali o sexe, vysvetlili mi, že je vyhradený pre manželstvo, no nepovedali mi prečo. Pamätám si na to tak, že hlavný dôraz kládli na strach zo získania nejakej pohlavne prenosnej choroby alebo na hanbu z nechceného tehotenstva mimo manželstva.

Manželstvo mojich rodičov bolo pomerne nestále a zdalo sa, že existuje rozpor medzi tým, čo hovoria a v akej blízkosti navzájom žijú. Názorným príkladom toho bola skutočnosť, že moja stará mama a otec mali obaja za sebou niekoľko sexuálnych afér. Téma čistoty alebo cnosti nikdy nebola súčasťou tých rozhovorov. Z môjho pozorovania mi vyplynulo, že človek má hlavne robiť to, čo sám chce – avšak s tou podmienkou, že sa správa zodpovedne a nie je pri tom prichytený.

Túto logiku som si osvojila počas vysokej školy a spojila som ju s pocitom mravnosti, ktorý som si dotvorila v spoločnosti mojich rovesníkov: budem spať iba s ľuďmi, ktorých milujem a pri sexe sa budem správať zodpovedne. Jedným z aspektov tejto „zodpovednosti“ bolo používanie antikoncepčných prostriedkov. Z času na čas som dokonca priviedla niektoré z mojich menej zodpovedných sestier k môjmu lekárovi, aby aj oni mohli začať brať tie tabletky.

Potom som stretla Johna a na našom prvom rande ma priviedol k Pánovi. Mala som vtedy dvadsaťjeden rokov. Bola som znovuzrodená, naplnená Duchom a uzdravená – všetko sa to stalo v ten jeden večer. Počas nášho rozhovoru som povedala niečo smiešne. Poznamenala som: „Som taká rada, že som sa správala mravne.“

Doteraz sa čudujem, prečo som vtedy povedala niečo také hlúpe. Vôbec tomu nerozumiem, len si myslím, že vtedy som nechápala rozdiel medzi mravnosťou a svätosťou. Ak si spomínate, ja som si myslela, že keď budem spať s ľuďmi, ktorých milujem, budem sa správať mravne. Napriek tomu, že som bola znovuzrodená, moja myseľ počas tých prvých hodín nebola vôbec obnovená.

Neskôr, keď sme začali spolu vážne chodiť, som dúfala, že John zabudne na to, čo som povedala. Predstavte si, akú hrôzu som prežívala, keď mi povedal: „Ja som tak rád, že ani jeden z nás ešte nemal pohlavný styk.“

Chcela som zakričať: „Vtedy zo mňa hovorilo nevedomé, čerstvo narodené kresťanské bábätko!“ Vtedy som objavila, aké bolestivé pre iných môžu byť dôsledky mojich osobných rozhodnutí.

Potom prišiel ten deň, keď som vedela, že John ma požiada o to, aby som s ním zdieľala svoj život a vedela som, že mu musím povedať pravdu.

Mala som pocit, že si Johna nezaslúžim, lebo som bola presvedčená, že som skazila tú vzácnu príležitosť vybudovať svoj život s mužom, ktorý miluje Boha a ktorému na mne záleží. Šla som na prechádzku a volala som na Boha. Vedela som, že On mi odpustil, no premáhala ma ľútosť nad dôsledkami mojich sexuálnych rozhodnutí.

Tak som zašla do Johnovho bytu, aby som sa s ním porozprávala. No ešte predtým, než som mu mohla vyznať moje hanlivé tajomstvo, povedal mi: „Nevadilo by ti, keby som prečítal jeden text z Písma? Mal som dojem, že ti to mám povedať.“

Prikývla som a John začal čítať: „Preto ak je niekto v Kristovi, je novým stvorením. Staré veci pominuli, nastali nové.“

(2. Korint'anom 5:17)

„Viem, že toto bude znieť divne,“ pokračoval, „ale mal som pocit, ako keby ti Boh chcel povedať, že staré veci sú preč. Ty si úplne nová a si ako ... panna.“

Myslela som si, že sa tam povraciam. „Ja nie som panna,“ povedala som. „Presne to som ti chcela povedať.“

John ma chytil za ramená, pozrel sa mi do očí a povedal: „Ak Boh hovorí, že si, kto sme my, aby sme sa s Ním o tom hádali?“ V tej chvíli bola celá moja hanba zmytá.⁴

Obnova narušenej sexuality

Napriek tomu platilo, že moja sexualita sa prebudila v ríši žiadostivosti a nie lásky. Keď som vstúpila do manželstva a chcela som milovať, nevedela som ako. V mojej mysli som sex považovala za niečo zlé. Bolo to niečo nesprávne. Bolo to niečo zakázané. Keďže sme už žili v manželstve, sex bol zrazu niečím dobrým a oslavovaným a zbožným. Nevedela som sa preniesť cez túto zmenu.

Keď sme s Johnom zvykli byť spolu, mávala som zrazu hrozivé záblesky z minulosti v podobe obrazov z jedného nečistého filmu, ktorý som videla pred piatimi rokmi počas vysokej školy. Alebo som sa nechtiac sexuálne uzatvárala, lebo som sa hanbila za spomienky z pohlavných stykov z minulosti s mojím bývalým priateľom. Bolo to strašné.

Keď som sa mala slobodne oddávať svojmu manželovi a úplne sa pred ním otvárať, cítila som sa zviazaná s mojou minulosťou. John si ma zaslúžil úplne celú, no ja som už nedokázala mať sexuálnu slobodu kvôli mojim priestupkom z minulosti. Zápasila som s nečistými myšlienkami, s obrazmi, porovnávaním a hanbou. Bojovala som proti nim, no zdalo sa, že to nijako nepomáha. Práve v tomto období svojho života som sa dozvedela o moci pretrhávania duševných väzieb a generačných kliatieb.

Rodinným kliatbam sme sa venovali už v predošlých kapitolách tejto knihy. Ako som už spomínala, v mojej rodinnej línii existovala história nemorálnosti a nevery, ktorej som sa musela zriecť. No musela som tiež zlomiť duševné väzby z minulých stykov, aby mohla byť obnovená moja rozdrobená sexualita. Pozrime sa na text z Písma, ktorý o tom hovorí:

„Neviete azda, že vaše telá sú Kristovými údmi? Mám teda z Kristových urobiť údy smilnice? Rozhodne nie! Alebo či nevíete, že kto sa oddáva smilnici, je s ňou jedno telo? Ved' sa aj hovorí: Budú dvaja jedno telo.“

(1. Korint'ao 6:15-16)

Svojich bývalých priateľov nenazývam prostitútkami, ale princíp je ten istý. Ja som sa s nimi zjednotila a potom som vstúpila do zmluvného vzťahu s iným. S každým spojením a oddelením sa odtrhlo niečo z mojej duše – až do bodu, keď som v sexuálnej oblasti už vôbec nebola celistvá, ale skôr rozbitá. Keď je človek sexuálne rozbitý, je pre neho nesmierne ťažké úplne sa odovzdať svojmu partnerovi, lebo už nie je celistvý.

Ak máme kráčať v čistote a užívať si dar intimity, musíme byť celiství a iba Boh nás môže uzdraviť v oblasti, v ktorej sme rozbití. Iba Boh môže obnoviť dôstojnosť našej sexuality, keď bola nejako znesvätená a zneuctená. Iba Boh môže vziať to, čo je nečisté a poškvrnené a spraviť to znova čistým a svätým. Iba Boh nám môže dať krásu namiesto popola, ktorý Mu my prinášame.

Ak je vaša sexualita rozbitá kvôli nemorálnosti z minulosti (už či ide o promiskuitu, pornografiu spojenú s masturbáciou alebo akúkoľvek inú nečistotu), radi by sme vás pozvali, aby ste si znova vyhradili čas na modlitbu obnovy. Znova vás prosíme, aby ste sa duchovne pripravili ešte predtým, než sa budete modliť a modlite sa iba so svojím partnerom, blízkym priateľom, modlitebným partnerom alebo jednoducho iba v prítomnosti Božieho Ducha. Povedzte nahlas:

Nebeský Otče,

d'akujem Ti za to, že si poslal svojho Syna, aby niesol trest za môj hriech. Keďže som v Kristovi, všetky staré veci pominuli preč z môjho života. Všetky veci sú teraz nové. Podľa 2. Korint'anom 5:21 Ježiš vzal na seba môj hriech, aby ja som sa mohol stať Tvojou spravodlivosťou. A to je to, čím som dnes.

Teraz vyznávam a zriekam sa svojho hriechu a hriechov mojich predkov, súvisiacich s akýmkoľvek sexuálnym hriechom, ktorého sme kedy boli súčasťou a tiež všetkej nečistoty, zvrátenosti a promiskuity. (V tejto chvíli citlivo a konkrétne pomenujte hriechy, ktorých sa zriekate. Vyslovte ich pred Bohom nahlas a bez hanby. Neexistuje nič, čo by bolo skryté – On už dávno vie o všetkých tých veciach a túži od vás odstrániť tiaz z nich prameniacej viny a hanby. Potom, keď budete pripravení, môžete pokračovať.)

Otče, vezmi meč svojho Ducha a presekni každú bezbožnú, sexuálnu, duševnú väzbu medzi mnou a ... (počúvajte Ducha Svätého a vyslovte každé meno, ktoré budete počuť. Je celkom dobre možné, že tie mená budú patriť aj ľuďom, s ktorými ste nemali pohlavný styk, ale s ktorými ste sa nejakou sexuálne alebo emocionálne zaplietli spôsobom, ktorý mal byť vyhradený iba pre vášho partnera alebo Spasiteľa.)

Keď individuálne vyslovíte všetky tie mená, modlite sa takto:

Otče, vypusti svojich anjelov, aby priniesli späť útržky mojej duše od týchto ľudí. Obnov ich vo mne skrze svojho Ducha, aby som mohol/la byť celistvý/á, svätý/á a oddelený/á pre Tvoju radosť.

Otče, zriekam sa zovretia akéhokolvek zvráteného a promiskuitného obrazu. Odpusť mi, že som dovolil/a svojim očiam, aby sa dívali na nemravné a zvrátené obrázky. V súlade so Žalmom 101:3 uzatváram

novú zmluvu a budem si chrániť svoje srdce aj prostredníctvom brány mojich očí. Nepostavím si pred oči žiadnu nemravnú vec. Zriekam sa všetkých nečistých duchov a prikazujem im a ich vplyvom, aby odišli z môjho života.

Otče, obmy ma v očist'ujúcej Ježišovej krvi, lebo ona jediná má moc očistiť a odčiniť môj hriech. Zasnúvam sa teraz pre Teba ako Tvoj chrám; skrze moc Tvojho Ducha Svätého odstráň z tejto svätyne akúkoľvek poškvrtu ducha, duše a tela. Naplň ma až po okraj prítomnosťou Tvojho Ducha Svätého. Otvor mi oči, aby som videl/a, moje uši, aby som počul/a a moje srdce, aby som prijal/a všetko, čo Ty máš pre mňa pripravené. Som Tvoj/a. Rob v mojom živote to, čo si Ty praješ.

S láskou, Tvoje dieťa.⁵

3. deň

Johnov príbeh

Technicky som zostal čistý pre svoju manželku, no bol som zviazaný pornografiou, ktorá bola spojená s masturbáciou. Tieto závislosti som si priniesol aj do svojho manželstva, lebo som si myslel, že pohlavný styk s mojou nádhernou manželkou uzdraví moju nečistotu. Nestalo sa tak. Celé roky po našej svadbe som ešte bojoval ten boj so sexuálnou žiadostivosťou. Moja závislosť bola veľkou prekážkou v našom sexuálnom živote. Hanbil som sa a bol som zmätený. Nechcel som byť zviazaný sexuálnou žiadosťou, no bez ohľadu na to, ako veľmi som sa snažil, nedokázal som sa jej zbaviť a byť slobodný. Niečo sa muselo zmeniť.

V roku 1984 som bol zodpovedný za dovoz hostujúcich rečníkov, ktorí prichádzali do nášho zboru. Jedného dňa som sa s týmito mojimi zápasmi zveril jednému z tých hostí – bol to zbožný muž, ktorého som si hlboko vážil. Bol známy svojou službou oslobodzovania. Ak mi niekto môže pomôcť, pomyslel som si, tak to je on. A tak som mu povedal o svojich zápasoch.

Jeho reakcia nebola taká, akú som očakával. „Skonči s tým!“ povedal. „Jednoducho s tým musíš skončiť!“

„Dobre,“ povedal som. „No mohli by ste sa za mňa modliť?“

Modlil sa za mňa, no nič sa nestalo. Pomyslel som si: *Možno musím nájsť niekoho, kto má silnejší dar a dokáže ľuďom dopomôcť k slobode.* No nevedel som si spomenúť na nikoho, kto by mal silnejšiu službu oslobodzovania, ako tento muž. Bol som úplne lapený vo svojom hriechu.

Asi o deväť mesiacov neskôr mi jeden z našich priateľov dovolil sa na štyri dni ubytovať v jeho byte. Osamote som sa utiahol na to miesto a jediným mojím zámerom bolo konfrontovať svoju závislosť. „Boh, mám toho dosť,“ povedal som nakoniec. „Toto sa musí skončiť!“ V ten deň – 6. mája 1985 – som bol z toho zázračne a kompletne oslobodený.

Po niekoľkých mesiacoch chodenia v slobode som sa spýtal: „Bože, nechápem to. Prečo som nebol oslobodený vtedy, keď sa za mňa modlil ten muž? Keď som sa otvoril pred tým úžasným Božím mužom, bolo to pre mňa pokorujúce. Prečo to oslobodzovanie trvalo tak dlho?“

Boh okamžite nasmeroval moju pozornosť na zmenu v mojom modlitebnom živote. Veľmi dlho som sa v podstate modlieval takto: „Bože, použi ma. Prosím ťa, použi ma.“ Ja som bol centrom môjho modlitebného života. Všetky moje modlitby sa sústredili na moje blaho a moje povolanie. Moja túžba byť slobodným od sexuálnej žiadostivosti nebola hnaná láskou k Bohu a dokonca ani láskou k Lise. Bola hnaná strachom, že moje problémy so sexuálnou žiadostivosťou mi jedného dňa zabránia naplno vstúpiť do môjho povolania.

Moja seba-zameranosť bola prekážkou v mojej intimite s Bohom a tá chýbajúca intimita mi bránila v zakúšaní Jeho premieňajúcej moci. Potom došlo k zmene môjho srdca a jadrom mojich modlitieb sa stalo: „Bože, chcem Ťa poznávať. Nedovoľ, aby sa dostalo niečo medzi nás.“

Moje zameranie na seba sa zmenilo na zameranie sa na Boha. Keď som odvrátil svoje oči od seba samého a začal som sa dívať na Pána, otvoril som svoj život pre Jeho milosť. On ma oslobodil a priniesol do mojej sexuality zdravie. Otvoril som sa pre to, čo Biblia nazýva *smútkom na pokánie* alebo *zbožným smútkom*.

Zbožný smútok

„Ved' zármutok podľa Božej vôle prináša pokánie na spásu, a to netreba ľutovať'. Zármutok podľa sveta však prináša smrť'.“

(2. Korint'anom 7:10)

Celé roky som mal kvôli svojej závislosti hlavu v smútku. Ako som už spomenul predtým, nechcel som byť poviazaný sexuálnou žiadostivosťou a bol som znechutený zo svojho správania. Mnohí ľudia zakúšajú

smútok zo svojich hriechov. Existuje však zbožný smútok, ktorý vedie k pokániu a transformácii a existuje aj svetský smútok, ktorý vedie k odsúdeniu bez zmeny.

Svetský smútok sa zameriava na seba a je hnaný pýchou. Je poznamenaný zúfalstvom a nenávisťou voči sebe samému, pretože vníma iba riešenia, ktoré sú dostupné v rámci ľudských obmedzení. Je slepý voči nádeji, ktorá sa dá nájsť v poznaní Božej moci a kvôli tomu neodvratne vedie k duchovnej smrti. Na druhej strane zbožný smútok nie je zameraný na seba, ani nepozostáva z nenávisťi voči sebe. Je zameraný na Boha. A hoci s ním prichádza aj bolesť, obsahuje aj nádej pre budúcnosť; lebo jeho sila spočíva v Božej schopnosti posvätiť, zmocniť a vykúpiť. Boží smútok možno síce na chvíľu zabolí, no čoskoro v jeho stopách prichádza radosť a život.

Zovretie sexuálnej žiadostivosti v mojom živote bolo svetským smútkom a odsúdením len posilňované. Myslel som si, že keď sa modlím za to, aby ma Boh ešte používal, je to prejav zbožnosti, no v skutočnosti to bol prejav pýchy. Moja túžba byť slobodným, sa týkala iba mojich vlastných záujmov. Mala iba málo do činenia s tým, ako som zraňoval Božie srdce. Veľa ľudí túži po slobode iba preto, lebo nechcú, aby ich hriechy vytvárali sklady ľútosti, bránili im v budúcom úspechu alebo aby ich priviedli na súd. Takéto bojzlivé, sebaobránné nastavenie človeku nikdy neposkytne moc ku zmene.

Nemôžeme byť podobní Bohu ak nepoznáme a nezdialame Jeho srdce. Intimita s Ním je vždy predchodcom transformácie. Slobodu od hriechu získavame a udržiavame si zotrvávaním vo vzťahu s Ním. Keď sa v pokore približujeme k Bohu, On sa nám zjavuje a zmocňuje nás k tomu, aby sme boli svätí:

„...Boh sa pyšným protiví, ale pokorným dáva milosť. Podriad'te sa teda Bohu... Priblížte sa k Bohu a On sa priblíži k vám [zjaví sa vám]. ...Váš smiech nech sa obráti na nárek a radosť na žiaľ [zbožný smútok]. Pokorte sa pred Pánom a povýši vás.“

(Jakub 4:6-10)

Boh nás povyšuje tak, že nás oslobodzuje od našich žiadostivostí a od intríg našej hriešnej prirodzenosti. On nás oslobodil preto, aby sme boli slobodní. Slobodu však neobjavíme dovtedy, pokým nespoznáme samotného Osloboditeľa. Ak túžite po oslobodení a uvoľnení z pút, hľadajte Božie srdce. Tá blízkosť vás bude viesť k hlbokému, zbožnému smútku vo chvíľach, keď nebudete kráčať po Jeho cestách a zároveň vás to bude priťahovať do ešte hlbšieho vzťahu s Ním a zmocňovať vás ku chodeniu v slobode.

Pamätajte na to, že ste Božie dieťa a odsúdenie nemá vo vašom živote žiadne miesto. Ak ochabujete na svojej ceste k zakúšaniu slobody, nedovoľte samým sebe, aby ste sa zacyklili vo svojej vlastnej neschopnosti. Nebojte sa dôsledkov vašich chýb. Namiesto toho sa sústreďte na Božiu veľkosť a na vykupiteľskú moc Jeho milosti.

„A tak teraz už nejestvuje odsúdenie pre tých, čo sú v Kristovi Ježišovi. Ved' zákon životodarného Ducha v Kristovi Ježišovi ťa oslobodil od zákona hriechu a smrti.“

(Rimanom 8:1-2)

Pornografia a intimita

Zatiaľ čo som si ja (John) naivne myslel, že moja závislosť v oblasti pornografie sa so vstupom do manželstva vytratí sama od seba, presný opak bol pravdou. Mnoho párov prežíva to, čo som objavil aj ja sám: sledovanie porna má nepriaznivý vplyv na ženatých mužov a na vydaté ženy a nielen na slobodných. Vplyv pornografie v manželstve je vždy škodlivý a manželskému páru bráni zakúšať skutočnú intimitu.

Je pre nás šokujúce, že sme sa dopyčuli o kresťanských poradcov, ktorí mladým manželským párom odporúčajú, aby ako povzbudzujúci prostriedok v oblasti sexu používali spoločné sledovanie porna. To je seriózný omyl. Nerobte to. Postupom času zistíte, že ste prebudili spiaceho draka, ktorý pohltí vašu intimitu ohňom žiadostivosti.

„Oko človeka [a jeho žiadostivosť] sa nikdy nenasýti.“ (Príslovie 27:20) Pornografia je vážnym ohrozením manželstva tak pred ako aj po svadobnom obrade. A už či ju sledujeme s naším partnerom alebo osamote, Boh si nikdy neprial, aby sme sa dívali na hanbu iných.

Hoci pornografia ponúka dočasnú stimuláciu a uspokojenie, lebo zodpovedá túžbam nášho tela, zároveň narúša našu schopnosť vstupovať do intímneho vzťahu s naším partnerom a s Bohom. Nakoniec nás vedie k nespokojnosti s naším partnerom a so sebou samým. Porno síce možno stimuluje našu sexuálnu skúsenosť, no neoslovuje základné problémy vo vzťahu. Hoci nám môže pripadať ako nejaké rýchle riešenie problému, v skutočnosti iba pridáva ťaživú ťarchu na už rozkolísaný základ. Hoci sa nám môže zdať, že pornografia roznecuje iskru života, v skutočnosti iba zapalaťuje smrtiacu rozbušku bomby, ktorej výbuch pôsobí zmätok, nedôveru a neistotu.

Božím zámerom od počiatku bolo, aby sexuálna rozkoš bola niečím, čo človek prijíma výlučne tak, že sa odovzdáva druhému človeku, s ktorým vstúpil do celoživotného zmluvného vzťahu. To podporuje intimitu, ktorá siaha ďalej než len po manželskú posteľ a posilňuje celý manželský vzťah. V protiklade k tomu holdovanie pornografii je túžba po rozkoši, ktorá je obmedzená len na jedného človeka a na neho samého. Nepotrebuje intimitu – stačí jej pudová túžba a nejaký príťažlivý objekt. Pôžitok pornografie je iba pomínutelným tieňom v porovnaní s eufóriou, ktorá je dostupná vďaka intimite, ktorú vytvára Boh.

Keď nejaký manželský pár prinesie do svojho manželstva porno, poškvrní svoju manželskú posteľ tým, že do svojej intimity vtiahne iných ľudí. To nikdy nebolo Božím plánom. Sexuálna skúsenosť by mala byť pripomienkou zmluvy, ktorá spája dva životy a v manželskej zmluve nie je žiadne miesto pre nikoho tretieho. Čo je posvätné medzi dvomi ľuďmi, je znečistené medzi mnohými. Boh si praje, aby sme mali v úcte manželské lôžko – a tú zmluvu, ktorú reprezentuje – pretože On si praje, aby manželstvo bolo miestom úžasného potešenia a trvalého uspokojenia.

4. deň

Chránenie našich srdc

Až donedávna boli pornografické stránky najpopulárnejšími internetovými destináciami. (Len nedávno boli prekonané stránkami sociálnych médií).

Viac ako jedna z desiatich internetových stránok je vo svojej podstate pornografická. Viac ako 40 miliónov Američanov pravidelne navštevuje tieto stránky a každú sekundu sa na porno díva 28258 užívateľov internetu.⁶ Nikdy predtým nebol sexuálny apetít tak zvrátene podporovaný a nadmerne zneužívaný.

Vďaka tejto prevahe falošnej sexuálnej stimulácie je väčšina pohlavného styku nahradzovaná zmyselnou žiadostivosťou. Virtuálny sex ničí intimitu a rozkladá manželstvá. Dnes už dokonca aj mladí muži zápasia s erektilnou dysfunkciou, lebo ich sexuálny pud je pokrivený kvôli závislosti na internetovej pornografii. Skutočné ženy ich už neuspokojujú; ich časté virtuálne skúsenosti sa príliš líšia od skutočného, telesného pohlavného styku.

Toto nie je čisto mužská záležitosť a pornografický obsah sa šíri aj mimo internetu. Približne jedna z piatich žien sa díva na pornografiu na internete aspoň raz do týždňa.⁷ Aj muži aj ženy svoju závislosť živia aj mimo internetu napríklad prostredníctvom časopisov a erotických kníh, pričom knihy sú obzvlášť populárne medzi ženami.

Pornografia a všetky iné formy sexuálneho hriechu ponúkajú zriedený pôžitok, ktorý sa realizuje mimo rámca Božieho pôvodného zámeru. Avšak nedovolené sexuálne správanie – aj keby bolo dokonca iba v mysli alebo na obrazovke, má omnoho hlbšie dôsledky než len zvrátené uspokojenie. Ježiš povedal: „Každý, kto sa žiadostivo pozerá na ženu, už s ňou v srdci scudzoložil.“ (Matúš 5:28)

Táto forma nevery, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou pozerania pornografie, je hrozbou pre manželstvo, lebo akékoľvek prekrúcanie Božieho zámeru v oblasti sexuality je útokom na stav nášho srdca. „Pri plnej ostrážitosti si stráž

srdce," je napísané v Prísloviach, „lebo z neho vychádza život.“ (4:23) Sexuálny hriech znečisťuje naše srdce a nakoniec môže zničiť náš život a manželstvo. Smutným dôkazom tejto pravdy je správa, že v päťdesiatich-šiestich percentách rozvodov mal jeden z partnerov „nutkavý záujem o internetovú pornografiu.“⁸

Všetok hriech je v konečnom dôsledku útokom na našu vitalitu. Keďže sme kresťania, nepriateľ boj o nášho ducha prehral – a preto rozpútava boj o našu dušu. Chce, aby sme boli poškodení dôsledkami hriechu, pretože nechce, aby sme zažívali život v jeho plnosti (pozri Ján 10:10). Kristus nás oslobodil od hriechu, my však túto slobodu nedokážeme zakúšať, keď hriechu dovoľujeme, aby ovládal náš život. Preto Pavol napísal: „Nech teda nekraľuje hriech vo vašom smrteľnom tele. Neposlúchajte jeho žiadosti a neposkytujte hriechu svoje údy ako nástroje nespravodlivosti, ale oddajte sa Bohu ako tí, čo vstali z mŕtvych a žijú, a [všetky] svoje údy poskytnite Bohu ako nástroje spravodlivosti.“ (Rimanom 6:2-13; dôraz doplnený)

Ku *všetkým* vašim údom patria aj vaše pohlavné orgány. Boha oslavujeme vtedy, keď sa naplno oddávame Jemu a dovoľujeme Jeho Duchu, aby viedol naše rozhodovanie v oblasti sexu. On nás oslobodí od toho, čo nás zväzuje a čo nás okráda o život, ktorý On pre nás zamýšľal. On nás bude viesť k vyjadreniu našej sexuality, ktorá prináša slobodu, intimitu a potešenie.

Nehovoríme, že je ľahké prekonať tyranu návykového sexuálneho hriechu. „Usilovne pracujte na tom,“ napísal Pavol, „aby boli na vás vidieť dôsledky vášho spasenia, poslúchajúc Boha s hlbokou úctou a bázňou.“ (Filipanom 2:3; preklad z angličtiny) Ukrižovanie tela je bolestivý proces aj napriek tomu, že posvätenie je dielom Božej

milosti. Niekedy si cesta ku svätosti – a k celistvosti – vyžaduje neustály postoj odporu voči pokušeniu a pýche. Ak však dovolíme Duchu, aby v nás konal svoje dielo posväcovania, vstúpime do duchovnej radosti, ktorá ďaleko prevyšuje bolesť toho zápasu.

Vízia čistoty

„Ved' horlím za vás Božou horlivosťou a zasnúbil som vás jednému mužovi, aby som vás odovzdal Kristovi ako čistú pannu. Bojím sa však, aby sa vaše zmyšľanie neodvrátilo od úprimnosti a čistoty voči Kristovi tak, ako zvedol had Evu svojou lstivosťou.“

(2. Korint'anom 11:2-3)

Čistota v našom manželstve je o niečom viac než len o nás samotných. Je o Kristovej vízii čistej nevesty.

V súčasnosti sa v Cirkvi bujne rozmáha zmyselná žiadostivosť. Najnovšie výskumy ukazujú, že päťdesiat percent kresťanských mužov a dvadsať percent kresťanských žien je závislých na pornografii.⁹ Kvôli boju s týmto problémom sa mnohí muži a ženy obracajú k metódam zúčtovateľnosti a zmeny správania - v snahe priškrtiť svoje sexuálne závislosti. To je vzácne znamenie túžby po zmene a tieto metódy majú iste svoje miesto, avšak samotná zúčtovateľnosť a disciplína nie sú dostatočne silné na to, aby prekonali hriešnu prirodzenosť človeka. Ak sa niekto chce správať sexuálne nemorálne, žiadna forma prirodzeného sebaovládania ho pred tým nechráni. Aj keby dočasne získal pod kontrolu svoje vonkajšie správanie, jeho vnútorný život bude ovládať zmyselná žiadostivosť a odsúdenie.

Naše vzorce správania sa skutočne zmenia vtedy, keď je obnovená naša myseľ. „Nenapodobňujte správanie a zvyky

tohto sveta," úpenlivo prosí Pavol, „ale dovoľte Bohu, aby vás premenil na nového človeka prostredníctvom zmeny spôsobu vášho myslenia.“ (Rimanom 12:2; preklad z angličtiny) Ako Božie deti sme slobodní od moci hriechu (pozri Rimanom 6:19-23). Ak ale máme v tejto slobode aj žiť, musíme najprv dovoliť Bohu, aby posvätil naše správanie obnovením našej mysle.

Naše mysle sú obnovené vtedy, keď trávime čas v Božom Slove a v Jeho prítomnosti. Neexistuje žiadna iná cesta. Božie Slovo, ktoré je zasadené do nášho srdca a upevnené Jeho Duchom nám poskytuje slobodu od hriechu (pozri Žalm 119:11 a Jakub 1:21). Mnohí kresťania oplakávajú svoju sexuálnu hanbu, no zároveň zlyhávajú v tom, že tú hanbu neprinášajú do prítomnosti toho Jedného, ktorý nás vedie ku slobode.

Veľa náboženských inštitúcií sa snaží nemravnosť naprávať prostredníctvom taktík strachu a systémov riadenia. Tento prístup nefunguje a iba vedie k prekvitaniu pokrytectva a hriechu. Hanba vyháňa hriech do tieňa a tam hriech prekvitá.

Náboženské zákony a ľudské pravidlá nás nedokážu oslobodiť od hriechu. Zákony a pravidlá vlastne vytvárajú živnú pôdu pre nepravosť (pozri Rimanom 7 a 2. Korintňanom 3:6). Boh nechce, aby sme vášnivo milovali pravidlá; On si praje, aby sme vášnivo milovali Jeho. Zdokonaľovaní sme vtedy, keď zakúšame Otcovu lásku a keď sme uzdravovaní skrze vzťah s Ním. Písmo hovorí:

„Viete predsa, že on sa zjavil, aby sňal hriechy, ale v ňom nielo hriechu. Kto zostáva v ňom, nehreší; kto hreší, ten ho nevidel; ani nepoznal.“

(1. Jána 3:5-6)

Grécke slovo *ginōskō*, ktoré je tu preložené slovom *poznať* znamená „*poznať nejakú osobu prostredníctvom priamej osobnej skúsenosti v zmysle pokračujúceho vzťahu.*“¹⁰ Sloboda od hriešnej prirodzenosti sa dá nájsť v osobnom vzťahu s Bohom a nie v sprostredkovanom poznávaní Jeho.

Apoštol Ján pod inšpiráciou Ducha Svätého vyhlásil, že kresťan, ktorý je navyknutý hrešiť, nežije v intímnom, osobnom vzťahu s Kristom. A preto riešením pre zápasy a hriechy, ktoré ohrozujú intimitu v manželstve, je rast v intimite s Pánom.

Ak hriech ovláda váš život, utekajte k Bohu. Iba keď spoznáte Kristovu lásku a milosť z vlastnej skúsenosti, budete slobodní od hriechu. Keď sa v pokore obrátite k Bohu, On obnoví vašu myseľ a odstráni závoje, ktoré vám bránia spoznať vašu slobodu v Kristovi.

„No keď sa hocikto obráti k Pánovi, závoj je odňatý. Pán je Duch, a kde je Pánov Duch, tam je sloboda. Keď my všetci s odhalenou tvárou akoby v zrkadle pozeráme na slávu Pána, premieňame sa na taký istý obraz v stále väčšej sláve — a to všetko mocou Pána, ktorý je Duch.“

(2. Korint'anom 3:16-18)

Boh nechce, aby ste zápasili so sexuálnym hriechom – vlastne s akýmkoľvek hriechom. On chce, aby ste žili v celistvosti a vo svätosti. Keď vaša láska k Bohu rastie – láska, ktorá je reakciou na objavenie Jeho lásky k vám – váš život bude naplnený novým pohľadom na veci a túžbou ctiť si Ho. V podriadení sa Jeho vôli a Jeho ceste objavíte moc k tomu, aby ste žili ako Ježiš. Ako sa Pavol modlil za veriacich vo Filipách, my sa modlíme za vás:

„...aby vaša láska čoraz väčšmi rástla v poznaní a v každej skúsenosti, aby ste boli schopní rozoznávať, čo je hlavné, a aby ste boli čisti a bez úhony pre Kristov deň, naplnení ovocím spravodlivosti, ktoré je skrze Ježiša Krista na Božiu slávu a chválu.“

(Filipanom 1:9-11)

Keď ku sexu pristupujeme s vášnivou túžbou páčiť sa Kristovi, môžeme sa naučiť tešiť sa z intimity s naším partnerom v každom období nášho života.

5. deň

Obdobia sexu

„Všetko má určenú chvíľu a každá záležitosť pod nebom má vhodný čas...“

(Kazateľ 3:1)

V mnohých životných oblastiach je časovanie nielen dôležité, ale najpodstatnejšie. Ak všetko v živote má svoje obdobia a každý zámer je spojený s nejakým časom, tak ani naše sexuálne prejavy nie sú toho výnimkou. Každý jeden rok je zbierkou štyroch ročných období a myslíme si, že tak to je aj v každom manželstve. V tomto svetle preskúmajme teda aj sex.

Jar: Prvé desaťročie

Kvôli lepšiemu znázorneniu sme každé obdobie sexu prirovnali k jednému desaťročiu manželstva. A aby sme to vysvetlili na konkrétnom príklade, zvolili sme si manželský pár, ktorý vstúpi do manželstva v priemernom veku dvadsiatich ôsmich rokov. Nazvime teda prvých desať

rokov ich manželstva (medzi 28-38 rokom ich života) ako obdobie nevinnosti a nových začiatkov, ktoré tiež poznáme ako jar. Ak by sme mali zacitovať Alexandra Popea, v tomto období „nádej prýšti večne.“ Počas obdobia jari je život človeka plný možností.

Prvé desaťročie je obdobím očakávania a objavovania – ak do života vstupujete s novou sexuálnou perspektívou. To, čo bolo nevyužitie počas vášho vášnivého čakania, sa počas tohto jarného obdobia manželstva prebúdzajú. Obaja ešte stále objavujete, kto ste ako jednotlivci a ako vyzerá zdieľanie spoločného života. Každý aspekt vášho spoločného sexuálneho života je svieži a nový.

Ak si plánujete založiť rodinu, je veľmi pravdepodobné, že práve počas tohto obdobia budete prežívať radosti a výzvy tehotenstva. Váš sexuálny život bude vyzeráť inak a budete mať z neho iný pocit, keď vo vašom živote budú deti. Už nebudete iba milenci; budete zároveň aj otcom a matkou. Deti budú narúšať váš odpočinok a dokonca aj spánok vo vašej izbe.

Toto môže byť obdobie nadchýnajúcich výziev. Ja (Lisa) som sa veľmi tešila z toho, že som mladá matka. S nadšením som sa starala o svoje deti a každého z našich štyroch synov som kojila jeden až dva roky. Čo ma vedie k tomuto bodu: v mojej horlivosti o to, aby som sa o nich dobre postarala, som sa prichytávala pri tom, že omnoho ľahšie dokážem zanedbať Johna. Mladé matky by nikdy nemali byť nútené vyberať si medzi svojimi deťmi a svojím partnerom, no dávajte si pozor na to, aby to dieťa, ktoré držíte vo svojich rukách, nenahradilo vášho manžela.

Cítila som sa taká naplnená starostlivosťou a rozmaznávaním mojich zbožňovaných detičiek, že som

nedávala dostatok priestoru môjmu manželovi. Zabúdala som na to, že hoci on našich synov miluje, nedostáva sa mu toľko intímneho spojenia so mnou, ako majú oni. On ma potreboval, ale potreby našich detí, plodov našej vzájomnej lásky, boli omnoho očividnejšie ako tie jeho. Inokedy sa zase manželia viac zaujímajú o svoje dcéry a zahŕňajú ich komplimentami, no zároveň pri tom zabúdajú robiť to isté pre svoje manželky.

Takže, dobre sa starajte o svoje deti a zároveň pestujte vašu vzájomnú intimitu. Investujte do seba navzájom. Uložte deti do postele dostatočne včas, aby ste mali na seba čas. Spoločne zdieľajte tú záťaž, aby ste v posteli mohli zdieľať viac než len spánok. Otvorene sa so svojím partnerom rozprávajte o vašich potrebách a obavách. Niekedy stačí povedať: „Chýbajú mi naše spoločné intímne chvíle. Ako by sme ich mohli obnoviť?“ a posunie vás to ďalej na ceste k odstráneniu prípadných frustrácií.

Počas svojho prvého desaťročia zámerne objavujte intímne potreby toho druhého. Nedovoľte, aby vo vašom manželstve vznikli akékoľvek vzory sexuálneho správania, ktoré by ktokoľvek z vás neskôr znenávidel. Rozprávajte sa spolu. V tomto prvom desaťročí alebo období vášho manželstva je dôležité, aby ste svoju intimitu vnímali ako záhradu, v ktorej je na jar treba všetko dobre vysadiť, aby ste si jej ovocie mohli užívať v lete a na jeseň.

Leto: Druhé desaťročie

*„Leto je vždy najlepším obdobím pre to,
čo by mohlo prísť.“*
(Charles Bowden)

Ak je jar stelesnením nádeje, leto je obdobím živej a pulzujúcej vízie. Život je v tomto období taký plný.

V tomto bode sa už každý z vás ustálil vo svojom pracovnom zameraní a pravdepodobne viete, či sa stanete rodičmi alebo nie. Všetky deti, ktoré sa už narodili, rastú do najlepšej podoby toho, kým budú v budúcnosti; a s tým, ako rastú deti, si aj rodičia uvedomujú, kým sú.

Nepremeškajte ani jeden zlatý okamih leta! Počas zaneprázdnených slnečných dní školy, mimoškolských aktivít a kariérneho postupu si budete musieť vyhradiť čas na intimitu – ak k nej má dôjsť. Ak ste počas jarného obdobia zrealizovali dobrú výsadbu, obdobie tohto desaťročia si budete užívať dokonca ešte viac ako to predošlé. Ak ste sa počas prvého desaťročia nestarali o svoju záhradu dobre, ešte nie je príliš neskoro na sadenie. Leto je obdobím, počas ktorého všetko dokáže rýchlo vyrásť – vrátane buriny. Venujte pozornosť tomu, aby vaše riadky boli prečisťované od porastov, ktoré majú svoj pôvod vo familiárnosti. Ďalej zalievajte to, čo je vo vašej intimite zdravé a to bude rásť ešte rýchlejšie, lebo už sa nachádzate v období dôvery, ktorá je pre dušu ako hnojivo pre zem.

Leto znamená dlhé dni, smiech, grilovačky a poobedné búrky. Počas nášho obdobia leta sme objavili, že sex nám funguje najlepšie poobede. Večer sme boli vždy príliš unavení a počas dňa, keď naši chlapci boli vonku alebo v škole, nám to vyhovovalo viac, ako keby sme sa spoliehali na náhodu, že to vyjde večer.

Jeseň: Tretie desaťročie

„Jeseň je druhou jarou, lebo každý list je kvetom.“
(Albert Camus)

Nasleduje desaťročie, ktoré nazývame jeseň. Toto je pre nás dosiaľ najobľúbenejšie obdobie. Milujeme tú kombináciu osviežujúcich slnečných dní a studených nocí.

Máme omnoho uvoľnenejší prístup k našim uvoľneným telám.

Milujeme to! Namiesto toho, aby ste sa snažili znovu nadobudnúť svoju mladosť, oslavujte svoju jeseň. Zisťujeme, že v tomto období máme vo svojom živote znova viac miesta pre intimitu. Ako päťdesiatnici máme počas našich dní úplne iný rytmus života. Už nemusíme s deťmi robiť domáce úlohy alebo sa zúčastňovať ich školských alebo športových aktivít. Máme viac času jeden pre druhého.

Dokonca práve teraz si spisujeme veci, ktoré by sme chceli zrealizovať počas tohto jesenného obdobia, aby nás nezaskočila zima. Jednou z tých vecí je starostlivosť o naše sexuálne zdravie v tom zmysle, že sa budeme starať o svoje telo a budeme zdravo jesť a pohybovať sa po čerstvom vzduchu a cvičiť. Zámerne chodíme častejšie na spoločné prechádzky. A presne to sme radi robili, keď sme začínali spolu chodiť.

U príliš mnohých manželských párov dochádza počas jesenného obdobia k narušeniu ich vzájomného spojenia. Keď sa odsťahujú ich deti, manželia zistia, že vlastne žijú s cudzím človekom. V tomto období máme všetci na výber. Môžeme smútiť nad stratou toho, čo bolo alebo sa rozhodnúť, že budeme nadšení z toho, čo príde. Povzbudzujeme vás, aby ste toto obdobie vnímali ako príležitosť k prepracovaniu vášho manželstva. Opäť sa môžete stať ako keby mladomanželmi – avšak tentokrát budete obaja starší a múdrejší.

Zima: Zvyšné roky

*„Uprostred zimy som sa konečne naučil, že vo mne
prebýva neviditeľné leto.“*

(Albert Camus)

Nebudeme klamať – staroba vyzerá ťažko a extrémne neférovo. Johnovi rodičia ju prežili správne. Aj napriek tomu, že museli prestať nejaké zdravotné výzvy, ich rozhodnutie pravidelne chodiť na prechádzky, cvičiť a pravidelne jedávať s priateľmi ich udržiava pri čulosti a tí dvaja zlatúšikovia ešte stále spávajú spolu v manželskej posteli – zámerne. Najlepšie sa starne spolu s niekým a sex je vznešene nádherný, keď je zasadený do správneho obdobia. Autor nášho veršu o časovaní v knihe Kazateľ pokračuje slovami: „Všetko krásne urobil vo svojom čase.“ (Kazateľ 3:11) Správna vec v správnom období je krásna. Chceme spolu dobre zostarnúť a tancovať do rytmu aktuálneho obdobia.

Ešte jeden príklad na zamyslenie. Speedo plavky sa výborne hodia na olympiádu, ale ja (Lisa) odvraciam svoje oči, keď v nich zazriem nejakého starého pána. To, čo kedysi slúžilo na minimalizovanie vášho odporu vo vode a na získanie rýchlosti, nie je potrebné v období uvoľneného plávania a nadnášania vo vode. Ide o to, aby ste neprestali plávať. Nemusíte prestať milovať vodu len preto, lebo už nevyzeráte dobre v bikinách. Plávanie a sex môžu byť zábavné v každom období; len s postupom času obe tieto činnosti vyzerajú inak.

Jar nášho manželstva som začínala ako športovec v bikinách, potom som sa posunula do nášho obdobia leta ako mama v jednodielnych plavkách. V našom aktuálnom období jesene sa mi veľmi páčia šortky a tielka. Ktovie, či s prichádzajúcim obdobím, ktoré sa volá zima, budem

nosiť sukničkové plavky. No jednoznačne neprestanem plávať.

Možno nebudeme plávať tak často, ako sme zvykli plávať počas našej jari, ani si pri plávaní nebudeme až tak uvedomovať prítomnosť našich detí, ako sme to robili počas nášho obdobia leta. Ale aj v jeseni a v zime nášho života budeme plávať. V tak mnohých ohľadoch je sex naším večným letom.

Praktické odporúčania

Bez ohľadu na to, v ktorom období svojho života sa nachádzate, rozprávajte sa. Ak ste slobodní, zdieľajte svoje túžby a želania s Bohom. Rozprávajte sa s priateľom/priateľkou, ktorá s vami zdieľa podobné hodnoty a povzbudzujte sa navzájom. Ak ste už v manželstve, rozprávajte sa so svojím partnerom. Hovorte spolu o tom, čo vás ťaží a zaujíma.

Je pravdou, že všetci sa môžu stať lepšími milencami – no iba vtedy, ak ich to niekto naučí. Muži dokážu byť metodickí. Uvažujú takto: *Ak tento prístup zafungoval v posledných desiatich prípadoch, prečo by som mal meniť niečo, čo funguje?* Ženy, povedzte svojim manželom, ak by ste privítali nejakú zmenu. Povedzte im napríklad: „Milujem to, keď ma bozkávaš na krk.“ Nenechajte svojho manžela hádať. Otvorene vyjadrite svoje túžby.

Dotýkajte sa jeden druhého počas dňa, keď nemôžete mať sex, aby ste sa cítili pohodlne pri objímaní, keď sex mať môžete. Túľte sa k sebe. Keď sa potrebujete porozprávať o sexe, zájdite spolu na prechádzku, aby nikto nemal pocit, že v tej chvíli spraví nejakú chybu. Neverte tomu, čo hovoria časopisy; svoj sexuálny život môžete prispôbiť vlastným potrebám a túžbam presne tak, ako ktorúkoľvek inú oblasť vášho manželstva.

Ak potrebujete pomoc, vyhľadajte pomoc. Nenechávajte takúto posvätnú oblasť vášho manželstva na náhodu. Na konci tejto knihy uvádzame zoznam odporúčaných zdrojov a váš zbor vám môže pomôcť v ďalšom smerovaní.

Kedže toto nie je oblasť, v ktorej by sme boli odborníkmi, ale len oblasť, v ktorej máme svoje obmedzené skúsenosti, naše pohľady sú vhodné najmä pre manželské páry, ktoré chcú intimitu viac ako len jednoduché uspokojenie. Rozumieme, že sú chvíle, keď jeden partner absolútne nemá záujem o toho druhého. Vieme, že tento typ intímneho odmietnutia je extrémne boľavý. Nehľadajte pomoc u iného človeka; obráťte sa na Boha. Vylejte pred Ním svoje srdce a verte tomu, že On uzdraví vaše manželstvo. Nárokovanie si sexu od toho druhého nikdy nefunguje.

Tiež vieme, že existujú náročné obdobia, keď niektorý z partnerov ochorie, je deprimovaný alebo jeho zdravotný stav mu prekáža alebo bráni v intímnom živote. Rozprávajte sa so svojím lekárom o tom, čo sa dá v takejto situácii robiť.

Našou modlitbou je, aby ste objavovali celoživotnú vášeň a vytvorili si svoje vlastné sexuálne dedičstvo, ktoré bude založené na svätých Božích zámeroch a ktoré nebude spútané ranami alebo zlyhaniami z minulosti. Kiež by ste boli „vždy omámení“ vašou vzájomnou láskou!

Stíšenie 1. deň

OSLAVA INTIMITY

„...Teš sa z manželky, ktorú si si vzal za ženu ako mladý muž!

Je pôvabná ako anjel, krásna ako ruža – nikdy sa neprestaň opájať jej telom. Nikdy jej lásku nepovažuj za samozrejmu!“

(Príslovia 5:19-20; preklad anglickej parafrázy The Message)

Boh stvoril sex ešte pred pádom človeka. V kontexte manželstva je to niečo veľmi dobré. Vlastne je to niečo výnimočné! Medzi mužom a ženou neexistuje silnejšie puto lásky a intimity.

Aký postoj ku sexu si obaja prinášate do svojho manželstva? Vnímate ho ako niečo čisté a pozitívne, ako ho Boh zamýšľal? Prečo áno a prečo nie?

Bez ohľadu na to, čo vás o sexe naučila vaša minulosť, váš nebeský Otec si praje, aby ste vedeli, že On úplne schvaľuje a požehnáva vašu sexuálnu intimitu s vaším manželským partnerom. Venujte chvíľu rozjímaniu o týchto nariadeniach z Božieho Slova, ktoré sa týkajú sexu:

„Nech je požehnaný tvoj prameň, raduj sa zo ženy svojej mladosti! Je s'aby utešená laň a pôvabná srna; nech ťa opájajú jej prsia po celý čas, ustavične sa kochaj v jej láske.“

(Príslovia 5:18-19)

„Manželia a manželky by mali uspokojovať sexuálne potreby toho druhého.“

(1. Korint'anom 7:3; preklad anglického prekladu GW)

„Manželstvo majte v úcte (považujte za cenné, vzácne, vysoko hodnotné a obzvlášť drahé) vo všetkom. A preto nepoškrvňujte svoje manželské lôžko (udržujte ho nezneuctené)...“

(Židom 13:4; preklad anglického prekladu AMP)

Budte úprimní. Ako podľa vás zapadá sex do celkového portréту vášho manželstva? Je to niečo, čo tolerujete alebo niečo, čo oslavujete? Ako vám tieto verše pomáhajú vnímať sex v pozitívnejšom svetle?

Boh nám poskytuje detailný obraz zdravej sexuálnej intimity v Piesni Šalamúnovej. Preskúmajte nadšenie tohto vzťahu, obzvlášť podľa popisov v 4. a 7. kapitole a proste Pána, aby prispôbil vašu víziu a očakávania na sex tak, aby boli zladené s týmto popisom.

Najdôležitejším princípom v oblasti sexuálnej intimity je úcta. Zneuctuje nejaké vaše súčasné správanie vaše manželské lôžko?

V anglickom rozšírenom preklade Biblie (*Amplified Bible*) je úcta v Židom 13:4 zafinovaná nielen ako udržiavanie nepoškrvneného lôžka, ale tiež ako vnímanie manželstva ako niečoho cenného, vzácneho, vysoko

hodnotného a obzvlášť drahého. Aké praktické kroky môžete podniknúť, aby ste intimitu vo svojom manželstve nielen chránili, ale sa z nej aj tešili?

Stíšenie 2. deňUZDRAVENIE SKRÚŠENÝCH
SRDCOM

„[Boh] uzdravuje skrúšených srdcom a obväzuje ich rany [uzdravujúc ich bolesti a ich žiale].“

(Žalm 147:3; preklad anglického prekladu AMP)

Mnohí z nás máme zranenia a bolesti, prameniace z nesprávnych rozhodnutí, ktoré sme spravili v minulosti – vrátane hriešnych rozhodnutí v oblasti sexu. Avšak náš nebeský Otec vo svojej úžasnej múdrosti a v intenzívnej túžbe žiť vo vzťahu s nami vytvoril cestu, aby naše životy mohli byť skrze Jeho Syna Ježiša uzdravené a obnovené. Pavol zachytáva príbeh Božej lásky vo svojom liste Títovi:

„Ved’ aj my sme boli kedysi nerozumní a neposlušní, blúdili sme, boli sme otrokmi všelijakých vášní a rozkoší, žili sme v zlobe a závidi, opovrhnutiahodní, nenávideli sme jedni druhých. Ale keď sa zjavila dobrotivosť nášho Spasiteľa, Boha, a jeho láska k ľuďom, zachránil nás nie pre skutky spravodlivosti, ktoré sme urobili my, ale podľa svojho milosrdenstva, kúpeľom znovuzrodenia a obnovy v Duchu Svätom, ktorého na nás štedro vylial skrze Ježiša Krista, nášho Spasiteľa, aby sme sa ospravedlnení jeho milosťou stali dedičmi podľa nádeje večného života.“

(List Títovi 3:3-7)

Máte skúsenosti z minulosti alebo má váš partner skúsenosti z minulosti, ktoré vedú niekoho z vás k pocitu, že si toho druhého nezaslúžite – alebo že si nezaslúžite, aby ste sa mohli tešiť zo sexu? Venujte chvíľu tomu, aby ste sa utíšili, modlili sa a porozmýšľali o tejto veci. Ak

vám Duch Svätý prinesie čokoľvek na myseľ, zapíšte si to a odovzdajte Mu to v modlitbe.

Stretnite sa so svojim partnerom a zo srdca sa o tejto veci spolu porozprávajte. Modlite sa a pozvite Ducha Svätého, aby uzdravoval vaše srdcia a obnovoval to, čo bolo stratené.

Boh môže posvätiť iba to, čo Mu odovzdáme. Buďte úprimní. Odovzdali ste Mu naozaj všetky oblasti vašej sexuality? Existuje nejaká časť vášho sexuálneho života, ktorú si držíte v tajnosti? Ak áno, o čo ide? Modlite sa a proste Ducha Svätého, aby vám ukázal, prečo ste Mu to ešte neodovzdali. Zapíšte si, čo vám zjaví.

„...Ktokoľvek, kto sa zjednotí s Mesiášom, zažije nový začiatok, je z neho nové stvorenie. Starý život je preč; nový život začína klíčiť! Pozrite sa na to!“

(2. Korint'anom 5:17; preklad anglickej parafrázy The Message)

Naše srdce je uzdravené a zacelené vtedy, keď ho Pánovi odovzdáme úplne *celé*. To ste spravili, keď ste sa modlili a keď ste svoju minulosť odovzdali Bohu. Teraz pozorne rozjímajte nad nasledujúcimi textami: 5. Mojžišova 6:5; Žalm 119:2; Príslovia 3:5-8; Jeremiáš 29:11-14; Marek 12:29-30.

Čo vám Duch Svätý cez tieto verše hovorí o manželstve a sexualite?

Stíšenie 3. deň

SLOBODA V INTÍMNO OBECENSTVE

„...Všetci, ktorí žijú v jednote s Kristom, nepokračujú
v hriešnom živote...“

(1. Jána 3:6; preklad anglického prekladu GNT)

Intimita s Kristom, objavená skrze obecenstvo s Jeho Duchom, je základom slobody od všetkých hriechov. Intimita je *blízkym obecnstvom*. Je to *tá jedna vec*, ktorú Kráľ Dávid, apoštol Pavol a Mária vyhľadávali a po ktorej túžili.¹¹ Intímne obecenstvo je vyjadrením toho, čo znamená byť v Kristovi – to je slovné spojenie, ktoré sa v Novom zákone spomína takmer 100 krát. Ježiš popisoval intimitu ako *zostávanie* v Ňom. Ako získavame a udržiavame si intímny vzťah s Kristom? Tak, že Mu pravidelne venujeme svoj čas a pozornosť.

„Sväté miesto musí mať najvyššiu prioritu v našom kalendári a režime dňa, pretože to je miesto, na ktorom sa rodí intimita. ...Najvyšších dimenzií moci v Kráľovstve sa dotknú tí, ktorí sú skutočne zapálení a posilňovaní svojím *osobným vzťahom lásky* s Pánom Ježišom.“

(Bob Sorge¹²)

Niet pochýb o tom, že sloboda od hriechu sa dá nájsť v intímnom obecenstve s Ježišom. Ako by ste teda popísali váš vzťah s Ním? Ako často Mu venujete svoj nerušený čas a pozornosť? Čo vás motivuje vyhľadávať Jeho prítomnosť?

Čo motivuje väčšinu vašich modlitieb – vaša túžba po iných veciach alebo vaša túžba poznávať Boha?

Ak intimita s Ježišom nie je vašou najvyššou prioritou, necítte sa odsúdení. Len buďte k Nemu úprimní a proste Ho o milosť. Modlite sa: „Pane, milujem Ťa a chcem Ťa poznávať, no práve teraz môj vzťah s Tebou nie je tým, čím viem, že chceš, aby bol. Potrebujem Tvoju pomoc. Otvor mi oči, aby som videl/a s ničím neporovnateľnú hodnotu poznania Teba. Ukáž mi svoje srdce. Čo mi bráni v tom, aby som mal Teba na prvom mieste v mojom živote? Čo môžem spraviť, aby som pomáhal/a rozdúchávať oheň lásky k Tebe? Prosím Ťa o tvoj pohľad a o Tvoju milosť, v mene Ježiš.“

Stíšte sa a počúvajte, čo vám Duch Svätý ukáže. Zapište si to a proste Ho o milosť uskutočniť to, čo vám hovorí.

Veci, ktoré mi bránia v tom, aby som mal Boha na prvom mieste, sú:

Mojou úlohou pri pestovaní intímneho vzťahu s Ním je:

CHOĎTE NIEKAM NA PÁR DNÍ – IBA VY A BOH

Jedným z najlepších spôsobov intímneho spojenia s Ježišom, stretnutia s Jeho srdcom a zakúšania nových úrovní slobody, je odísť preč na sústredený čas modlitby a hlbokého spoločenstva s Ním. Môžete odísť na duchovné cvičenia spolu s inými ľuďmi z vášho zboru alebo si môžete naplánovať výlet iba pre seba a svojho partnera. Niekoľko dní osamote s Bohom – v odlúčení od rušiacich vplyvov, ktoré si vyžadujú vašu každodennú pozornosť – môže navždy zmeniť váš život a vaše manželstvo.

Nájdite si čas, kedy by ste mohli odísť a byť s Bohom. Zapište si to do svojho kalendára a spravte to svojou prioritou. Nič si na ten čas neplánujte a nenechajte sa ničím rušiť – vezmite si so sebou iba Bibliu, zápisník a pero. Buďte pripravení hojne načerpať z dobroty Božieho srdca!

Objavte záznaky tichého miesta. Viac o tom čítajte tu: 1. Kronická 16:27; Žalm 16:11; 27:4-6; 31:19-20; 91:1-16; Izaiáš 40:31; Ján 15:4-8; Židom 4:16

Stíšenie 4. deňKULTIVOVANIE SPRÁVNÝCH
TÚŽOB

*„Hovorím však: Žite podľa Ducha a nebudete splňať
žiadosti tela.“*
(Galat'anom 5:16)

Čistota vášho manželstva je v konečnom dôsledku čistota, po ktorej Kristus túži u svojej Nevesty. Sexuálne túžby nie sú zlé – sú Božím stvorením a On sa z nich teší! Keď však nesprávne činy alebo vplyvy poškvŕňujú náš manželský zväzok, bojujú tým proti intimite a znesväcujú to, čo Boh nazýva dobrým. Kľúčom k pestovaniu správnych túžob je *nechať vyhladovať vašu ľudskú prirodzenosť a kŕmiť vášho ducha.*

„Hoci niet žiadnych pochyb o tom, že Biblia sex vníma priaznivo a pozitívne – ako je vidieť napríklad na svedectve Piesne Šalamúnovej – biblickí pisatelia si zároveň veľmi jasne uvedomujú nástrahy sexuálneho hriechu a naše sklony skaziť tento dar, ktorý nám Boh daroval. ...A presne preto je inštitúcia manželstva taká kľúčová pri snahe zorientovať sa pri plavbe po mori sexuálnej túžby. Je to jediný kontext, v rámci ktorého sa sexualita stáva duchovne zmysluplná a užitočná.“

(Gary Thomas¹³)

To, čo vnímate svojimi očami a ušami, nakoniec prijímate do svojej mysle a do svojho srdca. Vaše oči a uši sú vstupnými bránami k vašej duši a duchu. Všetko, čo vidíte a počujete, je potravou buď pre vašu ľudskú prirodzenosť alebo pre ducha.

Zastavte sa a premýšľajte. Akým spôsobom živíte svoju ľudskú prirodzenosť? Pozeráte filmy, televízne seriály alebo počúvate hudbu, ktorá rozdúchava oheň nečistých túžob? „Krmite sa“ knihami, časopismi alebo internetovými stránkami, ktoré znečisťujú vašu myseľ a srdce? Ako je to s priateľmi a inými vplyvmi – povzbudzuje vás niečo z toho k nesprávnym postojom alebo činom?

Proste Ducha Svätého, aby vám zjavil akékoľvek nezdravé vplyvy. Od čoho alebo od koho vás On vedie, aby ste sa stránili?

Ku premene správania dochádza vtedy, keď naše mysle obnovujeme Božím Slovom. Rozjímajte nad týmito textami Písma:

„Ved’ Božie slovo je živé a účinné, ostrejšie ako akýkoľvek dvojsečný meč. Preniká až po oddelenie duše od ducha a kĺbov od špiku a rozsudzuje túžby a úmysly srdca.“

(Židom 4:12)

„Zbavte sa teda všetkej nečistoty a bujného, nadmerného rastu neprávosti a v pokore (v tichom a krotkom duchu) prijímajte a otvárajte sa pre Slovo, ktoré keď je zasadené a zakorenené [vo vašich srdciach], nesie so sebou moc k spaseniu vašej duše.“

(Jakub 1:21; preklad rozšíreného anglického prekladu AMP)

„Či nie je moje Slovo ako oheň [ktorý pohlcuje všetko, čo nedokáže obstáť v skúškach]? hovorí Pán a ako kladivo, ktoré rozráža skalu [aj toho najtvrdohlavejšieho odporu]?“

(Jeremiáš 23:29; preklad rozšíreného anglického prekladu AMP)

TIEŽ SI PREŠTUDUJTE: Józua 1:8; Žalm 1:1-3; 119:103; Jeremiáš 15:16; Rimanom 12:1-2; Kološanom 3:1-5; 1. Petra 2:2

Ako konkrétne živíte svojho *ducha* pravdou Božieho Slova o sexe, intimite a o svätosti? Ako môžete zvýšiť svoj pravidelný prídel pravdy? Modlite sa a proste Ducha Svätého, aby vám ukázal tvorivé spôsoby, ktorými môžete krímiť svojho ducha a pestovať správne túžby.

Ak Ho o to poprosíte, Duch Svätý vám ukáže, ako môžete pestovať a rozvíjať vášeň pre svätosť a prehlbovať intimitu vo vašom manželstve.

Stíšenie 5. deň

KOMUNIKÁCIA A INTIMITA

„...Keď v láske hovoríme pravdu, úplne dozrejeme v našom vzťahu ku Kristovi, ktorý je hlavou.“
(Efežanom 4:15; preklad anglického prekladu GW)

Kľúčom k úžasnému sexu v každom období manželstva je *komunikácia*. V toľkých manželstvách je intimita „zničená pre nevedomosť.“ (Ozeáš 4:6) Ak nedochádza ku pravidelnej komunikácii o očakávaniach a preferenciách oboch partnerov, začnú vznikať problémy. Keď si vy a váš partner s láskou hovoríte pravdu o vašich sexuálnych túžbach, budete vo svojom manželstve rásť do tých rozmerov, ktoré Boh pre vás pôvodne zamýšľal.

Spisovatelia a rečníci **Bob a Audrey Meisner** vysvetľujú:

„Keď sú manželia najlepšimi priateľmi a sú voči sebe transparentní, je to obrovský prínos pre kvalitu ich sexuálneho prežívania. ...Transparentné rozhovory o vašich očakávaniach na toho druhého ako aj o vašich zápasoch a výzvach, prinášajú do vášho sexuálneho vzťahu vrúcnosť a prijatie. Spravte to svojou prioritou, že sa budete snažiť porozumieť vášmu partnerovi, ktorý má iné sexuálne potreby, inú úroveň energie a inak sa prejavuje. A buďte trpezliví; trvá to celý život, kým sa navzájom spoznáte v každom intímnom detaile.“¹⁴

Dokončite tieto vety:

„Rozumiem tomu, že najlepším časom na milovanie sa v tomto období nášho manželstva je

„Môj partner sa cíti bezpečne a najviac sa dokáže nadchnúť pre sex, keď

„Myslím si, že najväčšou prekážkou pre pravidelné milovanie sa v tomto období nášho manželstva je

„Najdôležitejšia vec, ktorú by som práve teraz chcel/a zdieľať so svojim partnerom o sexuálnej intimite je

Toto mi prináša najväčšie sexuálne *potešenie* pri milovaní sa s mojím partnerom:

Toto sa mi pri milovaní s mojím partnerom najviac *nepáči*:

Už ste sa niekedy otvorene a úprimne spolu rozprávali o tom, čo sa vám páči a nepáči pri pohlavnom styku s vaším partnerom? Keďže on/ona nedokáže čítať vaše myšlienky, povzbudzujeme vás, aby ste si naplánovali špeciálny čas a miesto,

keď si obaja budete môcť túto otázku zodpovedať a v bezpečnom prostredí sa o tom porozprávate. Pamätajte na to, aby ste pravdu hovorili v láske a modlite sa za Božiu milosť, aby ste pochopili a ocenili potreby a túžby vášho partnera.

Manželia, venujete viac času a pozornosti vašej práci alebo vašim deťom než vašej manželke? Čo by ste mohli spraviť, čo by viedlo k lepšiemu uspokojeniu jej sexuálnych potrieb? Pokorte sa pred svojou manželkou a poproste ju, aby vám povedala na to svoj názor a potom sa za to spolu modlite.

Manželky, má vo vašom živote vaša rodina alebo práca väčšiu prioritu než pestovanie sexuálnej intimity s vaším manželom? Ako môžete lepšie uspokojovať jeho sexuálne potreby? Pokorte sa pred ním a poproste ho, aby vám povedal na to svoj názor a potom sa za to spolu modlite.

DISKUSNÉ OTÁZKY

Ak túto knihu používate ako súčasť série Messenger na tému Príbeh manželstva, prosíme vás, aby ste si pozreli video k 5. lekcii.

- 1| Podľa 1. Mojžišovej Boh stvárnil muža z prachu zeme a potom stvárnil ženu a priviedol ju k mužovi. Pozorne si prečítajte 1. Mojžišovu 2:21-25. Čo vám vyvstáva pri čítaní tohto príbehu a pri skúmaní prvej reakcie muža, keď uvidel svoju manželku a bol s ňou? Ako sa veci zmenili potom, čo človek neposlúchol Boha (pozri 1. Mojžišovu 3:6-8)?
- 2| Veríte tomu, že Božie milosrdenstvo, odpustenie a milosť sú dostupné a schopné vysporiadať sa s akýmkoľvek hriechom? Ak áno, prečo je podľa vás pre mnohých ľudí také ťažké prijať slobodu v oblasti ich sexuálnych hriechov? Ak by ste sa rozprávali s človekom, ktorý zápasí s touto dilemou, ako by ste ho povzbudili, aby sa vzdal hriechov zo svojej minulosti a prijal Božie odpustenie a milosť?
- 3| Svojimi vlastnými slovami povedzte, čo pre vás znamená *mať v úcte* vašu manželskú postel? Ako to vyzerá úplne prakticky? Čo poškvŕňuje manželské lôžko?
- 4| Písmo hovorí o dvoch konkrétnych typoch smútku, ktoré prežívame: svetský smútok a zbožný smútok. Porozprávajte sa o rozdieloch medzi týmito dvomi typmi – aké sú vlastnosti a konečné dôsledky každého z nich?

Svetský smútok	Zbožný smútok

- 5| Intimita s Bohom je predpokladom pre zakúšanie slobody od akéhokoľvek hriechu, vrátane sexuálneho hriechu. Zastavte sa a zamyslite sa. Čo by sa stalo, ak by ste mohli zakúšať trvalú slobodu a vyslobodenie od hriechu zo *svojej vlastnej sily*? Ako by to zmenilo náš vzťah s Bohom a naše vzťahy s inými ľuďmi?

Zvážte: Stoja vaše vlastné, telesné schopnosti za niečo? Preskúmajte Rimanom 7:18; Jána 15:5; Filipanom 3:3; a 1. Korintánom 10:12.

- 6| Aké praktické kroky, okrem nášho intímneho obecnstva s Bohom, môžeme podniknúť jednak na ochranu našich očí a uší ako aj našej mysle a srdca, ktoré nám pomôžu vyhnúť sa zvrátenostiam a nečistým obrazom, mravným normám a správaniu, ktoré sú v našej spoločnosti prijateľné? Prídte s nejakými návrhmi, čo by sme mohli robiť jednak v súkromí a jednak na verejnosti.

Preskúmajte tieto texty:

„Neupriem svoj zrak na vec ničomnú...“ (Žalm 101:3; ev. preklad)

„So svojimi očami som uzavrel zmluvu, ako by som sa teda mohol obzerať za pannou?“ (Jób 31:1)

- 7| Ak máme zotrvať v sexuálnej čistote, jednou z kľúčových vecí je dlhodobé prežívanie *sexuálneho uspokojenia* v bezpečnom prostredí manželského

vzťahu. Pozorne si prečítajte otvorené pokyny, ktoré nám Boh dáva prostredníctvom pera apoštola Pavla v 1. Korintianom 7:2-5. Čo vám zjavuje Duch Svätý cez každý z týchto veršov? Ako táto pasáž mení váš pohľad na sex vo všeobecnosti a obzvlášť v tom, ako slúžite svojmu partnerovi?

ZHRNUTIE KAPITOLY

- Boh si praje, aby ste spolu s vaším partnerom budovali úžasný sexuálny život, ktorý začína tým, že sa otvoríte pre Jeho volanie k úcte a k čistote v spálni.
- Nedovoľte hanbe, prameniacej z hriechu alebo zo zneužitia, aby vám zabránila zakúšať plný rozsah manželskej intimity a sexuálnej rozkoše. Boh túži uzdraviť každé boľavé miesto a chce ho zaceliť.
- Ku skvelému milovaniu dochádza vtedy, keď sa obaja partneri snažia vášnivo uspokojiť toho druhého. Sexuálna intimita vás spája s vaším partnerom fyzicky, emocionálne, mentálne a duchovne a jej vyvrcholením je zbožný pôžitok a uspokojenie.
- Zatiaľ čo sústredenie sa na seba stojí v ceste intimity s Bohom a bráni nám zakúšať Jeho transformujúcu moc, sústredenie na Boha a intimita s Ním vedú k uvoľneniu Jeho moci v našom živote.
- Naša myseľ je obnovená a naše srdce prečisťované, keď trávime čas v Božom Slove a v Jeho prítomnosti. Božie Slovo, ktoré je zasadené do nášho srdca a upevnené Jeho Duchom, nám zabezpečuje slobodu od sexuálneho hriechu.
- Každé obdobie manželstva je iné a to znamená, že vo vašom sexuálnom živote budete zažívať odlišné obdobia. V každom z tých období sa o sexe rozprávajte otvorene a pravidelne a investujte do vášho spoločného intímneho vzťahu.

6. KAPITOLA

Začnite odznova

1. deň

„Žiť šťastne, kým nepomrieme, sa dá iba deň po dni.“
(Margaret Bonanno)

Ked' naši synovia boli malí, ja (Lisa) som im čítavala ľudovú rozprávku o chudobnom mužovi, ktorý mal živý sen, v ktorom našiel poklad, ktorý bol zakopaný v koreňoch jablone. Presná poloha tej jablone bola nejasná, ten sen však napriek tomu naplňoval srdce toho muža nádejou.

Ten muž vlastnil obrovský, starý, ovocný sad, ktorého plodnosť pomaly upadala a to ho postupne privádzalo do stavu chudoby. Ešte predtým, než sa mu prisnil ten sen, uvažoval nad tým, že ten ovocný sad predá. Po tom sne ho však začal zámerne a nadšene obrábať. Pochopil, že nájdenie toho správneho stromu si možno bude vyžadovať nespočetne veľa hodín tvrdej práce. Odvážne si predsavzal, že systematicky pokoje okolie každého svojho stromu.

Každý strom, pri ktorom ten poklad neobjavil, vnímal ako navýšenie pravdepodobnosti, že ten poklad nájde pod zvyšnými stromami. Keď však pokopal okolie posledného stromu a ani tam nenašiel ten poklad, o ktorom sníval, znechutene a vyčerpane klesol na zem.

Až s príchodom ďalšej jari objavil ten muž svoj poklad. Prechádzal sa po svojom sade a zhlboka dýchal vzduch, ktorý bol presýtený vôňou kvetov jabloní. Všetky jeho staré stromy boli odeté do záplavy kvetov. Každý voňavý púčik bol príslubom jesenných jablák.

Ten chudobný muž objavil svoj poklad tak, že sa začal starať o to, čo mal vo svojej starostlivosti už dlho. Keď pokopal okolie každého stromu, nevedomky prevzdušnil jeho korene a obrátil pôdu. Tento proces spustil u stromov nové obdobie plodnosti. To, čo predtým bolo úplne neplodné, sa prebudilo späť k životu. V ten rok a po mnoho ďalších rokov si tento muž spolu so svojou rodinou užíval úrodu, ktorá presiahla jeho najdivokejšie sny!

Na počiatku našej cesty v rámci tejto knihy sme manželstvo pripodobnili ku stromu. Keď je pôda v okolí nejakého stromu udupaná, obmedzuje to jeho koreňový systém v raste a korene sa nemôžu šíriť do tej miery, aby prijímali vodu a živiny, ktoré ten strom potrebuje ku svojmu zdravému rozvoju. Prvých päť kapitol tejto knihy sme napísali so zámerom, aby sme vám pomohli skultivovať jeho pôdu. Keď odstránite oslabujúce a obmedzujúce dôsledky urážok, strachu a sebeckosti, prevzdušníte tým svoje korene. A keďže ste sa odvážili snívať a rozhodli ste sa pre určité konkrétne hodnoty, roly a ciele, mali by ste na svojich konároch vidieť príslub nádeje a budúceho pokladu.

Každé manželstvo je nositeľom prísľubu úrody, ktorú ešte nie je vidieť. Našou úlohou je chrániť si svoje srdce a svoju rodinu a Boh sa zase stará o to, že na našu manželskú jednotu zosiela svoje požehnanie. Mladý stromček s jeho jemnými vetvičkami, zrelý strom s jeho ošľahanými konármi a áno, dokonca aj maličké semienko, ktoré sa ešte len chystá vypučať – u všetkých je zreteľná potenciálna moc. Náš Boh berie to, čo je neplodné a rozhojňuje to. Čo je staré, On robí novým a čo je mŕtve, On prebúdza k životu.

Všetko činím nové

„Láska nevy mazáva minulosť, ale skôr robí budúcnosť inou.“
(Gary Chapman¹)

Ešte posledný krát venujme svoju pozornosť záhrade, v ktorej sa toto všetko začalo.

„Boh stvoril ľudské bytosti; stvoril ich na Boží obraz, ako odraz Božej prirodzenosti. Stvoril ich ako muža a ženu. Boh ich požehnal: „Nech sa vám darí! Množte sa! Naplňte zem! Ujmite sa vlády! Buďte zodpovední za ryby v moriach a za vtáky vo vzduchu, za každého žijúceho tvora, ktorý žije na tvári zeme.“

(1. Mojžišova 1:27-28; preklad anglickej parafrázy
The Message)

Od počiatku vyzerali Božie zámery s nami takto. Naša minulosť, naše strachy, tlaky a zvrátenosti nášho okolia začali otravovať a rozriedňovať pôvodný zámer nášho Stvoriteľa. Možno máte pocit, že ste príliš vzdialení od úlohy, ktorú človek dostal v Edene, a preto ani neveríte, že vám právom patrí. Nevzdávajte sa. Každý život a každé manželstvo môže prejsť novým zrodom a môže začať fungovať odznova.

„A ten, čo sedel na tróne, povedal: Hľa, všetko tvorím nové...“

(Zjavenie 21:5)

Boh nie je iba nejakým renovátorom minulosti. On tvorí všetko nové. On vzal tie Edenské stromy – tie symboly nášho pádu – a vymyslel z nich niečo úplne nové. Dovolil, aby ľudia položili Jeho Syna na strom smrti, aby nás On mohol prijať do svojho večného mesta, v ktorom je zasadený strom života, ktorého listy slúžia na uzdravenie národov. Nič z toho, čo bolo stratené, sa nevymyká Jeho vykupiteľskej moci. Súčasťou toho sú aj naše manželstvá. On obnovuje všetky veci, aby sme my mohli začať odznova.

Vaša minulosť je preč. Je zapísaná do análov času a mimo akéhokoľvek ľudského dosahu. Existuje však Nieкто, kto nepodlieha žiadnemu času a kto nie je viazaný žiadnymi našimi obmedzeniami. On je ten „Najvyšší a Vznesený, čo tróni večne.“ (Izaiáš 57:15) Boh dokáže vykúpiť prešľapy z vašej minulosti pri písaní príbehu vašej budúcnosti. V Božom kráľovstve bolesť včerajška nestojí v ceste potenciálu zajtrajška. Každý deň je nová Jeho milosť a Jeho sľuby čakajú na vás. On miluje – a túži po tom, aby sa nemožné veci stali vo vašom živote možnými.

„[On] nad to všetko môže urobiť omnoho viac, ako my prosíme alebo rozumieme pôsobením svojej moci v nás...“

(Efežanom 3:20)

Plodnosť, efektívnosť a naplnenie, ktoré Boh dokáže priniesť – vám ako jednotlivcovi a do vášho manželstva – siahajú omnoho ďalej, než si viete predstaviť. Spomeňte si na všetky tie sny, ciele a túžby, ktoré ste si spísali pre svoje manželstvo počas uplynulých dní a týždňov. Boh nechce naplniť iba túto vašu víziu. On chce nad to urobiť

omnoho viac. On chce prehĺbiť vašu intimitu a rozšíriť váš vplyv, aby váš manželský zväzok mohol byť miestom Jeho nebeského kráľovstva na zemi. On chce konať vo vás a cez vás radikálnym a bezprecedentným spôsobom. Možno ste sa pri čítaní predošlých kapitol neodvážili snívať. Odvážte sa snívať teraz!

Základným princípom života s Bohom je to, že hoci On nepotrebuje našu pomoc k uskutočneniu čohokoľvek, je otvorený pre naše partnerstvo a víta ho. Nevyžaduje našu pomoc, no chce, aby sme sa zapojili. Máme výsadu podieľať sa na uskutočňovaní nemožných vecí. Presne o to vás žiadame – to urobte pri novom začiatku vo vašom manželstve: usilujte sa o niečo, čo sa vám možno ešte aj v tejto chvíli zdá byť nemožné.

Jeden príbeh nám obzvlášť dáva nazrieť do toho, ako sa dajú uskutočňovať nemožné veci. Odohráva sa v pomerne nesľubnej chvíli ľudských dejín – v čase, keď sa ľudstvo vzoprelo voči Božiemu príkazu naplniť zem. Namiesto toho, aby rástli do počtu a množili sa, sa naši predkovia spojili a pokúsili sa vybudovať niečo svoje – snažili sa dostať na miesto v nebeskej oblasti – veľmi podobne ako sa o to pokúsili Adam a Eva v Edene. A možno ste už počuli o tom, ako Boh zasiahol pri Babylonskej veži.

„Hospodin však zostúpil, aby sa pozrel na mesto a vežu, ktorú stavali ľudia. Hospodin povedal: *Sú jeden národ a všetci hovoria jednou rečou. Toto je iba začiatok ich výčinov; teraz im už nič nezabráni uskutočniť všetko, čo si zaumienia.* Podme, zostúpme a zmätme im reč, aby sa medzi sebou nedorozumeli. Tak ich Hospodin odtiaľ rozptýlil po celej zemi a prestali stavať mesto.“

(1. Mojžišova 11:5–8; dôraz pridaný)

Tento projekt neinicioval Boh, ale keby Boh neprerušil ich prácu na tej stavbe, dokázali by ju uskutočniť, lebo tam boli prítomné dva faktory: *spoločný jazyk a zjednotený ľud*.² Ak tieto dva faktory zmocnili neposlušných ľudí k uskutočneniu niečoho takmer nemožného, o čo viac zmocnia ľudí, ktorí sú jedným telom v Kristovi?

Spoločný jazyk a spoločný zámer je základom vášho nového začiatku, vďaka ktorému budete môcť do svojho manželstva prijať „nad to všetko hojne“ od Boha. Preskúmajte oba tieto faktory a začnime tým spoločným jazykom.

2. deň

Jazyk neba

„...ústa hovoria to, čím je preplnené jeho srdce.“
(Lukáš 6:45)

V celej tejto knihe opakovane zdôrazňujeme dôležitosť toho, aby sme Bohu dovolili, aby najprv konal v našom srdci. Zmena prichádza vtedy, keď sa poddávame Jeho Duchu a podriaďujeme Jeho Slovu. Ako sme už povedali, zmena správania nie je náhradou za vnútornú premenu. Keď však začnete zažívať vnútornú premenu, začne sa postupne meniť aj váš vonkajší svet. Prvým dôkazom toho, že Boh koná svoje dielo vo vašom srdci, budú slová, ktoré začnú vychádzať z vašich úst.

V každej situácii, ktorej čelíme, máme na výber: budeme hovoriť jazykom neba alebo jazykom zeme? Zem hovorí o bezprostrednej realite. Nebo čerpá svoje slová z vyššieho Zdroja pravdy.

„Moje myšlienky nie sú vaše myšlienky a vaše cesty nie sú moje cesty — znie výrok Hospodina. Lebo ako nebesá prevyšujú zem, tak prevyšujú moje cesty vaše cesty a moje myšlienky vaše myšlienky. Lebo ako padá dážď a sneh z neba a nevráti sa ta, ale zavláží zem, zúrodní ju a dá jej vyklíčiť, vydá semeno na siatie a chlieb na jedenie, tak sa stane s mojím slovom, ktoré mi vyjde z úst. Nevráti sa ku mne naprázdno, pretože urobí to, čo som si želal, a dosiahne to, kvôli čomu som ho poslal.“

(Izaiáš 55:8-11)

Ak máme hovoriť Božím jazykom, musíme poznať Jeho Slovo. Ono bude premieňať našu víziu a bude nás viesť k videniu neviditeľného a k pomenovávaniu vecí, ktoré možno ešte ani nie sú. Bude premieňať naše výroky na nárečie viery, ktoré nespočíva iba v nejakej pozitívnosti alebo emocionálnom optimizme. Súvisí skôr s pevným uchopením toho, čo nám bolo slúbené.

Tu je niekoľko príkladov toho, ako sa líši jazyk neba a jazyk zeme:

Naša zem hovorí: „*Rozved' sa.*“

Nebo hovorí: „*Jednota.*“

Naša zem hovorí: „*Niet nádeje.*“

Nebo hovorí: „*Všetko je možné.*“

Naša zem hovorí: „*Odmietnutie.*“

Nebo hovorí: „*Prijatie.*“

Naša zem hovorí: „*Dlížš mi to!*“

Nebo hovorí: „*Dávam ti to bez podmienok.*“

Naša zem hovorí: „*Pomsta.*“

Nebo hovorí: „*Odpustenie.*“

Naša zem hovorí: „*Nie som tvoj sluha.*“

Nebo hovorí: „*Budem ti slúžiť.*“

Naša zem hovorí: „*Pohrdam tvojou slabosťou.*“
 Nebo hovorí: „*Vidím tvoj potenciál a moja láska prikrýva tvoju slabosť.*“

Naša zem hovorí: „*Neuspokojuješ moje potreby.*“
 Nebo hovorí: „*Chcem uspokojiť tvoje potreby.*“

Tieto slová sú možno už sami osebe inšpirujúce, no trvalý a zmocňujúci účinok majú vtedy, keď sú zakorenené v hlbšej pravde Božieho Slova. Povzbudzujeme vás, aby ste sa otvorili pre jazyk neba a aby ste sa naučili spájať Písmo s každým postojom a vyhlásením, ktoré prinášate do svojho manželstva. Ako Boží ľud vieme, že „toto naše terajšie ľahké súženie nám získa nesmierne bohatstvo večnej slávy, keďže nehľadíme na viditeľné, ale na neviditeľné; lebo viditeľné je dočasné, neviditeľné však večné.“ (2. Korintanom 4:17-18)

Smrť a život sú v moci jazyka a vierou môžeme povolávať k existencii dokonca aj veci, ktoré ešte nie sú očividné, ako keby už boli (pozri Príslovie 18:21 a Rimanom 4:17). Dovoľte Božiemu Slovu, aby formovalo váš svet.

Hovorenie pravdy

„...aby sme hovoriac pravdu v láske rástli v neho v každej veci, v neho, ktorý je hlavou, Kristus.“

(Efežanom 4:15; Roháčkov preklad)

Hovoriť jazykom neba vždy znamená hovoriť pravdu. No nie všetky spôsoby hovorenia pravdy sú správne. Hovoriť Božím jazykom znamená, že pravdu hovoríme v *láske*.

Mnohé manželské páry robia chybu v tom, že si navyknú na jeden z nasledujúcich dvoch extrémov: Niektoré manželské páry používajú Božie Slovo na napádanie alebo podceňovanie svojho partnera. Hovoria síce pravdu, ale

ich motiváciou je frustrácia, hnev, pomsta alebo urazenosť. Iní zase nechcú tomu druhému spôsobiť bolesť alebo vytvárať konflikty a tak potláčajú pravdu, ktorú je potrebné vysloviť a fungujú v povrchnej, falošnej láske. Postupom času to nevyhnutne u nich ústi do hlbokého pocitu sklamaní a urazenosti, ktorý nakoniec nejakým spôsobom vybuchne. Ani jeden z týchto prístupov nevedie k tomu, čo Boh zamýšľal – aby sme sa stávali stále viac podobnými Kristovi.

Ako manžel alebo manželka ste si vedomí slabostí svojho partnera do tej miery ako nikto iný. Toto svoje jedinečné poznanie môžete veľmi ľahko zneužiť na to, aby ste ho zranili, zahanbili alebo odsúdili. My sme však prijali vyššie povolanie, nie je to tak? My sme spravili záväzok, že budeme najväčšími služobníkmi nášho partnera a že budeme vyhľadávať to, čo je najlepšie pre neho. Naše slová pravdy môžu nášmu partnerovi pomôcť viac porásť do Kristovej podoby – nikdy však nebudeme hovoriť slová, ktoré majú večnú hodnotu, ak náš jazyk používame ako zbraň, ktorá zraňuje.

Ak chceme, aby naše manželstvo bolo zdravé, musíme adresovať deštruktívne alebo nesprávne správanie – na to však existuje správny čas a správne miesto. Už ste si niekedy všimli, že poukazovanie na nedostatky vášho partnera uprostred nejakej výmeny názorov nikdy nevedie k pozitívnej zmene? Obyčajne ho to skôr len podnieti k horšiemu správaniu a k zraňujúcim reakciám.

Keď máte pocit, že niečo potrebujete spolu prediskutovať, počkajte si na to, kým sa vy a váš partner najprv neutíšite. Ak ide o nejakú vážnu záležitosť, možno by bolo dobré, keby ste si dokonca naplánovali nejaké spoločné rande, počas ktorého budete môcť vyjadriť svoje

myšlienky v intímnejšom prostredí. Vytvoríte tým priestor, v ktorom vás váš partner bude skôr ochotný počúvať.

Ja (Lisa) si presne pamätám, že Boh mi raz povedal: „Lisa, ak chceš byť počutá, povedz to takým spôsobom, akým by si to sama rada počula.“ A k tomu by sme ešte radi dodali: „Povedzte to vtedy, keď by ste to sami chceli počuť.“ Počas konfliktu nie je ten správny čas na konštruktívnu kritiku. Svojho partnera usmerníte najlepšie vtedy, keď je uvoľnený a prístupný. Keď ste vyčerpaní, radšej takéto veci odložte na neskôr. Odpustite si, objímte sa navzájom a rozhodnite sa, že sa o tom znova porozprávate ráno.

Citlivé pravdy je nevyhnutné prinášať premyté láskou. Nikto nerád počúva o svojich zlyhaniach a chybách, ale ľudia, ktorí sú poučiteľní, profitujú z toho, že sú si vedomí toho, v ktorých oblastiach majú príležitosť porásť.

Predtým, než niekomu niečo poradíte, preskúmajte svoje motívy. Položte si otázku: *Motivuje ma k týmto slovám láska alebo to robím preto, lebo túžim po vlastnom prospechu alebo ochrane? Naozaj mi záleží na blahu môjho partnera alebo sa mu len chcem pomstiť za to, ako ma zranil?* Ak uprostred výmeny názorov prichádzate s odporúčaniami, ako sa ten druhý má správať, je pravdepodobné, že tie odporúčania majú svoj koreň v sebeckosti. Ved' vtedy len reagujete na to, aký máte zo svojho partnera pocit.

Hovoriť pravdu v láske je veľmi ťažké vtedy, keď ste emocionálne oslabení. Ak sa vám však podarí udržať si jazyk na uzde, stane sa jedna z týchto dvoch vecí: buď si uvedomíte, že ste nemali pravdu a budete vďační za to, že ste nič nepovedali alebo budete schopní pokojne a presne vyjadriť niečo, čo váš partner potrebuje počuť.

My sme sa naučili, že vždy je najlepšie, keď malé priestupky partnera prehliadame a zverujeme ich Bohu. No uvedomujeme si, že niektoré zranenia sú iba ťažko zabudnutelné. V prípade návykového, ničivého správania je dokonca nezdravé nevyjadrovať sa k tomu. Potreba osloviť niečo však ešte nie je oprávnením k zraňovaniu toho druhého.

Pravdu môžete hovoriť v láske, keď:

- Preskúmate svoje motívy vo svetle Božieho Slova.
- Konflikt riešite tak, že konfrontujete samotný problém a nie vášho partnera.
- Ovládajte svoj jazyk a nehovoríte deštruktívne veci.
- Ste milosrdní.
- Ste úprimní.
- Odpovedáte láskavo.
- Neustále ponúkate nádej.
- Hovoríte spôsobom, ktorým by ste chceli, aby ten druhý hovoril s vami.
- Si volíte slová, čas a miesto pre múdru konfrontáciu.³

Šalamún povedal: „Železo sa brúsi železom, charakter blížneho obrusuje človek.“ (Príslovia 27:17) V našich vzťahoch je miesto pre zbožné trenice a dokonca aj pre nezhody. Ak k nim pristúpime správne, tieto chvíle napätia podpora zbožný charakter v našom živote.

Je dôležité, aby ste oslovili veci, ktoré by mohli narušiť jednotu vo vašom manželstve. Malé zranenia sa môžu stať hlbokými ranami, ak ich správne neošetríme. Naš partner si možno veľa krát ani neuvedomuje bolesť, ktorú nám spôsobuje. Keď o problémoch hovoríme v Božej láske a z lásky jeden ku druhému, pomáha nám to rásť v jednote a stávame sa lepšími partnermi.

3. deň

Jazyky lásky

Doteraz sme hovorili o jazyku viac-menej v tradičnom zmysle a sústredili sme sa pri tom na slová, ktoré hovoríme a ako ich hovoríme. Teraz chceme našu pozornosť zamerať na niečo trochu iné a hovoriť o inom aspekte *spoločného jazyka*. Vo štvrtej kapitole sme sa zdieľali o tom, že naše manželstvá budú silnejšie, ak si uvedomíme, že náš partner nám možno nebude slúžiť tak isto, ako my slúžime jemu. Podobne to je aj v oblasti vyjadrovania a prijímania lásky – ľudia sú v tom odlišní. Výborná kniha, ktorá vám pomôže interpretovať rôzne dialekty lásky – je to kniha, ktorá veľmi obohatila náš vzájomný vzťah – volá sa *Päť jazykov lásky: Ako vyznávať vrúcny záväzok voči svojmu partnerovi* a napísal ju Gary Chapman.

Aby sme vám pomohli pochopiť, prečo je to také dôležité, použijeme ako príklad naše manželstvo. Mojimi (Lisinými) hlavnými spôsobmi prejavovania lásky sú kvalitný čas a skutky služby. To znamená, že hneď zo začiatku nášho manželstva som bola zaneprázdnená robením rôznych vecí (praním prádla, kladením dlažby, varením, upratovaním, starostlivosťou o deti, maľovaním a záhradkárčením), aby som Johnovi ukázala, ako veľmi ho milujem. Tiež som sa s Johnom pokúšala viesť hlboké, zmysluplné rozhovory ako spôsob trávenia kvalitného času a pritom som robila veci, ktoré sa podľa mňa všetky dali čítať ako *láska*.

Ja (John) som s Lisou v tomto nebol úplne zladený. Ja preukazujem lásku inak – cez fyzický dotyk a slová uistenia. Lisa varila vynikajúce jedlá, vytrhávala koberce a kládla dlažbu, no ja som z toho nepočul: „Milujem ťa.“ A zatiaľ

čo ja som jej úprimne vyjadroval povzbudzujúce slová a ponúkal jej fyzickú náklonnosť, ona ma tiež nepočula hovoriť: „Milujem ťa“. Bolo to ako keby sme obaja hovorili cudzím jazykom.

Ak manželstvo má byť zdravé, obaja ľudia by sa mali cítiť šťastní a milovaní. Všetci si zaslúžime, aby sme boli milovaní tak, aby sme to počuli a vnímali. Vo svetle tejto skutočnosti treba povedať, že nie je nič zlé na tom, keď tomu druhému dáte vedieť, kedy počujete niekoho vyjadrovať lásku. Povzbudzujeme vás a vášho partnera, aby ste zistili, ako každý z vás preukazuje lásku. Prečítajte si knihu Dr. Chapmana alebo si spravte bezplatný test na internetovej adrese 5lovelanguages.com (iba v angličtine, pozn. prekl.). Porozprávajte sa o výsledkoch, ktoré vám vyšli. Ako by vo vašom manželskom vzťahu mohlo vyzeráť hovorenie jazykom toho druhého? Najlepšie spravíte, ak tento rozhovor zrealizujete v láskavej a neútočnej atmosfére. Povedzte si navzájom veci, ako napríklad: „Cítim sa milovaný/á, keď ty...“ a potom to trošku viac rozvedte.⁴

Keď zámerne využívate slová a činy, ktoré presne zodpovedajú tomu, ako váš partner vyjadruje svoju náklonnosť, rozšíri sa tým slovná zásoba lásky vo vašom manželstve. To posilní základ, ktorý si budujete používaním jazyka neba a hovorenia pravdy v láske. Pospolu tieto faktory sformujú spoločný jazyk vášho manželstva.

Ďalej sa pozrieme na to, ako môžete budovať druhý aspekt, ktorý umožňuje aj nemožné: jednotu.

Pod poverením

Jedna z vecí, ktorú Ježiš často zdôrazňoval počas svojho pôsobenia na zemi, bola dôležitosť zotrúvania v jednote. Vezmite si napríklad príbeh, ktorý je zaznamenaný v Evanjeliu Jána. V noc, v ktorú bol Ježiš zradený, sa Ježiš modlil, aby sme žili v jednote:

„Neprosím však len za nich, ale aj za tých, ktorí skrze ich slovo uveria vo mňa; aby všetci boli jedno, ako ty, Otče, si vo mne a ja v tebe, aby aj oni boli v nás, aby svet veril, že si ma ty poslal. A slávu, ktorú si dal mne, dal som ja im, aby boli jedno, ako sme my jedno — ja v nich a ty vo mne, *aby boli tak dokonale jedno, aby svet poznal, že si ma ty poslal a zamiloval si si ich tak ako mňa*“

(Ján 17:20-23; dôraz pridaný)

Jednota poukazuje na Božiu slávu. Svedčí o moci vykupiteľského diela Jeho Syna. Hoci mnohí sa snažia obhajovať evanjelium logickými argumentmi alebo pôsobivými debatami, prvým a najlepším dôkazom Božej lásky k svetu je to, ako sa Jeho láska prejavuje uprostred Jeho ľudu.

Jednota oslovuje nielen ľudí, ktorí sú mimo Božieho kráľovstva; je na prospech aj nám. Práve na miesta, kde je jednota, prichádza Boh so svojím požehnaním (pozri Žalm 133). V tomto zmysle je jednota dvojitou hrozbou pre kráľovstvo temna: prináša Božiemu ľudu Božiu priazeň a zároveň núti stratených, aby si všimli lásku, ktorú Boh k nim má.

Nie je teda prekvapujúce, že nepriateľ bude robiť, čo len môže, aby v našom manželstve vytváral nejednotu – a akékoľvek sebeckto alebo strach, ktorý prechováame,

mu v jeho zámeroch iba napomôže. A keďže udržiavanie jednoty si vyžaduje, aby sme bojovali jednak proti nášmu nepriateľovi a jednak proti našej ľudskej prirodzenosti, je to tvrdá práca. Je k tomu potrebná milosť Božieho Ducha a vedomie jasného zámeru, ktoré presahuje momentálne ťažkosti. A presne s touto perspektívou sa ešte raz pozrieme na verš v Liste Efežanom 5:21:

„Navzájom sa podriad'ujte v bázni pred Kristom.“

V jednej z predošlých kapitol sme preberali roly, ktoré zohrávajú obaja manželia pri podriaďovaní sa jeden druhému ako nesebeckí služobníci. Teraz chceme vaše chápanie podriadenosti rozšíriť a ukázať vám, ako nám podriadenosť pomáha vytvárať jednotu.

Pozrime sa na to slovo a rozoberme si ho (v angličtine sa pre slovo *podriadenosť* používa slovo *submission*): predpona *sub* znamená „pod“ a *mission* je nejaká úloha, poverenie. Keď tieto dve slovká spojíte, dá sa z toho vyvodit' uzáver, že *submission* alebo *podriadenosť* znamená „pod tým istým poverením alebo na tej istej misii.“⁵ Už ste strávili dosť veľa času spisovaním cieľov vášho manželstva a vytváraním strategických krokov na ich dosiahnutie. Nech vám toto volanie k podriadenosti slúži ako pripomienka, že každý cieľ, ktorý máte pre svoje manželstvo, spadá pod konečný cieľ zjavovania Božej lásky a slávy. Obaja manželia spadajú pod autoritu tohto Bohom daného poverenia a to nás núti k budovaniu jednoty.

Táto perspektíva uschopňuje oboch manželov, aby boli silní vo svojom manželstve. Podriadenosť nevyžaduje, aby jeden partner bol silný a aby druhý bol slabý. Keďže manželstvo nesie v sebe náboj takejto úžasnej misie a poverenia, ktoré je omnoho väčšie ako ktokoľvek z nás; na budovanie silnej jednoty sú potrební dvaja silní

ľudia. Prosíme vás, pochopte, že keď používame slovo *silní*, nemyslíme tým na silu osobnosti alebo na fyzickú silu. Máme tým na mysli prínos pre manželstvo. Ako sme už predtým povedali, manželstvo nie je o panovaní; je o panstve. Je o zaberaní nových území a nie o chránení si svojho územia.

Existujú oblasti nášho manželstva, našej rodiny a širšieho vplyvu, v ktorých som ja (John) zručnejší ako Lisa. Ona mi v tých oblastiach s radosťou ustúpi a dá priestor. Podobne existujú oblasti, v ktorých je Lisa omnoho zručnejšia ako ja. V tých prípadoch zase ja s radosťou ustupujem a vytváram priestor pre jej názory a odborný pohľad. Sme zjednotení v tom istom poslaní a naše poverenie si vyžaduje, aby každý z nás ponúkol to najlepšie, čo má.

John vždy vynikajúco spravoval naše financie. Nikdy nemal problém veriť, že Boh sa postará o naše potreby a že požehná náš život. Každý dom, ktorý sme našli, našiel on. Keď prevzal na seba platenie účtov, bolo to ako keby som z pliec zhodila nejaký obrovský balvan. Ja som začala spravovať financie preto, lebo John bol veľa na cestách a keď bol doma, trávil veľa času v práci. Keď však videl, aká som z toho frustrovaná, ponúkol sa, že to znova vezme na seba. To, čo mňa hrozne zaťažovalo, bolo pre neho ľahké. Vynikajúco si počínal pri kúpe domu, auta a iných veľkých nákupoch. Tiež sa dokázal dobre priblížiť k našim chlapcom prostredníctvom súťaženía, hier a podobných aktivít.

Ja (Lisa) som sa na druhej strane zase starala o našu domácnosť a dom. Vždy som chcela, aby to bolo miesto, kde sa ako rodina stretávame k spoločným jedlám za rodinným stolom. Rada sýtím svoju rodinu a chcela som, aby chlapci k nám pozývali aj svojich priateľov. Chcela som tiež, aby naša rodina bola miestom, kde sa John bude môcť uvoľniť po návrate zo svojich ciest.

Zistite, v ktorej oblasti ste vy a váš partner najlepšie vystrojení k tomu, aby ste sa ujali vedenia. Učte sa ustupovať jeden druhému v oblastiach, v ktorých je obdarovaný ten druhý. Keď sa dobrovoľne poddáte vedeniu toho druhého v jeho silných oblastiach, budete schopní uskutočniť vaše spoločné poslanie.

4. deň

Priority

*„Dvom je lepšie ako jednému,
lebo majú dobrú odmenu za svoju námahu.“*
(Kazateľ 4:9)

Poslanie a priority nie sú to isté, no idú ruka v ruke. Pre udržiavanie jednoty je podstatné, aby ste sa dohodli na tých istých prioritách a dodržiavali ich.

Naše priority sú určované naším najvyšším cieľom: aby sme spoznávali a zjavovali Božiu lásku. Keďže toto je poslanie, ktoré zdieľa každý veriaci človek, všetci môžeme mať aj tie isté priority, hoci stratégie na ich realizáciu sa budú líšiť od jedného manželského páru k druhému a od jedného obdobia k druhému. Odporúčame vám, aby ste svoje priority vnímali takto:

1. *Boh.* Boh vlastne nie je „prvý.“ On je nado všetkým a vzťah s Ním je základom akéhokoľvek úspechu a vernosti v každej oblasti života. On by mal byť obsiahnutý a usadený v každej našej prioritě. Avšak kvôli tomu, aby to bolo úplne jasné, prideliujeme Mu prvé miesto na tomto zozname. Ak by sme to teda mali vyjadriť ešte inak, Boh je úplne v popredí.

Avšak náš vzťah s Bohom a veci, ktoré pre Neho konáme, nie sú to isté. Duchovných služobníkov a iných ľudí, ktorí slúžia v zbore, niekedy láka dielo služby povýšiť nad svoju rodinu. Prosíme vás, aby ste nedovolili, aby sa vaša rodina stala obeťou takéhoto pokriveného názoru.

2. *Partner.* Aj tento bod má potenciál pre nepatrné, no zároveň príliš nákladné pokrivenie. Vaše deti sú dôležité, no nemali by ste sa o ne starať do tej miery, že zanedbávate svojho partnera. Vaše deti jedného dňa dozrejú a odídu z vašej starostlivosti, no so svojim partnerom ste uzavreli celoživotnú zmluvu. Uistite sa, že svoj spoločný život budujete tak, že keď vaše deti odídu z domu, vy dvaja aj tak zostanete najlepšimi priateľmi.
3. *Deti.* Presné detaily miery, do ktorej je každý partner zaangažovaný do výchovy svojich detí a akú v nej zohráva rolu, sa budú líšiť od jedného obdobia k druhému a obzvlášť podliehajú ďalšej priorite vášho života – vášmu povolaniu. Ak jeden z vás alebo obaja pracujete mimo svojho domu, budete mať zodpovednosti v ďalších oblastiach práce alebo duchovnej služby. Ak naplnenie vášho povolania v súčasnosti znamená, že ste doma so svojimi deťmi, náš rozdiel medzi touto prioritou a tou ďalšou pre vás neplatí. Ale ako to povedal C.S. Lewis: „Staráť sa o domácnosť je tou najvyššou kariérou.“
4. *Povolanie.* K vášmu povolaniu patrí v podstate všetko na tomto zozname – a všetko vo vašom živote. No znova si kvôli vyjasneniu vecí obmedzíme rámeček tohto pojmu. Keď hovoríme o „povolanií,“ hovoríme o tom, k čomu vás a vášho partnera povolal Boh –

čo máte robiť vo sfére verejnej správy, podnikania, zdravotníctva, vzdelávania, duchovnej služby, umenia, médií alebo kdekoľvek inde.

V našom manželstve ide zhodou okolností o oblasť, ktorú máme spoločnú, no u mnohých párov je to tak, že obaja partneri nepracujú, ani neslúžia v tej istej sfére spoločnosti. Ak je to tak aj u vás, napriek tomu sa môžete zaujímať o prácu toho druhého a poskytovať jeden druhému výraznú pomoc. Ako to vyjadril Šalamún – ak dvaja spolupracujú, majú dobrú odmenu za svoju prácu alebo ako hovorí iný preklad, jeden druhému môžu dopomôcť k úspechu.

5. *Odpočinok.* Sviatočný deň odpočinku nariadil Boh, nie človek. Keď odpočívame, všetky ostatné priority prekvitajú. Boh chce, aby sme do nášho života zakomponovali pravidelný odpočinok a rekreáciu – a tieto dve veci nie sú to isté, ako nečinnosť. Odpočívame tak, že si spravíme čas na veci, ktoré nás obnovujú duchovne, fyzicky a emocionálne. V manželstve je dôležité, aby sme si našli spôsoby, ako môžeme odpočívať spoločne a nielen osamote. Pre nás to znamenalo, že sme hľadali, čo máme spoločné, čo nás oboch baví spolu robiť, napríklad trávenie času v prírode pri rozhovoroch o našich snoch pre rodinu a službu. Učiť sa spolu odpočívať a zabávať je súčasťou spájania dvoch životov do jedného.

6. *Komunita, spoločenstvo.* V príliš mnohých manželstvách žijú manželia a manželky úplne oddeleným sociálnym životom. A hoci je dôležité, aby muž aj žena mohli stráviť čas len so svojimi priateľmi a aby budovali priateľstvá aj s inými ľuďmi, než len so svojím partnerom, v zdravom manželstve je sociálny život oboch partnerov prepojený. Naši priatelia

zohrávajú významnú rolu v tom, že nás povzbudzujú, podporujú a posilňujú. Keďže sme jedným telom, mali by sme mať veľa priateľov, ktorí poznajú a milujú nás oboch.

Nevieme asi dostatočne zdôrazniť, aké rozhodujúce je mať priateľov, ktorí žehnajú vášmu manželskému zväzku. My máme obaja priateľov, ktorí v našom živote zohrávajú rôzne roly. Ja (John) mám priateľov, s ktorými hrávam golf a s ktorými zdieľam iba zábavu. Tiež mám priateľov, s ktorými hrávam golf, pred ktorými ale tiež môžem vyliat' celé svoje srdce a dušu. Muži, s ktorými zdieľam svoje výzvy a slabosti, milujú aj Lisu, aj mňa.

Keďže môj (Lisin) život je naozaj plný a nehrávam golf, za priateľov mám iba niekoľko spriaznených duší, ktoré ma vyzývajú ešte viac rásť v každej oblasti lásky. Sú to ženy, ktoré chápu jedinečné výzvy, s ktorými sa stretávam vo svojom živote a manželstve. Niektoré z nich sú mojimi najlepšimi priateľkami uprostred výziev, s ktorými sa stretávame v duchovnej službe a s inými sa zasa najradšej radím uprostred konfliktov vo vzťahoch. Všetky si ich ceníme viac ako zlato.

Je niekoľko ľudí, ktorí boli našimi priateľmi v minulosti, od ktorých sme sa ale nakoniec museli vzdialiť. Preferovali jedného z nás na úkor toho druhého a nepomáhali nám rozvíjať jednotu v našom manželstve. Ak nejaký priateľ nestojí za vami obomi, nerozvíjajte s takým človekom vzťah. Nevyhnutne to povedie k rozdeleniu vo vašom vzťahu.

Zvoľte si lásku

„Ako vyvolení Boží, svätí a milovaní, vezmite na seba milosrdný súcit, dobrotivosť, pokoru, miernosť, trpezlivosť, navzájom sa znášajte a odpúšťajte si, najmä ak by mal niekto niečo proti niekomu. Ako Pán odpustil vám, tak aj vy odpúšťajte druhým! Nadovšetko sa však odejte láskou, ktorá je zväzkom dokonalosti.“
(Kološanom 3:12-14; dôraz doplnený)

Láska je zväzkom dokonalosti – teda tým, čo nás harmonicky spája. Je základom jednoty, naozaj kľúčovým prvkom k tomu, aby sme dokázali vidieť nemožné veci.

V Efežanom 5:28 Pavol hovorí, že „manželia by mali milovať svoje manželky.“ Slovo mali by zdôrazňuje, že to je veľmi silná povinnosť. No väčší princíp, ktorý je v tom zahrnutý – a je to princíp, ktorý sa týka oboch, aj manžela, aj manželky – je ten, že sa máme navzájom milovať bez ohľadu na to, ako sa cítime.

Naša kultúra znázorňuje lásku ako pocit, ktorý sa nedá ovládať a na ktorý sa dá iba reagovať. Ak cítime lásku, správame sa ako ľudia, ktorí sú zamilovaní.

Netrvá dlho, kým zistíme, že pocity lásky nemáme úplne vždy, ale láska je rozhodnutie. Boh sa rozhodol, že nás bude milovať. Ak sa rozhodneme milovať, pocity budú nakoniec sprevádzať naše činy. Činy viery – ako napríklad preukazovanie lásky aj bez zjavných pocitov – dokážu prenášať hory.

Boh túži po tom, aby požehnával naše činy. Dietrich Bonhoeffer povedal: Nie láska je živnou pôdou manželstva, ale manželstvo je živnou pôdou pre lásku.

Manželstvo môže byť živnou pôdou vašej lásky jedine vtedy, keď vaše emocionálne a duchovné naplnenie bude pochádzať zo spoločenstva s Božím Duchom. Keď sa spoliehame na nesprávny zdroj – na zdroj našej vlastnej sily – naša láska zlyhá hneď, ako zakúsi neprítomnosť pocitov. Ale ak sme zakorenení v Božej láske, naše činy lásky nás dokážu udržať v jednote aj vtedy, keď naše pocity ochabujú.

Nemýľte sa. Zámerom manželstva nie je, aby v ňom neboli žiadne pocity. Ale ako to vyjadril **C.S. Lewis**:

„Pre všetkých nás platí jedno dokonale jednoduché pravidlo. Nestrácajte čas trápením sa nad tým, či „milujete“ svojho bližneho; správajte sa tak, ako keby ste ho milovali. Hneď, ako to začnete robiť, objavíte jedno z veľkých tajomstiev. Keď sa správate tak, ako keby ste niekoho milovali, za krátky čas ho začnete milovať.“⁶

Lásku voči svojmu partnerovi môžete naďalej preukazovať aj vtedy, keď voči nemu necítite žiadne city lásky. Môžete sa rozhodnúť, že mu budete slúžiť, že sa s ním budete tešiť a podporovať ho. Keď je váš život zladený s láskou, vaše emócie nakoniec potvrdia to, čo už vidieť vo vašich činoch.

5. deň

Pomôžte vyniknúť tomu najlepšiemu

„Kristova láska robí cirkev celistvou. Jeho slová vyzdvihujú jej krásu. Všetko, čo robí a hovorí má jeden zámer – aby vyniklo to najlepšie z nej...“

(Efežanom 5:26-27; preklad anglickej parafrázy The Message)

„Múdra žena,“ napísal Šalamún, „si buduje dom.“ (Príslovia 14:1) A keďže múdre ženy budujú svoj dom, múdri muži budú budovať svoju ženu! Keď sa navzájom budujeme, pre svojho partnera sme vzorom Kristovej podoby. Objavovanie toho najlepšieho, čo má Boh pripravené pre naše manželstvo znamená, že si navzájom pomáhame v tom, aby u toho druhého vyniklo to najlepšie.

Naša láska k partnerovi je vyjadrením partnerstva s neбом, je to zjednotenie sa s Božou náklonnosťou voči nemu. Boh nedefinuje vášho partnera podľa jeho alebo jej slabostí, ale podľa Jeho milosti a lásky. Boh oslovuje potenciál vášho partnera a pozýva vás, aby vy ste to robili tiež.

Ako sme už spomínali, keď bola Lisa ešte malé dievčatko, kvôli rakovine stratila jedno svoje oko. Kvôli tomu mala obrovský strach vždy, keď sa mala postaviť pred nejakú skupinu ľudí. Ja (John) som vedel o Lisinom strachu, ale tiež som vedel, že Boh ju obdaril výnimočnou múdrosťou.

Keď som bol mládežnícky kazateľ, z času na čas som hovorieval Lise, že by som chcel, aby sa prihovarila dievčatám v tej mládežníckej skupine. „Úplne iste nie!“, protestovala. „Ja nie som súčasťou balenia. Zbor zamestnal teba ako mládežníckeho kazateľa a nie mňa.“

Ja som si jej námietky obyčajne vypočul s tým, že som vedel, že ich príčinou je strach a nie túžba búriť sa proti používaniu Božieho daru v jej živote. Ona sa naozaj bála verejne hovoriť, no kedykoľvek to spravila, ľudia za mnou prichádzali po bohoslužbách a hovorili mi, ako hlboko sa ich jej poslanstvo dotklo. Keď teda protestovala, ja som na to zvykol odpovedať: „Stačí ak budeš pripravená, keď ťa dnes večer vyvolám.“

Ja (Lisa) som si myslela, že John ma chce pretvoriť na niekoho, kým ja nie som. On vedel, že mladé dievčatá v mládeži potrebujú mať vo svojom živote nejaký ženský hlas, no ja som sa cítila úplne neschopná. Neuvedomovala som si, že okrem toho, že pre ne hľadal nejaký vzor, snažil sa tiež vytvárať prostredia, v ktorých by sa mohlo rozvíjať moje obdarovanie. On videl vo mne niečo, čo som ja v sebe vidieť nedokázala. A hoci som niekedy strávila celú noc tým, že som prosila Johna, aby ma nenútil verejne hovoriť, on ma nikdy neprestal posúvať na miesta, na ktorých Boh nechal vyniknúť to najlepšie vo mne. V tom čase som to nenávidela. Keď sa však dívam späť, je úplne zrejmé, že on má láskyplne tlačil k prekonávaniu mojich strachov a obmedzení.

Presne tak, ako John pomáhal mne, aj ja som rôznorodým spôsobom prepožičiavala svoju silu jemu. Počas našich prvých spoločných rokov som veľmi aktívne editovala jeho knihy a starala sa o to, aby boli presným vyjadrením jeho srdca. Veľa z toho, čo sme mali spolu príležitosť uskutočniť v rámci našej služby, sa udialo preto, lebo láskyplne posúvali jeden druhého k rastu.

Možno ste sa vy a váš partner ešte nenaučili, ako môžete pomáhať tomu druhému, aby z neho vyniklo to najlepšie. Možno ste sa dokonca začali k sebe správať úplne opačne

a využívali ste svoju pozíciu intimity a vplyvu na to, aby ste jeden druhého ničili. Dnešok môže byť dňom nových začiatkov. Môžete začať vytvárať nový štandard.

Nikdy nie je príliš neskoro na to, aby ste začali odznova. Ak sa chcete naučiť pomáhať vynikať tomu najlepšiemu vo vašom partnerovi, vyhradte si, prosím, nejaký oddelený čas a miesto a modlite sa za to spolu so svojím partnerom. Povedzte Bohu toto:

Nebeský Otče,

činíme pokánie z toho, že sme zle zaobchádzali s tou jednotou, ktorú si Ty medzi nami vytvoril. Naše manželstvo je Tvojím majstrovským dielom a my sme sa oň nestarali s takou úctou, akú si zaslúži. Ďakujeme Ti za Tvoje nové milosrdenstvo nad našimi životmi, ktoré nám dáva možnosť nového začiatku. Duchu Svätý, prosíme Ťa, aby si nám dal milosť, ktorú potrebujeme k tomu, aby sme toho druhého vnímali cez Tvoju lásku. Daj nám lepšie pochopiť to, ako sa môžeme jeden z druhého tešiť a navzájom si slúžiť. Daj nám oči, ktorými by sme dokázali vidieť dary a silné stránky, ktoré Ty chceš vyzdvihovať u každého z nás a ukáž nám, ako sa môžeme pridať k Tvojmu dielu. Veríme, že spolu sme lepší, ako keď sme osamote. Chceme vrásť do plnosti toho, čo Ty zamýšľaš pre naše životy a pre náš manželský zväzok ku Tvojej sláve.

V mene Ježiš, amen.

Ďalším krokom sú vyjadrenia, ktoré každý z vás môže predniesť priamo svojmu partnerovi. Pozrite sa tomu druhému do očí a povedzte tieto slová:

Manžel:

Odpusť mi, že som používal svoje silné stránky na to, aby som ťa deptal a ubíjal. Odpusť mi, že som nevyzdvihoval tvoje cnosti, tvoju krásu, tvoju múdrosť a tvoju láskavosť. Odpusť mi, že som nevytváral prostredie, v ktorom by si mohla prekviatať. Odpusť mi moju sebeckosť v našich rozhovoroch, pri našich spoločných chvíľach a v našej posteli. Verím, že Boh môže uzdraviť, obnoviť a osláviť naše manželstvo. Verím, že ty a ja dokážeme všetko skrze Toho, ktorý nás posilňuje. Ujmeme sa panstva, budeme sa množiť a spolu budeme plodní v mene Ježiš.

Manželka:

Odpusť mi, že som svoje silné stránky používala na to, aby som poukazovala na tvoje slabosti. Odpusť mi, že som ťa zneuctovala a že som v našich rozhovoroch bola sebecká. Odteraz budem svoje slová používať na to, aby som budovala tvoj život. Odpusť mi chvíle, keď som nebola bezpečnou ochrankyňou tvojho srdca. Verím v teba a verím v nás. Verím, že Boh môže spraviť všetky veci nové. Rozhodujem sa, že ťa budem milovať a že ti budem odpúšťať. Toto je nový deň, ktorý je plný milosti a pravdy. Znova sa milujme a snívajme spolu.

Drahí priatelia, veríme, že to najlepšie je ešte len pred vami. Z Božej milosti môže vaše dedičstvo, vaša intimita a váš vplyv prekonať všetky vaše nádeje a očakávania. V jednote navzájom a v moci a inšpirácii Ducha Svätého začnete písať príbeh, ktorý bude vyjadrením Kristovej lásky na zemi – a ktorý bude potešením pre Toho, ktorý tróni na nebesiach.

Poslanie začať odznova je prejavom dôvery. Toto nie je príležitosť, ktorá sa v živote vyskytne iba raz; je to možnosť, ktorú budete mať vždy, kým len bude trvať život. *Začať*

odznova znamená, že žijeme v prítomnosti, vzdávame sa našich včerajškov a svoje srdce upierame k tomu, čo ešte len príde.

Všetky veci, ktoré sme tu rozoberali, zostanú len dobrými myšlienkami pokým naše manželstvá nezveríme Tomu, ktorý jediný je definitívne schopný. Júda 1:24-25 sa stretávame so zjavením všetkého toho, čo by mohlo prísť:

„Tomu však, ktorý vás môže uchrániť pred pádom a nepoškrvnených postaviť s plesaním pred svoju slávu, jedinému Bohu, nášmu Spasiteľovi skrze Ježiša Krista, nášho Pána, sláva, veleba, moc a vláda pred všetkými vekmi teraz i na všetky veky. Amen.“

Boh je náš opatrovník. Jedine On dokáže naše manželstvo presunúť preč z akejkoľvek ríše tieňov. On nám zveruje radosť a slávu manželstva, aby sme mohli osláviť Jeho. Naše životy sú živým, dýchajúcim posolstvom pre ostatných, ktorí sledujú, či sa správne milujeme a rastieme.

„Pozri, ved' zima prešla,
dážd' ustal, odtiahol preč.
Kvety sa zjavujú na zemi,
čas spevu sa priblížil...“

(Pieseň Šalamúnova 2:11-12)

Stíšenie 1. deň

OČAKÁVAJTE VEĽKÉ VECI

„Napriek tomu verím, že uzriem Hospodinovu dobrotu v krajine živých. Očakávaj Hospodina! Bud' silný! Nech je pevné tvoje srdce. Očakávaj Hospodina!“

(Žalm 27:13-14)

Váš nebeský Otec vás a vášho partnera intenzívne miluje. Chce, aby vaše manželstvo bolo úspešné. On dokonca „čaká, aby sa zmiloval nad vami, a vstáva, aby vás omilostil.“ (Izaiáš 30:18)

Otázkou je, aké očakávania máte teraz na svoje manželstvo? Za aké Bohom inšpirované možnosti sa teraz modlíte a veríte, že vám ich dá?

Veďte si čas na rozjímanie o tom, čo Božie Slovo hovorí o očakávaníach.

„Keď si robil divy, neočakávali sme ich a zostúpil si, pred tebou sa vrchy rozliali. Od vekov nebolo počuť ani slýchať, ani oko nevidelo, žeby iný boh okrem teba urobil niečo pre toho, kto v neho dúfa.“

(Izaiáš 64:2-3)

„Výklad tvojich slov osvecuje, neskúsených robí rozumnými. Dychtivo otváram ústa, lebo túžim po tvojich prikázaniach. Obráť sa ku mne, zmiluj sa nado mnou, ako robíš tým, čo milujú tvoje meno.“

(Žalm 119:130-132)

„Požehnaný Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista, ktorý nás podľa svojho veľkého milosrdenstva vzkriesením Ježiša Krista z mŕtvych znovuzrodil pre živú nádej, pre nehynúce, nepoškrvené a nevädnuce dedičstvo pripravené v nebesiach pre vás.“

(1. Petra 1:3-4)

„Preto Hospodin čaká, aby sa zmiloval nad vami, a vstáva, aby vás omilostil, veď Hospodin je Bohom práva. Blahoslavení sú všetci, čo ho očakávajú.“

(Izaiáš 30:18)

V skorších kapitolách tejto knihy sme rozoberali nebezpečenstvá nerealistických očakávaní. Čo by ste na základe toho, čo ste sa naučili z týchto veršov, povedali, že je prínosom správnych očakávaní?

Najlepšie očakávania sú tie, ktoré sú formované poznaním Božích sľubov, Božieho charakteru a Božieho plánu.

Nič nie je pre Boha príliš ťažké alebo nemožné. Prečítajte si 1. Mojžišovu 18:13-14; Matúša 19:26; Marka 9:23-24; Lukáša 1:36-37; Efežanom 3:20. Čo vám Pán ukazuje o Jeho nesmiernej moci a schopnosti?

*„Hľa, robím čosi nové, teraz to klíči, či to nebadáte?...“
(Izaiáš 43:19)*

Slúžime Bohu, ktorý robí všetko nové. Chcete, aby niečo vo vašom manželstve bolo obnovené? Potrebujete novú lásku, nové sny, novú jednotu alebo novú intimitu? Môžete *očakávať*, že váš Otec spraví niečo nové, keď Ho o to požiadate. Zapíšte si, čo by ste radi videli obnovené a potom sa modlite a odovzdajte to Bohu.

Stíšenie 2. deň

HOVORTE ŽIVOT

*„Slová sýtia myseľ tak, ako ovocie nasycuje žalúdok;
dobré slová dokážu tak uspokojiť ako dobrá úroda.
Slová zabíjajú a slová dávajú život; sú buď jedom
alebo ovocím – je to na vás.“*

(Príslovia 18:20-21; preklad anglickej parafrázy
The Message)

Jazyk zeme alebo jazyk neba – ktorým z nich obyčajne hovoríte častejšie? Zatiaľ čo ten prvý prináša smrť, ten druhý prináša život. V každej situácii, v ktorej sa nachádzate, sa môžete rozhodnúť, či budete hovoriť jedným alebo druhým jazykom. Ako to vyjadruje **Jimmy Evans**:

„Komunikácia slúži ako most, ktorý spája životy dvoch ľudí a umožňuje otvorený prístup k mysli a srdcu druhého človeka. Komunikácia v manželstve nie je iba dôležitá, ale nesmierne podstatná. ...Slová majú neuveriteľnú moc – moc zraňovať alebo uzdravovať, ničiť alebo budovať. Musíme sa vedieť dostatočne ovládať, aby sme používali slová, ktoré budujú, posilňujú, povzbudzujú a uzdravujú.“⁷

Ako sme si hovorili, všetko má svoj čas – je čas na hovorenie a čas na to, aby sme boli ticho. Zastavte sa a zamyslite sa: Kedy je úplne *najnevhodnejší* čas na adresovanie nejakého problému u vášho partnera? Kedy je tá *najvhodnejšia* chvíľa? Prečo?

Stručne popíšte najnáročnejšiu situáciu, ktorú spolu so svojím partnerom práve teraz riešite. Aké negatívne „chod do...“ slová a frázy sa vám zvyknú vyšmyknúť z úst, keď sa o tom probléme spolu rozprávate?

Zastavte sa a modlite sa: „Duchu Svätý, ja už nechcem hovoriť negatívne slová. Prosím ťa, aby si mi pomohol odstrániť strach a hnev z môjho slovníka. Daj mi pozitívne slová života – jazyk neba – aby som hovoril/a o našom manželstve vo viere. V mene Ježiš.“

Svoj slovník v jazyku neba môžete rozširovať tak, že budete rásť vo svojom poznávaní Božieho Slova. Pozorne si prečítajte nasledujúce texty. Potom si napíšete jedno alebo viac pozitívnych vyhlásení, ku ktorým vás inšpirujú tieto verše a ktoré môžete pravidelne vyslovovať nad svojím manželstvom. Pri prvom texte uvádzame aj príklad.

TEXTY Z PÍSMA	ČO HOVORÍ JAZYK NEBA
Príslovia 5:18-19	„Spolu so svojím partnerom sa bude-me radovať aj sexuálne jeden z druhého a budeme uspokojení po všetky dni nášho života.“
Efežanom 4:15 a 29	
Efežanom 4:26-27	
Efežanom 5:21-33	
Filipänom 2:3-5	
Žalm 133	
1.Korintňanom 13:4-8	

Stíšenie 3. deň

HOVORENIE JAZYKOM SVOJHO PARTNERA

„Z celej sily sa usilujte žiť životom lásky ako keby váš život na tom závisel – lebo to naozaj tak je...“

(1. Korint'anom 14:1; preklad anglickej parafrázy
The Message)

Láska má veľa jazykov. Váš partner hovorí jedným z nich najplynulejšie a je pravdepodobné, že vy sa dokážete najlepšie vyjadrovať iným z nich. **Dr. Gary Chapman**, autor knihy *Päť jazykov lásky*, vysvetľuje:

„Váš emocionálny jazyk lásky a jazyk vášho partnera sa môžu tak od seba líšiť, ako čínština od angličtiny. Bez ohľadu na to, ako veľmi sa snažíte vyjadrovať lásku v angličtine, ak váš partner rozumie iba čínštine, nikdy nepochopíte, ako sa máte navzájom milovať. ...Ak máme byť efektívnymi komunikátormi lásky, musíme byť ochotní učiť sa spoznávať primárny jazyk lásky nášho partnera. Môj uzáver je, ...že v podstate existuje päť emocionálnych jazykov lásky – päť spôsobov, ktorými ľudia vyjadrujú a chápú emocionálnu lásku.“⁸

Podľa Dr. Chapmana sú tými piatimi jazykmi lásky slová uistenia, kvalitný čas, dary, praktická služba a fyzický dotyk. Mnohí partneri, vrátane nás, zistili, že obaja majú svoj primárny a sekundárny jazyk lásky. Ako sme už spomínali, o svojich jazykoch lásky sa viac môžete dozvedieť prostredníctvom informácií, ktoré sú dostupné na internetovej stránke Dr. Chapmana alebo v jeho knihe.

Úlohu, ktorú vaše jazyky lásky zohrávajú v dynamike vášho manželstva, môžete pochopiť pri odpovediach na tieto otázky: *Čo robí môj partner, pri čom sa cítim najviac milovaný/á? Čo nerobí alebo čo zanedbáva, čo ma naozaj veľmi zraňuje? Čo najčastejšie žiadam od svojho partnera: slová povzbudenia alebo uznania, spoločné chvíle, špeciálne dary, fyzickú náklonnosť alebo pomoc v domácnosti? Akým spôsobom ja pravidelne vyjadrujem svoju lásku svojmu partnerovi? Zapište si svoje myšlienky a dojmy.*

Teraz tie isté otázky zodpovedzte z pohľadu vášho partnera. Kde vidíte najmarkantnejšie rozdiely?

Boli ste si vedomí rozdielov medzi tým, ako vy a váš partner vyjadrujete svoju lásku? Ak áno, ako vám toto pomohlo vo vašom manželstve? Ak nie, vidíte teraz, že toto vo vašom vzťahu viedlo k problémom a nedorozumeniam?

Porozprávajte sa so svojím partnerom o tom, ako každý z vás vyjadruje a prijíma lásku. Spýtajte sa svojho partnera:

„Akými tromi praktickými spôsobmi môžem v tvojom jazyku vyjadrovať, že ťa milujem?“ Sem si zapíšte jeho odpoveď.

Vyhradte si dnes nejaký čas na to, aby ste sa s Duchom Svätým porozprávali o tom, ako by ste mohli čo najlepšie svojmu partnerovi vyjadrovať svoju lásku. Nikto vášho partnera nepozná lepšie, ako On!

Stíšenie 4. deňSTANOVTE SI PRIORITY VO
SVOJOM ŽIVOTE

„Napomínam vás však, bratia, menom nášho Pána Ježiša Krista, aby ste hovorili jednomyselne a neboli medzi vami roztržky, ale aby ste boli zjednotení v tom istom zmýšľaní i úsudku.“

(1. Korint'anom 1:10)

V jednote je taká veľká sila! Naše vzájomné zjednotenie je Božím spôsobom zjavovania Jeho lásky tým, ktorí Ho ešte nepoznajú. Nikde inde nemáme možnosť dospieť k takému hlbokému zjednoteniu ako práve v manželstve. Po prečítaní druhej kapitoly tejto knihy ste si vytvorili spoločnú víziu a ciele pre svoje manželstvo. Keď sa teraz blížíme k záveru našej cesty v rámci *Príbehu manželstva*, povzbudzujeme vás, aby ste sa zamysleli nad každodennými prioritami, ktoré vaše poslanie podporia.

Tou „prvou“ a najdôležitejšou prioritou vo vašom živote je váš vzťah s Bohom. Prečo je také podstatné, aby ste Jeho postavili na prvé miesto vo vašom živote a ako podľa vás vyzerá, keď si Ho človek ctí vo všetkom? Ako zdravý vzťah s Bohom pozitívne ovplyvňuje vaše manželstvo, rodinu, prácu a všetko ostatné vo vašom živote?

Napĺňanie Bohom stanoveného poslania a cieľov znamená, že si zoradíte svoje priority v tomto poradí – partner, deti, povolanie, odpočinok, komunita. Zastavte sa na chvíľu a modlite sa: „Pane, sú moje priority poprehadzované? Ak áno, kde? Komu alebo čomu venujem príliš veľa pozornosti? Koho alebo čo zanedbávam? Čo môžem prakticky spraviť pre to, aby som získal a udržal si správne poradie svojich priorít?“ Zapište si tie vnemy a kroky, ktoré vám On zjaví.

Spravili ste záväzok, že svojho partnera budete podporovať a radovať sa z neho po zvyšok svojho života. Deti odchádzajú z domu, kariéry sa menia a priateľstvá prichádzajú a odchádzajú, avšak vaše manželstvo je zmluva, ktorá sa týka každého obdobia vášho života.

Ak by ste mali vychádzať zo súčasného stavu vášho vzťahu, máte so svojím partnerom nábeh k tomu, aby ste skončili svoj život ako najlepší priatelia? Investujete do podpory povolania a kariéry toho druhého?

Aké konkrétne zvyky vo vašom manželstve sú vyjadrením toho, že si toho druhého ceníte a ktoré podporujú vašu jednotu? Podkopávajú nejaké vaše postoje alebo činy vašu jednotu?

Prečítajte si Kazateľa 4:9 a Kološanom 3:12-14. Potom sa modlite túto modlitbu:

„Bože, Ty si vyvolil môjho manžela a mňa k tomu, aby sme boli svätí a Tvoji milovaní. Skrze svojho Ducha mi daj milosť k tomu, aby som svojmu partnerovi preukazoval/a milosrdenstvo, láskavosť, pokoru, nežnosť a trpezlivosť. Pomôž mi vylepšiť život môjho partnera slovami aj skutkami. Verím, že spolu sme na tom lepšie, ako keby sme žili osamote, pretože si navzájom môžeme pomáhať uspieť. Daj nám múdrosť k múdreému zoradeniu priorít, aby sme mohli poznať lepšie Teba a aby sme si mohli dobre slúžiť navzájom. V mene Ježiš. Amen.“

Stíšenie 5. deň

ABY MOHLO VYNIKNÚŤ TO NAJLEPŠIE

*„...Čo najlepšie využite každú príležitosť'. Bud'te milostiví vo svojej reči. Cieľom je, aby pri rozhovore s inými ľuďmi **vyniklo to najlepšie z nich**, aby ste ich nezhadzovali a nevynechávali.“*

(Kološanom 4:5-6; preklad anglickej parafrázy
The Message)

Ako manžel a manželka ste spolu s vaším partnerom jedno. To znamená, že všetko spolu zdieľate. Keď je úspešný váš partner, je to aj váš úspech. Keď je váš partner naplnený a produktívny, môžete prežívať naplnenie a produktivitu aj vy sami. Keď pomáhate svojmu partnerovi, aby u neho vyniklo to najlepšie z neho, vyniká to najlepšie aj u vás. Presne tak sa Ježiš správa k nám, k Jeho Neveste. Písmo hovorí: „Kristova láska robí cirkev celistvou. Jeho slová vyzdvihujú jej krásu. Všetko, čo robí a hovorí, má jeden zámer – aby vyniklo to najlepšie z nej...“ (Efežanom 5:26-27; preklad anglickej parafrázy The Message)

Takže, aké je obdarovanie vášho partnera? V čom je talentovaný/á a aké má silné stránky? Zamyslite sa nad tým, v čom je naozaj dobrý/á, čo rád/a robí a čo ho/ju najviac naplňa. Za čo ho/ju iní ľudia neustále chvália a za čo mu/jej ďakujú?

Dary, talenty a silné stránky, ktoré vidím u svojho partnera, sú...

Ak váš partner v kontexte svojho zamestnania alebo služby tieto silné stránky už používa v prospech iných, ako môžete podporiť vašeň a záväzky vášho partnera tak, aby ďalej rástli? Ak vidíte, že váš partner má nejaký talent, ktorý ešte nevyužíva, vedeli by ste si predstaviť (alebo vedeli by ste vytvoriť) prostredie, v ktorom by sa ten dar mohol rozvíjať?

„A pozorujme sa [a venujme dôsledný, neustály záujem sledovaniu sa] navzájom tak, že budeme tvorivo premýšľať o tom, ako sa môžeme navzájom povzbudzovať [stimulovať a podnecovať] k láske a k dobrým skutkom [a k cnostným činnostiam]...“

(Židom 10:24; preklad rozšíreného anglického prekladu AMP)

„A tak teda, keď sa nám vyskytne príležitosť alebo máme k tomu možnosť, robme [morálne] dobré veci všetkým ľuďom [nielen veci, ktoré sú pre nich užitočné alebo výhodné, ale aj veci, ktoré sú pre ich duchovné dobro a úžitok]. Dbajte na to, aby ste boli požehnaním obzvlášť pre ľudí z vášho domáceho spoločenstva [pre tých, ktorí patria k Božej rodine s vami, veriacimi].“

(Galat'anom 6:10; preklad rozšíreného anglického prekladu AMP)

Pozorne rozjímajte nad textami zo Židom 10:24; Galatánom 6:10 a Kološanom 4:5-6 (ktorý je uvedený v úvode dnešného stíšenia). Akými praktickými spôsobmi by ste mohli stimulovať svojho partnera alebo mu pomáhať, aby vyniklo to najlepšie z neho? To znamená, čo by ste mohli povedať alebo spraviť, čo by ho povzbudilo k používaniu jeho darov a silných stránok? Ako by ste ho mohli požehnať a sledovať ho rásť?

Vyhradte si čas na to, aby ste všetky odpovede z dnešného stíšenia zdieľali so svojím partnerom. Spýtajte sa ho na jeho názor a dovoľte mu, aby tiež zdieľal to, čo má na srdci. V ktorých bodoch ste sa zhodli? Aké nové veci ste sa dozvedeli o svojom partnerovi alebo o sebe samotnom? Zastavte sa a žehnajte v modlitbe svojmu partnerovi.

**„Študujte svojho partnera. Študujte samých seba.
 ...Možno budete prekvapení a užasnutí, čo objavíte.
 ...Dobrodružstvom manželstva je objavovanie toho,
 kým naozaj váš partner je. A nadšenie spočíva
 v zisťovaní, kým sa váš partner ešte len stane.“**

(H. Norman Wright ⁹)

DISKUSNÉ OTÁZKY

Ak túto knihu používate ako súčasť série Messenger na tému Príbeh manželstva, prosíme vás, aby ste si pozreli video k 6. lekcii.

- 1| Boh dal Adamovi a Eve pokyn, aby sa množili a zaplnili celú zem. Po niekoľkých generáciách povstalo jedno spoločenstvo ľudí, ktorí neposlúchali tento jeho príkaz. Pozorne si prečítajte 1. Mojžišovu 11:1-6. V akom zmysle boli tí ľudia *jednotní*? Ak zjednotenie predurčuje k úspechu aj neposlušných ľudí, čo to hovorí o nás, ktorí sme zjednotení aj v manželstve, aj v Kristovi a ktorí túžime poslúchať Boha?

- 2| Jednota uvoľňuje obrovskú moc a vedie k odmene. Preskúmajte nasledujúce texty a aplikujte ich konkrétne do vášho manželského vzťahu: Žalm 133; Matúš 18:19-20; Ján 17:21 a 23; 2. Korinťanom 13:11. Aké požehnanie sa môže zrodiť, keď žijete v jednote so svojím partnerom?

- 3| Posledné slová každého človeka sú dôležité a v Ježišovom prípade mali tie slová aj silný prorocký náboj. Prečítajte si Jána 17:9-11 a 20-23. Týmito slovami sa On za nás modlil krátko predtým, ako bol ukrižovaný. Všimnite si tú *jednotu*, ktorú zdieľal so svojím Otcom. Čo vám cez tento text zjavuje Duch Svätý? Ako vás to motivuje k tomu, aby ste sa usilovali pestovať jednotu s vaším partnerom?

- 4| Boh je Bohom nových začiatkov! On vyhlasuje, že činí všetko nové (pozri Zjavenie 21:5). On chce, aby sme počas celého nášho manželského života spolu s naším partnerom zakúšali a zdieľali obnovené

obecenstvo, nádej, vieru, sexuálnu intimitu a sny. Akými praktickými spôsobmi môžeme my, ako manželia a manželky, podporovať novotu v našich vzťahoch?

- 5| V Prísloviach 14:1 je napísané, že múdra žena si buduje svoj dom. To znamená, že múdry muž bude budovať svoju ženu! Ženy, ako prakticky môžete ako manželky budovať svoj dom? Muži, ako prakticky môžete ako manželia budovať svoju manželku?
- 6| Hoci niektoré manželské páry pracujú spolu v sekulárnej alebo duchovnej práci, u mnohých to tak nie je. A preto je o to dôležitejšie, aby zostávali v spojení a aby sa navzájom povzbudzovali vo svojom individuálnom povolání a záujmoch. Ako prakticky sa manželia a manželky môžu navzájom podporovať a udržiavať si vzájomné spojenie?

ZHRNUTIE KAPITOLY

- V Kristovi môže byť každé manželstvo obnovené! Jeho Duch nám neustále ponúka príležitosti pre nový začiatok v každej oblasti nášho života.
- V každej situácii máme na výber, či budeme hovoriť jazykom zeme alebo jazykom neba. Vo viere môžeme súhlasiť s nebom a vyjadrovať sa v súlade so zaslúbeniami Božieho Slova.
- Cieľom manželstva je jednota. Usilovne musíme pracovať na jednote vo všetkých oblastiach života.
- Keď pestujeme jednotu s naším partnerom – keď hovoríme tým istým jazykom a spolu realizujeme to isté poslanie – zostupuje na nás Božie požehnanie a nemožné veci sa stávajú možnými.
- Skutočná, nefalšovaná láska medzi manželom a manželkou poukazuje na Božiu slávu a na Jeho lásku ku svetu. Naša jednota priťahuje ďalších ľudí k Ježišovi.
- Múdra žena si buduje svoj dom a múdry muž buduje svoju manželku. Keď každý z partnerov povzbudzuje k životu silné stránky toho druhého, ich manželský život sa rozširuje a prostredníctvom neho sa na zemi uskutočňuje Božia vôľa.

PRÍLOHA

Ako prijať spasenie

Ak máte so svojím partnerom zdieľať Božiu lásku, musíte najprv Jeho lásku a spasenie prijať skrze Jeho Syna, Ježiša Krista. Prostredníctvom Ježišovej smrti a vzkriesenia vytvoril Boh pre vás cestu, aby ste mohli vstúpiť do Jeho kráľovstva ako Jeho milovaný syn alebo dcéra. Ježišova obeť na kríži vám bezplatne zabezpečila večný a hojný život. Spasenie je Božím darom pre vás; nemôžete spraviť nič, čím by ste si ho zaslúžili alebo mohli získať.

Ak chcete tento vzácny dar prijať, najprv si priznajte svoj hriech, ktorým je život v nezávislosti na vašom Stvoriteľovi (lebo to je koreň všetkých hriechov, ktoré ste spáchali). Toto pokánie je podstatnou súčasťou prijatia spasenia.

Peter to vyjasnil v deň, keď 5000 ľudí prijalo spasenie v knihe Skutkov: „Kajajte sa a obráťte sa, aby boli zotrené vaše hriechy.“ (Skutky 3:19) Písmo deklaruje, že každý z nás sa narodil ako otrok hriechu. Toto otroctvo je zakorenené v Adamovom hriechu, ktorý ako prvý vytvoril vzor

vedomej neposlušnosti. Pokánie je rozhodnutie vzdialiť sa od poslušnosti sebe a Satanovi, otcovi klamstiev a v poslušnosti sa obrátiť na svojho nového Majstra, Ježiša Krista – na toho, ktorý za vás položil svoj život.

„Ak svojimi ústami vyznáš Ježiša ako Pána a vo svojom srdci uveríš, že Boh ho vzkriesil z mŕtvych, budeš spasený. Lebo srdcom veríme v spravodlivosť, ale ústami vyznávame spásu.“

(Rimanom 10:9-10)

Ježišovi musíte zveriť panstvo vo svojom živote. Spraviť Ježiša „Pánom“ znamená, že Mu zveríte vlastníctvo svojho života (ducha, duše a tela) – všetkého, čo ste a čo máte. Získa tým absolútnu autoritu vo vašom živote. V tej chvíli, ako to spravíte, vás Boh vyslobodí z tmy a preniesie vás do svetla a slávy svojho kráľovstva. Jednoducho prejdete zo smrti do života – stanete sa Jeho dieťaťom!

Ak chcete prijať spasenie skrze Ježiša, modlite sa tieto slová:

„Bože na nebesiach, uznávam, že som hriešnik a že nedokážem naplniť Tvoj štandard spravodlivosti. Zaslúžim si, aby som bol za svoj hriech navždy odsúdený. Ďakujem Ti, že si ma nenechal v tomto stave a že som mohol/la uveriť, že Ty si poslal Ježiša Krista, svojho jednorodeného Syna, ktorý sa narodil panne Márii, zomrel za mňa a môj súd vyniesol so sebou na kríž. Verím, že On bol v tretí deň vzkriesený z mŕtvych a teraz sedí po Tvojej pravici ako môj Pán a Spasiteľ. A preto dnes sa kajám z mojej nezávislosti na Tebe a celý svoj život poddávam pod Ježišove panstvo.“

Ježišu, vyznávam, že Ty si môj Pán a Spasiteľ. Príd' do môjho života skrze svojho Ducha a zmeň ma na Božie dieťa. Vzdávam sa vecí temnoty, ktorých som sa kedysi držal/a a od tohto dňa už nebudem žiť pre seba; ale

z Tvojej milosti budem žiť pre Teba, ktorý si za mňa dal samého seba, aby ja som mohol/la žiť večne. Ďakujem Ti, Pane; môj život je teraz úplne v Tvojich rukách a podľa Tvojho Slova nikdy nebudem zahanbený.“

Vitajte v Božej rodine! Povzbudzujeme vás, aby ste túto nadchýnajúcu správu zdieľali s nejakým iným veriacim. Je tiež dôležité, aby ste sa pridali k nejakému biblickému miestnemu zboru a aby ste nadviazali vzťah s inými ľuďmi, ktorí vás môžu povzbudiť vo vašej novej viere. Kludne sa spojte s našou organizáciou, ak potrebujete pomoc pri nájdení zboru vo vašej oblasti (navštívte internetovú stránku MessengerInternational.org). Modlíme sa, aby ste každý deň rástli v poznaní Boha a v Božej láske!

 POZNÁMKY

1. KAPITOLA

1. Heslo "Women of Working Age," United States Department of Labor, vyhľadané 14. marca 2014, dostupné na <http://www.dol.gov/wb/stats/recentfacts.htm#age>.
2. Časť obsahu v tejto časti bola prevzatá z knihy od Lisa Bevere, *Fight Like a Girl: The Power of Being a Woman* (New York: Warner Faith, 2006), str. 5-6.
3. Heslo "Vyslanec," Dictionary.com, vyhľadané 19. apríla 2014, dostupné na <http://dictionary.reference.com/browse/ambassador?s=t>.
4. C. Soanes and A. Stevenson, *Concise Oxford English Dictionary* (Oxford: Oxford University Press, 2004).
5. "Verš 6a jasne hovorí, že tento stvoriteľský poriadok platí dokonca aj po páde ľudskej rasy, po prijatí zákona a po príchode Ježišovho kráľovstva. Verš 6b vyzdvihuje text, ktorý sa preslávil na tisíckach svadobných obradov – ľudia by nemali robiť nič, čo by rozdeľovalo Bohom ustanovenú jednotu svätého manželského zväzku. Bez veršov 4-6a by si niekto mohol myslieť, že verš 6b naznačuje, že niektoré manželstvá nie sú ustanovené Bohom; v kontexte predošlých veršov je však takýto názor neobhájitelný. Naopak, presne kvôli tomu, že Boh si praje, aby všetky manželstvá boli trvalé, sa neodvažujeme robiť nič, čo by ich mohlo ohroziť." Craig Blomberg, *The New American Commentary Vol. 22: Matthew* (Nashville: Broadman & Holman Publishers, 1992), str. 290.

6. Soanes and Stevenson, *Concise Oxford English Dictionary*.
7. Linda J. Waite, Don Browning, William J. Doherty, Maggie Gallagher, Ye Luo, and Scott M. Stanley, *Does Divorce Make People Happy?* (New York: Institute for American Values, 2002), str. 5.
8. Timothy a Kathy Keller, *The Meaning of Marriage: Facing the Complexities of Commitment with the Wisdom of God* (New York: Riverhead Books, 2000), str. 64.
*pozn. prekladateľa: Timothy a Kathy Keller, *Manželstvo*, Slovenské evanjelizačné stredisko, 2013, str. 64.
9. Gary Thomas, *Sacred Marriage* (Grand Rapids, MI: Zondervan, 2000), str. 21.
10. Charles R. Swindoll, *Growing Strong in the Seasons of Life* (Portland, OR: Multnomah Press, 1983), str. 13.
11. Heslo "Marriage Quotes by Max Lucado," Fierce Marriage, vyhľadane 7. marca 2014, dostupné na <http://fiercemarriage.com/quote-author/max-lucado>.
12. Rick Renner, *Sparkling Gems from the Greek* (Tulsa, OK: Teach All Nations, 2003), str. 55.

2. KAPITOLA

1. W. Arndt, F.W. Danker, and W. Bauer, *A Greek-English Lexicon of the New Testament and Other Early Christian Literature* (Chicago: University of Chicago Press, 2000).
2. Tamtiež.
3. C. S. Lewis, *Mere Christianity* (San Francisco: HarperSanFrancisco, 2001), str. 204.
*pozn. prekladateľa: C. S. Lewis, *K jádru kresťanství* (Návrat domů, 2001), str. 204.
4. Tamtiež, str. 124.

5. Tamtiež, str. 109.
6. 1.6% všetkých horolezcov, ktorí lezú na Everest počas výstupu zomrie, zatiaľ čo 40-50% prvých manželstiev končí rozvodom. Zdroje: (1) "Death on Mount Everest," About.com, vyhľadane 19. apríla, 2014, dostupné na <http://climbing.about.com/od/mountainclimbing/a/Death-On-Mount-Everest.htm>. (2) *The State of Our Unions: Marriage in America* (Charlottesville, VA: The National Marriage Project and the Institute for American Values, 2012), str. 1.
7. Bob and Audrey Meisner, *Best Friends, Best Lovers* (Huntsville, AL: Milestones International Publishers, 2006), str. 52.
8. F. B. Meyer, *Abraham, Or The Obedience of Faith* (Chattanooga, TN: AMG Publishers, 2001), str. 70-71.
9. Andrew Murray, *Humility* (Fort Washington, PA: CLC Publications, 2006), str. 13, str. 42.
10. Bill and Pam Farrel, *Men Are Like Waffles—Women Are Like Spaghetti* (Eugene, OR: Harvest House Publishers, 2001), str. 140, str. 142-143.
11. H. Norman Wright, *The Secrets of a Lasting Marriage* (Ventura, CA: Regal Books, 1995), str. 70.

3. KAPITOLA

1. Heslo "Clear," Oxford Dictionaries, vyhľadane 19. apríla 2014, dostupné na http://www.oxforddictionaries.com/us/definition/american_english/clear.
2. Mike MacKenzie, Seataalk, *The Dictionary of English Nautical Language* (Nova Scotia: 2005), heslo "clear the deck," dostupné na www.seataalk.info
3. Lisa Bevere, *Be Angry But Don't Blow It!* (Nashville: Thomas Nelson, 2000), str. 56.
4. G.L. Borchert, *The New American Commentary Vol. 25B: John 12-21* (Nashville: Broadman & Holman Publishers, 2002), str. 311.

5. Lisa Bevere, *Fight Like a Girl*, str. 60.
6. Lisa Bevere, *Out of Control and Loving It!* (Lake Mary, FL: Charisma House, 1996), str. 106-107.
7. Táto časť bola prevzatá z: Lisa Bevere, *Kissed the Girls and Made Them Cry: Why Women Lose When They Give In* (Nashville: Thomas Nelson, 2002), str. 123-124.
8. Heslo "How common is divorce and what are the reasons?", Utah Divorce Orientation, vyhľadane 22. marca 2014, dostupné na <http://www.divorce.usu.edu/files/uploads/Lesson3.pdf>.
9. Heslo "Quotes on Forgiveness and Unforgiveness," Daily Christian Quote, vyhľadane 22. marca 2014, <http://dailychristianquote.com/dcqforgive2.html>.
10. Joyce Meyer, *Battlefield of the Mind* (New York: Faith Words, 2003), str. 192.
11. Heslo "Expectation," Oxford Dictionaries, vyhľadane 25. marca 2014, dostupné na http://www.oxforddictionaries.com/us/definition/american_english/expectation.
12. Patrick M. Morley, *Two-Part Harmony* (Nashville: Thomas Nelson, 1994), str. 138.
13. Tamtiež, str. 139.
14. Heslo "Quotes on Forgiveness and Unforgiveness," vyhľadane 24. marca 2014.

4. KAPITOLA

1. Lisa Bevere písala na túto tému v knihe *Bojuj ako dievča*. Niektoré z jej slov zo strán 121-122 a 128 sú zakomponované do tohto textu.
2. Bevere, *Fight Like a Girl*, str. 124.
3. Keller, *Meaning*, str. 47.
*pozn. prekladateľa: Timothy Keller, Kathy Keller, *The Meaning of Marriage*, str. 47.
4. Tamtiež.
5. Bevere, *Fight Like a Girl*, str. 109.

6. Lisa vyrozprávala tento príbeh v knihe *Out of Control and Loving It!* (str. 87-93). Niektoré z jej slov sú zakomponované do tohto textu.
7. Dr. Henry Cloud and Dr. John Townsend, *Boundaries in Marriage* (Grand Rapids, MI: Zondervan, 1999), 122.
8. Prevzaté z Noah Webster's 1828 *American Dictionary of the English Language* (San Francisco: Foundation for American Christian Education).
9. Jimmy Evans, *Marriage on the Rock* (Dallas: Marriage Today, 2012), 87.
10. Cloud and Townsend, *Boundaries*, str. 163.
*pozn. prekladateľa: Dr. Henry Cloud, Dr. John Townsend, *Boundaries in Marriage*, str. 163.

5. KAPITOLA

1. Keller, *Meaning*, str. 260.
*pozn. prekladateľa: Timothy Keller, Kathy Keller, *The Meaning of Marriage*, str. 260.
2. Heslo "10 Surprising Health Benefits of Sex," WebMD, vyhladané 12. apríla 2014, dostupné na <http://www.webmd.com/sex-relationships/guide/sex-and-health>.
3. Lisa Bevere, *Kissed the Girls*, str. 121.
*pozn. prekladateľa: Lisa Bevere, *Kissed the Girls and Made them Cry: Why Women Lose When We Give In*, str. 121.
4. Tamtiež, str. 178-179.
5. Tamtiež, str. 121-125.
6. Heslo "*The Stats on Internet Pornography*," Daily Infographic, vyhladané 24. januára 2014, dostupné na <http://dailyinfographic.com/the-stats-on-internet-pornography-infographic>.
7. Heslo "How Many Women are Addicted to Porn? 10 Stats that May Shock You," Covenant Eyes, vyhladané 27. marca 2014, dostupné na <http://www>.

- covenanteyes.com/2013/08/30/women-addicted-to-porn-stats.
8. Covenant Eyes, *Pornography Statistics: 2013 Edition, 11*, dostupné na <http://www.covenanteyes.com/pornstats/>
 9. Tamtiež, str. 18.
 10. J.P. Louw and E.A. Nida, *Greek-English Lexicon of the New Testament: Based on Semantic Domains* (New York: United Bible Societies, 1996).
 11. Pozri Žalm 27:4; Filipänom 3:10-14; Lukáš 10:39-42.
 12. Bob Sorge, *Secrets of the Secret Place* (Lee's Summit, MO: Oasis House, 2005), str. 180, str. 182.
 13. Thomas, *Sacred Marriage*, str. 205.
*pozn. prekladateľa: Gary Thomas, *Sacred Marriage*, str. 205.
 14. Meisner, *Best Friends*, 1 str. 27-128.
*pozn. prekladateľa: Bob Meisner, Audrey Meisner, *Best Friends, Best Lovers, Eight Ways to Be Satisfied in Love*, str. 127-128.

6. KAPITOLA

1. Gary Chapman, *The Heart of the Five Love Languages* (Chicago: Northfield Publishing, 2007), str. 72.
2. Lisa Bevere, *Girls with Swords: How to Carry Your Cross Like a Hero* (Colorado Springs, CO: WaterBrook Press, 2013), 127.
3. Bevere, *Be Angry*, str. 120.
*pozn. prekladateľa: Lisa Bevere, *Be Angry, but Don't Blow It!*, str. 120.
4. Časť obsahu v tomto odseku bola prevzatá z: Lisa Bevere, *Nurture: Give and Get What You Need to Flourish* (New York: FaithWords, 2008), str. 166-168.
5. Lisa Bevere, *Lioness Arising: Wake Up and Change Your World* (Colorado Springs, CO: WaterBrook Press, 2010), str. 94.

6. Lewis, *Mere*, str. 131.
*pozn. prekladateľa: C. S. Lewis, *Mere Christiniaty*, str. 131.
V českom preklade: C.S. Lewis, *K jádru křesťanství*, str. 131.
7. Evans, *Marriage on the Rock*, str. 213.
*pozn. prekladateľa: Jimmy Evans, *Marriage on the Rock*, str. 213.
8. Gary Chapman, *The Five Love Languages* (Chicago: Northfield Publishing, 1995), str. 15.
9. Wright, *Secrets*,
* pozn. prekladateľa: H. Norman Wright, *The Secrets of a Lasting Marriage*, [strana neuvedená]

POZNÁMKY

Odporúčané zdroje

Vyberte si z materiálov, ktoré vám môžu pomôcť pri obnovení narušenej sexuality, pri ochrane intimity a pri uzdravení ubolených srdc.

KNIHY

Kissed the Girls and Made Them Cry: Why Women Lose When They Give In by Lisa Bevere (Thomas Nelson, 2002)

Jailbreak: Breaking Free from the Prison of Porn by Vincent and Allison Newfield (New Fields Creative Services, 2014)

The Purity Principle: God's Safeguards for Life's Dangerous Trails by Randy Alcorn (Multnomah Books, 2003)

Every Man's Battle: Winning the War on Sexual Temptation One Victory at a Time by Stephen Arterburn and Fred Stoeker with Mike Yorkey (WaterBrook Press, 2000)

Boj každej mladej ženy: Ako si strážiť myseľ, srdce a telo vo svete presýtenom sexom, Shannon Ethridge (Creativpress, 2013)

Sexual Addiction: One Couple's Journey to Discover Strategies for Healing by Gary and Sharon Worrell (Selah Publications, 2012)

Torn Asunder: Recovering from an Extramarital Affair by Pastor Dave Carder (Moody Publishers, 2008)

Hranice v manželstve, Dr. Henry Cloud a Dr. John Townsend (Porta Libri, 2007)

*Od dobrého muža k statočnému mužovi, Dr. Allan Meyer
(ViViT s.r.o., 2015) (dod. prekl.)*

ORGANIZÁCIE

New Life Ministries – NewLife.com

Materiály pre mužov a ženy, vrátane celonárodného interaktívneho rádia a televíznych diskusných relácií, workshopov a poradenskej siete

Heart to Heart Counseling Center

– Dr. Doug Weiss.com

Materiály pre mužov a ženy, vrátane poradenstva, konferencií a sústredení a viac

INTERNETOVÉ FILTRE

CovenantEyes.com

Internetová zúčtovateľnosť a filtrovanie internetových stránok pre jednotlivcov a rodiny

SATANOVA NÁVNADA

Uniknite zo smrteľnej pasce nepriateľa! Kniha Satanova návnada odhaľuje jednu z najzákernejších Satanových pascí, ktorou sa veriacich snaží odlákať od plnenia Božej vôle. Je ňou pohoršenie a zranenie. Väčšina ľudí, ktorí do tejto pasce padli, si to dokonca ani neuvedomuje. Nenechajte sa oklamať! Určite sa v živote stretnete s tým, že vás niečo urazí, no je na vás, či dovoľíte, aby to ovplyvnilo váš vzťah s Bohom. Vaša reakcia rozhodne o vašej budúcnosti. Ak sa k urážkam a pohoršeniu postavíte správne, budete silnejší a nezhorknete.

Nájdete tu odpovede na také ťažké otázky, ako napríklad:

- *Prečo mám pocit, že musím povedať „moju stranu“ príbehu?*
- *Ako môžem bojovať s myšlienkami podozrievania a nedôvery?*
- *Čo môžem spraviť, aby sa mi prestali v mysli prehrávať zranenia z minulosti?*
- *Ako môžem znova nadobudnúť dôveru voči človeku, ktorý má hlboko urazil?*

Nezostaneš ani zranený, ani urazený a vymaniš sa zo sebaľúti.

DUCH SVÄTÝ

Učeníci strávili s Ježišom tri roky – chodili s Ním a počúvali všetko, čo hovoril. Napriek tomu Ježiš svojim najbližším priateľom povedal, že musí od nich odísť, aby mohol prísť Duch svätý – a že to pre nich bude dobré, keď sa to tak stane (Ján 16,7; 13-14). Ak to platilo pre učeníkov, ktorí s Ježišom boli každý deň, o čo viac potrebujeme dnes my, aby v našich životoch zohrával Duch svätý aktívnu rolu?

Duch svätý je často vykresľovaný ako niečo „čudné“. Avšak Biblia jasne hovorí, že Duch nie je niečo. Je to niekto – osoba, ktorá sľúbila, že vždy bude stáť pri nás. John Bevere vás v tejto interaktívnej knihe pozýva k osobnému objavovaniu najprehľadanejšej a najnepochopenejšej osoby v Cirkvi: Ducha Svätého.

Táto interaktívna kniha obsahuje:

- Každodenné stíšenia
- Otázky pre skupinovú diskusiu
- Bonusovú kapitolu s odpoveďami na niekoľko veľmi ťažkých otázok o Duchu Svätom

DIEVČATÁ S MEČMI

Ženy po celom svete sú objektmi predsudkov, obchodu so sexom, zneužívania a gendercídy. Duchovný nepriateľ sa ženy snaží odzbrojiť na každej úrovni. Lisa Bevere vysvetľuje, ako je Božie Slovo mečom, ktorý by sme mali jednak študovať, no s ktorým by sme mali vedieť aj narábať. Ak niekedy bol čas, aby ženy boli ozbrojené, je to teraz.

V Dievčatách s mečmi sa stretnete s tvorivým stvárnením obrazov mečov, Božieho Slova a kríža a prostredníctvom nich sa naučíte:

- Ako na zemi hovoriť jazykom neba
- Čo znamená, prihovárať sa za iných
- Čo znamená, niešť svoj kríž
- Čo znamená, keď človek dokáže rozlišovať
- Ako odzbrojiť nepriateľa
- Prečo sú ženy terčom nepriateľa – a prečo Boh potrebuje, aby sa z nich stali hrdinky

PRÍBEH MANŽELSTVA

Kniha, ktorú teraz držíte v rukách, je súčasťou vzdelávacích materiálov ku kurzu Príbeh manželstva od Johna Bevera. Keď si prečítate túto knihu a využijete aj podporné učebné materiály, ktoré sú dostupné na priloženom CD disku alebo na internetovej knižnici na stránke CloudLibrary.org, budete môcť preštudovať všetky časti tejto dynamickej a transformujúcej série vyučovaní. Ak ich budete správne študovať, ovplyvnia a posilnia váš kresťanský život v tom smere, že budete toho môcť viac pre Boha spraviť.

K celému kurzu Príbeh manželstva patria nasledujúce časti:

- *Kniha Príbeh manželstva*

Jediná tlačaná súčasť tohto kurzu.

Kniha sa nachádza aj na priloženom CD disku s doplnkovými materiálmi v PDF formáte.

- *Doplnkové materiály Príbeh manželstva na CD disku*

Na priloženom CD disku sa nachádzajú všetky materiály ku kurzu v digitálnom formáte. Tento CD disk sa nedá prehrávať na bežnom DVD prehrávači. Všetky súbory sa ale dajú načítať a prezerať na vašom počítači, tablete alebo smartfóne.

- *Audio kniha Príbeh manželstva*

Všetkých 6 kapitol knihy Príbeh manželstva načítaných vo vašom jazyku v MP3 formáte.

- *Video vyučovanie Príbeh manželstva*

Všetkých 6 vyučovaní v MP4 formáte.

- *Audio vyučovanie v MP3 formáte*

Všetkých 6 vyučovaní v MP3 formáte.

- *Bonusové materiály*

CD disk obsahuje aj iné knihy a materiály vrátane kníh Duch Svätý a Dievčatá s mečmi.

Všetky tieto študijné materiály sú darom pre Vás!

Tento CD disk môžete kľudne kopírovať, tiež môžete kľudne kopírovať materiály v ňom obsiahnuté, posilať ich elektronicky priateľom, kopírovať a vkladať dané texty do svojich textových dokumentov, posilať toto vyučovanie do svojho zboru a umiestňovať ho na internet pre použitie ďalších ľudí. Šírte tieto materiály všade tam, kde je hlad po dobrom vyučovaní Božieho slova a po kresťanskom živote v moci.

- MP4 video súbory sa dajú načítať a prehrávať na vašom tablete alebo počítači.
- MP3 audio súbory sa dajú načítať a prehrávať vo vašom multimediálnom prehrávači, smartfóne alebo počítači.
- PDF súbory sa dajú načítať do vášho tabletu alebo počítača. Dajú sa ľahko čítať, tlačiť alebo kopírovať. Sú dostatočne malé na posielanie prostredníctvom elektronickej pošty priateľom. Časti textu môžete dokonca kopírovať a vkladať do vašich vlastných dokumentov!

Ďalšie súbory s vyučovaniami sú dostupné v mnohých jazykoch na stránke CloudLibrary.com

Chcete viac? Naskenujte toto:

Zájdite na stránku **CloudLibrary.com** a nájdite tam ďalšie sťahovateľné materiály od Johna a Lisy Bevere.

Tento disk s doplnkovými materiálmi je osobným darom pre vás od Johna Bevera. Zabezpečuje vám prístup k mnohým kvalitným materiálom, ktoré vám pomôžu pri ďalšom štúdiu tohto dynamického vyučovania a pomôžu vám pri jeho zdieľaní s inými ľuďmi. Povzbudzujeme vás, aby ste tento kurz a ktorúkoľvek jeho časť rozširovali a rozmnožovali! Tieto súbory môžete elektronicky posielat' iným ľuďom, môžete ich rozmnožovat' pre svojich študentov, umiestňovat' ich na internet a tlačit' alebo vytvárať z nich kópie. Tieto materiály boli zámerne vytvorené pre inšpiráciu a povzbudenie všetkých kresťanských veriacich po celom svete.

Toto a ďalšie vyučovania v slovenčine od Johna a Lisy Bevere sú dostupné na stiahnutie na:

www.MessengerInternational.org
www.CloudLibrary.org

Ďalšie materiály v mnohých jazykoch sú dostupné na prezeranie a stiahnutie na YouTube.com a Yuku.com a iných stránkach s voľne šíriteľnými médiami.

KEDYSI DÁVNO...

...bolo manželstvo považované za nezrušiteľné. Bola to zmluva, ktorá spájala jedného muža s jednou ženou. Toto spoločné prepletenie viedlo k tomu, že obaja boli silnejší, ušľachtilejší a že z nich vyžarovalo omnoho viac života, pre ktorý boli stvorení. Spolu boli lepší, než by boli, keby každý z nich ostal sám.

Svadobný obrad bol iba počiatkom všetkého. Bola to vstupná brána k budovaniu ich šťastného „kým nepomreli.“ Každé rozhodnutie a čin smeroval k budovaniu života, ktorý bol reprezentovaný ich manželským zväzkom. Manžel a manželka vstupovali do veľkého neznáma so vzájomne prepletenými srdcami, rukami a hlasmi, a tak vyjadrovali lásku svojho Stvoriteľa.

Ako sa nám podarilo stratiť z dohľadu tento pradávny ľubostný príbeh? V Príbehu manželstva vás John a Lisa Bevere pozývajú k znovuobjaveniu Božieho pôvodného plánu. Už či ste ženatý/vydatá, slobodný/á alebo zasnúbený/á, váš príbeh je súčasťou Jeho príbehu.

DVD S DOPLNKOVÝMI MATERIÁLMI PRÍBEHU MANŽELSTVA V PRÍLOHE

John a Lisa Bevere patria medzi jedných z najpredávanejších autorov a tiež sú zakladateľmi organizácie Messenger International. Žijú v manželstve už viac ako 30 rokov a chcú, aby ich zápasy a víťazstvá obohatili a uchovali príbeh manželstva pre iných ľudí. John a Lisa žijú v Colorado Springs, v štáte Colorado a majú štyroch synov a tri vnúčatá.

ISBN: 978-80-89414-48-2

Stiahnite si tieto a ďalšie materiály na stránke:
www.CloudLibrary.com

Syloam
www.press.syloam-international.org
www.media.syloam-international.org

teach reach rescue
Messenger International
MessengerInternational.org

TÁTO KNIHA JE DAROM
OD AUTORA A NIE JE
URČENÁ NA PREDAJ

Chcete viac?
Naskenujte toto